

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Flemming B. Muus

Ingen
tænder et
Lys...

HENNING BRANNERs FORLAG

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

FLEMMING B. MUUS

INGEN TÆNDER
ET LYS —

HENNING BRANNERS FORLAG

AMALIEGADE · KØBENHAVN

MCML

**OMSLAG:
ERIK CLAUDELL**

**COPYRIGHT 1950
BY
HENNING BRANNERS FORLAG**

FJERDE OPLAG

FØRSTE KAPITEL

LIBERIA 1940

Den første Uge i April var Radioen i Gang fra tidlig Morgen til sent ud paa Natten, og da den engelske Flaade den 6te udlagde Miner langs den norske Kyst, stod det klart selv for os, der sad i det mørke Afrika, at Skandinavien var kommet ind i Krigens Brændpunkt.

Den 9de April aabnede jeg for Radioen Klokken 5.30 om Morgen og stillede ind paa London:

„Ifølge en ubekræftet Meddelelse modtaget fra Washington, har De forenede Staters Minister i Oslo, Mrs. Gordon Harriman, netop telefonisk meddelt Mr. Roosevelt, at tyske Tropper er gaaet i Land i Norge“.

I Tiden fra 5.30 til 8.00 var det ikke muligt at faa Mrs. Harriman's Indberetning verificeret gennem Radioen, men Klokken 8 blev vore værste Anelser bekræftet. Danmark og Norge var blevet invaderet af tyske Styrker. Meddelelsen lammede mig fuldkomment. Jeg tror ikke, jeg bevægede saa meget som en Finger i Løbet af den næste Time. Jeg sad blot i en Stol, uden Tanke, lammet af Sorg og Skam.

Nogle Timer senere indsendte jeg min Afskedsansøgning til Elder, Dempster Lines Ltd., samt afsendte et Telegram til Danmarks Minister i London, Grev Reventlow, hvori jeg anmodede ham om at sørge for min øjeblikkelige Optagelse i „The Danish Legion“. I min Naivitet tog jeg det for givet, at en saadan Legion øjeblikkelig var blevet oprettet af Danskere i London. Dette viste sig dog slet ikke at være Tilfældet. Cirka en Maaned senere fik jeg et Brev fra Grev Reventlow, hvoraf det fremgik, at i Mini-

sterens Øjne var Danmark neutral — og som Følge deraf ogsaa jeg. Endvidere meddelte Greven mig, at War Office ikke vilde indrullere neutrale Statsborgere i den britiske Hær. Brevet sluttede med en venlig Hilsen, ogsaa fra Grevinde Reventlow, der var ankommet til London fra Danmark nogen Tid efter 9de April.

Efter dette satte jeg mig i Forbindelse med Henrik Kauffmann i Washington. Han lod mig omgaaende vide, at der var en Chance for, at jeg kunde indtræde i den norske Hær. Han tilsendte mig forskellige Papirer til Udfyldelse — Papirer, som jeg straks videresendte til den norske Lejr „Little Norway“ i Canada.

Men Maanederne gik og der skete intet. Jeg skrev selv direkte til War Office i London, men modtog et henholdende Svar, og jeg begyndte at tro, at jeg vilde være nødsaget til at tilbringe hele Krigen i Liberia, medens andre Landes Stridskræfter afgjorde Danmarks Skæbne.

Det var trange Dage, og Livet blev ikke lettere, da nogle Ty-skere — Mennesker, som jeg i mange Aar dagligt var kommet sammen med — nu lejede Negerdrenge til at raabe Skældsord efter mig og til at bombardere mit Hus med Sten. Jeg havde selvfølgelig afbrudt al Forbindelse med dem ved Krigens Udbrud, men at de efter Danmarks Besættelse gennem sorte Lejesvende ligefrem haanede mig, fordi jeg var dansk, var meget ubehageligt — men det var næsten mere end jeg kunde tage, da jeg en Dag blev hilst af en af mine amerikanske Venner med Udraabet: „Der kommer Manden uden Fædreland!“

Det hjalp dog lidt paa mit triste Humør, da jeg en Dag stillede ind paa B.B.C.'s danske Udsendelse. Til min store Glæde kom en dansk Kaptajn, Michael Iversen, til Mikrofonen og fortalte, at Danskere nu kunde melde sig til Tjeneste, idet der var blevet oprettet et dansk Rekruteringskontor i London under hans, Kaptajn Iversen's, Ledelse. Danskere, der maatte melde sig til Krigstjeneste, vilde blive indrulleret i det engelske Regiment, The Royal East Kent Regiment, populært kaldet The Buffs, ved hvilket Kong Christian X var Æresoberst.

Jeg satte mig selvsagt øjeblikkelig i Forbindelse med Kaptajn Iversen, men det blev dog ikke før den 1. Februar 1942, at jeg modtog et Telegram fra den engelske Generalkonsul i Liberia,

bosiddende i Monrovia, hvori der stod de forløsende Ord „London expects you immediately“.

Senere kom der endnu et Par Telegrammer med Meddelelse om, at jeg nødvendigvis maatte tage fra Cape Palmas, hvor jeg boede, til Monrovia, Hovedstaden i Liberia, for at faa mit Pas viseret. Spørgsmaalet var nu blot, hvordan jeg skulde komme til Monrovia?

Der findes hverken Jernbaner eller Veje i Liberia. Den eneste Maade, man kan komme fra Cape Palmas til Monrovia over Land, er ved at gaa langs Strandbredden, men da Afstanden er 700 Kilometer, og Sandet meget tungt, er det jo ingen tilløkkende Tanke, og bortset derfra, vilde det tage al for lang Tid.

Al Forbindelse mellem Cape Palmas og Monrovia foregaar pr. Skib, men paa dette Tidspunkt af Krigen var der ganske forbavsende faa Skibe, der anløb Cape Palmas og Monrovia. De Skibe, der planmæssigt skulde anløbe disse Havne, blev næsten altid torpederet, før de naaede saa langt. Tyskernes U-Baads-krig var uhyre intensiv langs Afrika's Vestkyst.

Pr. Radiotelefon, etableret af Firestone Plantation Company, forsøgte jeg at overtale Firestone's Generaldirektør i Monrovia til at sende en Flyvemaskine efter mig — men uden Held. Jeg telegraferede til Accra, Hovedstaden paa Guldkysten, hvor jeg vidste, at et af Henry Ford's Skibe, „Ford City“, i Øjeblikket lastede. Jeg spurgte, om han vilde stoppe i fem Minutter i Cape Palmas for at tage mig med til Monrovia. Kaptajnen svarede lakonisk: „No damn fear!“

Problemet syntes uløseligt. Det saa ud til, at jeg kunde komme til at sidde endnu i Maanedvis i Cape Palmas, alt medens jeg var ventet i London. Kunde det lade sig at gøre at foretage Rejsen pr. Kano? Jeg luftede Tanken overfor nogle Indfødte. Det var aldrig blevet gjort saa langt tilbage de kunde huske. Man vilde meget nødigt inklade sig paa en Kanotur langs ukendte Kyster. Man maatte gentagne Gange søge i Land paa øde Strande, møde en ukendt indfødt Befolkning, passere ukendte Rev, og man vilde blive udsat for Storme, som en lille Kano, lavet af en udhulet Træstamme, umuligt kunde klare. Mine europæiske Ven-

ner, til hvem jeg nævnede Tanken om at sejle til Monrovia i Kano, stemplede mig som komplet sindssyg.

Det syntes dog at være den eneste Udvej, og efter mange Afslag lykkedes det mig blandt den indfødte Fiskerbefolkning at finde to 16-aarige Drengene, som, mod en Betaling af tre Pund til hver, vilde sejle mig til Monrovia i deres Kano. Jeg bestemte mig til at tage afsted straks. Jeg pakkede noget Tøj i en vandtæt Blikkuffert og syede noget Guldstøv, mit Pas og nogle Pengesedler ind i en vandtæt Pose, beregnet til at hænge om Halsen.

En Morgen Klokken 6 tog jeg afsted. Alle Europæerne, og Størstedelen af den indfødte Befolkning, var paa Strandbredden for at vinke Farvel og, som de ganske aabent sagde, for at være de sidste, der havde set mig i levende Live. Kanoen, der var 5 Meter lang, 40 Centimeter bred og cirka 40 Centimeter dyb, blev stuvet fuld. Først og fremmest min Kuffert, der blev anbragt, hvor Kanoen erfaringsmæssigt tog mindst Vand ind. Drengene havde hver en lille Æske med deres fine Tøj. Naar de for een Gangs Skyld skulde til Monrovia, den store Hovedstad, skulde de saa sandelig ogsaa have deres ordentlige Tøj med. Endelig var der en Kasse med Proviant. 5 kg Cassava, den lokale Kartoffel, som udmærket kan spises raa. To Daaser Corned Beef og seks Daaser Mælk. Dette var alt, hvad der var Plads til i vort lille Fartøj. Der var dog ogsaa en Mast med en Slags Latinersejl, som kunde bruges i Stedet for Pagajerne, naar vi engang fik direkte Medvind. Mit Sæde bestod af Laaget fra en Sæbekasse.

Vejret var dejligt, Solen var endnu ikke begyndt at brænde, det var min Far's Fødselsdag, den 10. Februar. Farvel, lykkelig Rejse, cheerioh, see you in Berlin! God bless!

Vi strøg frejdigt afsted med Vinden. Vi havde sat Sejl til, og ved Totiden om Eftermiddagen havde vi tilbagelagt 40 af de 700 Kilometer. Vi saa en Flyvemaskine med Kurs mod Cape Palmas. Vinkede, men blev ikke set. Senere fik jeg at vide, at Firestone's Direktør havde ombestemt sig og havde sendt Maskinen for at hente mig. Godt, at jeg først fik dét at vide bagefter.

Det tog nøjagtigt en Uge at gøre Turen. Den var meget anstrengende. Tre eller fire Gange søgte vi i Land for at sove. Resten af Tiden sejlede vi, padlede, øste Vand — vi øste ustandselig

Vand. Jeg sad paa det Sted, hvor Kanoen var dybest — altsaa dér, hvor Vandet samlede sig, saa det var naturligvis min Opgave at øse. Den største af Drengene, „Kaptajnen“, sad foran mig og passede Sejlet, naar dette kunde bruges. Den anden Dreng sad helt ude i Agterstavnen og styrede ned sin Pagaj. Naar Vinden var ugunstig, padlede de begge to. Vi havde al Slags Vejr paa Turen. Brændende, stikkende, graa Tropesol uden et Vindpust. Storme, — Tornadoer undgik vi heldigvis — saa vi maatte hive til og blot koncentrere os om at holde Kanoen paa ret Køl. Blot eet Sekunds Uagtsomhed vilde utvivlsomt have kostet os alle Livet. Paa Grund af Drengenes Ukendskab til Kysten var det nødvendigt for os at sejle ret langt fra Land. Farvandet udfor Liberia er fuldt af undersøiske Klipper, der selvsagt er meget ubehagelige at stifte nærmere Bekendtskab med.

Vi havde tre Storme paa Turen, hvoraf den ene varede i fire Timer. Vi fik en Masse Regn, bidende, lunken Regn, der dog gjorde En saa kold, at man længtes efter Daggry og brændende Sol. Vi havde tykke Saltkager i Ansigtet fra Sprojtet, der ustandselig stod ind over Kanoen. Ingen af os havde en tør Trevl paa Kroppen fra to Timer efter, at vi havde forladt Cape Palmas og til vi ankom til Monrovia en Uge senere.

Cigaretter og Tændstikker havde jeg dog hele Tiden. Cigaretterne var i tætsluttende Blikdaaser, Tændstikkerne anbragt inden i min Tropehjælm. Drengene passede ogsaa godt paa deres Tobaksblade. Da vi havde den værste Storm, det var midt om Natten, var de dog ved at blive bange. Og der ofrede de, alt imens Stormen buldrede og Regnen piskede ned. Ikke i den Betydning, som vi forstaar ved at ofre, naar vi er paa Havet. Nej, under Afsynelse af mærkelige Lyde og Ord blev al deres resterende Tobak, Blad for Blad, kastet ud for at formilde Vejrguderne. Det maa i Sandhed kaldes Tro.

Ved Femtiden en Eftermiddag, efter at have været paa Søen i to og et halvt Døgn, vaade, kolde, trætte, lede og kede af det, besluttede jeg at gaa i Land og tilbringe Natten der. Vi søgte ind i Nærheden af nogle Klipper, hvor vi mente at kunne se Indfødtes Hytter. Det viste sig at være en Slags Lagune med fire Indsejlinger. Man kunde være sikker paa, at kun een — højst to — af

disse Indsejlinger kunde benyttes, naar Søen var saa urolig som Tilfældet var nu. Vi valgte selvfølgelig en af de forkerte. Takket være „Kaptajnen“, der omhyggelig havde ladet seks Bølgekamme passere, før han satte fuld Fart paa og lod os „ride“ ind paa den syvende, klarede vi Skærene uden at kuldsejle. De Indfødte stod inde paa Strandbredden parat til at ro ud for at redde os. Vi havde ikke opfattet, at de ved Signaler havde forsøgt at dirigere os gennem en anden Kanal. Det er almindelig Overtro blandt de Indfødte, at „hellige Mænd“, Missionærer, bringer Uheld til Søs, saa det første de sagde var: „Massa! How do, Massa. We savvy you no be God-Palaver-man. Sometime you be God-Palaver-Man, you no fit pass them rock.“

Den Aften fik vi varm Mad. Ris og varm Palmeolie — Masser af begge Dele og drak hertil Kokosvand. Tidligt næste Morgen sejlede vi videre, og paa den syvende Dag efter Afrejsen fra Cape Palmas ankom vi til Monrovia. Turen var fuldført. Jeg var stolt af Drengene og af mig selv — tilfreds med Tilværelsen.

De første hvide Mennesker, jeg stødte paa efter at have naaet mit foreløbige Maal, var Mr. and Mrs. Kennedy fra Firestone Plantation Company: „Hvor kommer du dog fra?“ „Fra Cape Palmas — i Kano“, svarede jeg. Det tog lidt Tid, før de blev klar over, at jeg ikke gjorde Grin med dem.

I Monrovia boede jeg et Par Dage hos min gamle Ven Jack Fox, Agent for Elder, Dempster Lines. Saa fik jeg mit Pas viseret og rejste til Freetown med „Ford City“ af Dearborn — netop det Skib, som jeg havde forsøgt at faa ind til Cape Palmas for at tage mig om Bord.

I Freetown's Havn laa Masser af Skibe, blandt andre „Queen Mary“, der nu var graakamoufleret og fungerede som Troppe-transportskib.

Ved Henvendelse til Marine-Autoriteterne fik jeg at vide, at der var saa mange Civilpersoner, der skulde til England før jeg, og saa faa Køjlepladser paa Passagerskibene, at det godt kunde vare seks Uger eller mere før jeg kunde komme afsted. Jeg fik fat i Chefen for Navy Transport og sagde, at jeg vilde være tilfreds, hvis jeg bare fik en Hængekøje paa Dækket af en hvilken som helst Trampbaad. Dette imponerede ham saa meget efter

alle de Krav til Luksus han havde været udsat for, at jeg fik den eneste ledige Kahyt ombord paa en P. & O. Baad, der næste Dag ankom til Freetown med Soldater og Officerer, evakueret fra Singapore. Fik en halv Time til at pakke, hvilket iøvrigt kun tog mig fire Minutter, og endelig var jeg virkelig paa Vej til England.

Vi havde en dejlig Rejse, indtil vi naaede paa Højde med Irland. Traf adskillige Mennesker, der fortalte grusomme Historier fra Singapores og Hongkongs sidste Dage. Spillede Poker med Hertugen af Wellington, som var Løjtnant i Coldstream Guards. Han gik rundt med en vældig Forbinding om Foden og hævdede, at han led af Podagra. Seks Maaneder efter faldt han i Italien. Mødte Colonel Alexander — en berømt skotsk Kirurg — der frivilligt havde meldt sig til Tjeneste ved Krigens Udbrud — og endelig en Mr. Salmon, Arving til Lyon's Thehuse i London.

Vi var under militær Kommando, og dersom man, mod Kaptajns Ordre, blev set uden Redningsvest — det være sig i Bar'en, i Badeværelset, i Spisesalen, kort sagt hvorsomhelst — risikerede man at blive lagt i „Lænker“. Det var ogsaa forbudt at klæde sig af om Natten, og Kaptajnen gik ofte Inspektionsrunde for at kontrollere at denne Ordre blev overholdt.

Vi sejlede ikke i Konvoj, idet Skibets Fart, 18 Knob, blev anset for tilstrækkelig til at undgaa Undervandsbaadens Torpedoer, især naar Kursen blev skiftet hvert femte eller tiende Minut.

En Formiddag ved Tolvtiden i straalende Vej blev vi bombet. To tyske Flyvemaskiner, med Solen i Ryggen og standsede Motorer, kom strygende ned over os, lod deres Bomber falde og forsvandt. Skibet sank paa ti Minutter. Disciplinen var fuldendt. Medens Soldaterne — der var 1800 — gik i Baadene, sang de „You put the right foot out, you put the left foot out“. Der blev dræbt tre og fyrretyve Mand ved Bombeeksplosionerne, men derefter kom ingen noget til. Efter et Par Timer i Baadene blev vi alle samlet op af engelske Destroyers.

ANDET KAPITEL

Den 1. April 1942 sejlede vi op ad Mersey Floden. Alle var meget spændt paa hvordan England og ikke mindst Mersey's tætbefolkede Bredder og selve Liverpool saa ud efter to Aars Luftbombardementer.

Det første, der faldt os i Øjnene, var Spærreballonerne. De hang som store Baby-Elefanter i 1000 til 1500 Fods Højde. Det faldt mig naturligvis straks ind, at deres blotte Tilstedeværelse angav Liverpool's mest saarbare Punkter — dette var for saa vidt ogsaa rigtigt, men Blottelsen blev mange Gange opvejet ved den positive Beskyttelse, de ydede. Man vil forstaa, at de Kabler, der holder Ballonerne oppe i den Højde, Eksperterne anser for mest formaalstjenlig — den varieres iøvrigt daglig — indskrænker en fjendtlig Flyvers Manøvreringsevne ganske betydeligt, samtidig med, at de begrænser det Felt, Antiluftslystet skal holde dækket.

Om Natten, hvor Kablerne ikke kan ses af Fjenden — der dog kun altfor godt ved, at de er der — udgør de en betydelig moralsk Faktor. Den tyske Pilot, der ved, at den allermindste Berøring med et Kabel vil bringe hans Maskine til at styrte, betænker sig paa at vove sig ind i Ballonernes Virvar — men gør han det ikke, kan han heller ikke lægge sine Æg paa de mest vitale Punkter.

Højt oppe i den klare Luft var nogle Bagerjomfruer tilsyneladende travlt beskæftiget med at presse Flødeskum ud igennem Gelesprøjter. I lange Striber vældede Skummet henover den blaa Himmel. Efterhaanden blev vi dog klar over, hvad det var, der boltrede sig i Luften — det var to „Spitfires“, der var paa Observationstur i 20—30,000 Fods Højde. Udblåsningen fra deres Maskiner, fortættet efter at være kommet ud fra den varme Motor, virkede som om to Røgflyvere var ved at bruge Himmelrummet til Regnepapir.

Som vi gled op ad Mersey og nærmede os Liverpool, saa vi flere og flere Tegn paa Ødelæggelser. Til højre for os laa Maidenhead, et udpræget Arbejderkvarter. Hvert eneste Hus ned ad hver eneste Gade saa ud til at være ramt. Svedne Mure, forkullede Skorstenene, Hob efter Hob af Murbrokker. Og da vi gled ind til Prince's Landing Stage, der i Liverpool svarer til Langelinie Molen her i

København, gøs det i os ved Tanken om, hvad Beboerne havde maattet udholde. Man fortalte, at Liverpool i 1941 var blevet angrebet 91 Nætter i Træk — lige fra Klokken 7 om Aftenen til Dag gry. Otte, ni, op til tolv Bølger — hver paa op til 24 fuldt lastede Maskiner — lod Nat efter Nat deres Spræng- og Brandbomber regne ned over Lancashires Hovedstad.

Vi lagde til ved Kajen og jeg glædede mig til at fejre Ankomsten til England paa Hotel Adelphi. Men nej — Aprilsnar! „Ingen gaar i Land i Aften“ lød det gennem Højttalerne. Vi tilbragte Aftenen bedst muligt, og den næste Morgen ankom Scotland Yard og tog otte Hollændere i Forvaring. De var kommet hele Vejen fra Sumatra for at slutte sig til De Frie Nederlandske Styrker. Heller ikke jeg undgik min Skæbne. Vi var de eneste Udlændinge blandt Passagererne og ifølge „Emergency Act § 13 B“ — en Lov, vedtaget af Parlamentet lige ved Krigens Udbrud — skulde vi interneres, indtil vore Forhold var blevet undersøgt.

Det var en stor Skuffelse. Jeg havde alle mine Papirer i Orden. Det havde taget mig to Aar, men saa var de ogsaa perfekte. Visum fra den britiske Konsul i Monrovia, udstedt efter Ordre fra London. Paategninger i mit Pas fra Superintendent Naval Control og Politiet i Freetown. Jeg gjorde en Masse Vrøvl, men intet hjalp. Blev — diskret — ført hen ad Prince's Landing Stage, over Pier Head og gennem Water Street til Politistationen. Der fik vi alle ni Lov at sidde, blot sidde, til Klokken to om Eftermiddagen, hvorefter vi blev ført til Lime Street Station og ind i Toget til London.

Og saa kørte vi fra Liverpool op til London — en Togtur paa tre—fire Timer. Jeg var meget interesseret i at se Landskabet. Efter alle de Radioudsendelser jeg havde hørt, havde jeg det Indtryk, at der ikke var eet eneste Sted i England, Skotland eller Nord-Irland, hvor Fjenden med Held vilde kunne lande med „gliders“. Saavidt jeg havde forstaaet, var der sørget for, at alle aabne Strækninger enten var under streng Bevogtning eller garderet imod at kunne benyttes som Landingspladser, ved at man havde placeret gamle Bilskrog eller andre Forhindringer paa udsatte Steder. Min trofaste Radio havde ligeledes meddelt mig, at der knapt var en Golfbane tilbage i England. Alle Jorder var

taget i Brug, for at England kunde blive selvforsynende i saa høj Grad som muligt. Man kan derfor ikke undre sig over, at det var lidt af en Skuffelse at se snesevis af Golfpladser, hvor Dyrkere af denne ædle Sport fredeligt gik rundt og „drivede“ paa velholdte „fairways“ og „puttede“ paa nyslaaede „greens“. Der var Masser af Steder, hvor hundredvis af Flyvemaskiner kunde lande.

Da vi ved Sekstiden om Aftenen ankom til London, blev vi — atter meget diskret — ført gennem Euston Station ud til en Transportbil, der i foruroligende Grad lignede et dansk „Salatfad“. Ind kom vi, og afsted kørte vi, uden at faa saa meget som et Glimt af det London, hvis Skæbne jeg havde fulgt med saa megen Hjertebanken gennem de sidste to Aar.

Efter en halv Times Kørsel naaede vi vort Maal. Der lød Vagt-raab, og vi blev lukket ind i en stor, palæliggende Bygning — en Mellemting mellem et Raadhus og en Skole. Det var en Skole: The Victoria Memorial School i Battersea Park, som i 1940 var blevet overtaget af Fremmedpolitiet.

Alle Personer, der ikke var engelske Statsborgere — med den mulige Undtagelse af regerende Fyrster — skulde ved Ankomsten til Storbritannien transporteres til dette „clearing house“. Hvor ubehagelig Foranstaltningen end maatte være, var den utvivlsomt af stor Værdi for England. Med 99 Procents Sikkerhed forhindrede den, at Spioner sneget sig ind i Landet sammen med de Flygtninge, der, særlig efter den tyske Foraarsoffensiv i 1940, ankom til England i Massevis.

En Officer — Kaptajn i Fremmedpolitiet — forhørte mig løseligt ved Ankomsten. Han gennemgik mine Papirer, og jeg slap for videre Tiltale den Aften. Fik noget rædselsfuld Mad og blev af en haltende Stabssergent anvist, hvor jeg skulde sove. Det viste sig at være i en Sal med Soveplads til 60—70 Personer. Der var Etagesenge — tre Køjer over hinanden. Jeg havde faaet Nr. 99. Det var en Midterkøje. I Nr. 98, Køjen nedenunder, var en stor, kulsort og glinsende Neger ved at gaa til Ro. I Overkøjen klædte en Sømand sig af. Det viste sig at være en dansk Kommunist, Børge Müller, der netop var ankommet fra New York.

Jeg var ulykkelig, anede ikke, hvor længe jeg skulde være der. Der var modbydeligt varmt. Krydsforhørt blev jeg af de andre,

ligesom formodentlig alle nyankomne — det, jeg hørte, var ikke opmuntrende. Mange havde været der i 3—4 Uger, en enkelt i flere Maaneder. I Gaar havde de fundet en tysk Spion, der havde givet sig ud for at være hollandsk Flygtning. Han skulde vistnok skydes i „Tower“ en af Dagene — hvis det da ikke allerede var sket.

Hotel Adelphi's kendte Reklame i Liverpool: „Britain's Welcome to You!“ stod skrevet som med Neonlys i mine Tanker. Det var der, jeg skulde have tilbragt min første Nat i England. Dette var altsaa den Modtagelse, der blev En til Del, naar man kom rejssende Tusinder af Mil for at melde sig til Tjeneste. Jeg var godt gal i Hovedet og bestemte mig til at lave den mest forfærdelige Ballade den næste Morgen.

Næste Dag blev der dog ikke saa megen Tid til at lave Ballade, som til at besvare Spørgsmaal. Jeg blev krydsforhørt af mindst ti forskellige Eksperter. Alle mine Udsagn blev gennemprøvet og havde jeg været Spion med falske Papirer, er der næppe nogen Tvivl om, at jeg vilde være blevet indviklet i et Væv af Selvmødsigelser.

Det kan lyde mærkeligt, at jeg skulde igennem alt dette, naar jeg dog allerede længe før min Afrejse fra Afrika var blevet akcepteret af Myndighederne og de militære Autoriteter. Selv fandt jeg det dengang i allerhøjeste Grad mærkeligt og urimeligt. Senere forstod jeg Nødvendigheden af denne Fremgangsmaade. Jeg har selv været med til at fange en Mand i hans egne Løgne netop paa „The Patriotic School“, som Skolens Navn var under Krigen.

Man var selvfølgelig klar over, at alle mine Papirer var ægte nok, men var jeg nu ogsaa den Flemming Muus, som Papirerne var udstedt til? Var den virkelige Flemming Muus ikke blevet skaffet af Vejen af en fjendtlig Organisation og erstattet med en Mand, der — forsynet med hans Papirer — skulde give sig ud for at være Muus? Der var næppe det Trick, Fremmedpolitiet ikke havde været udsat for, og de var fast besluttet paa at gennemprøve hver enkelts Identitet indtil de selv var fuldstændig tilfredse — og den paagældende „Flygtning“ var syg af Arrigskab.

Forhøret varede to Dage. I Løbet af denne Tid havde jeg „fri“

maaske to Timer hver Dag, og dem benyttede jeg til at spadserere rundt paa Skolen og iagttage mine Medfanger. Der var circa fire Hundrede i Øjeblikket. Mange Nordmænd, der var kommet fra Norge til Skotland, Franskmænd, Belgiere, Hollændere, tyske Jøder og en russisk Filmsmagnat, som var umaadelig oprørt over at være blevet interneret. Aftenen i Forvejen havde Vagten maattet forsyne ham med Haandjern, for at bringe ham til Ro.

Der var ikke den Nation, som ikke var repræsenteret i dette brogede „clearing house“. Og hver Nation havde sin egen Afdeling. Lederen af den danske Afdeling var Flyverløjtnant Olaf Poulsen, Søn af den kendte Skibsreder i Gent og Sønneson af Olaf Poulsen.

Olaf Poulsen havde været Flyver allerede før Krigens Udbrud — ved Belgiens Fald i 1940 flygtede han til England, hvor han hurtigt opnaaede Officersrang i R.A.F. En eller anden Skrøbelighed, saavidt jeg ved foraarsaget ved en Nedstyrtning, havde tvunget ham til at opgive sin meget lovende Karrière som Flyver og nu indtog han altsaa denne betroede Stilling.

Andendagen efter min Ankomst saa det ud til, at de høje Herrer var overbevist om, at jeg virkelig var den, jeg udgav mig for at være — og Piben var ved at faa en anden Lyd. En Herre, der blev forestillet som Repræsentant for Foreign Office, stillede mig paa den sidste Prøve: Kendte jeg nogle Englændere? . . . Jeg nævnede nogle Stykker, som jeg gik ud fra var i Landet, hvis de da ikke var blevet dræbt af tyske Bomber. Een af dem var Johnny Hailwood. Saa! Hvordan saa han ud? . . . Jeg beskrev ham — det er ikke svært at beskrive Johnny, da han har ildrødt Haar og Øreflipper, der rager flere Tommer længere ud end noget andet Menneskes. Jeg kunde ogsaa fortælle ham lidt om Hailwood's Levnedsløb. Alt blev omhyggeligt noteret.

Nogle Dage efter min Løsladelse fik jeg en mystisk Besked om at tage med Bus Nr. 26 fra Victoria Station til St. Albans, en gammel Vikingeby, der ligger ca. 40 km fra London. Ankommen dertil skulde jeg finde Kroen „The White Hart“, spadsere op og ned foran den præcis Klokken fire om Eftermiddagen og vilde saa

træffe En, der kendte mig. Jeg gjorde som beordret og mødte — John Hailwood! Autoriteterne havde nu endelig fyldestgørende Bevis for, at jeg virkelig var Flemming B. Muus.

Allerede inden jeg forlod The Patriotic School, begyndte en mærkelig Strid mellem offentlige Institutioner om at engagere mig. Gennem Olaf Poulsen var jeg blevet forespurgt, om jeg ønskede at modtage Stillingen som Chief Assistent i Skolens skandinaviske Afdeling — Stillingen indebar en Gage paa 400 Lstr. — tax free — samt Boligtillæg. Jeg svarede Nej. Jeg var kommet til England for at slaas — i hvert Fald mere korporligt end det kunde gøres paa et Kontor i London.

Olaf Poulsen var saa venlig at tage sig af mig, da jeg blev „frigivet“ fra The Patriotic School. Vi kørte til hans Lejlighed paa Dolphin Square, hvor han indbød mig til at bo, indtil jeg havde fundet et passende Hotel eller en Lejlighed. Og saa inviterede han mig til en dejlig Middag i Devonshire Club i St. James's.

Jeg var endelig i London! — det havde taget mig fra 10. April 1940 til 1. April 1942 at naa saa langt. Og man vil forstaa, at jeg var tidligt oppe for at se Virkningerne af Tyskernes Bombardementer. Jeg havde ogsaa travlt med at komme rundt paa en uendelig Række Kontorer — jeg skulde registreres, fotograferes, have tildelt Rationeringsmærker, Legitimationskort og meget andet. Paa Vine Street Politistation fik jeg at vide, at jeg ikke uden Politiets Tilladelse maatte forlade min Bopæl mellem Klokkerne ti Aften og Klokkerne seks Morgen — ikke forlade London, uden at Politiet der og ligesaa Myndighederne paa det Sted, hvor jeg agtede mig hen, var informeret. Jovist!!! England var meget „spyminded“, og der blev taget meget faa Chancer — iøvrigt blev alle disse Restriktioner naturligvis ophævet, da jeg fra det civile Liv indtraadte i Hæren.

I Løbet af Dagen fandt jeg et passende Hotel — det var omtrent lige saa svært dengang, som det er nu. Harrington Hall Hotel i South Kensington var, hvad man vistnok kalder „a nice quiet family hotel“, og svarede paa alle Maader til, hvad jeg søgte. Det var hovedsagelig beboet af udbombede ældre Frøkner, pensionerede Oberster, der nu gjorde lokal Tjeneste i Home Guard, og en

enkelt hvide-russisk Greve. Ved Aftenbridgen gjorde jeg hans Bekendtskab, og han viste sig at være en nær Ven af den i København bosatte Senator van der Vliet, i hvis Hjem jeg var kommet i mine yngre Dage.

Før jeg forlod Patriotic School, var jeg blevet anmodet om ikke at sætte mig i Forbindelse med gamle Bekendte og ikke at opsøge danske Kredse. Med andre Ord var det mig i de mest formfuldendte Vendinger paabudt at gaa under Jorden i London. Det er kun naturligt, at jeg var desorienteret, men det stod mig klart, at jeg ikke skulde søge at finde ud af for meget paa daværende Tidspunkt. Jeg tilbragte saaledes den første Tid i London helt overladt til mig selv — aldeles ikke, hvad jeg havde tænkt mig. Jeg var ude af Stand til at opsøge mine mange engelske Venner, og fremfor alt maatte jeg ikke besøge den danske Klub — og det var netop Danskere, jeg saa længe havde følt en stærk Trang til at tale med.

Jeg sluttede mig lidt til et Par norske Søofficerer paa mit Hotel, dog kun til de fortrøstningsfuldt og protegerende havde erklæret, at de nok skulde klare Sagerne — ogsaa for Danmarks Vedkommende! Det var meget bittert. Maaske var en saadan Bemærkning egentlig venlig ment, men forbandet ubehagelig at høre paa for en „fri Dansker“.

Det var ogsaa meget ubehageligt at færdes i Londons Gader og se Mænd og Kvinder af omtrent alle Nationaliteter gaa rundt med deres nationale Emblemer paa Skulderen. Det fremgik tydeligt, at det meste af den civiliserede Verden stod sammen mod Nazismen, kun Danmark var saare fattigt repræsenteret. Bortset fra Søfolkene var femogtres Danskere vist alt, hvad vi paa det Tidspunkt kunde opvise.

Den ildelugtende Atmosfære, der stod om Ordet „neutral“ efter Churchill's Tale i Efteraaret 1939, tyngede mig. Da jeg en Maanedstid senere traf Grev Reventlow, sagde han: „Muus, hvorfor kom De dog? De havde jo en udmærket Stilling i Afrika . . .“ „Jeg ønskede at kæmpe for Danmark — om muligt i Danmark,“ svarede jeg. Greven var forfærdet: „De mener da ikke, at De ønsker Blodudgydelser hjemme i vort Land . . . det vilde dog være rædsomt!“

Grev Reventlow blev endnu mere ilde berørt af mit Svar, der gik ud paa, at ikke alene ønskede jeg det, men at jeg ogsaa var af den faste Overbevisning, at Danmark aldrig vilde overleve Skammen, hvis det stod n e u t r a l t ved Krigens Slutning. „Blodudgydelser, som Greven kalder det, er efter min Mening det eneste, som kan redde Danmark fra sig selv . . .“ Jeg tog Afsked med Grev Reventlow og daværende Legationssekretær Gustav Rasmussen, som var kommet til Stede ved Samtalens Slutning. Vi saas ikke i flere Aar!

Det var heller ikke opbyggeligt at læse Artikler i Tidsskrifter og Ugeblade, der handlede om Danmarks Stilling under Besættelsen. Udlandets Opfattelse var saa udpræget den, at de derhjemme havde meget let ved at affinde sig med Situationen. „Denmark — Hitler's tamed canary.“

En Ugestid efter min Ankomst til Harrington Hall modtog jeg et Brev, der angav, at jeg den følgende Dag Klokken to „havde at indfinde mig ved Undergrundsbanens sydlige Udgang ved Sloane Square med The Times anbragt under venstre Arm“. Senere paa Dagen blev jeg ringet op af Olaf Poulsen, der sagde, at jeg skulde rette mig ubetinget efter de Anvisninger, der samme Morgen var givet mig i et Brev, hvis Indhold han iøvrigt ikke kendte.

Da jeg den næste Dag i god Tid begav mig afsted til det mystiske Møde, var det til min Forfærdelse umuligt at købe Times — den var udsolgt overalt. Jeg klarede dog Situationen ved Hjælp af en Daily Telegraph, som jeg bukkede sammen paa en Maade, saa man ikke kunde se Bladets Navn. Trykket er det samme for de to Blades Vedkommende, saa Erstatningen illuderede helt godt.

Præcis Klokken to var jeg paa det anførte Sted. Der var ingen at se. — Jo, lidt derfra holdt en Bil med en højtstaaende Officer ved Rattet. Skulde det mon . . . ?

Jeg drev lidt omkring og ganske rigtigt — Officeren vinkede ad mig. Om jeg var Mr. Muus? Skulde vi køre en Tur i hans Vogn? Jeg spekulerede et Øjeblik paa, om jeg var „being taken for a

ride“ i den amerikanske Betydning, men det var nu ikke Tilfældet. Han præsenterede sig som Major Hampton — vilde jeg forpligte mig til ikke at nævne denne Samtale? — hvad havde jeg tænkt mig at bestille?

Jeg svarede, at jeg baade skriftligt og mundtligt igennem de sidste to Aar, gentagne Gange havde meldt mig som Frivillig til den engelske Hær, og efterhaanden var temmelig utaalmodig efter at tage fat . . . Om jeg nogensinde havde fløjet? Jo, jeg havde fløjet hist og her: over Atlanterhavet fra Pernambuco til Accra paa Guldkysten — fra København til Malmø og omvendt — fra London til København — en Del lokalt i Liberia. . . . Jeg nævnede flere Eksempler. Om jeg kunde lide at flyve? Jo! — Mon jeg skulde optages i R.A.F.? . . . men det var jeg da for gammel til? . . . og hvorfor var Hampton i Hærens Uniform og ikke i Luftvaabnets? . . . Saa kom det meget forsigtigt: „Have you ever done any parachuting, Mr. Muus?“ — Nej, det ved Gud i Himmelen, jeg ikke havde . . . Sikken dog en sindssyg Tanke . . . „Would you mind awfully to parachute?“ Det kom lidt overraskende, men jeg svarede dog, at det vilde jeg saamænd ikke have noget imod. Iøvrigt syntes jeg, at han godt kunde udtrykke sig lidt mere detailleret — hvilket jeg ikke undlod at oplyse ham om.

Han satte aabenbart Pris paa at gaa som Katten uden om den varme Grød, men tilsidst rykkede han dog ud med Sproget:

Man savnede stærkt Oplysninger om den tyske Flaades Bevægelser i Kattegat og Storebælt — var jeg villig til, indenfor en Maaned, at lade mig smide ud i Faldskærm over Danmark, for at organisere et Spionaget paa Fyns Østkyst. Der skulde regelmæssigt, og frem for alt hurtigt, rapporteres til London!

Han nægtede, før jeg kunde naa at sige et Ord, at modtage noget Svar, før jeg havde overvejet Sagen. Vi kunde mødes til lunch om et Par Dage i hans Klub, Royal Automobile Club i Pall Mall. Mødet blev aftalt og derefter blev Sagen ikke yderligere diskuteret.

Vi endte Turen med at drikke Kaffe i The Kenya Coffee House i Sloane Street, medens vi talte om løst og fast. Det viste sig, at Hampton var en god Ven af Baronesse Karen Blixen og anbefalede mig at opsøge hende, hvis jeg skulde komme til Danmark, før

Tyskerne forlod Landet! „Hun vil altid være Dem behjælpelig, hvis De hilser fra mig,“ sagde Hampton.

Jeg behøvede slet ikke Tid til Overvejelse — i samme Øjeblik Hampton havde fremsat sit Forslag, vidste jeg, at jeg vilde modtage Opgaven. Dette var det helt store . . . at blive kastet ned i Danmark med Faldskærm! . . . Whoopee . . . jeg havde end ikke drømt om, at en saadan Chance vilde tilbyde sig . . . Hvis jeg blot var kommet ind i Hæren — hvis jeg blot var avanceret til Underofficer inden Krigens Slutning — vilde jeg have været glad. Men nu saa det ud til, at jeg skulde faa et Job, der virkelig var af Betydning — Hampton havde ogsaa ladet mig forstaa, at jeg vilde faa Officersrang — det svimlede helt for mig. Alt, hvad jeg havde hørt ved mit Møde med Hampton, laa langt ud over de Muligheder, jeg havde troet stod mig aabne. Og da Hampton og jeg mødtes til en glimrende lunch i R.A.C., modtog jeg Majorens Tilbud, der var fremsat paa M.I. 5's Vegne — M.I. 5 er en Afdeling af Secret Service.

Under Samtalen fortalte jeg Hampton, at jeg havde udset mig Markerne rundt om Fjellebro paa Fyn til Landingsplads. Ejeren, Gregers Ahlefeldt, ansaa jeg saa aldeles givet for at være pro-britisk, og han var gift med min Kusine, Nonni Lassen, hvis Indstilling jeg ikke var mindre sikker paa, at jeg kendte.

Nonni's og Gregers' Forhold blev undersøgt gennem mig ukendte Kanaler, og kort efter fik jeg at vide, at jeg ifølge „indhentede Oplysninger“ havde haft Ret i mine Anskuelser. Man var indforstaaet med at droppe mig paa et nærmere angivet Punkt ved Fjellebro, hvorfra jeg nemt kunde naa frem til selve Hovedbygningen. Det var ogsaa under Overvejelse at sætte mig ned paa Højstrup Marker ved Rødvig paa Stevns — Højstrup beboes af min Svoger, Ernst Bencard — men paa Grund af hans og min Søsters fire Børn, hvoraf de tre største uvægerligt vilde genkende mig, blev denne Plan opgivet . . .

Og for den Sags Skyld hele Planen . . . thi et Par Dage efter Frokosten i R.A.C. meddelte Hampton mig, at hans Afdeling havde maattet afstaa fra at gøre Brug af min Tjeneste. En anden Afdeling, der ogsaa sorterede under War Office, havde gjort Krav paa mig, og det syntes, sagde Hampton, som om denne Af-

deling havde større „Prioritet“ end hans. Vi var begge kede af, at Samarbejdet ikke blev til noget. Jeg var meget opsat paa Plannen og skulde netop fireogtyve Timer senere have tiltraadt aktiv Tjeneste i en Træningslejr, men saadan skulde det altsaa ikke være.

Det tog lange Tider, før jeg fandt ud af, hvorledes det faktisk var gaaet til. Man vil huske, at jeg havde bombarderet alle mulige Kontorer i London med Ansøgninger om at blive optaget i Hæren. Efterhaanden var mine Skrivelser naaet frem til saa mange forskellige Kontorer, ad saa mange forskellige Kanaler, at man ikke havde kunnet undgaa at blive opmærksom paa den Kendsgerning, at jeg ønskede at komme til at slaas. Flere Afdelinger havde efterhaanden sat sig i Gang for at faa mig til England, og da jeg endelig var kommet til Landet, var det naturligt, at adskillige Afdelinger under det bureaukratiske Krigsministerium paastod, at netop de havde første Ret til min Tjeneste. Den engelske Konsul i Monrovia havde faktisk modtaget Ordre om at visere mit Pas fra fire hinanden uafhængige Institutioner under War Office.

Efter min afsluttende Samtale med Major Hampton fik jeg ad anden Vej Besked om den næste Dag at møde hos den danske Kaptajn Michael Iversen, „Danish Recruiting Office“ paa Kingsway, London. Kontoret var, paa hans Initiativ, oprettet ganske kort Tid i Forvejen.

Jeg stillede præcist og blev modtaget af Kaptajnens Sekretær, Korporal, senere Løjtnant, i det kvindelige Regiment A.T.S., Frøken Inger Scavenius, nu lykkeligt gift med sin Chef.

Fra Frøken Scavenius — og fra Kaptajn Iversen — fik jeg at vide, at man vel havde vidst, at jeg var ankommet til England, men selv om et stort Maskineri var blevet sat i Gang for at lokalisere mig, havde det ikke været muligt. Patriotic School, hvor man ogsaa havde henvendt sig, havde nægtet at have noget Kendskab til mig, men et Brev fra mig til min Svogers Broder, Christian Bencard, der bor i Norfolk, havde sat Iversen paa

Sporet. Da jeg ikke kendte Bencard's Adresse, var Brevet til ham adresseret c/o Den danske Legation. Ogsaa dér var man paa Jagt efter mig, og et vaagent Medlem af Legationen fandt frem til mig gennem Svip-Svogeren. Denne lille Indiskretion — et Brev, der egentlig ikke burde have været afsendt — forarsagede, at jeg ikke kom til at tilbringe Resten af Krigen som Agent for Secret Service.

Iversen, til hvem jeg havde rettet en Ansøgning om Optagelse i De Frie Danske Styrker — efter hans Radioappell over B.B.C. — havde henvendt sig med denne til en Afdeling, der arbejdede under The Ministry of Economic Warfare. Det var S.O.E. — Sabotage Organisation Economic — senere kendt i Danmark under Navnet Special Forces. Og det var aabenbart S.O.E., der havde sørget for, at jeg fik Plads paa et Skib fra Freetown. Det var S.O.E., der havde betalt min Rejse. Det var S.O.E., der blandt andre havde foranlediget, at den engelske Konsul i Monrovia havde viseret mit Pas. S.O.E. havde med andre Ord første Ret til min Tjeneste, og derfor maatte M.I. 5, Patriotic School og Intelligence Corps trække sig tilbage. Med Hensyn til Intelligence Corps, fandt jeg først senere ud af, at det havde været deres Hensigt at sende mig tilbage til Afrika til uspecificeret Tjeneste.

Nu skete der noget. Kaptajn Iversen spurgte mig, næsten lige saa forsigtigt som Major Hampton havde gjort, hvorledes jeg vilde stille mig til at springe med Faldskærm. Var jeg villig til at lade mig uddanne til specielt Arbejde i Danmark?

Iversen talte med Bemyndigelse fra Special Forces. Jeg behøvede ikke at overveje Sagen, saa uden videre Snak blev jeg sendt paa regulær Session — dog først efter, at Kaptajn Iversen havde givet en knippel lunch for at besegle Pagten.

Paa Sessionen blev jeg undersøgt af ikke mindre end fjorten Læger og maatte i Timevis vandre i Adamkostume fra Konsultationsstue til Konsultationsstue og staa i Kø sammen med talrige andre haabefulde Rekrutaspiranter. Resultatet blev Grad A 1, med den Parentesbemærkning, at jeg skulde bruge Brillen med Styrke minus 5,5.

Da den første Betingelse for at blive antaget til „mystisk Arbejde“ i Danmark ahang af et A 1 Certifikat, var jeg meget til-

freds — ogsaa fordi det betød, at jeg ikke havde taget Skade af mit tiaarige Ophold i Vest-Afrika.

TREDIE KAPITEL

Den 1. Maj 1942 blev jeg afhentet paa Harrington Hall Hotel af den danske Løjtnant Starup, og sammen med tre—fire andre Danskere ført til et Depot uden for London, hvor vi blev ekviperet. Vi fik hver 2 Uniformer, 2 Sæt Undertøj, 2 Par Støvler, 3 Par Strømper, 3 Skjorter, Hue, Bælte, Gamacher, Sweater, Gasmaske og utallige andre Grejer. Det civile Tøj kom i en Køjesæk sammen med de af Grejerne — blandt andet Søndagsuniformen — der ikke skulde bruges i Øjeblikket. Vi saa paa hinanden — vi lignede bestemt ikke gamle Veteraner. Det var ikke til at tage Fejl af, at vi for blot ti Minutter siden var blevet iført Uniform. Kejttet gik vi, uvant som vi var med de store tunge Støvler. Jeg var rædselslagen ved Tanken om, at der kunde komme en Officer. Ingen af os — ihvertfald ikke jeg — havde det mindste Begreb om at gøre Honnør „paa Engelsk“. Kort sagt følte jeg mig som den mest latterligt udseende Soldat i His Britannic Majesty's Army.

Var vi saa rede til at staa ved den Ed, som vi alle havde aflagt et Par Dage før — at forsvare Kong George den VI og hans Efterfølgere og at dræbe Hans Majestæts Fjender? Det maatte ihvertfald blive med de bare Næver. Vaaben var det eneste, vi ikke var blevet udstyret med paa Depotet.

Blandt dem, der saaledes var blevet ekviperet, var Johan Erik Hecht-Johansen, en høj, elegant Herlovianer. Han var lige ankommet fra Argentina, hvor han havde opholdt sig nogle Aar og ligesom jeg længe havde forsøgt at komme til England for at være med i Kampen. Hecht-Johansen fik snart Kælenavnet „Lofty“, og lige meget hvor mange Kodenavne, han senere fik, vedblev han at være Lofty, ogsaa i officielle Kommunikationer mellem London og København. Men dengang tænkte ingen paa, at Lofty

skulde blive S.O.E.'s Repræsentant paa Fyn, Medlem af Odense Frihedsraad, Kaptajn i „The Royal East Kent Regiment“, dekoreret med den meget eftertragtede Orden M.C. — Military Cross.

Her var ogsaa Otto Lawaetz af den berømmelige Landmandsfamilie. Han overgik senere til „The Commandoes“. Der var flere andre, men de blev snart efter overført til almindelig Tjeneste.

Fra Depotet kørte vi til Paddington Station, hvor vi stødte til en halv Snes andre danske Soldater, fra „The Royal East Kent Regiment“ — The Buffs, der, efter et à to Aars Tjeneste som almindelige Soldater, nu blev overført til den Afdeling, som ogsaa vi nybakte Rekrutter tilhørte, nemlig S.T.S. — Special Training Schools. Officielt var vi indrulleret under „The General List“, for dog alle senere at overgaa til The Buffs — det Regiment, Kong Christian den X var Æresoberst for.

I Toget fik vi Lejlighed til at lære hinanden at kende. Vi havde faaet at vide, at vi skulde til Northampton, men der var ingen, der kendte vort endelige Bestemmelsessted. Vi traf Peter Carlsen, som i 1941 var ankommet fra Canada for at træde ind i Hæren. Carlsen, der havde opholdt sig i Canada i sytten Aar, Størstedelen af Tiden i Canadian Pacific Railways' Tjeneste, blev senere meget kendt i Danmark under Navnet Knud Larsen.

Vi traf ogsaa „Stumpen“, Hans Johansen*), som var traadt ind i Hæren efter at det Skib, han sejlede med, var blevet torpederet ved Kreta. Stumpen havde svømmet rundt i mere eller mindre brændende Olie — Skibet var en Tankbaad — i flere Timer, før han var blevet fisket op. Via Grækenland, hvor han havde oplevet det engelske Tilbagetog, var han kommet til England og fundet egnet til videre Træning paa S.T.S. Lidet anede vi dengang, at Stumpen i 1944 skulde begaa Selvmord for at undgaa at blive arresteret af Tyskerne og blive tvunget til at give Oplysninger, der kunde skade Frihedsbevægelsen.

Saa traf vi Jens Peter, „Canada“, som han straks blev døbt, da ogsaa han havde opholdt sig dér saa længe, at det kneb med det danske Sprog. Erik Jens Peter Petersen, Kaptajn i den engelske Hær og dekoreret med Military Cross. Hvem tænkte den-

*) † 1944.

gang paa, at han skulde komme til at indtage en vigtig Position i Modstandsbevægelsen?

Jeg kunde blive ved med at remse Navne op, der alle senere kom til at spille en Rolle under Kampen i Danmark.

Nogle Timer efter vor Afrejse fra London naaede vi ganske rigtigt Northampton. Men vi kørte videre, to—tre Stationer — saa fik vi Besked om at staa ud. I fin March, vi nye forsøgte at efterligne vore mere erfarne Kammerater, gik vi nogle miles til Herresædet Brockhall, der den første Maaned skulde være vort Kvarter.

Carlsen, Hecht-Johansen, Stumpen og jeg kom paa samme Stue. Senere kom Preben Lok-Lindblad til, og vi fem holdt sammen gennem hele Skoletiden. Saa begyndte en Maanedes intensiv Træning. Programmet var righoldigt. Om Morgenens fra syv til otte en rask Løbetur paa fem—seks miles — haardt, naar man netop var ankommet fra Troperne og ganske ude af Træning. Derpaa Morgenmad. Masser af Mad. Og saa fulgte Slag i Slag de forskellige Fag: Kortlæsning, Morse, Radiotelegrafi, field craft, Forsigtighedsregler og saa videre.

Det hele var et forberedende Kursus, der som omtalt kun skulde være en Maaned. Det var hovedsagelig beregnet paa at konstatere, om man i det hele taget havde Forudsætninger for at til egne sig de nødvendige Kundskaber. Blev man fundet uegnet, vilde man ikke komme med Resten af Holdet til de „rigtige“ Skoler, men blive sendt tilbage til Regimentstjeneste eller Træningslejr.

Da vi altsaa endnu kunde naa at blive kasseret til videre S.T.S.-Tjeneste, fik vi saa lidt som muligt at vide om det Arbejde, der ventede os efter endt Uddannelse. Jo mindre man vidste, jo bedre — og det var ikke Meningen, at Planen om at nedkaste Sabotører pr. Faldskærm i Danmark skulde kendes vidt og bredt — ikke mindst for vor egen Skyld.

I Løbet af denne Maaned havde vi kun fri een Søndag Eftermiddag. Resten af Tiden gik med at træne — med at faa Undervisning i de nævnte Fag — med at overføre Lærdommen i Praksis — med at aflæse Kompas — finde Vej paa tværs af alle Veje, skyde med Revolver, Maskingevær, Sten-Gun, Tommy-Gun, Rif-

ler. Og med at foretage Sprængninger — en ikke uvigtig Del af Undervisningen! Vi sprængte Træer i Luften, saa de røg op med Rødder og efterlod store, grimme Huller i Brockhall's Park. Vi havde ogsaa Øvelser med at sprænge Stykker ud af Jernbaneskiner.

Som sagt, een Søndag Eftermiddag havde vi fri. Lofty, Peter Carlsen og jeg tog til Northampton og gjorde Byen sammen. Først fandt vi det bedste Hotel, hvor vi bestilte Byens bedste Middag til Klokken otte. Og vi naaede en forbavsende Masse. Vi roede i en lejet Baad paa nogle Kanaler, drak stor The og var i Biografen. Paa Slaget syv gik vi ind i en Bar. Om Søndagen kunde man ikke faa noget at drikke før Klokken syv — ellers havde vi nok ikke været i Biografen — og i Bar'en tilbragte vi Tiden til Middag. Hvor vi nød den! To Flasker Rødvin til tre Mand, Cognac til Kaffen og Whisky bagefter. Og dér røg to Ugers Løn, 2/6d pr. Dag — plus 1 sh., fordi vi var i „Special Training“.

Vi arbejdede haardt denne Maaned, men Humøret var straalende — ligesom Vejret. Det mest vidunderlige engelske Forarsvejr. Skønnere endnu end i Danmark — hvad selv den mest lokalpatriotiske Dansker, der har oplevet Foraaret i England, vil give mig Ret i. Vi nød Parkens store Plæner med spredte Grupper af Egetræer. En Aa løb gennem Haven i Nærheden af Huset. Vi brugte flittigt en velanlagt Boccia-lawn i de enkelte Timer, vi havde fri. Midt i Parken laa en henrivende Kirke, der passede ind i hele Sceneriet som Eremitageslottet passer i Dyrehaven og Ewalds Høj til Rungstedts Lyksaligheder.

Henimod Slutningen af Maj blev Spændingen større og større — hvem skulde fortsætte Træningen paa endnu mere hemmelighedsfulde Skoler end Brockhall — og hvem skulde, vejet og fundet for let, sendes til almindelig Regimentstjeneste?

Vi var tolv Danskere ialt. Ved Ankomsten den 1. Maj 1942 var vi elleve, men nogle Dage efter ankom endnu een, nemlig Erik Boelskov, der kom direkte fra Danmark. I Januar var han paa Ski gaaet over Sundet til Hålsingborg. Efter mange Besværligheder var han naaet frem til Stockholm, hvor han opsøgte den britiske Legation og meldte sig til Tjeneste i Hæren. Erik Boel-

skov*) var kommet til London i Midten af April, og efter den sædvanlige Tur gennem „Patriotic School“, var han gennem Kap-tajn Iversens Kontor blevet sendt til Brockhall. Hans Forhaandskendskab til Forholdene i Danmark under den tyske Okkupation blev os alle til stor Nytte, baade under Træningen og senere i Danmark. Boelskov og Lawaetz var de eneste af os, der havde været i Danmark under Krigen. Alle vi andre var Udenlandsdanskere, der ikke havde sat Foden hjemme i mange Aar — nogle i tyve, Carlsen i sytten og jeg ikke siden 1937.

Vi talte ofte om de fire Tusinde Søfolk, der gjorde en saa straaende Indsats for Danmarks Sag lige fra Krigens Begyndelse, men de eneste Danskere, som vi vidste var flygtet fra Tyskernes Danmark, for aktivt at kæmpe for vort Lands Uafhængighed, var Boelskov og Lawaetz. Ikke mindst derfor var vi saa glade for at møde Boelskov, der kom som et Tegn paa, at der trods alt var Liv i dem derhjemme.

En Morgen kom Meddelelsen om Christmas Møllers Ankomst. Der var virkelig Begejstring ved Morgenbordet. Skønt vi nødvendigvis maatte være anonyme, sendte vi dog øjeblikkeligt et Telegram, hvori vi ønskede ham hjertelig Velkommen. Det var undertegnet: Tolv danske Soldater i England.

Den sidste Aften i Maj var der Afskedsfest. Vi skulde alle rejse næste Morgen, enten til almindelig Regimentsliv eller for at fortsætte vor specielle Uddannelse. Skolens Kommandant, Colonel Thornton, bekendtgjorde Resultatet af den Eksamen, der havde fundet Sted i Løbet af de sidste tre Dage. De fleste af os havde bestaaet. Og saa sang vi, drak daarligt engelsk Fadøl og skød om Kap nede i Kælderens med 9 mm Pistoler — Skydeskiven var en Karikatur af Hitler, og Indsatsen uvægerligt Gin og Angostura. Adolfs Overskæg var Maalet for vore Anstrelselser. Aftenen endte med at en engelsk Korporal satte sig til Klaveret og spillede Melodien til „She will be coming down the mountain when she comes“ mens vi sang: „We are members of the Special Forces now . . . “.

*) † 1943.

FJERDE KAPITEL

1. Juni forlod vi saa Brockhall og kørte med Toget til vor nye Skole, S.T.S. 45. Vi ankom til Oxford, hvorfra vi blev befordret videre til Skolen. Det var en lang Tur, circa 40 miles gennem det solbeskinnede Oxfordshire ind i Gloucestershire. Vi nød at se alle de levende Hegn og det Væld af Blomster, der var i hver Have, vi kom forbi. Og alle Gærderne, bygget af Sten fra Markerne, virkede som om de havde staaet saadan siden Cæsar's Dage.

Efter flere Timers Kørsel naaede vi Stationsbyen Fairford, hvis førende Hotel, „The Bull“, pralede med Prins Eriks Bevaagenhed. Prins Erik havde flere Gange boet i Fairford, som er et kendt Samlingssted for Lystfiskere. Faa miles fra Fairford laa Landsbyen Hatherup med Slottet af samme Navn. Hæren havde nu overtaget dette Slot som Skole for de Danskere, der skulde uddannes til Sabotører. Eftermiddagen tilbragte vi med at undersøge Lokalteterne i dette vort nye Hjem — hvorlænge vi skulde blive der, var der ingen, som vidste. Først og fremmest kaprede vi, der havde boet sammen paa Brockhall, det bedste Værelse. Hver især søgte at faa den Seng, der var bedst placeret — ved Lyset, ved Varmeapparatet, ved en Stikkontakt — hvad man nu foretrak.

Parken var meget stor. Selvfølgelig fandt vi snart alle de Turinstrumentser, vor fremtidige Gymnastiklærer havde udtænkt. Det, der først fangede Øjet, var Skroget af en tysk Flyvemaskine med Hagekors og alt, hvad dertil hører. En Stige ledte op til Førerkabinen, og vi gik straks igang med at undersøge det hele. Vi fandt snart ud af, at Meningen med denne Maskine var, at vi skulde øve os i Faldskærmsudspring ved at hoppe ud igennem et Hul i Fuselagen — et Spring paa tre Meter ned i en Dynge Savsmuld. Og Guderne skal vide, at vore Anelser var rigtige. Mindst tusind Gange sprang vi ned igennem dette Hul, indtil Instruktøren var tilfreds med vore Præstationer.

Der var Bukke og Vipper. Tove, der hang ned fra mægtige Rødbøge, Mure paa fire Meters Højde, som vi formodentlig skulde klatre over paa bedst mulig Maade. Og der var en mægtig

„Jakobsstige“, tolv Meter høj, som var beregnet til alle mulige gymnastiske Øvelser. Det, vi syntes mindst om, var en Platform, anbragt paa en Træstamme i en halv Snes Meters Højde. Fra Platformen skulde man springe ud til et Reb, der hang fra en meget høj og stærk Gren — der var tre Meter mellem Platformens yderste Kant og det frithængende Tov!

Vi blev præsenteret for vort Træningsprogram, der blev udarbejdet for en Uge ad Gangen og var meget varieret og fik at vide, at der blev undervist i følgende Fag: ARITMETIK, MATEMATIK, KORTLÆSNING, OBSERVATIONSTRÆNING, FALDSKÆRMSTRÆNING, SKIBS-SABOTAGE, LYDLØS DRÆBNING, TELEGRAFI, MORSE, SKYDNING — med mange Slags Vaaben inkluderet tyske, svenske, finske og danske — GYMNASTIK, SPRÆNGNINGSLÆRE, KODER, SIKKERHEDSREGLER, JERNBANE-, SKIBS-, VEJ-, FABRIKS- og mange andre Slags Sabotage. ORGANISATIONSLÆRE, MARKLÆRE, det vi kaldte field-craft, Brug af USYNLIGT BLÆK, hvorledes man undgaar Forfølgelse af BLODHUNDE, hvorledes man begaar INDBRUD, skaffer sig ALIBIER, Brug af BREVDUER og meget mere. Som man kan forstaa, var der nok at tage fat paa.

Efterhaanden traf vi de Danskere, der allerede boede paa Hatherup Castle og havde været i Træning gennem længere Tid — nogle over et Aar. Det var her Ole Geisler*) og jeg første Gang mødtes. Hvad Ole skulde komme til at betyde for mig — vigtigere — hvad han skulde komme til at betyde for hele Modstandsarbejdet i Danmark, havde ingen af os den Gang Anelse om. Ole var allerede Korporal, noget meget højtstaaende i vore, de nyankomnes, Øjne. Paa Afstand havde vi ogsaa set en Dansker med Sergeantstriber paa Uniformen. Vi var dybt imponerede. Disse Danskere, vi nu mødte, stod ikke mindst med en særlig Glorie, fordi de allerede havde sprunget med Faldskærm — tre til fem Gange hver — og selvfølgelig drejede vore Tanker sig ofte om, at vi selv, inden for et relativt kort Tidsrum, skulde smides ud i Luften fra en Flyvemaskine.

Der var tyve Danskere paa Slottet, da vi kom. Det Hold, der

*) † 1948.

trænede til Sabotagearbejde i Danmark, var nu, os nyankomne iberegnet, oppe paa et Par og tredive Mand i Alderen fra tre og tyve til tre og fyrretyve Aar. Der var Sømand, Forretningsfolk, Kvægfarmere fra Argentina, Jernbanefolk fra Canada, Maskinmestre fra kendte danske Skibsrederier. Jeg mødte her for første Gang Hans Henrik Larsen, Skolens muntre Hoved, der senere ved Sjelssø maatte lade Livet paa en saa sørgelig Maade. Han var blevet overflyttet fra Nordmændenes Lejr, LITTLE NORWAY, i Canada, til S.O.E. i England. Andy Larsen, Cowboy fra Argentinas Prærie, Verner Johansen*) fra Lauritzens Rederi, Jørgen Tvermose, som efter Kapitulationen blev kendt af hele København som Modtagelseschef i DAGMARHUS. Preben Lok-Lindblad, kendt af det meste af Undergrundsbevægelsen i Danmark som „Lille Peter“. Han var den Mand, som jeg først af alle sendte Bud efter, da jeg var kommet til Danmark, og som i to Aar — indtil han i 1944 blev arresteret — var en af mine nærmeste Medarbejdere.

De „gamle“ Elever fortalte løst og fast om Skolelivets Sol- og Skyggesider, og vi „ny“ forhørte os meget indtrængende om, hvorledes det nu egentlig var at springe med Faldskærm. De, der havde sprunget, var alt andet end uvillige til at lade sig interviewe. De erklærede, at det var der ikke ret mange Ben i — men dog først efter at have disket op med mindst ti Bud, der maatte overholdes:

Hvis du holder Fødderne samlet, hvis du sætter rigtig af, saa du ikke støder Hovedet mod den anden Side af Hullet, hvis du holder dig saa stiv som et Lys, indtil Skærmen aabner sig, hvis du holder Hovedet opad o.s.v. o.s.v. , er det hele saamænd meget let. Og andre „Veteraner“ supplerede: hvis du ikke holder Fødderne samlet, vil hele din Krops Vægt falde paa det ene Ben, der saa uvægerligt brækker, hvis du ikke holder Hovedet opad i Springet, vil du slaa en Saltomortale og vende Hovedet nedad, naar Skærmen aabner sig. Hvis du ikke tager dig i Agt, risikerer du at faa Fødderne indfiltret i Snorene, der fører til selve Skærmen, og saa rammer du Jorden med Hovedet først!

*) † 28/6 1950.

Der var mange gode Raad af samme Art — men det var jo ikke „i Morgen“, vi skulde springe. Heldigvis varede det endnu flere Maaneder, i hvilke vi hver Dag — foruden al vor anden Undervisning — skulde have flere Timers Træning i Teknik ved Faldskærmsudspring.

En efter en blev vi kaldt ind til Skolens Kommandant, Major F. Spooner, den Mand, som vi i Virkeligheden kan takke for, at Danskerne fik en Undervisning og en Træning, der laa betydelig over den Uddannelse, der blev Jugoslaver, Belgiere, Hollændere, Nordmænd og Franskmænd til Del; thi selvfølgelig fandtes der tilsvarende Skoler for hvert enkelt okkuperet Land.

En ad Gangen blev vi „marcheret“ ind til Majorens Skrivebord. En Sergeant i Baggrunden kommanderede HALT og ABOUT TURN med en Stemmekraft, der var en bedre Sag værdig. Man stod over for Major Spooner og rystede af Skræk. Majoren, der intet gjorde, for at man skulde føle sig hjemme, spurgte ud om alle mulige Forhold, alt imedens man i Retstilting skulde besvare hans Spørgsmaal.

Foran ham laa Ens Livshistorie, vist nok fra det Øjeblik, man var blevet introduceret i denne Verden. Han vidste alt om, hvorledes man havde opført sig paa Brockhall, hvor god eller daarlig man var til Fodbold, Matematik, Terrænsport, Skydning etc., etc.

— Hvorfor har De meldt Dem til Krigstjeneste — og spidst — Tror De, at Deres Nerver kan holde — Staar det Dem klart, at De højst har ti Procent Chance for at slippe fra det med Livet . . .

Majoren saa hvast paa mig over sine Brilleglas. Medens han affyrede sine Spørgsmaal, stirrede jeg fascineret paa Brillerne, der manglede den ene Stang og spekulerede paa, hvorfor han dog ikke anskaffede sig et Par nye. — Jeg er sikker paa, at Brillerne ene og alene blev holdt paa Plads af Mandens uhyre Viljekraft. Let rystende — ikke af Angst for, hvad der laa bag Spørgsmaalene, men for Majoren selv — svarede jeg: Yes, Sir — Yes, Sir — Yes, Sir.

Audiensen sluttede med: „Hvis DE synes, at vi forlanger for meget, saa sig til NU —. Et sidste „NO Sir“ og Sergeanten marcherede mig ud.

Naa, saa fik jeg altsaa at vide, at jeg nu var i den laveste Klasse paa S.T.S. — Special Training School — med en Løn af 2/6d plus 1/-d i S.T.S. Tillæg. Havde ogsaa faaet at vide, at vi ikke maatte bevæge os uden for Slottets Indhegning uden særlig Tilladelse eller Ordre, at vi kun vilde faa fri een Eftermiddag om Ugen fra Klokken to til Midnat, at vi under ingen Omstændigheder maatte besøge noget Hus, Hotel eller Restaurant indenfor en Omkreds af fem miles fra Hatherup Castle. Vi blev ligeledes i Ord, der ikke kunde misforstaaes, gjort opmærksom paa, at Tyskerne ikke vilde spare sig nogen Anstrengelse for at faa at vide, hvor de forskellige S.T.S. Skoler var beliggende. Ikke egentlig for at kunne bombe dem — snarere for at lade Spioner snuse omkring og eventuelt faa Oplysninger om og af „Studenterne“, som vi blev kaldt, maaske for at faa Lejlighed til at fotografere os — Fotografier, der senere kunde bruges efter vor Ankomst til Steder, hvor Tyskerne var Herrer. Vi blev gjort meget „spyconscious“ og sikkert med Rette.

Det var jo lidt haardt ikke at maatte have noget som helst med Landsbyens Kroer at gøre. Til Gengæld var der indrettet en udmærket Kantine paa Slottet med forskellige Drikkevarer, Kiks, Kager og Cigaretter. Der var ogsaa et Flygel, og Ole Geisler, der ikke for intet var Søn af Organisten og Komponisten Chr. Geisler, underholdt os ofte med engelsk Jazz og danske Nationalsange. Der var Ping Pong og en Spilleautomat, som man ser dem i Tivoli og paa Dyrehavsbakken — en Penny i Aabningen, og det gælder om at faa flest Points med fem Kugler. Det var naturligvis den, der som oftest afgjorde, hvem der skulde betale Øllet.

Der var altid fremlagt Blade. Foruden de gængse engelske Dagblade var der allehaande Vittighedsblade samt sidst, men ikke mindst, BERLINGSKE TIDENDE, NATIONALTIDENDE, POLITIKEN og SOCIAL-DEMOKRATEN. Vi var forpligtet til hver Dag at læse disse danske Blade, der hjalp os til at forstaa de Forhold, hvorunder vi skulde arbejde.

Seks Uger senere skulde vi underkastes en Eksamen og rykkes

op i en højere Klasse, dersom vi havde det tilstrækkelige Antal Points. Det vilde selvfølgelig være umuligt at give os nogen grundig Forstaaelse af alle disse Fag i Løbet af seks Uger. Meningen var da ogsaa blot at give os en Idé om de forskellige Krav, der vilde blive stillet, naar vi, efter bestaaet Eksamen, skulde sendes rundt i England til de mange forskellige Specialskoler.

Dagens Program laa som Regel saaledes:

Gymnastik 6.45—7.45.

Morgenmad 8.00

Parade 8.45

Undervisningstimer 9.00—12.00

Middag 12.00—14.00

Undervisningstimer 14.00—16.00

The 16.00—16.30

Undervisningstimer 16.30—19.00

Aftensmad 19.00

Sengetid 22.30.

Efter al denne militære Disciplin kom det ganske overraskende, naar vor engelske Oversergeant om Aftenen kom rundt paa Stuerne og høfligt sagde: „Gentlemen, lights out!“

Maden, et meget vigtigt Led i en Rekruts Tilværelse, var brilliant. Morgenmaden bestod altid af Havregrød, Bacon — sommetider med Æg, Pølser, Brød, Marmelade, Syltetøj og The. Middagen var to meget solide Retter. Om Eftermiddagen fik vi Masser af ristet Brød, Marmelade, Ost, Radiser og Pølse. Aftensmad — varm Ret samt Brød og Ost. — Mange af os havde aldrig før levet saa godt.

Vi tog da ogsaa fat paa Arbejdet med udmærket Humør og Energi. Vore Lærere var dels engelske Officerer, Ekspertter i Radiotelegrafi, Koder og Sabotage af forskellig Art, dels Danskere, der havde bestaaet alle de Eksaminer, der fordredes for at være fuldt uddannet Sabotør — i Teori omend ikke i Praksis. Peter Nielsen, fra A. P. Møller, var Ekspert i Demolering, og lærte os mere om den praktiske Side af Sagen end maaske nogen

anden. Det var da ogsaa Peter Nielsen der, under Navnet Ib Jensen, i København kom til at lede det første „Universitet i Sabotage“, som jeg oprettede i Foraaret 1943 — men herom senere.

I Telegrafi underviste Løjtnant Starup, som var kommet til England i Krigens første Aar. Sammen med Jørgen Tvermose opholdt han sig ved Foraarstide 1940 i Norge paa Vej til Grønland, hvortil de ogsaa naaede. Derfra tog de til England og traadte ind i Hæren.

I Skibssabotage havde vi Christian Broberg, Løjtnant i Royal Navy. Det var morsomt at træffe ham. Sidst jeg havde set ham, var til et Bal i mit Hjem i København i 1922, hvor han, sammen med Mogens Tvede og Mads Frijs, dansede Sværd dans.

Morsesystemet gav os mange Bekymringer. Vi skulde lære at bruge Nøglen til at „sende“ femten Ord i Minuttet — dog ikke i Løbet af seks Uger. Efter flere Ugers Træning var de bedste af os ikke naaet højere end til fem—seks Ord, men lidt efter lidt gik det altsammen.

Vi nyankomne var ikke i samme Klasse. Vi blev delt i Hold og Lofty, Boelskov, Lok-Lindblad, Peter Carlsen og jeg fulgtes ad.

Vi passede — mere eller mindre — vore Pligter. I Midten af Juli var vi til Eksamen og de fleste af os bestod. Enkelte af os fik dog ikke tilstrækkelig højt Pointantal og maatte derfor gennemgaa Kursus'et endnu engang.

Først nu følte vi os virkelig som Medlemmer af S.O.E. — Special Forces — og saa skulde vi endda først rigtig til at lære noget. Ved at bestaa Eksamen havde vi bevist, at vi var i Stand til at tilegne os de Kundskaber, der var Forudsætningen for at blive gode Sabotører og, hvad der for vort Vedkommende var endnu mere vigtigt, gode Instruktører. Tidligt og silde blev det indprentet os: „I skal ikke til Danmark for at udføre Sabotage selv, men for at lære andre at gøre det paa den mest effektive Maade“.

FEMTE KAPITEL

Efter endt Eksamen var det mest spændende — og umiddelbart forestaaende — vor Daab udi Kunsten at springe med Faldskærm. De Rekrutter, der endnu ikke havde sprunget ud fra en Flyvemaskine, skulde paa een Gang sendes til den særlige Skole, hvorfra Prøven skulde bestaa.

En Søndag Morgen rejste vi fra Hatherup Castle. Togforbindelsen til Manchester var, hvor utroligt det end lyder, saadan at det betalte sig bedst at rejse via Oxford, London, Crewe og Birmingham. Vi tog fra Hatherup ved Syvtiden om Morgen — Klokken 9 om Aftenen ankom vi dødtrætte til Aldringham, hvorfra vi i en Bus blev kørt til den berømte Faldskærmsskole S.T.S. 51. Her blev alle Faldskærmsfolk fra Europas forskelligste Nationer uddannet, før de blev sendt til tysk okkuperet Omraade. Polakker, Nordmænd, Danskere, Franskmand, Hollændere etc. etc. — unge Patrioter i Hundredvis har her lært, hvad læres kan om Udspring fra Flyvemaskiner. De har blandt andet lært, at Falmskærmsudspring kræver mere moralsk Viljestykke end maa-ske nogen anden personlig Indsats, der med Rimelighed kan forlanges af en Soldat.

Naar man har gennemgaaet dette Kursus — og har bestaaet Prøven — garanterer Skolen overfor War Office, at man er egnet til denne specielle „Prøvelse“. Til dette Formaal er der ansat sprogkyndige Psykologer paa S.T.S. 51. De optræder som Underofficerer eller menige indenfor de fast attachedede Soldaters Rækker og færdes altsaa blandt Eleverne. Disse Mænd har Indberetningspligt til Kommandanten med Hensyn til, hvad de maatte høre af Samtaler blandt Aspiranterne.

Da vi ankom til Skolen, en stor Villa, var det første, vi saa, et stort Skilt, hvorpaa der stod:

YOU ARE NO BLOODY HERO.

Vi følte os nu heller ikke særlig heroiske. Maaske vilde vi faa den Følelse efter det første Spring, men i Aften — NEJ. Vi følte os grønne indvendig. Vi var beklemte og misundte alle, der

ikke skulde smides ud fra en Flyvemaskine en af de nærmeste Dage. — Aftensmad, og saa i Seng.

Næste Morgen blev vi fremstillet for Skolens Kommandant, Major Edwards. I det private Liv var han Lærer i Psykologi og Schlagerkomponist, blandt andet Mester for den i Tyverne saa kendte Melodi: „ . . . and I love you in the morning and I love you at night“. Majoren lignede nu hverken Henry Carlsen eller Amdi Riis. Noget mere fjernt fra hinanden end Major Edwards og „Last Night in the Back Porch“ er vanskeligt at forestille sig.

Major Edwards holdt en Velkomsttale og trykkede alvorligt hver enkelt i Haanden. Det var vi som Rekrutter ikke vant til. Vi begyndte at føle os, som jeg kunde tænke mig, at Mordere føler sig umiddelbart før de skal hænges. Hvornaar vilde vi mon blive budt paa den sidste Cigaret?

Fra Klokken ni til tolv blev vi heglet igennem alle mulige gymnastiske Øvelser. Vi klatrede i Reb, sprang over Heste og Bukke, trak Tov, løb og meget andet. Jeg tror ikke, der var eet Minuts Hvil flere Timer i Træk. Instruktørerne vilde nok se hvilket Materiale, de havde at arbejde med.

Om Eftermiddagen begyndte „ground training“. Det havde vi nu haft saa meget af paa Hatherup Castle, at det hverken imponerede os eller kostede os nogen Anstrengelse. Vi hoppede igenem et Hul i en Flyvemaskine, der var opstillet i Haven ligesom „derhjemme“. Vi svingede i Reb. Vi sprang med Faldskærm paa Ryggen fra en Højde af fire Meter og landede haardere end sædvanligt paa Grund af Faldskærmen, der forøgede vor Vægt med 25 Pund. Vi blev holdt i Aande hele Dagen, og da vi endelig ved Sekstiden fik fri, var det sidste, vi hørte: „HOLD FØDDERNE SAMLET“. Hele Dagen var det blevet indprentet os „Hold for Himmelens Skyld Fødderne samlet ved Udspring — selv om Maskinen brænder, selv om der bliver skudt paa Dem — hvad der end sker: saa hold for Himmelens Skyld Fødderne samlet“.

Næste Morgen kørte vi til Tatten Park, i hvis Midte var en meget stor Eng, vel nok paa et halvt Hundrede Tønder Land, der blev brugt som Nedkastningsplads for Faldskærmssoldater i Træ-

ning. Vi saa snart en Maskine komme flyvende lavt henover Engen. Den laa i circa 300 Fods Højde. Pludselig tabte den en Bylt, endnu en, og en til. I Løbet af ti-femten Sekunder kom der ialt ti Bylter ud af Bunden paa Halifax'en. Et Øjeblik senere var de ti uformelige Bundter blevet til ti forskelligt farvede Faldskærme, der langsomt dalede ned over Parken, hvor Solen spillede paa det endnu dugvaade Græs. Et vidunderligt Syn, hvad alle de Tusinder, der saa Demonstrationen paa Eremitagesletten i Sommeren 1945, vil give mig Ret i. Ved den Lejlighed var der endda kun een Mand i Luften ad Gangen, men her i Tatten Park saa vi altsaa ti Mand springe ud paa een Gang. Indenfor tredive—fyrretyve Sekunder var de alle landet i vor umiddelbare Nærhed. Det hele saa' saa nemt ud, at vort moralske Mod steg flere Grader.

Vi blev en Times Tid i Tatten Park og saa flere Hundrede Udspring, udført dels af Soldater, der tilhørte det regulære Faldskærmsregiment — dels af Folk, der, ligesom vi, blev uddannet til Modstandsarbejde i forskellige europæiske Lande.

Vejret var fint. En ganske let Vind vuggede Faldskærmene, medens de dalede mod Jorden. Der var al mulig Udsigt til, at vi selv skulde springe om Eftermiddagen . . .

Hjem igen til Skolen, og da Klokken allerede var elleve, haabede vi paa en Pause indtil lunch. Men der hjalp ingen kære Mor, vi maatte igen ud i Parken og springe gennem Hullet i Fuselagen med Faldskærm paa Ryggen. Et Spring paa de sædvanlige tre—fire Meter.

Jeg maa igen nævne min stærke Nærsynethed, der gør, at jeg er ude af Stand til at foretage mig noget som helst uden Briller. Paa Hatherup Castle havde jeg altid baaret Briller ved Faldskærmsøvelserne, men da vi kom til S.T.S. 51, nedlagde Kommandanten Forbud imod det. Jeg forsøgte at forklare, hvor hjælpeløs jeg vilde være, hvor haabløst det vilde være for mig at foretage de fornødne Beregninger ved Udspringet. Jeg forklarede, at det vilde være et Under, hvis jeg ikke paa et eller andet Tidspunkt foretog en Fejlregning, satte for meget af og ram-

lede Hovedet imod den anden Side af Hullet. Jeg fik imidlertid at vide, at der ikke eksisterede noget Alternativ — enten sprang jeg uden Briller eller slet ikke.

Da jeg ikke vilde lade mig slaa ud af denne Hindring, udførte jeg altsaa Træningsspringene uden Briller. Det var hasarderet — og det gik galt. I det maaske sidste Spring satte jeg for stærkt af med Armene og ramlede med stort Kraft Panden imod Siden af den Skakt, der indrammer Hullet i Maskinens Bund. Slaget var saa kraftigt, at jeg faldt bevidstløs ned paa Jorden — selvfølgelig med Fødderne daskende løst. Resultat: tre brækkede Fodrodsben og et læderet Øje! Kommentar: „Kan De saa se, det var godt, at De ikke fik Lov at springe med Briller“!!!

Hvor jeg dog ærgrede mig! I Stedet for at springe ud fra en Flyvemaskine sammen med mine Kammerater, blev jeg kørt til et modbydeligt Militærhospital i Manchester, blev røntgenfoto-graferet og fik Foden i Gips, der naaede helt op til Knæet. I Gipsen blev anbragt en Bøjle og jeg fik Tilladelse til at gaa paa det bandagerede Ben.

Efter fire—fem Dages Forløb var jeg i Stand til at tage tilbage til Hatherup Castle. Mine Kammerater var ved at falde over hinanden for at komme først med at fortælle, hvorledes det var at springe med Faldskærm. Nu var de alle — i mine Øjne — Helte, og jeg var omtrent den eneste paa hele Skolen, der endnu ikke havde sprunget ud fra en Flyvemaskine. Det pinte mig meget at høre dem alle tale med stor Erfaring om deres Oplevelser i Luften. I den Tid, jeg havde ligget paa Hospitalet, havde de hver udført fem Spring — et af dem om Natten fra Ballon. De havde alle bestaaet.

Takket være Bøjlen i Gipsen var jeg i Stand til at bevæge mig, selv om jeg var udelukket fra alle de Øvelser, der fandt Sted i aabent Terræn. Den teoretiske Undervisning kunde jeg dog følge.

Da vi i Oktober skulde paa et fire Ugers Kursus paa S.T.S. 17, hvor de bedste Teknikere, der kunde skaffes, underviste i Fabriks-sabotage, Sabotage af Skibe, Lokomotiver, Telefonnet og mange andre Ting, var jeg heldigvis „ude af Gips“, selv om min Fod endnu var noget svag.

Paa S.T.S. 17 tilbragte vi en meget lærerig Maaned. Skolen laa nær ved London, og vi blev ført rundt paa mange forskellige Fabriker og Elektricitetsværker, hvor vi i Detailler lærte hvor, og hvorledes man mest formaalstjenligt kunde anbringe Sprængladninger. Vi tilbragte flere Dage i Londons Dokker, var ombord paa mange Skibe, hvor vi under kyndig Vejledning fik Oplysninger om et Skibs mest saarbare Punkter. Vi lærte ogsaa at sabotere Sluser og Kraner — selv om det første maaske havde mindre Interesse for et rent dansk Hold. Vi tilbragte en Dag med at undersøge Cambridge Telefoncentral og da vi forlod den, havde vi faaet praktiske Anvisninger paa de mest effektive Metoder til at foretage Ødelæggelser paa Telefonnet, hele Centraler, Relæstationer etc. etc. Vi havde ogsaa faaet udleveret en Tegning af K.T.A.S.s Hovedcentral paa Nørregade, hvorpaa de mest saarbare Punkter var afmærket.

Vi lærte Jernbanesabotage — og ikke udelukkende Teori. Hver enkelt af os blev undervist i at føre et Lokomotiv. Det var en herlig Følelse, en Drenge-drøm, der gik i Opfyldelse. Dette at være Enehersker over et stort Lokomotivs umaadelige Kræfter er en Oplevelse. Følelsen af, at den kolossale Staalhest lyster ens mindste Vink, virker ligefrem berusende. Jeg var saa ivrig efter at komme ombord og afsted med et Lokomotiv, efter at klatre rundt i det og omkring det, at jeg glemte min Overall og komplet ødelagde en dejlig Uniform endnu før jeg var „udlært“.

Vi var paa mange praktiske Øvelser i Løbet af de Uger, vi tilbragte paa S.T.S. 17. Der blev for Eksempel iværksat en Øvelse i Jernbanesabotage. Den var meget realistisk. Politiet i den nærmeste By var underrettet om, at Agenter i tysk Tjeneste opholdt sig i Omegnen, og at de muligvis havde i Sinde at afspore „The Flying Scotsman“. Det var saa vor Opgave at afspore Skotten Klokken elleve om Aftenen, naar den for fuldt Drøn buldrede forbi paa Vej fra KING'S CROSS til Edinburgh.

Trods Bevogtningen lykkedes det Lofty, Carlsen og mig at faa anbragt en „Sprængladning“ inde i en Tunnel, som Toget skulde passere ti Minutter senere. „Sprængladningen“, der af Vægt og Udseende fuldstændig lignede en virkelig Bombe, var forbundet med en lille Lunte til den Anordning, vi havde placeret paa Skin-

nerne og som ved Hjulenes Tryk vilde bevirke, at „Sprængningen“ fandt Sted. Knaldet var højt nok til, at Lokomotivføreren kunde ses ængsteligt spejdende ned paa Skinnerne, da Toget kom ud af Tunnelen. Vi laa i Skjul tætved og havde nydt Knaldet — nu nød vi Glimtet af Mandens Ansigt, som vi kunde se i Skæret fra Lokomotivets Fyrsted. Jo, vort Ophold paa S.T.S. 17 var meget udbytterigt.

Skolen laa i dejlige Omgivelser og Maden var absolut over engelsk Gennemsnit. At der ogsaa fandtes den største Frugthave, jeg nogensinde har set, forringede ikke Glæden ved Opholdet. Frugthaven var naturligvis forbudt Territorium og ligeledes — det turde være forstaaeligt — de ti Drivhuse fulde af herlige, modne, dugstøvede Vindruer. Men vi var Sabotører in spe og hverken Frugter eller Vindruer var i Sikkerhed for os. Engang, det var længe efter, vilde jeg købe en Klasse Vindruer i London. Det var i Fortnum & Mason's Frugtafdeling. De kostede 6 Lstr. — 120 Kroner — pr. Klasse! Jeg sendte en venlig Tanke til alle de Klaser, vi havde fortæret paa „17“, da jeg forfærdet forlod Forretningen — uden Vindruer.

Efter S.T.S. 17 tilbragte vi seks Uger paa S.T.S. 45 med at repetere al vor nye Lærdom. Vi havde Øvelser hver eneste Dag — og ofte om Natten med — nogle af Øvelserne strakte sig over flere Uger.

Og saa nærmede Tiden sig, hvor vi skulde paa det afsluttende Kursus, den saakaldte „Security School“, der blev betragtet som „the finishing school“ for vordende Sabotører. Vi saa frem til dette med stor Spænding. Skolen var omgivet med den største Hemmelighedsfuldhed. Vi vidste, at den laa et Sted i Sydengland og at vi skulde opholde os der i tre Uger. Af det, vi havde snuset os til, havde vi nærmest faaet det Indtryk, at der blev undervist i sort Magi. Ingen af vore ældre Kammerater — ikke nødvendigvis ældre i Alder, men i Anciennitet — vilde røbe, hvad man egentlig foretog sig der. Det var dem strengt forbudt, og gjorde de det alligevel, risikerede de at blive sendt til en Interningslejr i Skotland, beregnet netop paa S.T.S.-Kandi-

dater, der ikke havde kunnet holde Bøtte. Det er ingen Hemmelighed, at mindst en halv Snes Danskere havnede deroppe. Nogle blev der i Aarevis, andre slap med ni til tolv Maaneder i streng Isolation.

Jeg skal altsaa ikke paa disse Blade hengive mig til at røbe alle „Hemmelighederne“ fra Security Skolen, men da der findes mindst fem Hundrede Mennesker af forskellig Nationalitet, der alle har gennemgaaet denne Skole, kan det i alt Fald ikke være nogen Hemmelighed, at en saadan Institution eksisterer.

En skønne Dag blev vi saa sat i Toget til Southampton. Al den Besked vi fik, da vi tog fra „45“, var, at vi vilde blive „hentet“. Vi var forsynet med store Madpakker og satte som altid Toget paa den anden Ende ved at opføre os som en Flok Skoledreng. Vi var der allesammen, Peter Carlsen, Hecht-Johansen, Lok-Lindblad, Erik „Jens Peter“ Petersen, Hans „Stump“ Johansen, Erik Boelskov og hvad de nu alle hed.

Ved Nitiden om Aftenen ankom vi til Southampton. Vi stod ret fortabt paa Perronen, da en Sergeant fra „Intelligence Corps“ kom hen til mig og hviskende sagde: „Nineteen“. Jeg saa forbløffet paa ham og spurgte, hvad han egentlig mente med pludselig at sige „Nitten“. Hvis han endelig vilde vide det, saa var mit Nummer 60804863 og ikke 19. Han saa mystisk og dybt grundende ud og henvendte sig saa til Lok-Lindblad. Heller ikke dør fik han noget ud af sit „Nitten“. Jeg fik senere ved en Tilfældighed Meningen at vide. Da han sagde „Nitten“, skulde vi have svaret: „Har De en Proptrækker?“ — men det havde man glemt at instruere os om.

Naa, men skønt vi var ude af Stand til at svare den stakkels Sergeant tilfredsstillende, lod det dog til, at vi var den Flok, han skulde afhente. Skønt ingen af Parterne følte sig ganske overbevist, blev vi dog læsset ind i et Par Biler og kørt til S.T.S. 35 — Security Skolens officielle Nummer — halvanden Times Køretur fra Southampton. Godt trætte ankom vi, fik Mad og et Par drinks. Derpaa fik vi tildelt Soveværelser og Badeværelser og gik paa Hovedet i Seng. Den næste Dag skulde Komedien begynde. Vi var meget spændt — men foreløbig sov vi altsaa.

Den næste Morgen fandt vi ud af, at vi boede i den mest hen-

rivende Bungalow kun et Stenkast fra Stranden. Der var vid Udsigt over Kanalen og Isle of Wight, og til Skibene i Konvojer — hvert Skib med sin Spærreballon svajende i et Kabel fastgjort til Dækket. Patrouillerende Flyvemaskiner havde vækket os tidligt, og det var sjældent i de kommende tre Uger, at vi ikke hørte Larmen af Motorer over Huset. Til Tider Tyskere — til vor udelte Tilfredshed dog som Regel Maskiner med R.A.F.'s trefarvede Cirkel. Vi saa et Par Luftkampe — og ogsaa nogle Maskiner, der styrtede ned. Vi var aldrig klar over om det var engelske eller tyske Maskiner, da de Kampe, vi saa, foregik i en Højde af omkring 20.000 Fod — hvis vore Ønsker havde nogen Indflydelse, var det i hvert Fald ikke Englændere, der faldt ned. Men lidt beklemt var vi, naar vi saa Maskiner i Flammer eller splintret i Stumper og Stykker med en Vinge hist og en Halespids her.

Som det var Koutume paa alle disse Skoler, begyndte vort Kursus med en Velkomsttale af Kommandanten. Colonel Woolridge, som er en Broder til den engelske Præst, der fungerede i København under Krigen, kom da ogsaa i Løbet af Formiddagen — i en Bil paa Størrelse med en Flyttevogn — og sagde nogle manende Ord. Og saa begyndte Undervisningen.

Brugen af Koder var det første Fag, vi tog fat paa, og Playfair-Koden den første, vi lærte. Den er ganske enkel og tilstrækkelig sikker, dersom eet Kodeord ikke anvendes mere end to-tre Gange. En mere indviklet — og sikrere Kode — er den saakaldte Dobbelt-Transpositions-Kode, som blev terpet ind i vore Hoveder.

Da vi havde lært Playfair-Koden til Fuldkommenhed, fik hver enkelt af os tildelt et Kodeord, som kun han selv og War Office havde Kendskab til. Dersom man i en uforudset Situation, fra fjendtligt Territorium, skulde i Forbindelse med sin Sektion i England og alle andre Kommunikationskanaler var lukket, kunde man bruge denne personlige Kode og fremsende sin Meddelelse paa bedst mulig Vis.

Bortset fra Kodeundervisning gik de første Dage mest med

Foredrag af Officerer, der havde deltaget i Verdenskrigen 1914-18 i hemmelig Tjeneste. De fortalte om, hvorledes de var sluppet ud af farlige Situationer og gav os Vejledning i tyske Efterretningsmetoder, saavidt muligt ført à jour med Erfaringer indhentet siden den anden Verdenskrigs Udbrud i 1939.

Vi fik Undervisning i tysk Uniformsbrug. Før Afrejsen fra „35“ skulde vi være fortrolige med samtlige tyske Uniformer. Vi skulde vide nøjagtigt hvilken Rang hver enkelt Militærperson, vi maatte støde paa, havde — hvilket Regiment, hvilken Vaabenart han tilhørte, og utallige andre Ting. Vi lærte at skelne mellem de forskellige tyske Tanks: Mark I, II, III og IV, Tiger Tanks og saa videre. Alt skulde kunnes paa Fingrene, det samme gjaldt Hærordningen indenfor den tyske Armé med alle en Divisions Afdelinger, ned til de mindste Enkeltheder vedrørende en Patrouille.

Vi lærte Kunsten at beskrive en Person, at give et Signalement, og vi blev hver Dag prøvet i dette meget vigtige Fag.

Efter en Uges Ophold paa „35“ blev den første store Øvelse afholdt. Programmet var følgende: Vi vilde faa fri fra Skolen Klokken to om Eftermiddagen, blive kørt til en nærliggende By . . . og afhentet igen ved Midnat udenfor Kirken paa Byens Torv. Den mellemliggende Tid kunde vi bruge ganske som vi havde Lyst. Vi kunde drikke, gaa til Film, tage paa Udflugt med de unge Piger — hvis vi ellers kendte nogen — kort sagt gøre akkurat som Soldater sædvanligvis gør, naar de har en halv Dags Orlov. MEN . . . indenfor disse ti Timer skulde hvert Hold paa to-tre Mand — disse Hold arbejdede uafhængigt af hinanden — foretage en fingeret Sabotagehandling. Vi fik tildelt specificerede Opgaver. Peter Carlsen og jeg udgjorde et Hold, der fik til Opgave at sprænge Banelegemet mellem Eastbourne og Southampton paa en saa effektiv Maade, at Linien vilde være spærret i mindst tolv Timer. Hvornaar og hvordan vi vilde gøre det, maatte vi selv om.

Det blev os betydet, at vi vilde komme til at staa nøje til Regnskab for vore Handlinger i de Timer, vi havde haft Orlov, og at vi maatte skaffe os de bedst mulige Alibier for den Tid, vi anvendte til Udførelsen af vor Opgave.

Carlsen og jeg „stjal“ fra Skolens Arkiv et Kort over Banelinien nær Brockenhurst, hvor vi havde planlagt vort Attentat. Desuden skaffede vi os Sprængstof-Attrapper, Lunter og Taagesignaler. Taagesignaler er Anordninger, der ogsaa i Fredstid udlægges paa Skinnerne i taaget Vejr, og det Knald, der fremkommer, naar Lokomotivets Hjul kører over Signalet, gør Lokomotivpersonalet opmærksom paa, at der er Grund til særlig Agtpaa-givenhed.

I Sabotageøjemed bruges Taagesignaler, dels for at bortlede Opmærksomheden fra selve Sprængladningen, der, i Modsætning til Taagesignalet, er skjult paa Skinnens Yderside — dels for at udløse den Mekanisme, der antænder en hurtig-brændende Lunte, som bringer Sprængladningen til Eksplosion.

Dagen for Øvelsen oprandt og vi smuglede vort „Sprængstof“ ind i Vognen, der skulde køre os til Brockenhurst. Da vi havde sagt Farvel til vore Kammerater, begav vi os ud paa Rekognoscering i Byen for at finde et passende Alibi. Først gik vi en Tur til det Sted, hvor vi havde bestemt os til at sprænge Banelegemet, undersøgte Terrænet og lagde vor Slagplan. Derefter vendte vi tilbage til Byen, drak The, gik paa Bar og foretog saadanne Indkøb, som man kunde vente af et Par Soldater — et Par lette Bøger, Barberblade, Sæbe og et Par Khaki Sokker, der blev solgt uden Mærker til Militæret. Vi kørte en Tur med Byens eneste Sporvogn i modsat Retning af det Sted, vi havde valgt til vort Forehavende. Besøgte en beskeden Restaurant, hvor vi spiste store Portioner stegt Fisk og Bjerger af brasede Kartofler.

Vi havde bestemt at „Sabotagen“ skulde finde Sted Klokken 8.30 — det Tidspunkt, hvor Ekspresen ifølge Togplanen vilde passere vort „Baghold“. Vi ankom til Banelinien i god Tid. De sidste 1000 Meter kravlede vi langs Grøfter og gennem Krat, da vi regnede med den Mulighed, at man vilde forsøge at skygge os. Vi maatte ogsaa gaa ud fra, at Banelinien var bevogtet.

Vi vilde anbringe vore Ladninger i en Kurve paa Skinnevejen, saaledes at Toget vilde anrette mest mulig Skade, naar det blev „afsporet“ — derved vilde Oprydningsarbejdet ogsaa blive vanskeliggjort. Det var ligeledes vigtigt, at Ladningerne

blev anbragt saa sent som muligt, før Toget skulde passere, for at forhindre, at de blev opdaget af et eventuelt patrouillerende Vagthold.

Det regnede. Det styrtede ned. Vi var forlængst gennemblødt og fulde af Mudder og Snavs. Endnu var der ti Minutter, før vi skulde skride til Handling. Vi laa i Skjul ved Foden af den syv—otte Meter høje Jernbanedæmning. Pludselig lød Sirenerne i Brockenhurst . . . Luftangreb! Lyskasterne begyndte at spille deres Symfonier hen over Himmelen. Vi hørte Larmen af tyske Flyvemaskiner. Bomberne begyndte at falde i umiddelbar Nærhed. Anti-Luftskytset aabnede Ilden og blandede sig støjende i Dramaet. — Medens alt dette stod paa, sneg vi os op paa Banelegemet og fik anbragt vore Ladninger — paa Afstand kunde vi skimte det mørklagte Lokomotiv nærme sig med uhyggelig Fart. Vi naaede da ogsaa først væk fra Skinnerne nogle faa Sekunder før Toget, til Akkompagnement af knaldende Taagesignaler, bruste forbi os.

Vi skyndte os ind til Byen. Et Par Brande oplyste de mørklagte Gader, og Luftangrebet var stadigvæk i Gang, men det var dog ved at tage noget af i Voldsomhed. Vi stiledede mod et Hotel, gjorde os i Stand i Toiletrummet og gik ind i Bar'en for at faa en Opstrammer efter veludført Arbejde. Enkelte Gæster paa Hotellet havde søgt i Beskyttelsesrum, men langt de fleste lod som om de overhovedet ikke havde bemærket Luftangrebet. Hvis en Bombe faldt meget nær, hørte man maaske en enkelt Bemærkning som: „Den var vist tæt paa!“

Da vi kom tilbage til Skolen, ventede vi spændt paa, hvad der nu vilde ske. De første Dage foregik der overhovedet intet udover den normale Undervisning, der inkluderede en Øvelse i at foretage Indbrud i et beboet Hus. Det var meget realistisk iscenesat. Huset, hvor Lofty, Lok-Lindblad og jeg skulde bryde ind, og hvorfra vi fra Køkkenet skulde medbringe en Peberbøsse til Skolens Kommandant, var beboet af et Ægtepar, der intet anede om, at deres Hus blev brugt som Forsøgsobjekt.

Alt gik da ogsaa godt. Lindblad fandt Peberbøssen — ganske vist ikke i Køkkenet, som han først havde endevendt, men i Spisestuen. Vi andre havde imedens posteret os paa strategiske Punkter, dels for at advare Lok-Lindblad, hvis noget uforudset skulde indtræffe, dels for at „tage Kampen op“, hvis Husets Ejer skulde indfinde sig. Vi var iført vore Uniformer, saa der- som Indbruddet skulde blive opdaget, vilde der formodentlig ikke ske andet end, at Ejeren ringede til Politiet, som saa vilde være i Stand til at bekræfte vor Historie, idet de paa Forhaand var informeret om Øvelsen.

Men en Nat ved Tretiden skete der noget. Vi havde haft en Friaften, og selv om vi ikke havde været væk fra Skolen, havde vi ordentlig muntret os og vist nok faaet mere at drikke, end godt var. Det var derfor en brat Opvaagnen, vi fik. Død og Pine! — Der stod seks SS-Soldater med deres Pistoler rettet imod os og beordrede os, paa Tysk, til øjeblikkeligt at staa op. Vi blev lænket med Haandjern, og Carlsen og jeg blev ført ned i Stue- etagen og spærret inde i hver sin Celle under skarp SS-Bevogt- ning.

Først efter en Times enerverende Ventetid i et koldt, bæg- mørkt Værelse blev jeg ført ind til Afhøring. Staaende, og med en kraftig Projektør rettet lige mod Øjnene, blev jeg nu udsat for halvanden Times Krydsforhør. De to SS-Officerer virkede uhyggelig ægte, og var iført originale Uniformer, der havde til- hørt døde eller tilfangetagne SS-Mænd.

Først blev jeg spurgt, om jeg kunde tale Tysk, eller om det var nødvendigt at faa fat i en Tolk til at tale dette forbandede engelske Kartoffelsprog . . . Jeg foretrak Tysk. Forhøret be- gyndte, og jeg blev udspurgt om Enkeltheder indtil de allermin- ste Detailler, angaaende Carlsens og mine Bevægelser fra det Øjeblik, vi steg ud af Vognen i Brockenhurst Klokken to den Eftermiddag, vi havde „fri“, indtil vi ved Midnat atter var til- bage paa Skolen. Og jeg forklarede løst og fast. Gav en lang Beskrivelse af Turen ud af Byen — den vi efter vort Besøg paa

„Gerningsstedet“ havde gjort med Sporvogn. Den nøjagtige Tid, det havde taget at gaa derfra og dertil?? Tja, det kunde jeg ikke saadan huske — maaske 30—40 Minutter — sikkert ikke mere end 40 — nej, det troede jeg bestemt ikke. Om vi havde gaaet meget stærkt?? Næh, jævn Fart. Der blev nu fremlagt et Kort, og da Strækningen, som jeg paastod, at vi havde gaaet i jævn Fart paa fyrretyve Minutter, var fire miles, saa tog „Gestapo“ ikke i Betænkning at kalde mig en ualmindelig gemen Løgner. Saa kom vi til Besøget paa Bar'en. Hvem havde betalt?? Hvordan saa Bar-Pigen ud?? Hvordan havde vi Raad til at drikke for 10 shillings, naar vi kun tjente 3/6d om Dagen?? Og købe baade det ene og det andet!?? Hvor havde vi tilbragt Tiden fra 7 til 9.30?? Carlsen og jeg var forberedt paa dette Spørgsmaal og havde brygget en storartet Historie sammen om Drikeri og Pilespil.

Men vor Historie var ikke god nok. „Gestapo“ dundrede og brølede, saa man ganske simpelt glemte, at det hele var en Øvelse — og de pillede Historien i Stumper og Stykker, indtil der intet var igen.

Jeg blev ført tilbage til min kolde Celle. Bagefter blev Carlsen forhørt i Timevis og præsenteret for Detaillerne af mine Ud-sagn. Hvis de ikke stemte nøje overens med, hvad han selv havde fortalt, blev der slaaet i Bordet og skældt ud paa Donnerwetter-Tysk. Det hele foregik gennem en Tolk, da Carlsen havde afslaaet at betjene sig af Herrefolkets Sprog, ikke mindst ud fra det Synspunkt, at han vilde have mere Tid til at tænke sig om, naar Spørgsmaalene først blev stillet paa Tysk til Tolken og derefter paa Engelsk til ham selv.

Vi blev begge indviklet i en Masse Selvmodsigelser, og da Klokken endelig blev syv om Morgen — og vi blev konfronteret i Forhørslokalet — var det soleklart, at vi lige saa godt kunde tilstaa Attentatet paa Banelegemet. Vi blev da ogsaa dømt til øjeblikkelig Skydning, og af Tyskerne ført . . . tilbage til Sengs!

Den næste Dag var der fri Diskussion, hvor alle de forskellige Historier, der var kommet for Dagens Lys i Løbet af Nattens Mørke, blev trevlet op. Ogsaa alle mine andre Kammerater var

i Nattens Løb blevet forhørt af „Gestapo“ — engelske Officerer, der spillede deres Roller som Tyskere i Geheime Staatspolizei's Tjeneste aldeles fremragende, og som talte det mest perfekte Tysk. Vi saa aldrig mere disse Officerer. Det skulde ikke undre mig, om det var, fordi de var sendt til aktivt Arbejde udenfor Englands Grænser.

Vi havde senere hen en lignende Øvelse, hvor vi blev forhørt af Scotland Yard's Folk efter mere eller mindre de samme Principper. Den Torden og Buldren, Tyskerne excellerede i, var erstattet, aldeles ikke mindre virkningsfuldt, af disse professionelle Detektivs kolde — iskolde — overlegne Forhørsmetoder.

Men vi havde lært meget af denne Øvelse. Saavidt jeg husker klarede Lofty, Lok-Lindblad og jeg Frisag i næste Omgang — mest fordi vi havde indset, at vi maatte gaa langt mere i Detailler, naar vi fabrikerede vor Dækhistorie.

Læretiden paa „35“ endte med en storstilet Øvelse, hvori „Spi-
oner“, „Gestapo“, „tyske“ og engelske Soldater og de vordende Sabotører tog Del. Det gjaldt her om at organisere Grupper, der paa et givet Tidspunkt skulde sprænge en Kaj i Southampton i Luften — paa Trods af alle Sikkerhedsforanstaltninger og Stik-
kere blandt vore egne. Aktionen forløb til Sabotørernes Tilfreds-
hed, og havde det drejet sig om en virkelig Sabotage, havde der intet været tilbage af Kajen.

SJETTE KAPITEL

I Efteraaret havde vi ti Dages Orlov, som blev tilbragt hos Venner og Bekendte. Jeg opholdt mig det meste af Tiden i Nor-
folk hos min Svogers Broder, Christian Bencard, som førte, og stadig fører, et umaadelig gæstfrit Hus paa sit dejlige Sted, „Gorgate Hall“ ved Dereham.

Tiden indtil kort før Jul gik med at gennemgaa alt, hvad vi havde lært paa de forskellige Skoler, indtil det omtrent blev eet med vor Natur.

Den 22. December skulde vi forlade Hatherup Castle for at

holde 8 Dages Juleferie. Vi glædede os meget. Alle havde faaet Invitationer til Julen og vi var ved at komme i rigtig Stemning. Jeg skulde tilbringe Ferien hos Ø. K.s Generalagent i London, Direktør Karsten. Han og hans Kone havde efter Krigens Udbrud maaske gjort mere end nogen for at gøre London-Danskerne til andet end en Samling Udlændinge.

Den 15. December blev jeg imidlertid kaldt ind til Kommandanten, Major Brown. Major Brown havde overtaget Kommandoen efter vor tidligere Chef, Major Spooner, der var blevet forfremmet til Chef for samtlige S.T.S. Skoler.

Jeg modtog mine Ordre: næste Morgen skulde jeg, sammen med Sergeant-Major Austin, rejse til RINGWAY, S.T.S. 51, for at gennemgaa Faldskærmsprøverne — jeg havde nogle Dage i Forvejen været til Undersøgelse hos en Harley Street Specialist, der havde erklæret, at min Fod nu var rask nok til, at jeg kunde taale Udspring.

Senere paa Dagen fik jeg Meddelelse om, at jeg var blevet forfremmet til Korporal. Mellemstadiet, Lance-Corporal, havde jeg sprunget over. Jeg var meget glad og fik omgaaende syet to Striber paa hvert Ærme, saa Alverden kunde se min høje Rang! Og saa fik jeg udleveret Lagner, hvilket ikke faldt i den almindelige Rekruts Lod. Hidtil havde man blot rullet sig ind i tre—fire Uldtæpper og saa gjort sig det saa bekvemt, som det nu var muligt.

Næste Morgen tog jeg afsted, fulgt af Kammeraternes Forsikringer om, at det hele saamænd var meget let. De var jo alle nybagte Veteraner, og som saadanne elskede de at give gode Raad.

Paa Ringway var alt som tilforn. Skiltet med YOU ARE NO BLOODY HERO hang der endnu. Major Edwards lignede mindre end nogensinde en Schlagerkomponist.

Dagen efter Ankomsten fik jeg at vide, at foruden de obligatoriske fem Spring fra Ballon og fra Flyvemaskine, med Landing paa Engen i Tatten Park, skulde jeg foretage et Spring i Vandet!

Øvelsen begyndte. Jeg blev iført en Gummidragt, helt ud i eet, og maatte kravle ind i den gennem et Hul, der ikke var større

end Halsvidde 42. Men det kunde altsaa strækkes, og i Løbet af en halv Time lykkedes det da ogsaa at faa Dragten paa — Gud, hvor jeg svedte. Derefter en Mae West, og paa Maven en Pakke med en sammenfoldelig Gummibaad, komplet med Aarer, Ror og Kemikalier til at puste den op. En „Cyklepumpe“ hørte ogsaa med for det Tilfælde, at Kemikalierne skulde svigte. Tilsidst en Gummihjelm, der kun lod Munden og Næsen fri, og man var vandtæt indesluttet.

Jeg maa her indskyde, at efter Fadæsen med at hugge Hovedet imod, der delvis havde immobiliseret mig i længere Tid, var Spørgsmaalet om Briller atter blevet taget op til Drøftelse. Jeg havde insisteret paa at springe med Briller, selv om jeg dog holdt en Bagdør aaben, saaledes at et definitivt Forbud ikke vilde komme til at betyde, at jeg maatte forlade S.O.E. og gaa over i anden Tjeneste. Tilsidst fik jeg da ogsaa Tilladelsen — plus et Par splintfri Briller, der var blevet fremstillet til en Pris af 6 Lstr. pr. Glas. Jeg var saaledes den første, der nogensinde sprang ud i Faldskærm med Briller og R.A.F.'s modvillige Tilladelse.

Dagen gik med endeløse Øvelser. Iført min „Mars-Dragt“ blev jeg hængt op i en Faldskærmssele, der var forbundet med to Tove, hver paa cirka tredive Meter. Ved Hjælp af et tredie Tov, som jeg holdt om Maven, blev jeg baglæns hejset op indtil jeg laa horisontalt i Luften. Paa Kommandoen „GO“ gav jeg Slip paa Mavetovet med det Resultat, at jeg i et kolossalt Sving styrtede nedad og begyndte en større Gyngetur, end noget Tivoli eller Coney Island kan byde paa. Styrtet illuderede — men i overdreven Form — Faldet ud af en Maskine i Fart.

Hemmeligheden ved Udspring i Vand, en Manøvre, som paa dette Tidspunkt egentlig kun var paa det eksperimenterende Stadium, bestaar i, at man skal befri sig for den Sele, der forbinder En med Faldskærmen, inden man naar Vandets Overflade. Det sidste Stykke skal man udelukkende hænge fast i Armene og slippe i det Sekund man rører Vandet med Taaspidserne. I det Øjeblik, man slipper Skærmen, vil den blæse væk og kan saaledes ikke dale ned over En med det Resultat, at man drukner.

Da den sammenfoldelige Baad er anbragt paa Maven, dér hvor Seleremmen krydser hinanden, vil man forstaa, at Baadpakken falder fra En i det Øjeblik man udløser Selens Spændemekanisme.

Jeg maatte derfor øve mig i at foretage nedenstaaende i hurtig Rækkefølge, saa snart Faldskærmen havde foldet sig ud: udløse Spændemekanismen og samtidig med venstre Haand gribe fat i Baaden og klemme den fast mellem Knæene — smyge alle Remme og Seler af Arme og Ben — hænge svævende mellem Himmel og Jord, kun forbundet med Faldskærmen ved Hændernes Greb — slippe Skærmen og lade mig glide ned, i samme Sekund Støvlesnuderne berørte Vandoverfladen.

Det er altsammen nøjagtig lige saa indviklet, som det lyder. Man skal være agtpaagivende — og meget hurtig, da man ved et Vandspring bliver droppet endnu nærmere ved „Jorden“, end ved et Spring til en Eng eller Pløjemark. Faldet er 250 Fod, og hele Manøvren, fra man forlader Maskinen til man naar Vandet, tager kun fra femten til tyve Sekunder. Man skal altsaa være hurtig, og Øvelsen med at smyge Faldskærmsremmen af blev da ogsaa gentaget atter og atter.

Det, der særlig bekymrede mig, var at jeg skulde holde fast paa Baaden med Knæene. Man har ikke ret megen Kraft i Laarmusklerne, naar man indtager ovennævnte Stilling. Og taber man Baaden? Tja, at svømme vilde være et meget langsommeligt Foretagende, naar man tager hele Udstyret i Betragtning. Fuldt tilrigget ligner man mest af alt en Michelin-Mand. Drukne vilde man vel ikke — hvis da ikke Faldskærmen dalede ned og vikled alle sine Snore omkring Ens Lemmer, som en Blæksprutte omslynger sit Offer. Mae West'en og Luften i Gummidragten skulde nok holde Legemet oppe, men man skulde jo gerne hurtigt afsted. Det er derfor af den allerstørste Vigtighed ikke at tabe Baaden, der uvægerlig vil gaa til Bunds som en Sten, hvis den falder i Vandet, før Kulsyren har blæst den op.

I Modsætning til mine Kammerater, der havde foretaget fem Spring, kom jeg altsaa til at udføre seks, nemlig: fra Flyvemaskine i 800 Fods Højde — parvis fra 600 Fods Højde, saaledes at forstaa, at to Mand springer fra hver sin Side af Hullet i

Maskinen indenfor kortest mulig Tid, circa to Sekunder — fra 500 Fods Højde i „stick of five“, tre fra den ene Side og to fra den anden Side, skiftevis, med mindre end to Sekunders Mellemrum, saaledes at alle lander omtrent samtidig og saa nær hinanden som muligt — fra 300 Fods Højde i „stick of ten“ — fra 500 Fods Højde om Natten, som Regel fra Ballon — og nu altsaa ogsaa et Spring over Vand.

Blandt mange andre Fordele har Vandspringet først og fremmest denne, at det kan foretages omtrent uden Hensyn til, om der blæser en Orkan — blot skal man være sikker paa, at Manden ikke blæser ind over Land. „Vandingen“ vil altid blive blød og behagelig, medens det er yderst farligt at foretage Udspring til Jorden, hvis Vindstyrken er mere end fem til seks.

Den næste Dag var Vinden saa stærk, at alle Operationer vilde være blevet aflyst, hvis det ikke netop havde drejet sig om Vandspring. Saaledes blev min Daab udi Faldskærmskunsten udført som det sig hør og bør — med Vand!

Efter Frokost kørte vi til Flyvepladsen. Turen var paa næsten ti miles, og jeg skal villigt indrømme, at jeg intet vilde have haft imod, om den havde været dobbelt saa lang. Det kribler i Maven, og man føler sig — og er — grøn mange Timer før sit første Spring. Min Ledsager, Sergeant-Major Austin, skulde ogsaa døbes. Han var vor Lærer i Udspringsteknik og skulde nu indvies i Vandspring, for at kunne tale ud fra personlig Erfaring, naar han skulde lære Kunsten videre.

Det tog os mindst en Time at komme i Tøjlet. Jo! vi lignede fuldstændig Super-Reklamer for Michelin's Automobilringe. Det hele foregik meget hemmelighedsfuldt. Ikke engang Personalet paa Flyvepladsen maatte se os i dette fantastiske Udstyr, og hele Søen, som vi snart skulde dale ned i, var afspærret af Militær, saaledes at ingen tilfældige Tilskuere kunde kolportere Nyheden om Udspring i Vand.

Da vi var færdige med Omlædningen, blev vi i en lukket Bil med nedrullede Gardiner kørt saa nær som muligt hen til den HALIFAX, der stod parat paa Flyvepladsen med brummende

Motorer. NU skulde det altsaa være. Jeg følte mig ikke Spor bedre tilpas end paa Vejen derud. Austin og jeg kravlede ind i Maskinen og anbragte os paa hver sin Side af Udspringshullet. Piloten kom og hilste paa os og ønskede os „a nice, dry jump“. Saa kom den R.A.F. Sergeant, der skulde lede Operationen og give Signalet til Spring. Han kaldes en „Despatcher“, og er under hele Flyveturen i telefonisk Forbindelse med Piloten, der meddeler, naar Maskinen er ved det aftalte Punkt. Desuden bliver et rødt Lys, der ogsaa er synligt for Faldskærmsfolkene, tændt ved Despatcherens Plads to Minutter, før Springet skal finde Sted. Naar det røde Lys skifter til grønt, lyder Ordren GO.

Vi blev instrueret. Jeg skulde springe som Nummer 1, Maskinen vilde derefter flyve i en Cirkel over Søen, og naar den igen naaede tilbage til samme Punkt, skulde Austin springe.

HALIFAX'en brummede stærkere og stærkere. Vi gled hen ad Cementbanen. Hurtigere og hurtigere — nu lettede vi. Gennem Hullet i Maskinens Bund kunde vi følge, hvad der foregik dernede. Der var ingen Vinduer i Maskinen, i hvert Fald ikke dér, hvor vi sad. Det var uhyggeligt — men om tyve Minutter vilde det hele være overstaaet. Turen blev ikke lang. Snart lød det fra Despatcheren, „running-in“, hvilket vilde sige, at Piloten havde set Søen og nu styrede lige imod den. Og saa . . . tændtes det røde Lys! Jeg svingede Benene ud i Hullet, anbragte Hænderne paa Kanten og var rede til at sætte af. Hovedet højt, let tilbage! Husk nu, hvad du har lært, lille Flemming! Stiv som en Pind, indtil Skærmen aabner sig, Hovedet højt løftet for ikke at gaa paa Næsen og slaa Saltomortaler. Det røde Lys varede en Evighed — kunde det da ikke blive grønt, saa man kunde faa det overstaaet? Despatcheren stod med løftet Arm. Naar Armen faldt og han raabte GO, saa . . .

Jeg saa hverken nu eller ved senere Udspring det røde Lys skifte til grønt, thi i samme Sekund dette skete, raabte Despatcheren GO, og ud røg jeg.

Phuiih . . . Phuiih . . . et mægtigt Sus, et stærkt Slag paa Forsiden af hele Kroppen, et Ryk — og Stilhed! Springet var gjort,

Faldskærmen havde aabnet sig, jeg svævede i Luften og ønskede blot at kunne blive siddende rolig og stille i lang Tid. Det var en vidunderlig Fornemmelse. Jeg følte mig som Herre over al Materie — men uden Tid til at nyde mit Kongerige. Om femten Sekunder, nej, om otte eller ni, vilde jeg ramme Vandet. Alt gik vel. Jeg fik Baaden mellem Knæene og tabte den ikke. Kom ud af Selen, hang kun fast med Hænderne og slap et Sekund, før jeg rørte Vandet. Og som jeg havde faaet at vide, gled jeg ned i Vandet, blødere end man glider ned i et Badekar. Jeg fik ikke engang Hovedet under — hvad jeg jo ellers burde ved en Daab. Og saa laa jeg og flød nemt og bekvemt. Baaden anbragte jeg paa Maven og bestilte iøvrigt ikke noget udover at betragte Maskinen, der nu var „running-in“ for at lade Sergeant-Major Austin springe. Jeg havde sandelig Første Parket. Nu sad han deroppe i Maskinen og var grøn i Maven — i Betragtning af sine mange tidligere Spring, maaske kun lysegrøn — medens jeg veltilfreds laa her og havde mit paa det tørre! Saa, der kom han faldende som et vissent Blad. Han slog en Saltomortale, det havde jeg vist ikke gjort — det viste sig dog senere, at jeg havde gjort det, men jeg havde altsaa ikke mærket det. Jeg saa Austin naa Vandet, maaske to Hundrede Meter fra mig, og alt var vel. Maskinen beskrev endnu en Cirkel og kom saa susende ned imod os som en Maage, der har opdaget en lækker Fisk i Havoverfladen — det var Pilotens Hilsen til os efter vel udført Operation.

Nu begyndte jeg at tage mig sammen. Jeg pakkede Baaden ud og udløste Mekanismen til den Beholder, der indeholdt Kulsyren, saaledes at Baaden svulmede op og antog forstaaelige Former. Kravlede op i den, greb de diminutive Aarer og Øsen, alt af Gummi, og satte Kursen mod Land. Det gik kun langsomt, og Afstanden syntes uendelig. Fornøjelsen, der til at begynde med havde været yderst betinget, var nu ovre. Min Gummidragt lækkede, Vandet piblede ind og blev opsuget af min Uniform. Gummibaaden lækkede ogsaa, saa jeg blev mere og mere vaad. Det var jo lige op mod Jul, og Vinden var ikke just nogen mild Foraarsbrise.

Efter en Times Forløb naaede jeg endelig ind til Bredden. Der

stod Major Edwards og Instruktørerne fra „51“ og holdt Kritik. Der var ikke meget at bemærke. Jeg havde ikke holdt Hovedet højt nok ved Udspringet — og ikke holdt mig stift nok, derfor Kolbøtten — ellers var alt i Orden.

Det tog en Time at køre hjem, hvor jeg styrtede mig i et skoldhedt Bad, medens Austin serverede Cognac til os begge. Det var paa høje Tid. Jeg havde længe rystet over hele Kroppen af Kulde. Iøvrigt viste det sig, at jeg havde revet en lille Flænge i Gummidragten inden Springet, derfor de vaade Bukser.

Takket være Bad og Cognac klarede jeg Frisag for Forkølelse. Jeg nød Middagen og følte mig netop som denne „bloody hero“, som Skiltet i Hall'en advarede saa indtrængende imod. Var i Biografen og saa „Pinocchio“ — bagefter ude med et Par Officerer fra Skolen. Dejligt var Livet, herligt at springe med Faldskærm — hvorfor havde man overhovedet gyst?

Næste Dag skulde vi videre i Programmet, og jeg blev igen lille. Er det dog ikke snart overstaet . . . ? Jeg har efterhaanden gjort en Del Udspring fra Flyvemaskine, men har aldrig vænnet mig til det, og jeg tror, at de fleste har det paa den Maade. Det er en stor Oplevelse, naar man først er kommet ud af Maskinen. Det er Ventetiden, der gør En nervøs.

I Løbet af fire Dage naaede jeg igennem Programmet. Den sidste Dag sprang jeg i „stick of ten“ med fem Franskmænd og fire Nordmænd. Franskmænd Nummer fire vendte sig om umiddelbart før han skulde hoppe ud. Han var grøn i Ansigtet. „NO“, sagde han meget bestemt. Hans Plads blev lynhurtigt overtaget af en Nordmand, der ellers skulde have sprunget senere — og vor „stick“ blev reduceret til ni.

Det bliver ikke bebrejdet en Mand, at han nægter at springe, selv om det er i sidste Sekund. Det siges i Almindelighed, at der skal større moralsk Mod til at strejke, end til at udføre Springet paa Trods af al Angst. Man faar Lov at prøve et Par Gange til, maaske lykkes det at forlade Maskinen ad den nærmeste Vej — maaske overvinder man ikke sit naturlige Instinkt, der kæmper for at afholde En fra at hoppe ud i den tomme Luft.

Det er forekommet, at Folk har bedt Despatcheren om at give dem et lille Skub i sidste Sekund. Der gaar en Historie om en

Mand, der var rædselsfuldt bange for at springe med Faldskærm, men som det var uhyre vigtigt at faa til Tyskland engang i Krigens første Aar. Han gik med til det paa den bestemte Betingelse, at man vilde smide ham ned. Han vilde ikke engang sætte sig i Hullet. Sæt han faldt ud!!

Han blev smidt ud med Magt.

SYVENDE KAPITEL

Julen tilbragte jeg saa hos Direktør Karsten og hans Kone. Det var overordentlig hyggeligt — rigtig dansk Jul med Risen-grød, Gaasesteg og Æblekage.

Anden Juledag tog jeg til Byen, da jeg var Formand i en Komité, der havde indbudt Kaptajn Iversen, Chefen for Rekruteringskontoret, til en Frokost i den danske London-Restaurant, „The Three Vikings“. Komitéen modtog Iversen med Drinks af alle Slags i „Cafe Royal“ i Regent Street. Herfra dryssede vi om Hjørnet til Glasshouse Street, hvor Overtjener Haakonson havde anstrengt sig vældigt for at servere en rigtig dansk Frokost. Der var Juletræ og Bordet var pyntet med Gran, Dannebrogslag og røde og hvide Julelys. Det var en vellykket Fest — som det ogsaa burde være, naar Iversen skulde fejres.

Vi var alle tilbage paa Hatherup Castle til Nytaar. Ogsaa her blev der festet. Vi havde samlet adskillige Flasker Vin til Nytaarsgildet, hvortil vi havde indbudt alle Skolens engelske Officerer.

Nytaarstalen, som var rettet til Major Brown, udtrykte vort brændende Ønske om i det nye Aar at faa Lov til at kæmpe mod Tyskerne paa dansk Jord — et Ønske, der ogsaa blev opfyldt for mange af de Tilstedeværende.

Kort efter blev jeg udnævnt til Sergeant. Det var med inderlig Tilfredshed, at jeg betragtede mine tre Striber. Jeg havde nu naaet den højeste Rang indenfor Underofficerernes Rækker. Naar jeg engang blev Officer, vilde jeg blive Sekondløjtnant,

hvilket betragtes som det usleste Kryb af baade Officerer, Underofficerer og menige. Men at være Sergeant i den engelske Hær, i The Royal East Kent Regiment, THE BUFFS, det var noget. Jeg hvilede altsaa foreløbig uhyre selvtilfreds i min høje Underofficersrang.

I Betragtning af, at jeg havde en stor Bekendtskabskreds i Danmark, havde det allerede i nogle Maaneder været overvejet at lade mig gennemgaa en plastisk Ansigtsoperation, saaledes at jeg kunde færdes i Landet uden Risiko for at blive genkendt.

I Begyndelsen af Januar 1943 blev jeg indlagt, under Navnet Breen, paa en Klinik i Udkanten i London. Lægerne og Sygeplejerskerne havde faaet at vide, at jeg skulde gennemgaa Operationen for bedre at kunne illudere i en Film, som jeg skulde indspille sammen med Vera Lynn. S.O.E.'s Hovedkontor havde fundet det nødvendigt at udsprede denne Historie, for ikke at give Anledning til for megen Snak. Man gik endda saa vidt, at Vera Lynn, som var Medlem af Organisationen, blev sendt ud for at holde mig i Haanden og saaledes overbevise Klinikens Personale om Historiens Rigtighed.

Det var en ret pinefuld Operation, der foregik under Lokalbedøvelse. Dr. George Borodin, der i en Bog har skildret de faa Operationer, der er foretaget til dette Formaal, insisterede paa, at jeg skulde følge med ved at holde et Spejl op for Ansigtet. Det var ikke morsomt og gjorde som sagt temmelig ondt. Saaledes skulde der ogsaa syes gennem Øreflipperne for at holde dem ind til Hovedet efter Operationen, men Lægen fandt det ganske unødvendigt at lokalbedøve dem, skønt der maatte anbringes syv Sting i hvert Øre. Resultatet var hæderligt, i hvert Fald genkendte min Mor mig ikke, da jeg engang passerede hende i ti Meters Afstand. Forandringen holdt sig dog kun et Aars Tid, hvorefter mine Træk, i Ordets egentligste Forstand, faldt tilbage i deres gamle Folder.

Paa Hatherup Castle var vi nu tolv—fjorten fuldt uddannede Soldater, der var parat til at tage afsted til Danmark jo før jo hellere. Nu synes vi, det skulde være Alvor. I hele den Tid, jeg havde været paa Skolen, fra Juni '42 til Januar '43, var der kun

afsendt tre Sabotører. Det var Løjtnanterne H. F. Hansen, Knud E. Pedersen og Peter Nielsen, der alle i September '42 var blevet sat ned i Danmark, men om hvis Skæbne vi „Studenter“ i hvert Fald ikke havde faaet noget at vide.

Omkring Midten af Januar fik Ole Geisler, Hans Henrik Larsen, Gunnar Christiansen og Andy Larsen Besked om, at de skulde sættes ned paa Sjælland i Løbet af den kommende Maa-neperiode — det vil sige fra fem Dage før til fem Dage efter Fuldmaane. Samtidig blev det næste Hold paa fire valgt. Det blev Ejnar Balling, Verner Johansen, Poul Jensen og undertegnede, der alle ved denne Lejlighed blev udnævnt til Sekondløjtnanter.

En Dag i Slutningen af Januar blev vi fire, der stod for Tur til at tage ud paa det store Krigseventyr, sendt til London. Det var en Tur, vi havde gjort mange Gange før, men i Dag var alt anderledes — vi skulde ind til Hovedkvarteret og modtage vore Ordre!

Mødet i Hovedkvarteret var Klokken tre om Eftermiddagen, og til Stede var Lederen af S.O.E.'s danske Afdeling, Commander Ralph C. Hollingworth, kaldet Holly, hans højre Haand, Mr. Spink, som før Krigen var bosat i København og nær tilknyttet det danske Socialdemokrati. Endvidere Captain R. T. Taylor, som var Forbindelsesofficer mellem Skolen og dennes Elever paa den ene Side, og Hovedkvarteret i Baker Street paa den anden. Og endelig Holly's Sekretær, Maisie Defries.

Hollingworth indledte med at sige, at vi skulde sendes til Danmark og at vi skulde være forberedte til Afgang fra næste Maa-neperiodes Begyndelse, hvilket vilde sige den 11. Marts. Derpaa henvendte Commander Hollingworth sig direkte til mig: „Den Mand, der for Øjeblikket fungerer som vor øverste Leder i Danmark, vil indenfor kort Tid blive kaldt tilbage til London. Jeg har nu Ordre til at spørge Dem, Flemming Muus — vil De være Leder, Englands Repræsentant i det fjendtligt okkuperede Danmark, og paatage Dem det Ansvar, der følger med denne usædvanlige Opgave?“

Dette var i Sandhed en Overraskelse! Selv om det maatte have været besluttet i nogen Tid, og selv om mindst ti Mennesker

maatte have vidst det, havde det været en velbevaret Hemmelighed.

Der blev en Pause — endelig lykkedes det mig at bryde Stilheden og svare med en Stemme, jeg ikke genkendte som min egen: „YES, SIR!“

Jeg opfattede ikke ret meget af den resterende Del af Mødet. Vi fik at vide, hvor vi skulde sættes ned, nemlig ved Støvring nær Aalborg, og at vi skulde droppes „blindt“, hvilket vilde sige, at der ikke stod nogen paa Jorden for at tage imod os ved Landingen. Efter Ankomsten skulde vi marchere circa femten Kilometer til Støvring Højskole, hvor Højskoleforstander, Folketingsmand Robert Stærmose, vilde tage imod os.

Den Nat boede vi i London. Jeg spiste Middag hos min gamle Ven fra København, Oberst John Bevan, der var Sekretær i militære Anliggender hos Winston Churchill. Paa Grund af den Stilling, Johnny indtog, betænkte jeg mig ikke paa at fortælle ham, hvad der forestod. Han skulde netop ud paa en længere Rejse, vistnok til Washington, saa det var sidste Gang, jeg vilde se ham, før jeg selv skulde afsted. Jeg bad ham opbevare min Signetring, da det jo ikke vilde være særlig klogt at bære sit Bomærke paa Fingeren, naar alle Vaskemærker og Navnemærker var sprættet af Ens Tøj og alle engelske Firmamærker var erstattet med indsmuglede Mærker fra ILLUM, DAELL's Varehus etc. Ja, selv Ens Tænder var blevet undersøgt af War Office's betroede Tandlæge, da man ønskede at overbevise sig om, at Plomberne ikke var fremstillet af Materiale, der var ukendt i Danmark. En noget overdreven Foranstaltning! Hvis det nogen Sinde kom saa vidt, at man blev arresteret af Tyskerne og at de undersøgte Ens Plomber under Mikroskop, kunde man vist ligesaa godt afskrive sig selv.

Johnny og jeg skiltes paa Piccadilly paa Vej mod Green Park Station. Det regnede, og vi var begge noget betaget af Situationen. Jeg er overbevist om, at Johnny ikke troede, at vi skulde mødes igen, men skønt det stod mig fuldstændig klart, hvor farlig Situationen kunde blive, var jeg af en eller anden Grund ganske sikker paa, at jeg vilde overleve Krigen.

OTTENDE KAPITEL

Tiden før Afrejsen gik med allehaande Forberedelser. Først og fremmest skulde Tøjet være i Orden. Mine Skjorter fra AUSTIN REED blev mærket BRØDRENE ANDERSEN og min Jakke fik JENS SØRENSEN i Nakken. Vort Tøj maatte naturligvis passe nogenlunde til den Stilling, vi skulde indtage i vor ny danske Tilværelse. Jeg skulde være Repræsentant Carl Møller, Jul. Valentinersvej 31, København F. — frit valgt efter Telefonbogen fra 1941. Da jeg nogle Maaneder senere ringede op til Nummeret, fortalte Carl Møllers Enke mig, at han var afgaaet ved Døden nogen Tid før, men han har sikkert tilgivet mig i sin Himmel.

De sidste fjorten Dage skød vi flere Tusinde Skud hver udelukkende med Pistoler — med venstre Haand, med højre, i Mørke, med Lys i Øjnene, saa man blev blændet, paa Maal, der uden Varsel dukkede op. Vi blev helt gode til det.

Endvidere maatte vi lære vort Landingspunkt at kende som vor egen Bukselomme. Det kunde virkelig ikke tillades, at vi medtog Kort — Poul Jensen gjorde det nu alligevel, og Gudskelov.

Dernæst maatte vi lære en Masse Kontaktadresser udenad. Kaptajn Borch-Johansen, der instruerede os, havde været en af de allerførste efter Besættelsen til at etablere Kontakt med England, og han havde i flere Aar arbejdet energisk paa at faa oparbejdet en varig Forbindelse. Det var ogsaa Borch der, sammen med Christmas Møller, havde organiseret de første Nedkastninger i Danmark. Hans Arbejde er aldrig blevet paaskønnet. Det er muligt, at hans Resultater ikke var iøjnefaldende store, men han var en Pioner, der arbejdede med Planer, som ingen anden i 1940 drømte om kunde realiseres — han var en af dem, der tændte et Lys.

Det var Borch, der sørgede for det fornødne ved Christmas Møllers Afrejse til England.

I 1942 blev han arresteret af det danske Politi for Spionagevirksomhed. Det lykkedes ham dog at flygte, hvad Politiet aldrig rigtig har tilgivet ham, og at naa frem til England. Der var det Meningen, at han skulde have arbejdet sammen med Christmas

Møller, men han valgte sine egne Veje og var nu Instruktør paa S.T.S. 45, hvor han underviste i „Danske Forhold under den tyske Besættelse“.

Borch syntes at kende Alverdens Mennesker i Danmark. Han opgav os Navne paa adskillige gode danske Mænd, som vi trygt kunde opsøge. Et Eksempel: Købmand Jens Jacobsen, Algade 25, Aalborg. Hils fra Borch-Johansen og sig, at Vinhandleren takker for den dejlige Bederyg, som De gav ham Dagen efter Paaske, da Peter faldt ned fra Stolen og slog højre Øje. — Det lyder som noget slemt Vrøvl, men Forklaringen er ganske enkel. Borch havde været under Jorden og havde optraadt som Vinhandler, sidste Gang han var hos sin gamle Ven Jacobsen i Aalborg. Det havde været Tirsdag efter Paasken '42, og de havde faaet Bederyg til Middag. Uvist af hvilken Grund var der blevet talt meget om, at den ikke var blevet spist i Paaskedagene. Jacobsens Søn, Peter, var virkelig samme Dag faldet ned fra sin Stol og havde slaaet sit højre Øje ret slemt. Disse Trivialiteter vilde bevise overfor Jacobsen, at Manden virkelig kom fra Borch-Johansen og derfor maatte være „god nok“.

Vi fik mindst en halv Snes Adresser af denne Art, og med hver af dem fulgte en Formel paa Linie med den ovenfor beskrevne. Vi skulde lære dem allesammen udenad, og vi blev hørt i dem i Tide og — især — i Utide.

En Aften, maaske en Uges Tid, før vi skulde afsted, fik vi pludselig at vide, at vi skulde ud paa endnu en sidste Øvelse. Vi skulde igen til Manchester, da Øvelsen inkluderede nogle Faldskærmsudspring. Det var utaaeligt. Øvelser . . . Faldskærmsudspring . . . og vi, der havde troet, at der nu kun var eet Spring tilbage — det over Danmark — og saa aldrig mere.

Da vi ankom til S.T.S. 51, fik vi at vide, at vi skulde sættes ned i Danmark med hver sin Cykel. Man forestillede sig, at det vilde lette vor Flugt fra Landingsstedet.

Det lød meget tilforladeligt, skønt jeg egentlig var imod hele Planen, da jeg var sikker paa, at vi vilde have vanskeligt ved at finde Cyklerne. Jeg modsatte mig dog ikke Ideen.

Øvelsen gik godt. Vi sprang ud af en WHITLEY-Maskine, Cyklerne dalede ned efter os, og vi fandt hurtigt frem til dem. Den ene af de fire Cykel-Faldskærme havde ikke aabnet sig, og Synet af Cyklen fik os til at gyse ved Tanken om, hvor der kunde være sket os selv. Efter Landingen skulde vi fingere et Overfald paa S.T.S. 51, efter først at have sneget os igennem en Kæde af Vagtposter, og derpaa rapportere til Major Edwards.

Det hele kedede os uendeligt. Vi havde haft saa mange Øvelser, at vi efterhaanden kun var interesseret i det virkelige Job.

Igen Hatherup Castle. Vi gik nu i vort civile Tøj — vi skulde jo vænnes til det. Vi skulde ogsaa vænnes til at hilse paa en civiliseret Maade, og ikke ved at gøre Honnør som nogle af os havde været vant til i snart mange Aar.

Vi var i udmærket Humør, men længtes bare efter at komme afsted. Vi var maaske nok lidt benovede, men er det til at undre sig over? Vi stod overfor en Virkelighed, der til Tider forekom som en Film. Ganske vist havde vi sprunget ud med Faldskærm mange Gange, og det var gaaet godt, men nu skulde vi springe ud over et fjendtligt Territorium — fra en Flyvemaskine, der meget nemt kunde blive skudt ned, længe før vi naaede frem. Vi skulde dumpe ned og finde Vej, og vi havde kun os selv og vor Træning at stole paa. Og i Danmark skulde vi med vore bare Hænder opbygge en Modstandsbevidsthed, en Vilje til at trodse Tyskerne og en Forstaaelse af, at Sabotage var et nødvendigt Onde. Der var intet, eller næsten intet, at bygge paa — det Indtryk havde vi i hvert Fald faaet gennem den danske Presse. Og dog, havde vi ikke i danske Pressemeddelelser fundet et og andet, der kunde tyde paa, at Vikingeaanden stadig levede? Var ikke de fire Tusinde danske Søfolk tilstrækkeligt Bevis! Vi var ganske vist under engelsk Kommando, men vi var og blev Danskere — og hvad Udlændinge, det være sig Englændere, Amerikanere eller „Frie“-det-ene-eller-det-andet, end troede, vidste vi, at Vikingeaanden før eller senere vilde sejre. Det var der i hvert Fald at bygge paa.

Den Kampaand, der senere afsløredes, overtraf selv v o r e d r i -
stigste Forventninger — for slet ikke at tale om Englændernes!

Den 10. Marts forlod vi Hatherup Castle for at rejse til Af-
gangsskolen, S.T.S. 65. Kammeraterne vinkede iøvrigt Farvel
den Morgen, vi tog væk. De misundte os — det sagde de i hvert
Fald. Misundte vi dem? Misundte vi alle, der vidste, hvor de
skulde sove i den nærmeste Fremtid? Nej, det tror jeg ikke —
men vi vilde vist alle fire gerne have det afgørende Spring over-
staaet.

S.T.S. 65 var en stor Villa, som de fleste af Organisationens
Skoler. Man fik glimrende Mad, og der var en Bar med alt, hvad
man kunde ønske sig — selv dansk Snaps til 6d pr. Glas. Alt
var langt bedre indrettet, end vi var vant til. Ydermere bestod
den lokale Garnison ikke af menige engelske Soldater, der af en
eller anden Grund var forhindret i at gøre aktiv Krigstjeneste,
men af unge Piger fra F.A.N.Y.-Regimentet — det Regiment, min
Kone senere kom til at tilhøre. Om Aftenen spillede vi Ping-Pong,
saa Film, sad lidt i Bar'en — og gik hver halve Time ud i Haven
for at bedømme Vejrudsigterne. Vi vidste kun alt for godt, hvor
ofte det skete, at Faldskærmsfolk maatte vente Uger, ja hele
Maaneder, før Vejret artede sig saaledes, at R.A.F. ansaa det for
tilraadeligt at give Afgangssignal. Hvis Vejret vilde holde sig,
saa det ud som om vi kunde komme afsted uden at vente Dag
ud og Dag ind paa Meteorologernes Sanktion.

Da næste Dag oprandt, forlød det: „There is a chance, a very
good chance“. Klokkeren to om Eftermiddagen blev det meddelt:
„Operation Table Jam is on“. „Table“ var Kodenavnet for alt,
hvad der angik Danmark. „Jam“ var mit Kodenavn og dækkede
samtidig hele Holdet.

Omsider kom den endelige Besked. Afgang!! I Aften — om
faa Timer flyver vi til Danmark! Verner, der stod og rensede
sin Pistol, blev saa ophidset, at han kom til at affyre et Skud.
Kuglen borede sig ned i Gulvet mindre end een Centimeter fra
min Fod. Det maatte være et godt Varsel. Stort Maaltid Klokkeren
fire — med Vin. Man følte sig lidt, som om man skulde hen-

rettes. Alle Ens Ønsker blev opfyldt. Højtstaaende Officerer vimsede omkring og forsøgte at være behjælpelig med at ordne alle de Smaating, der altid maa vente til sidste Øjeblik. Det sidste vi fik udleveret — Kommandanten overrakte den personligt — var den Dosis Cyankalium, som vi havde forpligtet os til at tage, dersom vi overhovedet kunde naa det, før en eventuel Arrestation. „Pillen“ bestod af en lille Glasbeholder paa Størrelse med en Aspirin Tablet med Gummi udenom. Virkningen skulde være øjeblikkelig.

Klokken fem tog vi afsted til Special Force's Flyveplads, Thamesford Aerodrome i Nærheden af Canterbury. Paa det Tidspunkt var det sikkert den bedst bevogtede Flyveplads i hele Storbritannien. Herfra blev alle mere eller mindre hasarderede Foretagender dirigeret. Herfra afgik alle Faldskærmsfolk, der skulde sættes ned i tysk-okkuperede Lande. Herfra fløj de Maskiner, der kastede Propagandamateriale ned over Europas Fæstning. Her blev anstillet Forsøg med HUDSON-Maskiner, der, fra ringe Højde og ved Hjælp af nedhængende Rebstiger og andre snedige Arrangementer, er i Stand til at samle en Mand op i Farten.

Vi skulde springe ud over Støvring umiddelbart før Nymaanen gik i Skjul.

Godsejer Flemming Juncker til „Overgaard“ havde ved et Besøg i Stockholm lovet S.O.E.'s Repræsentant, Legationssekretær Ronald Turnbull, at være behjælpelig ved vor Ankomst. Han havde meddelt Robert Stærmose, at naar der i Slutningen af B.B.C.'s danske Udsendelse blev sagt: „Godnat, vi kommer igen i Morgen til sædvanlig Tid“, betød det, TABLE-JAM KOMMER I AFTEN. Dette var et Kodesystem, der blev benyttet før de noksom bekendte Hilsener til Axel, Peter, Jens, Søren etc. Det var endvidere aftalt, at dersom Udsendelsen i den aftalte Periode sluttede med „Godnat, godnat“, betød det: OPERATIONEN AFLYST I AFTEN.

Vi skulde flyve Klokken syv, men det var nødvendigt at aflytte B.B.C.'s Udsendelse til Danmark før vi tog afsted. B.B.C. var først

fornylig begyndt at sende Kodemeddelelser, saa man maatte kontrollere, om Instrukserne nu ogsaa var naaet frem til rette Vedkommende. Commander Hollingworth overtog selv denne Kontrol.

Vi havde klædt os om ved Ankomsten til Thamesford. Derpaa maatte vi lade os visitere efter Ordre fra Sikkerhedsafdelingens Chef, der ønskede at overbevise sig om, at vi intet havde paa os af engelsk Oprindelse — det var ved denne Lejlighed, at det lykkedes Poul Jensen at medbringe et Kort over Jylland. Vi var nu iført Faldskærmsdragter, kamouflerede Overtræksdragter komplet med Dolk, Pistol, Spade, Lygte og lignende Ting anbragt netop paa de rigtige Steder. Giftpillen var anbragt i en lille Sidelomme, hvor man hurtigt kunde faa fat i den, og i en Inderlomme laa fem Tusinde Kroner i Tikronesedler. Dragterne var forsynet med Lynlaase, saa man hurtigt kunde komme ud af dem. Deres fornemste Opgave var at beskytte det civile Tøj — de skulde tilintetgøres, saa snart man satte Foden paa den faste Jord.

Vi saa forfærdelige ud. Dragterne var saa store, at en Franskmand, som jeg traf ved en senere Lejlighed, havde en lille Skødehund anbragt indenunder. Han mente, at naar man blot var kommet godt ned og var blevet af med Dragten, gjorde det ikke noget, at der var Tyskere i Nærheden. En Mand, der vandrede afsted med en latterlig lille Pekingeser, der ovenikøbet lød sit Navn, kunde umuligt netop være ankommet til Landet med en Faldskærm.

Vi tog kærlig Afsked. Vore Veninder fra S.T.S. 65 stod ude ved HALIFAX'en, og kyssede os hjerteligt Farvel. Under Maskinen hang seks Beholdere med Sprængstof, som skulde kastes ned ved Madum Sø, circa tyve Minutter efter, at vi fire var hoppet ud.

Da vi var kommet paa Plads i Maskinen, kunde jeg gennem et Køje se Holly staa nedenfor og lytte til Den Danske Stemme fra London. Klokken 19.11 lyste hans Ansigt op. Meddelelsen var gaaet igennem Æteren. Han gjorde Tegn til Piloten. Motorerne brummede stærkere og stærkere. Maskinen bevægede sig hen ad Startbanen. Nu skete det! Det gik altsammen planmæssigt. Charles Tyce, som havde været vor Instruktør paa „51“, fungerede her for første Gang som Despatcher.

— — —

England forsvandt under os — vi saa Nordsøen lige da det var ved at blive for mørkt til overhovedet at se noget mere. Nu var vi altsaa paa Vej — Balling, Poul Jensen, Verner Johansen og jeg. Bare det var overstaet! Hvad skal jeg tænke paa! Jo, jeg vil tænke paa en Sommer ved Stranden. Hvilken Pige skal jeg forestille mig var med? Er der ikke nogle Vers, jeg kan sige for mig selv

Jeg maa være faldet i Søvn, for pludselig stod Charles Tyce og ruskede i mig: „Saa Flemming, nu er vi der om en halv Time“.

Vi skulde springe i følgende Orden: Poul Jensen som Nummer 1, Verner som Nummer 2, Balling som Nummer 3 og jeg selv som Nummer 4.

„Running-in“, lød det fra Charles. Vi indtog vore Pladser. Nummer 1 og 3 paa den Side af Hullet, der var nærmest Maskinens Agterende, Nummer 2 og 4 modsat. Nummer 2 og 4 vilde altsaa faa Vinden i Ryggen. Det er en stor Fordel at springe imod Vinden, altsaa i fremadgaende Retning, da det hjælper til at undgaa Saltomortaler.

Nu tændtes det røde Lys. Charles stod parat til at give Signalet. Nummer 1 og 3 sad med Benene i Hullet. Vi kiggede ned. I den maanelyse Aften saa vi Bøndergaardene fare forbi. Vi laa helt nede i 300 Fods Højde. „Der er én, der ikke har mørklagt ordentligt,“ sagde Balling. Det røde Signal lyste stadig. Maskinen fløj i Cirkler. Var Piloten i Vildrede? Nej, nu tog han Farten af. HALIFAX'en duvede NU var vi der! Charles havde det sidste Minut staaet med løftet Arm. Grønt Lys! I samme Sekund faldt Armen og det lød: „Number one, GO! Number two, GO! Number three, GO! Number four, GO!“

NIENDE KAPITEL

Der er intet saa fuldendt som den Stilhed, der omgiver En, naar man i et Spring har forladt en brummende Flyvemaskine og Faldskærmen har aabnet sig. Det tog næppe mere end tredive Sekunder at naa Jorden, men det forekom som en lille Evighed. I

den lyse Nat kunde jeg se ud over Pløjemarkerne, Felter, der efterhaanden blev koncentreret til eet Felt. Nu kom Jorden mig hastigt i Møde. Hvornaar rammer jeg ..? Nu ..? Nu ..? Nej NU!!

Det blæste stærkt. Skærmen, der ikke vilde folde sig sammen, slæbte mig med voldsom Fart hen imod et Pigtraadshegn. Hvad var det nu, jeg havde lært at gøre, naar Skærmen ikke vilde klappe sammen? Jo, at trække i de nederste Liner — jeg gjorde flere forgæves Forsøg. Nu røg jeg mod Pigtraaden og blev slæbt hen over den — det gjorde ondt. Min Gummihjelm røg af. Mine Briller var i Fare, men jeg reddede dem i sidste Sekund. Endelig foldede Skærmen sig halvt sammen. Jeg blev stadig slæbt afsted, men dog ikke hurtigere, end at jeg kunde komme paa Benene og løbe hen foran den med Linerne daskende efter mig. Endelig ..
.... Jeg bøjede mig ned og kyssede Jorden. Jeg var i Danmark.

Saa saa' jeg mig om efter de andre. Det varede lidt, saa kom der et blaat Lysglimt. Efter Positionen at dømme maatte det være Poul. Jeg svarede med et Glimt og vi mødtes. Han havde slaaet sig slemst og mente, at han havde brækket et Ribben. Det var dog ikke Tilfældet, men Poul havde det meget daarligt baade den Nat og længe efter. Saa kom Verner til, hans Landing var gaaet fint. Tilsidst kom Balling, der var havnet med et Klask paa sine flade Fødder. Poul paastod, at han havde hørt det, men det turde vel være tvivlsomt.

Nu skulde vi have fat i Cyklerne. Den ene fandt vi straks. De andre fandt Tyskerne næste Morgen ti Kilometer derfra. De blev „ført“ til Politigaarden i København, hvor jeg ved et illegalt Besøg engang i Sommeren '44 havde Lejlighed til at se dem. Forklaringen, som Tyce gav mig omtrent et Aar efter, var den, at Cykel Nummer to var kommet i Klemme i Hullet. Dette forsinkede Udsmidningen med maaske tredive Sekunder og Resultatet var alt-saa, at Cyklerne kom ned ti Kilometer fra vort eget Landingspunkt. Vi ledte efter dem i over en Time, hvorpaa vi blev enige om, at nu kunde det være nok.

— — —

Vi forsøgte at lokalisere os. Omgivelserne kunde vi jo nøje udenad fra alle de Kort, vi havde studeret i England. Vi vidste nøjagtigt, hvad der skulde ligge mod Nord, Syd, Øst og Vest. — Det passede bare ikke. Søen laa paa den forkerte Side af en Markvej. En lille Lund skulde slet ikke have været der — og dog var Træerne saa høje, at den ganske givet maatte være ældre end det Kort, vi havde studeret. Der flakkede Lys og lod Hundeglam fra en Bondegaard, der heller ikke burde have ligget der. Her var noget galt. Vi var blevet smidt ned paa et forkert Sted. Tableau!

Situationen var pinlig. Jeg maatte træffe en Afgørelse, men allerførst skulde vi skaffe os af med vore Dragter og andet Tilbehør. Vi samlede det hele i en Bylt og smed det ud i Søen — hvor Tyskerne fandt det næste Morgen.

Saa kom vi til at tænke paa Kortet, som Poul Jensen havde smuglet med. Det hjalp noget paa Humøret. Hvis Vejskiltene nu ikke var taget ned i Danmark, som de var over hele England, skulde vi nok finde frem. Alt var roligt. Hunden var holdt op med at gø. Nordstjernen var paa sin Plads. Maanen var gaaet ned. Vi bestemte os for en stik sydlig Kurs. Balling, som var lidt daarlig til Bens, fik Cyklen at køre paa. Lidt senere bestemte vi os dog om paa Grund af de Mærker, Gummiet afsatte paa vor Vej gennem Pløjemarken, Stier og Enge. Jeg kørte den ud i et Gadekær og saavidt jeg ved ligger den der endnu.

Vi marcherede støt frem ad en lille Bivej. Af og til krøb vi ned i en Grøft eller ind i en Skovtykning for at raadføre os med Kortet og se, om der dog ikke var et eller andet Landemærke, vi kunde genkende. Efter to Timers March stik Syd naaede vi en Hovedlandevej, som vi stødte til et halvt Hundrede Meter fra et stort Kryds. Vi blev liggende i en Grøft, medens Verner sneg sig frem til Korsvejen for at se, om der allerede skulde være Vagtposter ude. Vi regnede med, at vi, eller i hvert Fald Maskinen, var blevet observeret. Verner skulde ogsaa undersøge, om der fandtes Vejskilte. Han kom stolt tilbage. Vagtposter var der ingen af, men hele tre Vejskilte, et til Aalborg, et til Skørping og et til Viborg. Frem med Kortet. Vi fandt straks Stedet. Søen, der var afmærket paa det engelske Kort, var muligvis tørret ind — i hvert Fald var vi blevet smidt ned cirka femten Kilometer N.Ø. fra det af-

talte Punkt. Nu vidste vi da, hvor vi var! Der var tyve Kilometer fra Korsvejen til Støvring Højskole. Vi blev liggende lidt og røg en Cigaret hver. Humøret var nu betydelig bedre. Var enige om, at det vilde være alt for farligt at gaa direkte til Støvring ad Landevejen. Medens Verner og Balling skjulte Lommeløytens Skær med deres Frakker, planlagde Poul og jeg efter Kortet bogstavelig talt den nærmeste Omvej.

Nu var vi parat til at fortsætte — men hvad var det? En Lyskaster, der langsomt søgende gled henover Marker og Veje. Den var nok fem Kilometer borte, men den var der. Vi var altsaa blevet observeret. Der var altsaa allerede en Eftersøgning i Gang! Det forandrede nu ikke noget i vore Planer. Vi maatte se at komme i Skjul hos Stærmose, helst før det blev alt for lyst. At Tyskerne var efter os, var jo ingen Grund til at gaa udenom Støvring. Et Sted skulde vi jo være, og hverken Tyskerne eller det danske Politi kunde have nogen Anelse om, hvilken Retning vi vilde vælge. Vi gik ad en meget sandet Vej gennem en Granplantage, og fem Kilometer længere henne stødte vi atter til Hovedvejen, som vi nu var nødt til at følge de næste Par Kilometer. Vi bevægede os forsigtigt fremad. Der var Skovtykning til begge Sider. Endnu var det helt mørkt. Var det ikke en Bil, der kom kørende . . . ? I et Nu var vi inde i Skovtykningen. Der var ikke Tid til at løbe mere end et Par Meter, før vi maatte smide os ned — jeg naaede kun halvvejs ind under en Busk, og havde det været Dagslys, vilde jeg have været lige saa synlig, som hvis jeg havde staaet midt paa Vejen. Men nu var det altsaa mørkt. Bilen var standset ikke ti Meter fra os. En mægtig Projektør paa Vognens Tag blev tændt og langsomt drejet fra Side til Side. Her var Tyskerne. Vi kunde høre deres Stemmer, men ikke opfatte, hvad Samtalen drejede sig om. En Ting stod imidlertid klart — det var os, de ledte efter — og her laa vi, ikke engang ordentligt skjult, kun ti Meter fra dem. Langsomt drejede Lyset hen mod os. Jeg laa med Ansigtet imod Jorden, men kunde dog skimte Vognen under min venstre Arm. Lyset kom nærmere og nærmere. Nu ramte det min venstre Sko og standsede! Skulde jeg trække Foden til mig? Jeg rørte mig ikke og det reddede sandsynligvis hele Fore-

tagendet — efter et Sekund eller to gled Lyset videre — vi blev ikke set.

Vognen kørte igen og vi saa den holde circa en Kilometer længere henne ad Vejen, hvor Lyskasteren igen blev sat i Gang.

Den øjeblikkelige Fare var ovre, men der blev altsaa søgt efter os med alle Midler. Vi havde gentagne Gange hørt Hundeglam i Omegnen, saa vi maatte gaa ud fra, at de ogsaa ledte efter os med Blodhunde. Der var dog ingen Tid til for mange Refleksioner, vi maatte videre.

Vi sneg os afsted. En af os var hele Tiden i Forvejen for at finde ud af, hvad der nu gemte sig rundt om det Hjørne, bag den Mur, i Ly af den Hæk. Lykken stod os bi i usandsynlig Grad. Ved Femtiden begyndte det at lysne, og da Klokken var seks, var vi naaet frem til Støvring Højskole. Vi var trætte, kolde, sultne og udkørte paa alle Maader. Fra Klokken seks til syv laa vi i Skjul af nogle Træer, paa en Vold bag ved Skolen. Vi syntes ikke, at vi kunde vække dem før Klokken syv. Poul Jensen blev udset til at gaa hen til den Bygning, som vi regnede med maatte være Forstanderens Bolig. Vi spyttede efter ham og fulgte ham med Øjnene. Ha! Om ti Minutter vilde han komme tilbage og give Signalet. Vi vilde faa skoldhed Kaffe, maaske varmt Bad — sikkert Senge. Hvor skulde vi sove. Vi var helt oprømte ved Tanken om alle disse Herligheder, som Fru Stærmosen sikkert havde parat til os. Vi syntes, at vi havde fortjent det. Vi var kommet med hele Lemmer, havde drejet Tyskerne et Par Knapper og havde lykkeligt undgaaet deres forbandede Projektører og Hunde.

Poul kom hurtigt hen imod os. — Stærmosen var der ikke. Hans Kone havde hørt Meddelelsen i Radioen, men de turde ikke have os. „Hun gav os nogle Rationeringsmærker. Der gaar et Tog fra Støvring 7.12. Hun sagde, at vi kunde naa det, hvis vi skyndte os. Det er denne Vej!“ — Gud ved om Fru Stærmosen, som jeg iøvrigt aldrig har truffet, nogensinde blev klar over, hvor skuffede vi var. Hun var selvfølgelig ikke Skyld i det. Det forlød, at den senere henrettede Modstandsmand, Christian Ulrik Hansen, der var Elev

paa Skolen, havde meddelt, at denne var under Observation af Tyskerne.

Klokken var et Par Minutter over syv og alt, hvad vi vidste om Stationen var, at den laa i nordøstlig Retning, saa vi fik travlt. Fra vort Skjulested maatte vi over en Eng for at naa Vejen. Vi sank i til Knæene. Hurtigt bestemte vi at optræde som Elever fra Højskolen paa Vej til Toget — selvfølgelig for sent paa det, som Elever altid vil være, især Klokken syv om Morgen. Poul og Verner var forrest, Balling og jeg et Stykke bagved. Vi fandt Vejen uden Vanskelighed, der var ikke noget at tage Fejl af. Trods Travlheden gjorde det et dybt Indtryk paa mig at se Skilte, hvorpaa der stod BRØD & MÆLK — PRØV MIN KAFFE — TIL STATIONEN — altsammen paa DANSK! Jeg havde jo ikke været i Danmark siden 1937.

Toget holdt paa Perronen. Heldigvis maatte Stationsforstanderen passe baade Tog og Billetsalg og saalænge han blev opholdt ved Billethullet, kunde han jo ikke række Armen i Vejret til Afgang. Paa godt Jydsk skældte han ud over vor sene Ankomst: „Ka' I ett' kom' op om Maa'en — I Hwalp', saan hwar'ed ett' i mi' Ti!“

Poul havde løst to Enkeltbilletter til Aalborg og jeg løste to Retur til Balling og mig selv. Vi fo'r op i Toget og brasede lige ind i et Par tyske Officerer. De var heldigvis for fine til at bemærke os.

Afgangssignalet lød. Vi fik senere at vide, at Støvring Station, saavel som alle andre Stationer paa den Egn, var besat af Vagtposter i flere Dage — men de kom først ved Halvottetiden, og da var vi forlængst paa Vej til Aalborg.

Nu kunde vi tage den lidt med Ro. Vi vaskede os saa godt som muligt, børstede os og gned vore Sko af i Lommetørklæder, for dog at være lidt præsentable ved Ankomsten til Aalborg. Vi var ikke særlig glade ved Tanken om at skulle ud igennem Aalborg Hovedbanegaard — dér maatte Tyskerne vel have Vagtposter! Poul fortalte os nu, at Fru Stærmosen havde givet Besked om, at vi skulde tage videre til Terndrup, hvor Dyrslægen ventede os. Jeg

syntes dog, at det nu snart maatte være paa Tide at skilles og bestemte, at Poul, Verner og Balling, med Poul som Leder, skulde tage første Tog til Terndrup. Selv vilde jeg opsøge en af Borch-Johansen's Adresser. Vi aftalte et Post-Kontaktsted. Det var hos Flemming Juncker paa Overgaard.

Vi ankom til Aalborg, og skønt der overalt var Vagter i baade tyske og danske Uniformer, saa vi aabenbart ikke ud til at være dumpet ned fra Himmelen faa Timer i Forvejen — det gjorde det nu ikke mindre nervepirrende at gaa det lange Stykke hen ad Peronen, inden vi passerede Billetkontrollen.

Verner, Balling og Poul kom godt til Terndrup, blev modtaget af Dyrlægen, der havde et Maaltid Mad parat til dem. Men før de kunde naa at spise noget, kom Flemming Juncker og hentede dem. Han kørte dem ud til en Granplantage, hvor de maatte tilbringe den følgende Nat — uden Tæpper og uden Mad — og først Dagen efter naaede de Randers, hvor de langt om længe fik deres første Maaltid i Danmark.

Balling har jeg ikke set siden og Poul Jensen kun en enkelt Gang. Verner saa jeg ofte i København, Kammeratskabet holder. Jeg er overbevist om, at det samme vilde være Tilfældet med Poul Jensen og Balling. Balling er nu gift i Oxford og Poul er Officer i den danske Hær.

Det første, jeg foretog mig efter at have sagt Farvel til de andre, var at købe en Avis. En af Overskrifterne lød: **LUFTALARMEN I NAT KOM PAA ET MEGET UHELDIGT TIDSPUNKT!**

Det viste sig, at Sirenerne havde lydt, netop som Folk skulde hjem fra Restauranter, Biografer og andre Forlystelser, saa en stor Del af Aalborg's Befolkning havde maattet tilbringe flere Timer i Beskyttelsesrum — det var vor ene Maskine, der havde forarsaget hele Postyret.

Jeg satte Kursen mod en af de Adresser, som Borch-Johansen havde opgivet mig, ringede paa og der blev lukket op. „Nej, Herr Nikolajsen er ikke hjemme og kommer først hjem en af Dagene,“ var den Besked, jeg fik af Pigen. Jeg havde en anden Adresse,

Købmand Jens Beck. Paa Forespørgsel svarede Ekspedienten, at Købmanden var i København.

Paa Vej gennem Gaderne havde jeg set et Skilt, hvorpaa der stod BADEANSTALT. Her gik jeg nu hen og fik et dejlig varmt Bad. Bagefter gik jeg til Barberen, hvor jeg først ventede og derpaa blev barberet, alt imedens jeg med største Interesse lyttede til, hvad de forskellige Kunder kunde fortælle om Nattens Hændelser. Een vidste ganske bestemt, at der var kommet et Hundrede og fyrre Faldskærmssoldater til Landet, men at de fleste af dem allerede var taget til Fange. En anden vidste bedre Besked — nej, det var kun halvtreds, og de var alle paa fri Fod . . . endnu da! Barberen selv havde netop talt med en Mand, „hvis Kones Kusine havde gaaet til Engelsk flere Vintre i Træk, saa hun skulde jo nok kunne forstaa det! Og hun havde selv hørt Engelsk rundt om paa Gaderne flere Gange i Morgenens Løb. Jo, de er skam allesammen her i Aalborg!“ Hvordan Historien udviklede sig inden Aften, ved jeg ikke — men H. C. Andersen vilde sikkert have nikket genkendende.

Efter Besøget hos Barberen drev jeg rundt i Gaderne. Sulten var jeg, men da jeg havde overladt Rationeringsmærkerne til de andre, kunde jeg jo ikke købe noget. Jeg kendte ikke Rationeringssystemet, saa jeg vilde ikke indlade mig paa at gaa paa Restaurant. Omsider tog jeg dog Mod til mig og gik ind i en Grøntforretning, hvor jeg købte et Pund Æbler.

Ved Føntiden om Eftermiddagen var jeg saa træt, at jeg bestemte mig til at gaa tilbage til Nikolajsen's Lejlighed og se, om der ikke kunde gøres noget. N. havde Assurancekontor i sin Privatbolig, og jeg talte med hans Kontordame. Nej, han var ikke hjemme — først i Løbet af et Par Dage. Jeg løb Risikoen og fortalte hende Sandheden — mere eller mindre. Hun var storartet. Hun var kun bange for Tjenestepigen. Vi bryggede saa en Historie sammen, der gik ud paa, at jeg var Nikolajsen's Fætter fra København, at jeg ikke kunde faa noget Hotelværelse, og at jeg derfor maatte bo der i Nat. Tilsyneladende fandt Pigen, dette var ganske i sin Orden. Jeg fik Mad, bortset fra Æblerne det første,

jeg havde faaet at spise siden i England, og jeg fik en Seng at sove i. Jeg var helt udkørt. Det var vidunderligt at lægge sig ned og jeg faldt øjeblikkeligt i Søvn.

Næste Dag kom Nikolajsen hjem, vistnok noget tidligere end beregnet, da hans ene Datter havde ringet og fortalt ham om „Fætterens“ Besøg. N. havde klogeligt undladt at udspørge hende i Telefonen, og var i Stedet taget lige hjem. Jeg havde sovet næsten atten Timer i Træk, da han kom ind til mig. Han havde egentlig troet, at det var Borch-Johansen, der var kommet. Jeg levede saa min Kodesætning, som jeg har glemt nu, og blev glimrende modtaget. N. var lidt nervøs over, hvordan det skulde gaa med hans to Døtre, Skolepiger i tolv—femten Aars Alderen. Det gik nu altsammen udmærket. De fik Besked om at holde Mund, hvad de ogsaa gjorde. Jeg ringede til Flemming Juncker, fortalte ham, hvor jeg var, og vi aftalte, at han skulde komme til Aalborg samme Aften.

Nu gik alt planmæssigt. Juncker, som jeg iøvrigt havde kendt i gamle Dage i København, inviterede mig til at komme og bo hos sig. Jeg rejste alene derved næste Dag, Søndag. Det var et Bumletog og det almindelige Samtaleemne mellem Passagererne var stadigvæk disse Folk, der var kommet med Faldskærm. Ved hver Station kom flere Passagerer ind, og alle vidste de noget nyt at berette.

I Hadsund hentede Flemming mig i en Generator Vogn, den første, jeg havde set, og den virkede højst mærkværdig paa mig. Vi kørte til Overgaard, som Kai Lykke byggede i 1545, og hvor Gustav Wied engang havde været Huslærer hos Familien Arenstorff. Det var her, han skrev sin meget omtalte Bog „Slægten“.

Jeg havde et mikrofotograferet Brev med til Flemming Juncker fra London, hvori man takkede ham for hans Hjælp ved denne Modtagelse og for de Kontakter, han havde skaffet.

Senere paa Dagen ankom Dyrslægen fra Terndrup og Robert Stærmosen. Stærmosen beklagede, at Modtagelsen paa Højskolen var gaaet i Fisk, men, som hans Kone havde sagt til Poul, mente man, at Tyskerne havde Mistanke om, at der foregik noget illegalt hos ham, og at man derfor kunde vente en Razzia naar som helst.

Gennem Stærmosen fik jeg Introduktion til Arne Sørensen, som

jeg en Uges Tid senere traf i København. Jeg vilde bede ham overtale Kaj Munk til at tage til London, hovedsagelig for at medvirke ved B.B.C.'s danske Udsendelser.

Dagen efter tog jeg saa med Rutebil til Randers, hvor jeg havde aftalt et Møde med Ole Geisler. Geisler, Gunner Christiansen, Hans Henrik Larsen og Andy Larsen var som bekendt ankommet en Maaned før.

Det var aftalt, at vi skulde mødes hos Henning Brückner, og jeg traf da ogsaa dem begge. Det var dejligt at møde Ole igen. Henning Brückner var kommet i Forbindelse med ham gennem DANSK SAMLING, og det var faktisk her i Randers, Table-Organisationens Arbejde i Danmark blev paabegyndt.

Ole og jeg tilbragte Resten af Dagen med at gennemgaa Sprængstofferne fra de seks Beholdere, der blev smidt ned ved Madum Sø efter at vi havde forladt Maskinen. Ole havde sørget for at faa det afhentet og bragt til Randers pr. Hestevogn. Det var Marius Fiil, Kroejeren fra Hvidsteen, der havde staaet for Transporten. Nu laa det hele paa Brückner's Varelager og Ole var gaaet i Gang med at sortere det. Han anbragte det i Skotøjsæsker og havde allerede udarbejdet et Register, saa man nemt kunde finde det, man skulde bruge. Plastic Sprængstof laa for Eksempel i Æsker mærket Hertz, Størrelse 37, Detonatorer i 37½, Gelnite i 38, Lunter i 38½ og saa videre. Praktisk og ordentligt. Medens jeg gik og beundrede dette udmærkede Lager, der var det første og foreløbig eneste i Danmark, ordnede Ole videre. Ole har altid haft den Vane at „lægge“ en Cigaret fra sig ved at stille den paa Spidsen med den brændende Stump opad. Jeg havde nok hørt, at han gik og bandede over, hvor hans Cigaret var blevet af. Pludselig fik jeg Øje paa den. Den var blevet „borte“ ovenpaa en Æske mærket 37½, Detonatorer. Den var godt paa Vej til at brænde ned igennem Laaget og der laa saamænd kun 500 Pund Sprængstof i det Rum!

Næste Morgen tog jeg Eksprestoget fra Randers. Efter Aftale traf jeg Flemming Juncker paa Aarhus Banegaard og vi rejste sammen, af Sikkerhedsgrunde dog ikke i samme Kupé, til København. Jeg var ikke glad ved at skulle gaa hen til Færgen i Nyborg. Der stod mindst ti tyske Vagtposter ved Landgangsbroen og iagt-

tog de Rejsende meget indgaaende. De var utvivlsomt parat til at arrestere enhver, der paa nogen Maade saa fremmedartet ud.

Klokken otte om Aftenen ankom vi til København. Da jeg sammen med Flemming spadserede fra Hovedbanegaarden til Pøsekroen paa Raadhuspladsen, følte jeg først rigtig, at jeg var kommet hjem. Der kørte Linie 1 .. og der var saamænd en Linie 14. Trods Mørklægningen kunde jeg se, at den havde faaet nye Farver. Det slog mig straks, at det var de engelske Farver .. mon Sporvejsdirektøren var blevet unneutral? .. Og der var Raadhuset. Og POLITIKEN's Hjørne. Og B.T. Centralen. Indgangen til Strøget .. jo, jeg var hjemme. Det var en fantastisk Følelse. Hjemme, og dog kunde jeg ikke engang opsøge min Mor eller mine Venner. Naa, det varede forhaabentlig ikke saa længe, før Krigen var forbi.

Paa Pøsekroen bestilte vi Smørrebrød. Juncker var ked af, at Klokken var blevet et Par Minutter over otte, da vi saa ikke kunde faa varm Mad. Mig passede det glimrende. Hvor var det dog mange Aar siden, at jeg havde faaet Smørrebrød.

Redaktør Stig Jensen og Ingeniør Duus Hansen stødte til os lidt senere. Disse to Mænd skulde begge komme til at betyde utroligt meget for Modstandsbevægelsen. Begge havde arbejdet aktivt imod Tyskerne fra kort efter 9. April 1940.

Stig og Duus fik senere Kodenaavnene „Majoren“ og „Napkin“. I radiotekniske Kredse i England blev Navnet Napkin efterhaanden meget kendt paa Grund af den store tekniske Viden, Opfindsomhed og Dygtighed, som Duus Hansen lagde for Dagen og som England og de okkuperede Lande skulde komme til at trække store Veksler paa. Duus Hansen fremstillede for Eksempel en Radiosender paa Størrelse med en Telefonbog. Den virkede betydeligt bedre end dem, vi modtog fra England. De var tre Gange saa store og altsaa ikke videre praktiske, da de hver Dag skulde transporteres fra Sted til Sted — ofte gennem Gaderazziaer. Han installerede automatiske Sendere baade paa Sjælland og i Jylland, Apparater, der kunde sende 600—700 Bogstaver i Minuttet — de engelske skulde betjenes ved Haandkraft og en Mand kunde ikke komme op paa at sende mere end 30 Bogstaver pr. Minut. Det gjaldt om at skynde sig, da Tyskernes Radiopejlevogne altid var i

Stand til at lokalisere vort Sendested nogenlunde nøjagtigt indenfor faa Minutter.

Stig Jensen havde levet i en Atmosfære af illegalt Arbejde lige siden Invasionen i Danmark. Hans Navn var baade kendt og anset i London. Da han var Generalagent for „Svenska Dagbladet“ i Danmark, opnaaede han ofte i Krigens første Aar tysk Tilladelse til at rejse til Stockholm. Paa disse Rejser undlod han aldrig at opsøge Ronald Turnbull paa den engelske Legation. Stig var overordentlig virksom, en Slider, og dog et af de Mennesker, der altid havde Tid til at være hyggelig. Han og jeg røg engang uklar. Det varede et Par Maaneder og pinte mig hver eneste Dag. Jeg var glad, da vi igen var kommet til en Forstaaelse og Arbejdet kunde fortsættes som hidtil.

Den første Dag blev hovedsagelig brugt til Forhandlinger med Flemming Juncker — der kun kunde blive i København en begrænset Tid — med Stig Jensen og med Duus Hansen. Der var selvfølgelig utallige Ting at blive sat ind i. Selv om man ovre i England havde fulgt med, saa godt det kunde lade sig gøre, og hver Dag havde læst danske Aviser, der var fløjet til London via Stockholm, var der naturligvis mange Ting, man ikke havde Forudsætninger for at forstaa.

Det maatte erkendes, og det var det Grundlag, hvorpaa vore Samtaler begyndte, at Modstandsarbejdet i Danmark for Sabotagens Vedkommende, var lig Nul. Der maatte faktisk begyndes helt forfra. Der havde været Forsøg, men der manglede Organisation. Vore egne Faldskærmsfolk havde haft relativt ringe Resultater. De havde i en usædvanlig Grad været forfulgt af Uheld, men derfor skal det dog aldrig glemmes, at Folk som Sneum, Mogens Hammer, Rottbøll og andre med dem havde gjort et meget stort Pionerarbejde. Mange Mennesker var maaske endnu ikke klar over, at Hørup's ofte citerede Ord, „Hvad kan det nytte“, ikke gjaldt mere. Dette maatte de første Faldskærmsfolk sande, det voldte dem store Vanskeligheder at komme i Kontakt med Befolkningen.

Efter den sidste Uges Samtaler stod det mig ganske klart, at jeg til at begynde med maatte i Forbindelse med de Grene af Befolkningen, som allerede havde vist Vilje til aktiv Modstand. Herunder kom blandt andre Kommunisterne, Dansk Samling og Ringen. Gennem Professor Chievitz, der havde Forbindelse med Frode Jacobsen, opnaaede jeg ret hurtigt Kontakt med Ringen. Dansk Samling havde jeg allerede Kontakt med, altsaa manglede jeg kun Forbindelse med Kommunisterne, der jo allerede før Krigen Begyndelse var velorganiserede.

— Og Vejen til Kommunisterne gik gennem Professor Mogens Fog. Ad hemmelige Kanaler fik Stig arrangeret, at jeg skulde møde Fog ved Stoppestedet paa Hjørnet af Kristianiagade og Østerbrogade, Klokken otte, Tirsdag Aften den 20. Marts 1943. Jeg anfører dette saa nøjagtigt, da Mødet, ved hvilket den første Spire blev lagt til et Samarbejde mellem de danske Kommunist og den af dem uafhængige Gruppe FRIT DANMARK paa den ene Side, og den engelske Hærledelse paa den anden, virkelig var af historisk Art. Jeg føler mig overbevist om, at var dette Samarbejde ikke kommet i Stand, vilde uoverstigelige Vanskeligheder være opstaaet mellem Kommunisterne og visse militærprægede, borgerlige Kredse.

Jeg havde aldrig mødt Professor Fog før, men han bar som bekendt i sin illegale Periode et lille Overskæg og Brillen. Han vilde komme trækkende med en Cykel og have en Pakke Konditorkager i Haanden. Jeg genkendte ham øjeblikkeligt efter Beskrivelsen. Paa det Tidspunkt gik Fog, der først var blevet illegal i '42, kun ud, naar Skumringen var ved at falde paa. Senere blev dette dog anderledes. Arbejdet bød ham at færdes ude paa alle Tider af Døgnet og jeg har saamænd spist Frokost med ham paa adskillige af Byens Restauranter, paa Tidspunkter, hvor baade han og jeg var stærkt efterlyst.

Vi spadserede op og ned ad Øster Voldgade i mange Timer, mens vi diskuterede Problemerne. Fog fandt det ogsaa ganske indlysende, at det vilde være til alles Fordel, hvis et Samarbejde kunde opnaas. Han maatte dog først forelægge Sagen for „Bestyrel-

sen“. „Hvis vi kan opnaa, at De og Kommunisternes illegale Leder kan komme til en Forstaaelse, vil meget være naaet,“ sagde han. Den Mand, som Mogens Fog hentydede til, var Børge Houmann, nuværende Redaktør af „Land og Folk“, dengang kendt som „Nielsen“.

Inden Fog og jeg skiltes, aftalte vi et nyt Møde, samt en Kontakt, hvor vi kunde komme i Forbindelse med hinanden — ganske vist kun med fire og tyve Timers Varsel.

Længe før jeg kom til Danmark havde jeg bestemt, at jeg vilde opsøge eet Menneske, som ganske vist straks vilde genkende mig, men som paa den anden Side vilde kunne være til saa stor Nytte, at det ikke spillede nogen Rolle i den Forbindelse. Det var min Moders Søster, Fru Gudrun Zahle.

Morgenen efter min Ankomst til København ringede jeg til min Tante fra en Kiosk paa Raadhuspladsen. „Goddag, det er Flemming!“ Hun tog Situationen i strakt Arm. „Goddag, Goddag — det er snart længe siden, at jeg har set noget til dig“. „Ja, jeg ringer netop for at spørge, om jeg maa komme og besøge dig“. Vi aftalte, at jeg skulde komme med det samme. Fru Zahle, der senere fik Kodenaavnet „Daphne“, boede paa „Damehotellet“, Gammel Mønt Nummer 1. Indehaveren af dette Hotel, Else Bruun de Neergaard, var en god Veninde af Daphne, som havde fundet det nødvendigt at sætte hende ind i Situationen. De tilsagde mig begge fuld Støtte — et Løfte, de mangfoldige Gange indfrie.

Daphne fortalte mig selvfølgelig alle Familienyheder og først og fremmest, hvorledes det gik min Moder, som jeg jo ikke havde set siden 1937 — min Fader var i Mellemtiden, i 1940, afgaaet ved Døden. Det var selvfølgelig ikke min Mening at opsøge hende. For det første vilde det gøre hende ængstelig at vide mig paa Farten, optaget af farligt Arbejde, uden at jeg kunde være i regelmæssig Forbindelse med hende. For det andet vilde Tyskerne sikkert søge mig hos min Moder før noget andet Sted, dersom de skulde finde ud af mit rigtige Navn. Da de havde fundet ud af det, i September '44, blev min Moder da ogsaa straks sat under Observation, og i adskillige Uger skygget fra det Øjeblik, hun

forlod sin Port, til hun vendte hjem igen. I Marts '45 blev hun iøvrigt kaldt ind til DAGMARHUS. Daphne gik med Mor, der intet ondt anede, direkte ind i Løvens Hule. Sammen forklarede de Dr. Hoffman, at jeg sad paa Afrika's Vestkyst, og at det derfor umuligt kunde være mig, der havde optraadt provokerende i „National Scala“ et Par Aftener før. Dette var Tyskernes Undskyldning for at kalde min Mor ind til Forhør og undersøge, hvad hun nu maatte vide. Moder, der jo intet vidste, svarede ganske aabent og ærligt paa alt, hvad Tyskerne spurgte om. Det samme gjorde Daphne — om end ikke helt saa ærligt! Det var knusende godt gjort af hende.

Under mit første Besøg paa „Damehotellet“ tilbød Frøken Neergaard straks, at jeg kunde bo der — et Tilbud, jeg gerne modtog, omend ikke benyttede mig af de første Par Uger. Jeg boede endnu hos Stig Jensen og jeg vilde gerne se Situationen lidt an, før jeg ligefrem flyttede ind paa et Hotel — selv et Damehotel.

De følgende Dage tilbragte jeg mere med at søge at akklimatisere mig, end med noget som helst andet. Selv om jeg var hjemme, var det som at komme til et fremmed Land. Og dog, var det nu ogsaa det? Opførte Folk sig ikke, som om der intet unaturligt var i at se tyske Soldater paa Gaderne, paa Vagt udenfor Angletterre, Phoenix og andre Steder? Var deres Tanker mon lige saa upaa-virkede som deres Ansigter? Grunden, til at det følte s fremmed, var maaske, at man saa bestemt havde ventet, at det maatte v i r k e fremmed. Det kunde ikke være som før Krigen! Vi var jo besat af Arvefjenden! — Folk kan selvfølgelig ikke gaa rundt og se bedrøvede ud i Aarevis. Derfor var det maaske ogsaa forkert af mig at blive chokeret over de fyldte Danserestauranter, de fyldte Bar'er, de velklædte Mennesker? Havde Udlandet Ret, naar de bebredede Danskerne deres Slaphed i Krigens første Aar? Var dette virkelig vor sande Mentalitet? Er det rigtigt, at et Folk har den Regering, de fortjener? — Svaret viste sig at være NEJ!

TIENDE KAPITEL

Der blev snart en hel Del at tage Vare paa. Jeg maatte aabne Korrespondancen med London via Sverige. Systemet havde hidtil været indskrænket til Annoncer af en vis Ordlyd i danske Blade, som man saa læste i London — samt Breve fra Ronald Turnbull, skrevet efter Samtaler med Folk som Flemming Juncker, Stig Jensen og andre. Mit foreløbige Kontor blev hos Stig, der gennem Kaj Otting og Nic. Blædel sørgede for Fremsendelsen af Breve, i mikrofotografisk Negativ, til den engelske Legation i Stockholm — hvorfra de blev ekspederet videre til London. Før Juncker rejste tilbage, havde vi faaet lagt en Del Planer, samt oprettet en fast Kurértjeneste mellem Overgaard i Nørrejylland og København, nærmere betegnet Nyhavn 63. En teologisk Kandidat, der bestemt ikke saa ud til at have det fjerneste med illegal Virksomhed at gøre, var vor Budbringer. Desværre skelede han ret betydeligt, saa da Kaj og Hugo Andersen, paa det Tidspunkt ansat i Politiets Afdeling for særlige Anliggender, noget senere fik hans Signalement, var det dem en nem Sag at arrestere ham, da han ankom til Hovedbanegaarden med Masser af Breve og Meddelelser fra Flemming Juncker. Denne Arrestation blev betegnet som et Kup, men heldigvis var Brevene skrevet paa en saadan Maade, at de ikke førte direkte tilbage til Juncker — og Teologen holdt Stand.

Jeg havde haft lange Samtaler med Mogens Hammer, London's Chief Organiser in the Field — den Mand, jeg skulde afløse. Jeg havde ikke truffet ham før og lærte iøvrigt først hans rigtige Navn at kende paa et langt senere Tidspunkt. Mogens var en meget modig Mand. Han blev første Gang sat ned her i Landet en af de sidste Dage i December 1941, sammen med Dr. Brun, der kom saa tragisk af Dage. Dr. Brun var udsendt af London for at bygge Organisationen op, men det skulde ikke blive saaledes. Brun og Hammer blev sat ned ved Haslev. Da Mogens i god Behold var kommet ned og havde faaet sin Faldskærm af, begyndte han at søge efter Brun. Han fandt ham — Faldskærmen havde ikke aabnet sig.

Mogens har fortalt mig om den Nat, som han aldrig kunde glemme. Brun havde forskellige Ting i sine Lommer, blandt andet Breve til Christmas Møller, Radiokrystaller, Penge og Meddelelser, der skulde videre. Det var frygteligt for Mogens at finde dem frem fra Brun's lemlæstede Legeme, og det gjorde det ikke lettere, at han var udsat for, at en Pistol gik af. Baade han selv og Brun var forsynet med en Anordning bestaaende af en Pistol, der var fastgjort til Hoften. En Snor førte fra Aftrækkeren op til Albuen og Pistolen vilde saaledes automatisk blive affyret og ramme eventuelle Tyskere, der maatte kommandere „Hände hoch“.

Hammer begravede sin Ven saa godt han kunde og maatte forlade ham der. Meget var maaske blevet anderledes, havde Brun faaet Lov at leve. Jeg har aldrig kendt ham, men han skal have været et fremragende Menneske, dygtig, handlekraftig og karakterstærk — den fødte Leder. Hans Navn bør ikke glemmes — vil ikke blive glemt.

Mogens Hammer opholdt sig i Danmark indtil August 1942. Andre Penne end min vil bedre være i Stand til at skildre hans Arbejde i denne Periode. Mogens kom oprindelig over som Brun's Radiotelegrafist. Ved Brun's Død blev han automatisk Leder. Nogle Maaneder senere kom Rottbøll hertil, og med ham Radiotelegrafisten Johannesen. Rottbøll skulde overtage Stillingen som Leder. Der opstod Uoverensstemmelser, ikke mindst fordi der fra London's Side manglede fastlagte Linier. Det syntes Hammer urimeligt, at Rottbøll, der var meget yngre af baade Alder og Anciennitet, skulde overtage hans Arbejde. Rottbøll havde maaske ikke Lyst til at sætte Sagen paa Spidsen. Resultatet maatte blive utilfredsstillende for alle Parter.

I August '42 ankom yderligere tre Faldskærmsfolk, Styrmandene Petersen, Hans Hansen og Peter Nielsen. De to førstnævnte skulde ikke komme til at virke længe. Efter nogle Maaneders Forløb besluttede de, at det hele „ikke kunde nytte“. De blev enige om at tage til Sverige og ved Hjælp af Konsulinde Valentin, der boede i Høje Skodsborg, og Ole Kiilerich, INFORMATION, blev deres Afrejse organiseret. De skulde tage Ophold hos Konsulinde

Valentin indtil en Robaad paa et givet Tidspunkt vilde ligge klar ud for Høje Skodsborg. De fik Besked om at medbringe en Tang fremstillet af svensk Staal! — Ordren lød som sagt „en Tang af svensk Staal“. Der er — eller burde altid være — en Grund for hver Detaille i en Ordre, selv om den muligvis ikke er aabenbar for den, der modtager Ordren. Man købte en Tang af tysk Staal, da den var væsentlig billigere.

Afgangen fra Fru Valentin's Lejlighed foregik planmæssigt. Flygtningene ankom til det aftalte Sted og fandt ganske rigtigt Baaden. Den var fortøjet ved Hjælp af en Jernkæde, der skulde klippes over. Tangen var imidlertid ikke stærk nok, den bøjede og det lykkedes ikke at faa Baaden løs. Her er det Moralen kommer ind. Havde man fulgt Ordren og anskaffet sig en Tang af svensk Staal, der jo er saa meget haardere end det tyske, vilde Kæden være blevet klippet over, og Flygtningene uden Tvivl være ankommet til Sverige i god Behold. Nu maatte de derimod gaa tilbage til Fru Valentin's Lejlighed. At der i Mellemtiden var faldet Sne, saa deres Spor stod ganske tydeligt, gjorde jo kun Sagen lettere for Kystpolitiet, der senere kom til og fandt Mærker af Overlast paa Baadens Fortøjning. Konsulinden og Ole Kiilerich var naturligvis kede af, at Flugten var mislykkedes. Ikke mindre kede af det blev de, da de næste Morgen opdagede, at hele Komplekset var omringet af en større Styrke danske Politifolk. Man vidste, at Flygtningene maatte opholde sig der i Karré'en, men endnu havde man ikke lokaliseret dem til en bestemt Lejlighed. Konsulinden og Kiilerich fattede en rask Beslutning — de tog hinanden under Armen og gik. De blev naturligvis standset af Politiet. „Ingen maa forlade Huset!“ Fru Valentin var Mand for at klare Situationen: „Gud! . . det siger De ikke . . det vilde være forfærdeligt, hvis min Mand opdagede, at denne Herre har sovet her i Nat . . De kan selv forestille Dem, hvad der saa vilde ske . .“ og Konsulinden saa forelsket paa Kiilerich. — Jo, Politiet kunde forestille sig det. Politiet ønskede ikke at være Aarsag til en saadan Kalamitet. Politiet aabnede Afspærringen og Konsulinden skred stolt igennem ved Herr Kiilerich's Arm. Vore Venner blev lidt senere arresteret oppe i Lejligheden. Efter nogle Dages Ophold paa Politigaarden blev de af Myndighederne overgivet til

Tyskerne, der fløj dem til Berlin. — De overlevede tre Aars Fangenskab og efter Tyskland's Sammenbrud kom de, via Italien, til London sammen med Oberstløjtnant Lunding.

Efter sin Flugt fra Politiet havde Borch-Johansen holdt sig skjult nogle Maaneder her i Landet — blandt andet i en Lejlighed paa Strandvej 4 N, hvor ogsaa jeg, takket være hans Kodeadresser, skulde komme til at bo i længere Tid. I August '42 aftalte han og Mogens Hammer at rejse sammen til Sverige. Hammer var blevet kaldt tilbage til London og efterlod Rottbøll som Leder. Rejsen foregik pr. Kajak. Paaklædningen var formfuldendt. Borch fortæller, at Mogens var iført stiv, rundpudlet Hat og Figurfrakke — udmærket Kamouflage. Dengang gjaldt det jo om at bevæge sig lige saa forsigtigt i Sverige som i Danmark — ikke mindst paa Grund af de utallige Spioner, der opholdt sig i Landet. Efter lykkeligt at have undgaaet alle svenske Autoriteter, gik det dog, for Hammer's Vedkommende, galt efter Ankomsten til Stockholm. Fra en Telefonautomat ringede han til den engelske Legation og aftalte et Møde med Ronald Turnbull — et Møde, som han dog ikke kom til. Umiddelbart efter at have forladt Telefonboksen, blev han arresteret og indsat i Kalmar, hvor han i den næste Maanedes Tid maatte arbejde i Stenbruddene. Telefonen havde været aflyttet. — Da det omsider lykkedes ham at komme ud, fløj han omgaaende til England. Saasnart han var ankommet til London, indløb Meddelelsen om Rottbøll's Død paa Kong Chr. X's Fødselsdag i 1942.

De tragiske Omstændigheder, under hvilke Christian Rottbøll mistede Livet — han blev som bekendt skudt af Kriminalassistent Øst — og den Kendsgerning, at Johannesen otte Dage før var blevet arresteret af Politiet, men havde set sit Snit til at tage sin Cyankaliumpille — gjorde et meget dybt Indtryk i London.

Efter en Episode paa Vinkelagervej, hvor der havde fundet Skududveksling Sted mellem det danske Politi og Faldskærmsfolk — den Dag, hvor Johannesen tog Gift — var det blevet aftalt mellem Rottbøll og Hammer, i Samraad med Duus Hansen, paa den ene Side, og det danske Politi, uofficielt repræsenteret af

Overbetjent Roland Olsen, paa den anden Side, at Politiet og Faldskærmsfolkene under ingen Omstændigheder vilde aabne Ild mod hinanden i Fremtiden. Roland Olsen, som handlede i Overensstemmelse med Politikommissær Odmar, meddelte denne Aftalens Eksistens. Odmar lod uden Tvivl Aftalens Ordlyd gaa videre til sine Underordnede, men da Kriminalassistent Øst cirka en Uge efter, i Faldskærmsfolkernes Øjne, brød Aftalen ved at skyde Rottbøll, blev Politiet informeret om, at man nu intet Middel vilde sky for at naa sit Maal.

Det danske Politi er utvivlsomt det første til at beklage, at Landet skulde miste disse to Mænd, der kunde have udrettet saa meget, dersom de havde faaet Lov at leve.

I den danske Afdeling i London stod man overfor en Krise. Skulde alt, hvad der allerede var opnaaet af Forbindelser i Danmark, nu faa Lov at sygne hen? Man manglede en Mand med den rette Uddannelse, men da Hammer kendte Forholdene, bestemte man sig til at spørge ham, om han var villig til at tage tilbage i Løbet af et Par Uger — denne Gang udsendt som Leder. Hammer, der naturligvis havde regnet med at faa i hvert Fald en kort Ferie, var straks parat til at tage afsted. Man gjorde sit bedste for at skaffe ham en nogenlunde rimelig Uddannelse i Løbet af den korte Tid, der var til Disposition. Han fik nogle Kursus her og der. Hvor man ellers beregnede tre Uger, kunde der kun ofres halvanden Dag — men var det fair overfor ham? Den regulære Uddannelse tog det meste af et Aar, men Mogens Hammer fik en lille Bid af det hele i Løbet af to korte Uger. Hans Uddannelse som Radiotelegrafist havde ingen Værdi i den Forbindelse.

Det blev bestemt, at Hammer skulde flyves til Danmark og springe ud med Faldskærm ved Gilleleje's Kyst. Han var stor og kraftig og havde været Danmarksmester i Svømning og valgte at lade Gummibaaden blive hjemme og selv svømme i Land.

Der var stort — og aah saa hemmeligt — Afskedsgilde. Selv efter at være kommet i den vandtætte Dragt, fik Mogens adskillige Drinks. Det var jo en højtidelig Lejlighed. Alle Ekspertes paa

Faldskærmsomraadet var til Stede. Vanddragstens Anvendelse i Praksis havde Premiére.

Mogens Hammer fortalte mig engang senere, at efterhaanden som Timerne gik, led han mere og mere. Der kunde slet ikke være Tale om at aabne Svømmedragten. Det tog flere Timer at faa den paa og nu sad den. Men alle disse drinks! Det blev værre og værre. Da han hoppede ud i Kattegat, tænkte stakkels Mogens hverken paa, at Faldskærmen maaske ikke vilde aabne sig eller, at han maaske kunde drukne ved, at den dalede ned over ham i Vandet — han skænkede det ikke en Tanke, om Tyskerne muligvis stod paa Stranden og ventede paa ham. Det eneste, han overhovedet tænkte paa, var at svømme saa hurtigt som muligt for at naa i Land og slippe af med Dragten. Ih, hvor det lettede!

Tilbage til mit første Møde med Mogens Hammer. Jeg overrakte ham mine Akkreditiver og nogle Breve. Det var allerede i Forvejen aftalt med London, at han skulde rejse tilbage og han var informeret om, at hans Afløser vilde komme. Jeg bad ham blive en Maaned's Tid for at sætte mig ind i Arbejdet, hvad han ogsaa indvilligede i.

Den næste Dag traf jeg de andre herværende Faldskærmsfolk. Først Peter Nielsen, der som omtalt var ankommet til Landet sammen med Petersen og Hansen, men som havde nægtet at rejse tilbage sammen med dem. Godt det samme — dels undgik han jo at komme med paa den ulyksalige Skodsborgtur, og dels nød jeg meget godt af hans Erfaringer. I Juni Maaned maatte han dog rejse tilbage til England, da jeg modtog Efterretninger om, at han var stærkt eftersøgt. Jeg kom til at savne ham. Han havde været Instruktør paa Sprængstofskolen og en bedre Lærer og Kammerat end Peter Nielsen fandtes ikke.

Dernæst var der en anden Kending, Gunnar Christiansen. Der kunde skrives tykke Bøger om Gunnar og hans Oplevelser, men det bliver der vist aldrig — Gunnar sætter i al for høj Grad sit Lys under en Skæppe. Han var Radiotelegrafist og som nævnt ankommen til Landet, sammen med Ole Geisler, en Maaned før jeg. Det lykkedes ham at oprette og opretholde en daglig

Radiokontakt med London — noget ingen andre havde kunnet gennemføre. Hver eneste Dag fra Begyndelsen af April 1943, indtil Tyskerne endelig fangede ham i Foraaret 1944, betjente han under Farer og Vanskeligheder sit Radioapparat. Da han endelig blev taget og omgaaende sendt til Berlin, blev han forfærdeligt mishandlet. Han laa i Lænker i over et Aar, fik Neglene revet af en efter en — men han sagde aldrig et Ord.

Senere kom flere Radiotelegrafister til, Duus Hansen og Joseph Fisher Holst ikke at forglemme, men takket være Gunnar's Indsats paa dette Tidspunkt, tog Organisationens Opbygning virkelig Fart i Foraaret 1943.

ELLEVTE KAPITEL

Forsyningsspørgsmaalet trængte sig paa. Alt, hvad vi ejede og havde af Sprængstoffer, laa paa Lageret hos Brückner i Randers. Der var ikke en Stump i København, og det, der laa i Randers, var i Virkeligheden intet, hvis det skulde fordeles mellem Byerne. Vi havde nu Agenter rundt omkring: Poul Jensen i Aalborg, Andy Larsen i Frederikshavn, Verner Johansen i Randers, Ole Geisler, der var Chef for Jylland, sad i Aarhus, Balling i Esbjerg og Peter Nielsen i København. Nu maatte hvert enkelt Sted først og fremmest have Materiale til Demonstration paa de „Sabotage-Universiteter“, vi oprettede. De fire Beholdere, der kom ned ved Madum Sø, var det eneste Sprængstof, der nogensinde var naaet frem til Sabotørerne. Man havde forsøgt en Nedkastning ved Jyderup paa Sjælland, dengang Styrmandene ankom til Danmark. Kun een Beholder blev udløst og den havnede først i et Træ og senere paa Politigaarden i København.

Hvis vi skulde modtage noget i Aprils Maaneperiode, maatte det snart bestilles i England. „Leveringstiden“ var jo indskrænket til de fem Dage før og efter Fuldmaane. Geisler, der stod i Forbindelse med Hvidsteen Kro, var paa en saa god Fod med Fiil, at han kunde tale lige ud af Posen til ham. Marius Fiil havde ofte sagt, at paa den og den Mark i Nærheden burde der anlægges en Flyve-

plads. Da Ole talte med ham om en eventuel Modtagelse, erklærede han straks, at nu kunde han da faa sit Ønske opfyldt og faa indrettet sin Flyveplads. Ole lod mig pr. Brev vide den nøjagtige Beliggenhed. Marken viste sig at være ideel. I London fandtes et Generalstabskort i Dimensionen 1:100.000. Jeg havde et tilsvarende Kort. Ved Hjælp af dette udpegede jeg pr. Telegram det nøjagtige Punkt, hvor vi ønskede Nedkastningen skulde finde Sted. Telegrammet blev sendt videre til Royal Air Force, der skulde godkende Punktet. R.A.F. maatte jo tage mange Ting i Betragtning, naar de skulde nedkaste Beholdere eller landsætte Mandskab. Kan vore Piloter lokalisere Stedet om Natten? Er der tydelige Landkendingsmærker? Er der Søer i Nærheden? En bred, lige Landevej? Banelegeme? Hvorledes forholder det sig med Anti-Luftskyts? — Fiil's Marker maa jo have egnet sig, da Godkendelsen ret hurtigt naaede igennem. Jeg havde bestilt seks Beholdere med nærmere specificerede Sprængstoffer. Alle disse Arrangementer foregik indenfor de første fjorten Dage af mit Ophold i Danmark, saa der var nok at gøre.

Efter at have boet en Uges Tid hos Gert Baumgarten, som jeg havde truffet gennem Ole Geisler, modtog jeg Else Neergaard's Opfordring til at bo paa Damehotellet i Gammel Mønt. Det var praktisk for mig at bo midt i Byens Centrum, men der var dog ingen, bortset fra Else og Daphne, der kendte min Adresse. Under hele mit Ophold i Danmark gennemførte jeg, at der altid var to, der kunde faa fat paa mig, dersom noget uforudset skulde indtræffe — og Guderne skal vide det var ofte nok. Gennem senere vidt forgrenede Systemer var det altid muligt for mig at være i Kontakt med Størstedelen af vor Organisation. Sikkerheden krævede, at Forbindelserne blev opretholdt gennem en Masse Mellemlid, hvorved Effektiviteten maaske nok led noget, men Resultatet i det store og hele var tilfredsstillende. Det hele begyndte i det smaa med en Samlingscentral paa Damehotellet.

Det stod mig klart, at jeg maatte bede England om flere Hjælpere. Hvis der skulde opnaas Resultater af nogen Betydning,

maatte en langt større Styrke sættes ind, end den der nu fandtes i Danmark. I mit Instruktionsbrev, som jeg havde faaet overrakt i London lige før min Afrejse, var der udpeget ti forskellige Fabriker, som ifølge Efterretningstjenesten i særlig Grad arbejdede for Tyskerne med at fremstille Krigsmaterialer. Ydermere var alt, hvad der hedder Transformatorer og Lokomotiver fri Jagt paa alle Tider af Aaret. Hertil krævedes et stort Mandskab!

Hos nogle Mennesker, der var beskæftiget med den illegale Presse, traf jeg en ung Mand, der var meget ivrig for „at gøre noget“. Lars Lassen-Landorph kom omgaaende i Lære hos Peter Nielsen, der forestod Københavns „Sabotage-Universitet“, og bragte fem Kammerater med sig. Med Lars som Leder udgjorde disse unge Mennesker den første Gruppe Sabotører, der paa engelsk Initiativ blev oprettet i København. Samtidig oprettedes tilsvarende Grupper i Provinsen. Det varede da heller ikke mere end nogle faa Uger før de var saa vidt med deres „Universitetsuddannelse“, at de kunde lade det første engelske Knald lyde.

Det var en stor Lettelse nu at have direkte Forbindelse med London. Det første Telegram, jeg afsendte, lød: „Mere Personale udbedes“ — dog ikke saaledes at forstaa, at snesevis af Folk skulde komme væltende ned paa samme Tid. Først vilde jeg gerne have Preben Lok-Lindblad, som jeg havde udset til min personlige Hjælper. Selvfølgelig kunde jeg ikke vente, at han skulde komme før næste Maanepriode, der faldt i Midten af April. London havde faktisk ikke forudset, at jeg saa hurtigt vilde rekvirere flere Folk. Lok-Lindblad fik kun en Uges Varsel, før han maatte afsted. Han ankom til Hvidsteen Kro Onsdag før Paaske, og jeg hentede ham paa Østerport Langfredag, en Time efter at jeg havde sagt Farvel til Mogens Hammer, der med Kystbanen var rejst til Snekkersten og derfra pr. Kano videre til Sverige.

Gennem Stig's nære Ven, Chefredaktør Aage Schoch, lykkedes det mig at laane en Lejlighed i nogle Maaneder af en Fru Reu-

mert, Thielesvej Nummer 13. Schoch havde forudset alle Eventualiteter, hvilket skulde vise sig at være overordentlig vigtigt i dette Tilfælde. Efter Aftalen mellem Fru Reumert og Schoch, indrykkede Schoch en Annonce, hvori han søgte Lejlighed. Han besvarede selv Annoncen og Fru Reumert havde saaledes Dokumentation for, at hun havde været i god Tro. Jeg optraadte som Magister i Ornitologi og lejede Lejligheden for at have et Sted at bo, hvor jeg uforstyrret kunde skrive min Doktordisputats om Trækfuglenes Stedsans.

Jeg havde været glad for at bo paa Damehotellet, men sikkerhedsmæssigt set var det ikke saa godt, det var jo et DAMEhotel. Jeg indrettede mig rigtig hyggeligt paa Thielesvej. Bestilte Morgenbrød og en hel Liter Mælk om Dagen. Det var dengang syv Aar siden, at jeg havde drukket Mælk ad libitum. I Liberia findes det ikke og i Krigens England var det reserveret Smaabørn og tuberkuløse Mennesker. Det var virkelig rart at bo for sig selv igen for første Gang i over et Aar.

En Formiddag kom jeg op hos Stig. Jeg skulde møde Duus Hansen. En Kurér, den tidligere omtalte Teolog, var netop ankommet fra Jylland. Han bragte meget daarlige Nyheder. Det første store Chok — der skulde komme mange i Løbet af de næste Par Aar — Andy Larsen var blevet arresteret af Tyskerne. I Frederikshavn var Andy blevet installeret hos Automobilforhandler Hansen, en af Byens kendte og agtede Mænd. Ogsaa han var blevet arresteret. Det gjorde et meget dybt Indtryk paa os alle, at Andy nu var i Tyskernes Magt. Jeg satte stor Pris paa ham. Vi var blevet udannet sammen, og nu, allerede seks Uger efter, han var kommet til Landet, var han taget af Tyskerne. Skulde dette være Genemsnittet? Skulde Tyskerne virkelig være saa dygtige, at de paa et Par Maaneder kunde opspore hver enkelt af os?

Saa slemt var det dog ikke. Desværre havde Andy selv været ude om det. Han var blevet ramt af Amors Pil og uheldigvis var Genstanden for hans Kærlighed den notoriske Spion, kendt over hele Landet som „Lorte Grete“. Hun havde faaet Andy i sit Garn, havde pumpet ham saa meget, som det nu kunde lade sig gøre,

og derefter paa et belejligt Tidspunkt ladet Tyskerne slaa til — det var Synd. Andy var en Arbejdskraft, som vi daarligt kunde undvære, en modig og initiativrig Mand. Vi gjorde, hvad vi kunde for at faa ham ud af Aarhus Arrest, hvor han sad. Roland Olsen, der paa et tidligt Tidspunkt havde sluttet sig til os, forsøgte at smugle en Cyankaliumpille ind til ham — men uden Held. Andy blev indrulleret i Skodsborg-Brigaden, der nu sad i Berlin.

Gennem vore Mellemmænd, som forresten i begge Tilfælde var Kvinder, havde Mogens Fog og jeg aftalt at mødes Klokken tolv ved Peter Liep's Hus i Dyrehaven. Vi skulde spise Frokost sammen paa Studenterkilden. Dette Møde startede en Tradition. Hver Torsdag gennem lange Tider mødtes Fog og jeg til Konferencer hos „Peter Liep“, hos „Lille Peter“ eller paa et andet af de talrige Spisesteder i Nærheden af Kirsten Piil's Kilde.

Efter vor Samtale paa Øster Voldgade havde Fog forelagt Planen om Samarbejde for den kommunistiske Ledelse, som ikke havde stillet sig uvillig til at optage indledende Forhandlinger. Derfor kom ogsaa Børge Houmann til Stede ved denne Lejlighed. Han raadede over et stort Mandskab, inddelt i Grupper og mønsterværdigt organiseret — men sikkert ogsaa forberedt gennem lange Tider. Jeg er ikke i Tvivl om, at for alle Eventualiteters Skyld var Houmann's Sabotage-Organisation færdigkonstrueret mindst fem Aar før Krigen brød ud, medens den af indlysende Grunde ikke traadte i Funktion indtil nogen Tid efter Tyskland's Angreb paa Sovjet-Rusland. Det er ikke svært at forstaa, at et Samarbejde mellem os vilde være formaalstjenligt. Houmann var en meget forsigtig Mand — ellers havde han heller ikke haft sin fremtrædende Stilling indenfor det kommunistiske Parti — og havde forlangt, at Fog skulde garantere, at jeg var den, jeg udgav mig for. Iøvrigt var det jo ganske naturligt, at vi slog vore Kræfter sammen. Han havde Soldaterne. Jeg havde Officererne og — hvad der naturligvis betød mest i Houmann's Øjne — jeg raadede over Sprængstoffer.

Børge Houmann var en uhyre behagelig Mand at føre Konfe-

rener med, og vi kom ogsaa ret hurtig til en Forstaaelse. Efter endnu et Par Møder indgik vi i et frugtbringende Samarbejde.

En Tirsdag Formiddag i Begyndelsen af April mødte jeg for første Gang Herman Dedichen. Mødet fandt Sted i hans Lejlighed i Vestersøhus. Dette Møde, der hovedsagelig drejede sig om Fremskaffelsen af tilstrækkelig mange Cigaretter til at forsyne vore Folk, skulde faa den allerstørste Betydning for hele Modstandsarbejdet, med særligt Henblik paa den politiske Udvikling under Besættelsen. Der udviklede sig hurtigt et Venskabsforhold mellem os og uden den Støtte, han Gang paa Gang ydede mig, vilde mange Planer aldrig være blevet realiseret. Herman Dedichen's Indsats under Besættelsen er af et Format, der endnu unddrager sig Bedommelse. De Mænd, der engang ud i Fremtiden skal skrive Besættelsens virkelige Historie, vil uden Tvivl placere Herman Dedichen blandt de Mænd, der ydede mest.

En tragisk Episode fandt Sted i de Dage. Mange vil erindre Liget, der blev fundet i Sjælsø. En af vore Faldskærmsfolk overholdt ikke Spillet's Regler. Han findes ikke mere iblandt os. Det gjorde et dybt Indtryk paa os alle — der var dog ingen Vej udenom. Journalister bragte Sagen til Publikums Kendskab, men gennem Roland Olsen blev dette snart bremset. Den Mand, vi her mistede, havde i England været en glimrende Sportsmand, og man havde ventet sig meget af ham i det aktive Arbejde. Det skulde ikke blive saadan. Han var en af de mange, der maatte væk for at Arbejdet kunde gaa videre. Jeg vil dog aldrig glemme „406“ for de mange glade Timer, han gav os alle i Træningstiden i England. Al vor Sympati gik til hans Moder og hans Familie, som ved, at han gjorde en udmærket Indsats i „Little Norway“, Canada, som Sergeant i Det Kgl. Norske Flyvevaaben.

Mange vil hælde til den Anskuelse, at det naturligvis blev vanskeligere at arbejde, jo mere aktive Tyskerne blev i deres Jagt

paa Modstandsbevægelsen. Det er imidlertid en Kendsgerning, at i denne første Tid forekom Arbejdet ofte som en March paa Stedet. Det var en Tid, hvor man maatte lede længe efter en Mand, der var villig til at rejse i Toget med en Kuffert fuld af Sprængstoffer — hvor det kunde tage Duus Hansen og mig flere Dages intensivt Arbejde at skaffe en Mand til Sverige — hvor vi havde det største Besvær med at skaffe Rationeringsmærker — hvor hvert Pund Sprængstof var sin Vægt værd i Guld — hvor man endog havde Størstedelen af det danske Politi at kæmpe imod — hvor det næsten saa haabløst ud, naar man prøvede at se objektivt paa Situationen

Nu begyndte der imidlertid at komme ordnede Forhold. Christmas Møller gjorde i sine Radioudsendelser fra London sit til at vende Folkeopinionen. Den hjemlige, illegale Presse gjorde en Indsats, der slet ikke kan overvurderes. Tyskerne begyndte for Alvor at lade sig tirre — hvilket var et Resultat i sig selv.

Rapporterne fra Jylland var optimistiske. Toldstrup, den senere Nedkastningschef, havde længe været i Arbejde. Gruppernes Antal voksede, der blev dannet Modtagelsessteder. Snart var det saa vidt, at Ole Geisler og Flemming Juncker meldte klar til at modtage Beholdere med Sprængstoffer paa tre forskellige Pladser. Jeg meddelte R.A.F. de tre Pladsers Belliggenhed for at faa dem godkendt. Ole og Flemming havde jeg bedt om at komme til København, og da de nogle Dage senere ankom, fortalte jeg dem, at jeg vilde bestille 2 Gange 6 Beholdere til hver Plads. Det var min Mening, at de skulde nedkastes med tre Nætters Mellemlum i Maj Maanepriode.

Dette var ganske revolutionerende. Ingen af os havde før vovet bare at drømme om saa høje Tal. Til vor store Tilfredshed akcepterede London det, som vi dengang ansaa for et uhyre Nedkastningsprogram. — Henimod Slutningen af Krigen kunde Toldstrup indenfor een Maanepriode modtage fra 18 til 24 Sprængstof- og Vaabenbeholdere paa 90 forskellige Steder. Stig Jensen, der var blevet Nedkastningschef paa Sjælland, laa proportionelt lige saa højt, og heller ikke Fyen sakkede agterud.

Alle de projekterede Modtagelser gik godt, med Undtagelse af den, som Poul Jensen forestod ved Madum Sø. En tysk Natjager

havde iagttaget Faldskærmene's Dalen og havde straks meldt det til Aalborg. Der blev omgaaende sendt Patrouiller ud, og de mødte Poul Jensen og hans Mandskab, der stolt kom kørende med hele Sendingen paa en Lastvogn. Der opstod en Ildkamp, hvorved et af Gruppens Medlemmer, Bankassistent Sørensen fra Aalborg, mistede Livet. Hele Sendingen gik tabt.

Indtil videre vilde R.A.F. kun operere i Jylland, hvilket besværliggjorde Livet i uhyggelig Grad paa Sjælland og Fyen. Vi maatte have alt det Materiale, der skulde bruges paa Sjælland, overført fra Depoterne i Jylland. Vi havde en stadig Strøm af Rejsende i fast Rutefart mellem Øerne og Fastlandet. De medbragte som Regel hver to Kufferter pakket til Randen med Sprængstoffer, Vaaben og Ammunition. Ogsaa pr. Tog afsendte vi Sprængstoffer, senere ogsaa Vaaben, indpakket og mærket saaledes, at de gjorde Indtryk af at være for Eksempel Landbrugsredskaber eller Maskindele. Det gik som Regel godt.

Foruden de Informationer, der pr. Radio daglig blev udvekslet mellem London og København, fandt der ogsaa en omfattende Korrespondance Sted. Jeg afsendte for Eksempel hver Uge en Rapport paa mindst ti maskinskrevne Sider. Det skriftlige Arbejde tog snart mange af Dagens Timer, og det var derfor stærkt paakrævet, at jeg hurtigst muligt fik en Sekretær. Birgit Valentin, der boede sammen med sin Moder i Høje Skodsborg, havde allerede med illegalt Arbejde at gøre, og ønskede kun at faa Lov til at tage virkelig fat. Da hun var en dygtig Stenograf, var jeg meget glad for at kunne gøre Brug af hendes Tjeneste. Hun skyede ingen Anstrengelser, var en glimrende Kammerat, og tabte aldrig Hovedet, hvor vanskelig en Situation end maatte være. Hun var officielt ansat paa Landsretssagfører Børge Moltke-Leth's Kontor, hvor der med ham selv i Spidsen i Forvejen blev gjort en Del illegalt Arbejde.

Hun arbejdede meget haardt i Løbet af de Maaneder, der gik, indtil hun blev saa stærkt eftersøgt, at hun i Eftersommeren '43

maatte sendes til Sverige. Under Resten af Krigen gjorde hun et stort Arbejde blandt Danskere i Stockholm.

Evakueringsproblemet voldte mange Kvaler, og Jørgen Røjel, Ole Secher og Erik Kiersgaard sled vældigt i det. Foruden at arbejde i Gunnar Christiansen's Radioafdeling, forestod de selve Af-sendelsen af Flygtninge til Sverige. Vi havde det største Besvær med at fremskaffe Kajakker til Transporten, og da vi jo aldrig fik dem tilbage, kneb det kolossalt. I Løbet af de første to—tre Maaneder sendte vi lige ved fyrretyve Mand over Sundet, hvilket vilde sige, at vi maatte fremskaffe omtrent det samme Antal Fartøjer. Det gjorde det ikke lettere, at Tyskerne, gennem Kystpolitiet, havde beordret alle Slags Baade væk fra Kysten. Vi maatte ofte betale Summer, der var det firedobbelte af en Kajaks virkelige Værdi. Dernæst maatte den transporteres til Afsejlingsstedet, der som Regel var et Punkt mellem Skodsborg og Helsingør. En Del Kajakker fik vi fat paa ved Indsøerne i Jylland. De maatte helst skilles ad, hvorefter de, mærket Legetøj, pr. Banemærke blev sendt til Snekkersten, hvor Professor Husfeldt modtog dem. Derpaa maatte Jørgen Røjel op og sætte dem sammen.

I Maj Maaned kom Duus Hansen i Forbindelse med Firmaet Zacho & Nielsen, der stillede et Lokale til Raadighed for vor Evakueringsafdeling, hvor vi saa fremstillede Kajakker — men her gjorde Materiale manglen sig gældende. Endelig fik vi ogsaa sendt nogle fra England. De ankom velbeholdent pr. Faldskærm og blev sat sammen paa Værkstedet. Det viste sig dog, at Konstruktionen ikke var solid nok til Øresundstrafik. Vi havde Mareridt, vi drømte om Flaader af Kajakker — men vi opnaaede aldrig at have bare een i Reserve.

Vi vilde vel nok efterhaanden have faaet Problemet under Kontrol, men efter den 29. August forandrede Tilstanden sig jo i en saadan Grad, at Kajakproblemet ikke eksisterede mere.

Naar det blev bestemt at sende en Mand til Sverige, blev Stockholm pr. Radio via London informeret om Evakueringen, saaledes at man paa Legationen var forberedt, naar Flygtningene dukkede op. Jeg gav dem aldrig nogen skriftlig Introduktion, men de fik

et Kodeord og et Tal. I Maj Maaned var Kodeordet for Eksempel „Chesterfield“, og hertil kom saa et to-cifret Tal. Det første Ciffer angav Kvaliteten af Mandens Arbejde, det andet i hvor høj Grad, der var Grund til at sende ham til England. Jo lavere Tal, jo bedre Anbefaling. Disse Kodetal kendte kun London, Stockholm og jeg. Opgav en Mand saaledes „Chesterfield 32“ ved Ankomsten til Stockholm, vilde man her straks være klar over, at det drejede sig om en Mand, jeg havde telegraferet om i Maj Maaned. „Chesterfield“ betød, at han var afrejst i Maj, af „32“ betød det første Ciffer, at hans Arbejde i Danmark havde været udmærket, det andet Ciffer, at han var kvalificeret til at komme til England. Det er kun en eneste Gang forekommet, at en Mand har faaet Tallet „11“. Hvis nogen havde været paa Svinkeærinder i Tiden fra de ankom til den svenske Kyst og indtil de ankom til Stockholm, garanterede Systemet ogsaa for, at dette kom til Legationens Kendskab. Manden anede ikke, at han selv meddelte, hvornaar han var rejst fra Danmark.

Jeg har talt om Evakuering, og jeg har brugt Ordet Evakueringsafdeling. Det var min Drøm at faa Organisationen bragt til en saadan Fuldkommenhed, at vort Arbejde blev decentraliseret -- inddelt i Afdelinger, der intet andet havde tilfælles end Ledelsen. Det blev altid indprentet et nyt Medlem: Jo mindre Du ved om Organisationen — Firmaet, som vi kaldte den — jo bedre for Dig selv og alle andre, dersom Du skulde blive taget. Hold Dig til Dit eget Felt og søg ikke ind paa Dine Kammeraters Omraade, hvis Du da ikke ligefrem faar Ordre til det.

Jeg nævnede ganske vist, at Folk som Erik Kiersgaard, Røjel og Secher arbejdede baade med Evakuering, Radiotjeneste og flere andre Ting. Det lyder jo ikke særlig logisk, men det gælder for disse tre Mænds Arbejde paa det Tidspunkt, da jeg lige var ankommet. Kiersgaard og Secher kom efter 29. August til udelukkende at arbejde i Radioafdelingen. Røjel, der var stærkt eftersøgt, blev nødt til at tage til Sverige, men kom senere illegalt tilbage og gik ind i „Holger Danske“.

Mogens Fog var en uvurderlig Støtte, da jeg planlagde denne

Decentralisering af Arbejdet, og ved vore Torsdagsmøder i Dyrehaven diskuterede vi Afdelingernes Opbygning.

Jeg taler ganske vist om Decentralisering, men samtidig var det dog min Kongstanke at faa hele Modstandsbevægelsens Arbejde gjort saa ensartet, at den kom til at fungere som et Hele — saaledes at selvstændige Afdelinger samledes i een Hær under een Generalkommando.

At opstille en Hær, der 1) skulde fungere som et Hele, og 2) skulde arbejde selvstændigt i smaa Grupper, maa synes at være en umulig Opgave. At det dog lykkedes — at Frihedsraadet i Krigens sidste Aar stod som den absolutte Generalkommando, i nøje Samarbejde med de allierede Styrkers Overkommando — blev kun muligjort derved, at Enhederne i Modstandsbevægelsen indsaa Rigtigheden af en saadan Ordning — et sindrigt System af Forbindelsesled muliggjorde Planen.

En Idé, som Stig Jensen havde undfanget, optog mig stærkt i dette Foraar. Det var Tanken om at danne Grupper, der ikke skulde beskæftige sig med Sabotage, men som skulde oplæres i Guerilla. Naar Tidens Fylde kom, skulde de kæmpe i aaben Kamp mod Tyskerne. Det overskred i Virkeligheden min Kompetence at arbejde med en saadan Plan. London havde allerede gennem lang Tid — sandsynligvis fra før 9. April — været i Forbindelse med Hærens Efterretningstjeneste, og jeg havde Ordre til at holde mig fra deres Omraader, da de allerede havde Planer om Grupper — Planer, der endnu laa i Svøb. Jeg havde naturligvis Forbindelse med Hærens Efterretningstjeneste lige fra jeg kom til Landet, men denne Forbindelse indskrænkede sig i det store og hele til, at Hærens Folk medtog min Post til den engelske Legation i Sverige. Iøvrigt sendte de mig en Del Skrivelser, der som oftest gik ud paa, at jeg var for uforsigtig, gik for vidt og hidsede Tyskerne op til yderligere Aktivitet.

Det maatte paa dette Tidspunkt komme til Divergenser mellem Efterretningstjenesten og den Organisation, jeg forestod. Et af deres Talerør sagde engang: „Hvorfor gaar De saa stærkt paa, Møller? Hvis De gik lidt stille med Dørene, kunde De sidde rart

og forholdsvis fredeligt her i København under Resten af Krigen“. Ro, Ro, Ro for enhver Pris, var aabenbart Efterretningstjenestens Motto. Kun ved Hjælp af Ro og Fred var det nemlig muligt for Efterretningstjenesten at udarbejde de Planer, den beskæftigede sig med. Hvor uhyre vigtig den end maatte være for de Allierede, vilde dens Arbejde og Planer dog ikke, udfra mit Synspunkt, hjælpe Danskerne til at finde deres tabte Sjæl. Og det var DET, man trængte til — DET, der maatte til, før Vikingebloodet igen vilde komme til at bruse.

Efterretningstjenestens Maal var at oprette Grupper, der efterhaanden skulde bevæbnes fra Hærens Arsenaler, og hvis Opgave det skulde være at opræde som Politi, dersom der skulde blive Opstand i det Øjeblik, Tyskerne havde, eller var ved, at trække sig ud af Landet. Det var d e r e s Plan. Det kan diskuteres, hvis der var den bedste

Deres Motiver var udenfor enhver Diskussion — men da alle Modstandsgrupper efterhaanden blev underlagt en fælles b o r g e r l i g Ledelse, faldt Grundlaget for deres Plan væk.

Mine Ordre fra London lød paa at skabe Modstand, at sabotere Tyskernes Hjælpekilder indenfor Landets Grænser, at opildne den danske Befolkning til Kamp. Man vil forstaa, at naar begge Parter stod urokkeligt paa deres Mening om Fremgangsmetoder, kunde det ikke føre til noget frugtbringende Samarbejde. — Og dog stod vi aldeles ikke skarpt overfor hinanden. Forbindelsen blev opretholdt under gensidige Høflighedsformer, og jeg kom flere Gange i Taknemlighedsgæld til Lederne af Efterretningsvæsenet for Informationer, som de var saa venlige at give mig fra Tid til anden.

I denne Forbindelse kan det være paa sin Plads at berette om en Handling, der fik London til at meddele mig, at jeg havde begaaet en diplomatisk Brøler. Ved et Møde med Arne Sørensen fik jeg at vide, at Orlogskaptajn Bahnsen gerne vilde have en Samtale med mig.

Mødet fandt Sted nogle Dage senere Jeg fortalte ham, hvor chokeret, overrasket og skuffet man havde været i England, da den danske Flaade i Februar 1942 havde afgivet seks Torpedobaade til Tyskerne — uden anden Protest end den, iøvrigt overordentlig nydelige, at sætte Flaget paa halv. Jeg gentog overfor

Orlogskaptajnen, hvad der dengang blev sagt i britiske Flaadekredse: „Var der da ikke een Søofficer, een Kadet, een Matros paa eet eneste af jeres Skibe, der havde Mod og Mandshjerte til at aabne for Bundventilerne?“

Denne Udtalelse gjorde selvsagt stærkt Indtryk paa Bahnsen, der fortalte mig, at man end ikke havde drømt om, at denne Overgivelse havde virket saadan. Bahnsen og jeg aftalte et nyt Møde, der fandt Sted nogle Dage senere. Ved denne Løjlighed fortalte han mig, at Viceadmiral Vedel, der naturligvis havde faaet et Referat af vor Samtale, havde bedt Bahnsen meddele mig til Underretning for London, at en lignende Begivenhed under ingen Omstændigheder vilde gentage sig, saalænge han, Vedel, var Chef for Flaaden.

Et tredie Møde mellem Bahnsen og mig fandt Sted en Maanedstid før 29. August. Vi mødtes ved Vor Frelzers Kirke i Sankt Annæ Gade og begav os derfra rundt paa Holmen . . . og jeg kunde gaa hjem og meddele London, at Flaaden nu var rede til at kæmpe, dersom man skulde blive provokeret — dersom Tyskerne skulde gøre Forsøg paa at overtage de danske Krigsskibe.

Vedel indfrie sit Løfte. Den 29. August 1943 bragte Flaadens stolte Kamp først og fremmest Budskab om, at der endnu er Vinkinger i Danmark.

Efterretningstjenesten, der betragtede sig som London's Tillidsmænd i dette Land, fandt at jeg havde overskredet min Kompetence ved at føre Forhandlinger direkte med Flaadens Befalingsmænd. De tilstillede London en Klage over min Handling. London, der aldeles ikke ønskede nogen Uoverensstemmelse med Efterretningsvæsenet, hvis Funktioner var yderst værdifulde for dem, svarede omgaaende, at man havde meddelt mig en Reprimande. — Jeg modtog en Kopi af dette Brev.

TOLVTE KAPITEL

Sabotagen, som London hele Tiden havde fremholdt som vor primære Opgave, gik udmærket takket være det fortræffelige Samarbejde, der udviklede sig mellem vore Folk og alle de forskellige Grupper, der efterhaanden blev oprettet paa mange gode, danske Mænds Initiativ. At Modstanden havde taget saa voldsom Fart i den sidste Tid beviste, at der var Stof i danske Mænd og Kvinder — det havde blot ikke været aabenbart paa et tidligere Tidspunkt. Man var ved at naa Bristepunktet af Utaalmodighed og Had mod Tyskerne, da vi for Alvor startede vort Arbejde her i Landet — derfor havde det været muligt at naa saa væsentlige Resultater paa saa kort Tid.

Da jeg nu ugentligt kunde melde London om vellykkede Sabotagehandlinger over hele Landet, gjorde London sig til Gengæld de yderste Anstrengelser for at forsyne os med de nødvendige Materialer til at udvide Arbejdet. Danmark opnaaede forbavsende hurtigt Fortrinsstilling med Hensyn til Leveringer. Det var en enorm Hjælp, da det jo ikke er nogen Hemmelighed, at Lagrene i England, selv i 1943, langt fra var store nok til at tilfredsstille de Krav om Sprængstoffer og Vaaben, der blev stillet af alle de okkuperede Lande. Vi opnaaede altsaa en „A“ Prioritet og fik derfor altid saa meget, som man overhovedet kunde skrabe sammen til at dække vort Behov. Ogsaa R.A.F. gav os en meget høj Prioritet, da vore Modtagelseskomite'er altid havde arbejdet upaa-klageligt, og sikkert ikke mindst fordi R.A.F. ikke havde mistet en eneste Maskine ved disse danske Operationer. Vi havde været heldige.

Men det var nu ikke Held alene. Efterretningstjenesten, som jeg muligvis har kritiseret paa nogle Punkter, arbejdede fantastisk godt. I Foraaret 1943 var der ikke en Flakposition, som de ikke havde lokaliseret — og der gik næppe nogensinde en Uge, før London var informeret om nyoprettede Batterier. London var meget tilfreds med den Præcision, hvormed den arbejdede. Den opnaaede, hvad jeg ikke engang turde sætte mig som Maal: 99 % Fyldest forbundet med 90 % Sikkerhed. Dette er den største Kompliment, man kan give nogen, der arbejder i en Undergrundshær. At Efter-

retningstjenesten ikke forstod, at jeg slet ikke turde sætte mig et saadant Maal, er ikke min Skyld. Vort Arbejde var saa forskelligt. Vi besad heller ikke disse professionelle Soldaters Erfaringer, Forbindelser og tekniske Kunnen. Vi Faldskærmsfolk var jo blot Sømænd, Handelsfolk, Mennesker fra alle Samfundsklasser, der havde fulgt et Urinstinkt, da vi gik ind i Modstandsarbejdet. At vi fik Rang af Sergeanter, Løjtnanter, Kaptajner eller Majorer, betød intet — vi var Frihedskæmpere, som enhver anden fra Istedgade, fra Odense, fra Ribe, fra Skelskør

Da vi naaede 1. Juli, var vi atten Faldskærmsfolk her i Landet. Ole Geisler gjorde, som Chef i Jylland, et fremragende Stykke Arbejde. Dag og Nat var han paa Farten. Snart i Frederikshavn, snart paa Overgaard hos Flemming Juncker, Dagen efter i Esbjerg, saa i København. En stille Dag for Ole, der var bosat i Aarhus, inkluderede i hvert Fald et lille Besøg i Randers. Efter tre—fire Maaneders Arbejde var det lykkedes ham, med Støtte af Flemming Juncker, at genere Tyskerne saa meget, at selve Førerhovedkvarteret blev opmærksom paa det og beordrede General Hanneken til „omgaaende at sætte en Stopper for disse forbryderiske Overgreb paa Virksomheder, der arbejder for den tyske Værnemagt“. Dette skulde ikke lykkes for hverken v. Hanneken eller nogen anden General eller Gestapochef.

Poul Jensen havde i de tre Maaneder, der var gaaet siden vi ankom til Støvring, arbejdet i Aalborg. Han fik meget hurtigt Føling med de Befolkningsgrupper, der allerede var mentalt indstillet paa aktivt Modstandsarbejde. Han havde udpræget Organisationstalent og hvilede ikke, før han havde faaet Aalborg organisationet efter de bedste Mønstre. Han var meget aktiv og sled som en Hest. Stik mod enhver Ordre tog han selv Del i Sabotagehandlinger. Da han engang havde planlagt et Angreb paa et Skib, der laa i Havnen, svømmede han selv en mørk Nat derud og anbragte ved Hjælp af Magneter den tidsindstillede Sprængladning under Vandoverfladen, saaledes at Vandets Tryk foraarsagede, at hele Sprængladningens Kraft blev forceret ind i Skibet — og ikke ud

i Luften, som Tilfældet vilde have været, dersom han havde fastgjort Ladningen ovenover Vandlinien.

Det var ogsaa Poul Jensen, der opfandt den uhyggelige „Love Parcel Number 45“. Ole Geisler, Poul Jensen, for den Sags Skyld vi alle, havde bestemt at hævne Andy og skaffe os af med „Lorte Grete“. Det var som bekendt hende, der havde stukket Andy Larsen. Poul Jensen var meget energisk i sine Forsøg for at finde hende, og hans Arbejde kronedes da ogsaa med Held. Han fandt ud af, at hun boede i samme By som han selv, nemlig Aalborg. Hun levede sammen med en Kæreste, en forhutlet Landstryger, som ogsaa var i Tyskernes Sold. Poul Jensen søgte længe en Lejlighed til at skyde hende, men da hun var fuldstændig klar over, at man stræbte hende paa Livet, tog hun alle mulige Forholdsregler. Saa blev det en Dag Poul Jensen for meget af det gode. Han satte sig til at spekulere, og Resultatet blev den omtalte „Love Parcel“. Han anbragte et Pund „808“ — et Sprængstof, som vi kaldte Marcipan, fordi det havde samme Lugt — i en Cigarkasse. En Detonator i Marcipanen satte han i direkte Forbindelse med et sindrigt Arrangement af Fjedre og Tændsatser. Naar man lukkede Laaget, blev Fjederen presset sammen og Poul Jensen overbeviste sig om, at Systemet vilde bringe Detonatoren — og dermed Marcipanen — til Eksplosion, naar Baandet omkring Cigarkassen blev skaaret over og Fjederen derfor blev udløst.

Naar en saadan Pakke blev lukket op — vel at mærke, naar Fjederen var sat i Forbindelse med Detonatoren — vilde intet levende i en betydelig Omkreds undgaa sin Skæbne. Hvis Udløsningen fandt Sted i et lukket Rum, vilde Virkningen kun blive saa meget kraftigere.

Poul Jensen afsendte pr. Post sin Kærlighedspakke til „Lorte Grete“. Kæresten var alene hjemme, da den pæne Pakke ankom. Ingen kan gøre for, at Kærestens Nysgerrighed bød ham at aabne den. Der er kun at tilføje, at Værelset var lille og at Arrangementet virkede til Fuldkommenhed.

Historien rygtedes snart over hele Aalborg, og Folk begyndte at pakke uskyldige Mursten ind og fremsende dem pr. Post til Mennesker, de ikke kunde lide. Gang paa Gang blev Falck, Brandvæsen og Politi alarmeret af Personer, som havde modtaget saa-

danne Pakker og ikke turde aabne dem — det maa have staaet sløjt til med Samvittigheden her og der.

Aalborg lo, men vi var lige langt med „Lorte Grete“.

Balling organiserede Jernbanesabotage ved Esbjerg. Flemming Juncker havde skaffet ham Ophold hos en Politimester, saa bedre Forhold kunde han jo ikke faa. Balling var meget populær i sit Distrikt. Han ledede et „Universitet“ og hans Elever bestemte sig engang til at hylde deres afholdte Lærer paa værdig Maade. Politimesterens Villa laa ved Banelinien. Balling's Elever planlagde i dybeste Hemmelighed — for en Gangs Skyld mere til Ære for Balling, end for Tyskerne — at udføre en Skinnesprængning lige under hans Sovekammervindue. Balling, som mindst troede, at man havde begyndt Invasionen i Danmark uden hans Velsignelse, fik en frygtelig Forskrækkelse. Han tilgav dog sine Elever, da Sandheden omsider gik op for ham og da Sabotagen iøvrigt var vellykket.

Poul Hansen gjorde fra Foraaret 1943 til Oktober samme Aar Tjeneste som Leder af den engelske Sabotage i København. Han var meget modig, til Tider dumdrstig, og maatte erstattes af Jens Peter Petersen, da han blev saa eftersøgt, at han maatte sendes til Sverige.

Jens Peter, der ankom i Foraaret, forblev den københavnske Leder af den engelske Sabotage indtil Kapitulationen. Han arbejdede sammen med alle de kendte Sabotageorganisationer, „Bopa“, „Holger Danske“ og saa fremdeles. Bortset fra Ole Geisler var Jens Peter den, der holdt længst ud paa Posten her i Danmark. Ole var her — kun afbrudt af en fjorten Dages Rejse til Sverige — fra 10. Februar 1943 til 5. Maj 1945 — syvogtyve Maaneder.

Preben Lok-Lindblad var den Mand, jeg først sendte Bud efter, da jeg selv var vel ankommen. Han kom hertil for at være min

personlige Hjælper, og arbejdede som saadan indtil han, iøvrigt for anden Gang, blev arresteret af Tyskerne paa Hotel Terminus den 2. September 1944. Han havde tidligere været arresteret, hvor han undslap under meget dramatiske Omstændigheder.

Det tog nogen Tid, før vi kom i Gang med Arbejdet paa den grønne Ø, Fyen. Grunden var den, at vi simpelthen ikke havde tilstrækkeligt Mandskab. I Maj kom Peter Carlsen hertil. Han var netop den Mand, jeg ventede paa, for at kunne begynde Arbejdet paa Fyen, hvor han vilde faa Brug for sine fortræffelige Organisationsevner.

Da jeg havde forklaret Peter Carlsen mine Planer, tog han energisk fat paa Arbejdet. Det var kun lidt, jeg kunde give ham med i Form af nyttige Oplysninger. Jeg satte ham i Forbindelse med min Ven gennem mange Aar, Kai Bassøe, samt Kommunisternes Leder paa Øen. Med disse Introduktioner og fem Tusinde Kroner i Lommen rejste Peter over Bæltet for at sætte Fyen paa den anden Ende — det var nemlig det, han forbavsende hurtigt opnaaede. Peter skaffede sig Forbindelser blandt Spidserne i denne Etatsraadernes By. En af de første, han fik Forbindelse med, var min Fætter, Hans Muus, som han lærte at kende gennem Kai Bassøe. Jeg tror, at det gik til paa den Maade, at Peter absolut skulde bruge noget Benzin samme Aften. Da han henvendte sig til Kai Bassøe, fik han at vide, at der fandtes en Benzintank i Sukkergaarden, Hans Muus' Bopæl i Frederiksgade. Et „Hold-Up“ blev med Hans Muus' Vidende planlagt og gennemført. Hans Muus blev af bevåbnede Frihedskæmpere med Peter Carlsen i Spidsen, foran en Revolver „tvunget“ til at pumpe en Lastvogn fuld af Benzin. Jeg husker vist rigtigt, naar jeg siger, at Hans selv skulde med ud at køre, og at Peter Carlsen med Følge ventede paa et Gadehjørne, indtil han indhentede dem efter igen at have aflaast Tanken.

Det varede ikke mere end halvanden Maanedes Tid efter Peter Carlsen's Ankomst til Odense, før han var rede til at modtage Materialer fra Luften. Det var paa Rekordtid, at det var lykkedes ham at samle saa mange Modstandsfolk, som der var Brug for. Han havde ingen Flemming Juncker til at hjælpe sig, som Ole

Geisler havde i Jylland. Han havde ingen Stig Jensen, Duus Hansen, Herman Dedichen, der alle var Veteraner i Arbejdet. Han havde ganske vist sine Venner, Johannes Rud, Aage Willumsen, Jens Frederik Busk-Rasmussen, Erik Frandsen og flere andre, der alle var storartede, men som aldrig havde deltaget aktivt i Undergrundsarbejdet.

Peter's Indsats var meget værdifuld, og det var med Bitterhed, at jeg erfarede, at han ikke var blandt de Officerer, der i Maj 1946 fik tildelt M.C., det engelske Militærkors.

Da jeg forespurgte i England, om R.A.F. vilde gaa ind paa at foretage Nedkastninger paa Fyen, fik jeg til min Forbavselse et bekræftende Svar. Peter Carlsen opgav straks tre Punkter, der alle var klar til Modtagelse, men fremhævede, at han vilde foretrække, at det blev paa Enebærodde. Jeg var meget skeptisk med Hensyn til dette Valg, men nævnede dog Enebærodde som det foretrukne. Et Blik paa Kortet vil omgaaende vise, hvorfor jeg var skeptisk. Dersom Tyskerne skulde observere Modtagelsen, vilde det være dem en let Sag at afspærre hele Tangen og at gribe samtlige Gruppens Medlemmer paa fersk Gerning.

R.A.F. akcepterede imidlertid Stedet, Dagen blev fastsat, Kode-signalet aftalt — „Vi kommer igen i Morgen til sædvanlig Tid“, hvilket betød „Vi kommer i Aften til aftalt Tid“.

Alt gik efter Programmet — næsten! — Vi var ved at oprette en Propaganda-Afdeling. Egentlig var det meget imod mit Ønske, da jeg fandt, at den illegale Presse fuldt ud forstod at tage Vare paa denne Side af Sagen — utvivlsomt bedre end nogen „Ekspert“, der sad i England, kunde gøre det. Jeg blev imidlertid tvunget til at stable en Propaganda-Afdeling paa Benene. Da jeg havde vist mig saa lidet co-operativ, havde Stockholm, efter Instruktioner fra London, aftalt med Ritmester Rantzau, at han skulde lede denne Afdeling. Jeg satte megen Pris paa Rantzau, som jo ikke kunde gøre for, at jeg havde en Aversion imod trykt Propaganda, fremstillet udenfor Landets Grænser.

Tolv Timer før Modtagelsen skulde finde Sted, fik jeg et Telegram om, at en Beholder fuld af Brochurer — af den Art, der

skulde sætte os i Stand til at vinde Krigen hurtigere end man kan stave til Pro-pa-gan-da-af-de-ling — vilde være med i Sendingen til Fyens Enebærodede. Beholderen vilde være mærket med et stort „X“. Prop, som vi kaldte Rantzau, var henrykt. Jeg var godt gal i Hovedet. Skulde vi nu ogsaa risikere vore Folks Liv ved at ligge og køre tre-fire Hundrede Pund Propaganda-Materialer fra Odden til Odense og derfra til København! Naa, men jeg parerede Ordre og sendte omgaaende Besked til Peter Carlsen, at Beholderen mærket med „X“, skulde overgives til Prop, der selv tog afsted for at overvære Landingen af det værdifulde Materiale. Desværre kom saavel min Meddelelse som Prop for sent til Odense. Hele Mandskabet var oppe ved Bogense, hvor de afventede Maskinen, der skulde komme samme Nat. Den kom, strøg lavt hen over Odense Fjord og ind over Tangen, hvor den elegant lettede sig for tolv Beholdere.

Alt var i Orden. Peter fandt alle Beholderne, ogsaa den, der var mærket „X“. „Propaganda Materialer!“ udbrød han, da den blev aabnet. „Hva' Fanden vil Jørgen sige til det . . !“ Peter nærrede en indgroet Rædsel for al Propaganda. Jeg havde omhyggeligt indprentet alle vore Folk, at de under ingen Omstændigheder maatte begive sig udenfor deres eget Felt. Peter Carlsen handlede altsaa ikke efter Konduite, men efter Ordre, da han øjeblikkeligt lossede alle fire Hundrede Pund Papir ud i Odense Fjord. — Stakkels Prop! De skulde have set hans Ansigt, da han maatte vende tilbage til København med tomme Hænder. Jeg havde virkelig ondt af ham

Propaganda Eksperten i London, Dr. Brinley Thomas, var absolut ikke mindre utilfreds end Ritmester Rantzau.

Knud maatte have en Assistent. Vel havde han lokale Hjælpere — udmærkede og dygtige Mennesker, men det at have en Mand ved sin Side, som man har gaaet paa Sabotørskole med, som kan hjælpe En med at huske alt, hvad man nu skal huske i Retning af Koder, Lyssignaler ved Nedkastninger og tusinde andre Ting, betyder utroligt meget. Peter Carlsen's og min gode Ven, alle Faldskærmsfolks erklærede Kælebarn „Stumpen“ — Hans Johansen fra Christianshavn — blev sendt til Odense, hvor han i lang Tid fungerede som Peter's højre Haand.

Et Aar senere parerede han den sidste Ordre, han havde faaet før han forlod England — da Tyskerne trængte ind i en Lejlighed i Nyhavn, hvor han opholdt sig, betænkte han sig ikke et Sekund paa at tage den Cyankaliumpille, der var syet ind i den nederste Ende af hans Slips. — Han staar for os som Idealet af en Soldat.

Engang i Juni erfarede vi, at Gerløv Mødet det Aar skulde finde Sted en Søndag i Slutningen af August. Fog og jeg fik saa den Idé, at det vilde være virkningsfuldt, hvis Fog indtalte en Henvendelse til Studenterne. Vi vilde saa sende Pladen til England og faa B.B.C. til at transmittere Talen den Aften, Mødet skulde finde Sted. Professor Fog's manende Ord om Samling og Modstand skulde lyde ud over Forsamlingen for at stimulere de Unge til yderligere Indsats. — Samtidig vilde det „bevise“ overfor Tyskerne, at Fog sad i London og at de derfor lige saa godt kunde indstille deres Eftersøgning.

Vi gik straks i Gang med Forberedelserne. Fog skrev sin Tale. Eigil Knuth, som vi stod i Forbindelse med, sørgede for en Introduktion til Radioens Teknikere, der straks var indforstaaet med Ideen.

En Dag vandrede Fog saa hen i Rosenørns Allé — godt maske- ret med Overskæg, Vat anbragt paa passende Steder i Munden, for at forandre Ansigtsformen — og gjorde sin Pligt overfor Mikro- fonen og Gerløv-Studenterne. Pladen blev afsendt og naaede Sve- rige i god Behold. I Flyvemaskinen over Nordsøen blev den be- handlet med yderste Forsigtighed. En særlig Kurér hentede den paa Leuchars Flyveplads i Nærheden af Edinburgh og transporte- rede den derfra varsomt til Dr. Brinley Thomas i Bush House, Kingsway, London. Her aabnede Doktoren egenhændig Pakken — jo, Pladen var hel. Gudskelov! Dr. Brinley Thomas var saa lykkelig over, at det skrøbelige Materiale havde holdt til alle Strabadserne, at den gled ud af Hænderne paa ham — røg paa Gulvet — og gik i tusinde Stykker!

Og der var ti Dage til den allerede annoncerede Udsendelse!!!

Nu gjaldt det om at handle hurtigt. Itelegrammerne fo'r gen- nem Luften, saa man mindst skulde tro, at Hitler havde begaaet

Selv mord midt paa Unter den Linden. Brinley Thomas forstod at sætte Folk i Sving og Stockholm afbrød alt andet Arbejde for at hjælpe til med at fremskaffe en ny Plade. Vi fik fat paa Fog. Han maatte igen i Rosenørns Allé. Ny Afsendelse af Pakken med den dyrebare Valse. — Endnu en Time før Programmet skulde udsendes, var Fog's Stemme stadigvæk paa Vej til London. Tyve Minutter før Udsendelsen ankom Pakken — og denne Gang overlod Thomas det til andre at aabne den!

Som mange vil erindre, gik Talen klart igennem Æteren den 29. August 1943.

I Forbindelse med Statsradiofonien skal det nævnes, at selv om vi aldrig kom til at benytte den danske Radio til Fremsendelse af Meddelelser til England, var der dog udformet et System, der kunde tages i Brug uden Varsel. Eigil Knuth var, med F. E. Jensens Velsignelse, parat til at tage en Kode i Brug, der var bygget over en Variation af „KLOKKEN ER NU“, Der var mange Muligheder: NU ER KLOKKEN, KLOKKEN ER NU, VI STILLER OM TIL KLOKKEN, OM ET ØJEBLIK KOMMER KLOKKEN, NU HØRER DE KLOKKEN, KLOKKEN ER . . .

Efter at R.A.F. var gaaet med til at nedkaste Materialer paa Fyen, prøvede jeg, om det var muligt at faa dem til at vove sig tværs over Danmark, for ogsaa at levere Beholdere paa Sjælland. Det vilde naturligvis være en stor Lettelse, om vi kunde faa Sprængstofferne leveret direkte, fremfor altid at maatte transportere dem fra Jylland til Sjælland — en Transport, der var mere farlig end selve Modtagelsesoperationen.

R.A.F. gik ind paa Forslaget. „Endelig!“ udbød Stig Jensen. Han var henrykt, og foreslog, at Modtagelsen skulde finde Sted paa Gyldenløveshøj, Sjællands højeste Punkt, i hvis umiddelbare Nærhed han ejede en Lystgaard. Skovrider Krarup, der var Stig's gode Ven og allerede Medlem af „Firmaet“, boede ogsaa lige i Nærheden. Vi vilde saaledes have den bedst mulige lokale Assistance. Altsaa blev det Gyldenløveshøj.

R.A.F. akcepterede Stedet og vi var alle spændt paa, hvorledes den sjællandske Premiére vilde løbe af Stabelen. Vi skulde bruge cirka tyve Mand til at hjælpe ved Modtagelsen. Arrangementet maa have haltet et eller andet Sted, for fireogtyve Timer før stod vi med kun fem Mand og en Kvinde, nemlig Stig Jensen, Georg Quistgaard og hans Kone Ellen, samt Verner Johansen, Jørgen Rantzau og sidst, men ikke mindst, Skovrider Krarup. Georg Quistgaard og hans Kone havde været med til talrige Modtagelser i Jylland, og jeg havde sendt Bud efter dem for at have Sagskundskaben med de praktiske Erfaringer til Stede. Ellen Quistgaard gjorde et stort Arbejde under hele Krigen, og der var ikke den Opgave, hun veg tilbage for — selv efter at hendes Mand i Maj 1944 var blevet henrettet i Ryvangen. Verner var med for at forestaa Lysarrangementerne. Saa var der Ritmester Rantzau. Efter den noget mislykkede Modtagelse af Propaganda-Materialer paa Fyens Enebærøde, var det blevet arrangeret, at en ny Beholder til Prop's Afdeling skulde inkluderes i Sendingen til Gyldenløveshøj, og denne Gang var Rantzau paa Pletten for at sikre sig, at der ikke skete hans Materialer noget.

Vi skulde bruge fire Mand til hver Beholder, saa hvis Sendingen skulde skjules nogenlunde hurtigt, var tyve Mand Minimum. Hvor finder man fjorten tavse, stærke Danskere i Løbet af et Døgn? Stig fandt paa Udvej. „Gaa op til Schoch,“ sagde han. Jeg opsøgte Schoch paa hans Kontor i Krystalgade. Han var jo blevet tvunget til at fratræde som Chefredaktør ved NATIONALTIDENDE og arbejdede nu med Dansk Reklameforening. Jeg forklarede ham Situationen og indenfor faa Timer havde han Mandskabet parat. Det var Medlemmer af K.U., som han havde mobiliseret.

Schoch's Folk tog afsted med Toget — de andre startede med Kaj Otting ved Rattet i en af BERLINGSKE TIDENDE's Biler.

Alt gik vel. Maskinen kom paa det aftalte Tidspunkt. Denne Gang lykkedes det Rantzau at faa sit Propaganda-Materiale — og vi andre var glade for vore elleve Beholdere med Sprængstoffer.

„Jeg vil sige Dem noget, Jørgen,“ sagde Aage Schoch nogle Dage senere til mig, „da jeg saa denne mægtige Maskine komme flyvende over os i hundrede Meters Højde, fik jeg Taarer i Øjnene. Det var aldeles betagende at se de tolv Skærme aabne sig een

efter een, og langsomt dale mod Jorden. Vi havde vist alle en Følelse af, at der nu endelig skete noget i Danmark.“

TRETTENDE KAPITEL

I de Dage fandtes der intet Budget. Det blev en Skønssag for mig at bedømme, hvor meget en Faldskærmsmand skulde have til rent personlige Udgifter. Alt, hvad jeg paa dette Tidspunkt kendte til Finansieringen af vor Organisation, var, at jeg fra London fik tilsendt et tre-cifret Nummer, for Eksempel 432. Med dette Nummer gik jeg til Aarhus Privatbank's Filial i Nygade i København, hvor jeg af Bogholder Carl Larsen fik udbetalt Kr. 5000. Skulde jeg bruge ti Tusinde Kroner, maatte jeg opgive to Numre — hvert Nummer gjaldt for Kr. 5000. Systemet arbejdede saaledes, at Carl Larsen gennem Kanaler, jeg snart skulde komme i Forbindelse med, fik opgivet for Eksempel femten tre-cifrede Tal og fik overrakt femten Gange fem Tusinde Kroner. Disse femten Numre blev saa meddelt mig — et eller to ad Gangen — naar jeg rekvirerede Penge fra London.

Vort Forbrug steg proportionalt med den forøgede Virksomhed og den som Følge deraf stærkt udvidede Stab. Der kom et Tidspunkt, hvor baade Carl Larsen og jeg havde Numre, men hvor der var gaaet Kludder i Indbetalingerne til ham. Nu maatte jeg altsaa i Gang med at finde Kilden for at komme ud af en meget ubehagelig Situation. London var ingen Hjælp — de fortsatte blot med at telegrafere dækningsløse Numre.

Det lykkedes da ogsaa hurtigt at finde ind til Kernen i det finansielle System. Det viste sig, at vor hidtil ukendte Vekselerer var Landsretssagfører Per Federspiel, der paa en Rejse til Stockholm af Ronald Turnbull var blevet opfordret til at varetage dette Job. Det mærkelige var, at jeg netop en Maaned før havde søgt Forbindelse med Federspiel for at bede ham føre Regnskabet over vore Udgifter. Ved denne Lejlighed erklærede han, at han ikke kunde paatage sig Arbejdet — hvad der forøvrigt undrede mig meget, da jeg vidste, han var Mandfolk nok til at tage et Stand-

punkt. Nu stod det klart for mig, hvorfor han havde afslaaet min Anmodning.

Det tog mig heller ikke ret lang Tid at finde ud af, at den Mand, der var Forbindelsesled mellem Carl Larsen i Aarhus Privatbank og Federspiel, var identisk med min Kammerat fra de ganske unge Aar, Carl Adam Moltke — kaldet Bobby. Jeg tog et Møde med Bobby. Han havde hørt om „the chief“, som han altid kaldte mig, men havde selvfølgelig ingen Anelse om, hvem han var. Bobby's Ansigt var et Studium værd, da jeg kom ind i en illegal Lejlighed, som han havde i Store Strandstræde. Vore øjeblikkelige finansielle Vanskeligheder blev hurtigt ordnet. Jeg tror nok, at Bobby hjalp os af private Midler, indtil Federspiel fremskaffede Dækning for de udeliveredede Numre overfor Carl Larsen.

Bobby, hvis Fader igennem mange Aar var Gesandt i Berlin, gik med Liv og Sjæl op i Arbejdet. Det tiltalte ham i allerhøjeste Grad, med den Interesse han havde for det diplomatiske og politiske Spil — kort sagt, Lysten til at blande sig i andre Folks Affærer.

København var rystet over Bobby, der kompromitterede sig ved at omgaas saavel prominente som obskure Tyskere. „De Frie Danske“ hængte ham ud i deres „Blaa Bog“ for at have været til Stede ved et meget livligt Selskab, hvor det kvindelige Element hovedsageligt bestod af tyske Mannequiner. Bobby's Livsindstilling gjorde, at han nød at faa refereret københavnsk Sladder, med særligt Henblik paa hans egne „nazistiske“ Tendenser. „Den pæne Fyr!“, „Nazist! Bobby! det siger du ikke!“ „Jeg kan ikke begribe det! Hans Far vilde vende sig i sin Grav. Og med den Mor — hun er da Amerikanerinde . . .“ Bobby's Post blev mindre omfangsrig — Invitationer til de Middage, hvor han ellers havde været selvskreven, udeblev lidt efter lidt — og han boltrede sig i den makabre Situation.

De Sikkerhedsforanstaltninger, han satte i Scene, er noget af det mest fuldendte, jeg har set paa min Vej gennem Besættelsens Rænkespil. Skulde han sende mig en Besked, foregik det efter de bedste Mønstre. Hvor han havde dem fra, ved jeg ikke — maaske fra amerikanske Spionhistorier. Han skrev Meddelelsen i Kode paa et lille Stykke Karbonpapir — selvfølgelig paa Maskine, men man vilde underkende ham, hvis man tror, han benyttede en

Skrivemaskine, der kunde føres tilbage til ham. Maskinen var selvfølgelig købt paa sjette Haand i en lille Forretning i Klareboderne, af et Mellemleds Mellemlid, der igen afleverede Maskinen til et Mellemlid etc. etc. Nej, noget saa elementært som en Skrivemaskine, der kunde spores, skulde han — Carl Adam Moltke — skam ikke falde paa. Karbonpapiret blev nu omhyggeligt foldet sammen og anbragt inden i en Fyldepen, som han tørrede eftertrykkeligt af for at der ikke skulde findes afslørende Fingeraftryk. Gennem adskillige Mellemlid naaede Pennen frem. Og jeg, der maaske ikke er saa stor en Kender af amerikanske Spionroman-Metoder, ringede Bobby op paa „Mandens Blad“, og fik indenfor to Minutter Besked om, hvad der stod i Meddelelsen.

Det lykkedes mig engang i en ledig Stund at finde frem til Karbonpapiret i Fyldepen, — det lykkedes mig faktisk ogsaa at tyde Koden. Men det var som sagt i en ledig Stund — det tog nogle Timer.

I Løbet af Sommeren flyttede jeg fra Lejligheden paa Thielesvej til Strandvejen 4 N. Det var en dejlig Lejlighed. Et Par af Værelserne var lejet af Karen Margrete Olsen, der i Forvejen var beskæftiget med illegalt Arbejde og som senere blev en af vore udmærkede Støtter. Vi beholdt Lejligheden paa Thielesvej, og den stod til Disposition for Ole Geisler, Poul Jensen, Peter Carlsen eller hvem der nu ellers kom til København paa Besøg.

Da jeg var flyttet ind, faldt jeg for Fristelsen til at lave en illegal Middag. Stedet var som skabt til det. Jeg inviterede Daphne, Else Neergaard, Mogens Fog, Professor Chievitz, Karen Margrete, Birgit Valentin og Stig Jensen. En Kogerske, der ikke kunde forstaa, hvorfor hun ikke ogsaa skulde servere ved Bordet, lavede en dejlig Middag.

Chievitz, den eneste af de tilstedeværende, der ikke tidligere har været omtalt, havde jeg opsøgt umiddelbart efter min Ankomst til Danmark. Professoren havde været Løjtnant Sneum, den første Dansker, som England sendte hertil under Besættelsen, til megen Hjælp. Jeg har forstaaet, at Chievitz og Professor Hagedorn var Sneum's Hovedforbindelser her i Landet. Den Dag Fog

gik under Jorden, blev Chievitz arresteret af Tyskerne, men som bekendt senere løsladt af Mangel paa Bevis. Det var Roland Olsen, der havde advaret Fog, saa han slap væk før Tyskerne kom for at arrestere ham. Chievitz blev ogsaa advaret, men nægtede at flytte. Professoren lukkede selv op, da man ved Femtiden om Morgenen kom for at hente ham. Han holdt et Lagen foran sig. Tyskerne og deres danske Haandlangere blev noget forbløffede, men deres Forbavselse blev ikke mindre, da Professoren erklærede, at „det var kraft skide mig“ for tidligt at vække Folk, hvorpaa han vendte dem Ryggen og afslørede, at han var lige saa nøgen som den Dag, han kom til Verden.

Aftenen blev en stor Succes. Det kunde jo ikke være andet. Man inviterer ikke Mennesker som Fog, Chievitz og Stig Jensen sammen uden at det bliver virkelig morsomt. Chievitz var ufornøjet med sine Historier og Fog bestemt ikke kedelig med smaa anonyme Indiskretioner fra Konsultationsstuen — og Stig harcellerede lynende vittigt over den forunderlige „Fritidsbevægelse“ — men hvor vilde vore strenge Læremestre have korset sig, hvis de havde vidst, hvor letsindige vi sommetider var.

En Aften traf jeg en Videnskabsmand, og da jeg samme Dag fra England havde modtaget en Meddelelse, der interesserede mig meget, benyttede jeg straks Lejligheden til at alliere mig med ham. Sagen var den, at jeg havde faaet tilsendt en Prøve paa, hvorledes London i Fremtiden vilde tilstille mig Breve, forudsat at jeg kunde skaffe Midler, dær satte mig i Stand til at læse dem. Det drejede sig om et Stykke Celluloid paa Størrelse med en Lillefingernegl. Midt i Celluloidstykket var der en lille sort Prik — endnu mindre end det klassiske Knappenaalshoved. Af Sikkerhedsgrunde havde man ad anden Vej sendt nogle vage Forklaringer om, at man ved en Forstørrelse af Prikken vilde være i Stand til at læse, hvad der stod i den. Videnskabsmanden løste Problemet. Det drejede sig om en genial Formindskelsesproces, der var i Stand til at sætte en hel Folioside ned til den her beskrevne Størrelse. Ved Hjælp af sine Instrumenter lykkedes det ret hurtigt Videnskabsmanden at forstørre Prikken, saa Indholdet

blev læseligt. Det lykkedes ham endda at sætte Prikken op til dobbelt Størrelse af Skrivemaskinens normale Typer og at lave en fotografisk Kopi.

Dette Problem blev dog kun det første Led i Processen. Videnskabsmanden bestemte nemlig, at jeg ikke alene skulde være i Stand til at meddele England, at „Prikbrevet“ var blevet forstørret uden Vanskelighed, men ogsaa, at vi selv kunde fremstille saadanne Breve, saaledes at Korrespondancen begge Veje kunde foregaa ved Hjælp af denne Metode. Alt, hvad han behøvede, var nogle specielle, fintkornede Film, som ikke var til at opdrive i Danmark. England, der var meget imponeret over „vor videnskabelige Afdeling“, lovede at sende den ønskede Film — hvorpaa det hele løb ud i Sandet, da det viste sig, at Tyskerne selv brugte Metoden!

Vi blev altsaa ved vor gamle Metode med at fotografere Brevene i Leica-Størrelse og sende dem i ufremkaldt Tilstand, indpakket i sort Papir og anbragt i en Tube Tandpasta, i en Cigaret-tænder eller i en Metalbeholder, der var beregnet til at anbringe i Anus. Dette System havde den umiskendelige Fordel, at dersom Fjenden fandt Filmen, vilde den blive ødelagt, saasnt den blev udsat for Lys. — Det var Dues Hansen, der fotograferede mine Breve til London og Stockholm og fremkaldte de Breve, jeg modtog i Filmsruller.

Duus Hansen var utrolig dygtig til alt, hvad han paatog sig — og det var i Sandhed ikke Smaating. Jeg kom naturligvis til at belaste Gunnar Christiansen mere og mere med ind- og udgaaende Telegrammer. I Begyndelsen sendte jeg maaske et Telegram hveranden eller tredie Dag og modtog det samme Antal. I Løbet af de første Maaneder svulmede Radiokorrespondancen op til tre—fire Telegrammer daglig hver Vej — et Aar senere havde vi seks Telegrafister fordelt over hele Landet, og hver af dem modtog og sendte mellem tolv og fyrre Telegrammer daglig.

Gunnar kunde ikke klare Arbejdet alene, men Dues fandt hurtigt paa en Løsning. „Da jeg var ganske ung, var jeg Telegrafist hos C. K. Hansen, og jeg kender Morsesystemet saa godt som min ABC. Hvorfor ikke lade mig faa min egen Kode — et Apparat til at sende og modtage kan jeg selv bygge, bare jeg faar de forskel-

lige Krystaller fra England — saa skal jeg nok aflaste Christian-
sen!“ Jeg foreslog Planen og efter nogen Betænkelse gik Lon-
don ind paa den — undtagelsesvis, pointerede man stærkt. Det var
endnu aldrig forekommet, at S.O.E. havde haft telegrafisk For-
bindelse med en Mand, der ikke var udsendt fra England. Kort
Tid efter havde jeg saa to af hinanden uafhængige Radiostationer
til min Disposition.

Og Sommeren gik. Alle vore Folk ydede det mest mulige. Eng-
land var særdeles tilfreds med, at vor Organisation nu var saa
grundfæstet, at Arrestationen af en enkelt Mand paa ingen Maade
vilde bringe Systemet til at bryde sammen. Enhver af os kunde
nu erstattes lokalt.

Trods megen Kritik — en Del Mennesker mente, at Sabotagen
gik for vidt — fortsattes Sprængningerne. Den 3. August 1943
var Sagen stillet paa Spidsen i en saadan Grad, at jeg afsendte
nedenstaaende Telegram:

IF WE CONTINUE SABOTAGE AT PRESENT RATE
HUNS REPEAT HUNS WILL HAVE REPEAT HAVE
TO TAKE DRASTIC MEASURES WITHIN THREE
TO FOUR WEEKS STOP SHALL WE SLOW DOWN
OR FORCE THE ISSUE STOP SIGN JAM*)

Danskerne var vaagnet. Der var daglige Demonstrationsstrej-
ker overalt i Landet. Provokationer fra tysk Side foraarsagede
øjeblikkeligt en Reaktion fra Danskerne. Som det saa ofte gaar,
var det den sunde stærke Arbejderklasse, der førte an. Uden
disse Strejker, den Vilje og Kraft, der saa tydeligt kom til Orde
fra Arbejdernes Side, vilde der ikke have været nogen virkelig
Baggrund for den Kampaen, der blev mere og mere demonstra-
tiv. Det var jo mest de yngre Mænd, der sluttede sig til Sabotø-

*) Hvis vi fortsætter Sabotagen i det nuværende Omfang vil
Tyskerne gentager Tyskerne blive tvunget gentager tvunget
til at tage drastiske Modforholdsregler i Løbet af tre—fire
Uger Stop Skal vi holde igen eller gennemtvinge et Resultat
Stop Jam

rernes Rækker, men Strejkerne udsprang spontant i Befolkningen — og blev akcepteret af de forstandige, ældre Elementer indenfor Arbejdernes Ledelse. Trods Larmen fra Demonstrationerne og Sabotagerne, der gav Genlyd over hele Landet, var det som om Befolkningen i disse sene August-Dage holdt Vejret og ventede paa noget der skulde komme — nu maatte det briste eller bære . . .

Svaret fra London indløb: „GO RIGHT AHEAD“. Dermed udløstes den stærkeste Bølge af Sabotage, der hidtil var gaaet hen over Landet. Om Formiddagen den 24. August kom Lok-Lindblad hen til mig og fortalte, at Jens Lillelund lige havde faaet udleveret tredive Pund Sprængstoffer til FORUM, der skulde ødelægges samme Eftermiddag. Natten mellem den 25. og den 26. August sprængte Ole Geisler's Folk Jernbanenettet i Jylland paa ikke mindre end 189 Steder. Det gjorde Tyskerne aldeles rasende. Reaktionen satte ind overalt i samme Øjeblik, dette vældige „Overgreb“ blev bekendt i tyske Kredse — det førte direkte til Tyskernes Forlangende om, at Regeringen skulde indføre Dødsstraf for Sabotage — førte direkte til Regeringskrisen . . . førte til Natten mellem den 28. og 29. August, hvor Danmark vandt Sejr over den Indolence, der i det store og hele havde præget Landet i næsten halvfjerde Aar.

En Uges Tid før den 29. August maatte jeg gaa fuldstændigt under Jorden, saaledes at jeg kun var tilgængelig for nogle faa Mennesker. Det stod mig klart, at Situationen snart vilde komme til et decideret Klimaks. Jeg havde ladet mig indlægge paa Privatklinikken i Chr. IX's Gade og havde faaet et Værelse, der vendte lige ud mod Krydset Gothersgade—Kronprinsessegade. Fra dette Værelse kom jeg til at overvære Optakten til den 29. August.

Jeg vaagnede tidligt om Morgenen ved Bragene fra Holmen — vidste endnu ikke, at det var Admiral Vedel, der indfriede sit Løfte om aldrig mere at lade et af Flaadens Skibe falde i Tyskernes Hænder uden Modstand. Jeg hørte et Skud og saa Glimt af Skud i Kongens Have. Der blev kæmpet. Alle mulige Tanker væl-

dede ind over mig . . vilde vi nu faa „Norske Tilstande“ ? Vilde alle Samfundsklasser, nu da Krigen mellem Danmark og Tyskland maatte betragtes som erklæret, gaa ind for en virkelig effektiv Modstandskamp? Der kunde ikke være Tvivl — Aanden fra 1864 blev genfødt den Nat.

Men Krigen var ikke vundet med, at den var erklæret. Og var det et Varsel om Skuffelser, at jeg saa Vagten fra Amalienborg — maaske tres menige Gardere — blive marcheret fra Kronprinsessegade rundt om Hjørnet ind i Gothersgade og ned mod Rosenborg Kaserne, under stærk Bevogtning af en tysk Feldwebel, der struttede afsted paa Fortovet ved Siden af de danske Soldater, og en astmatisk DKW Automobil med et enligt Maskingevær daskende ud ad Vinduet ved Siden af Chaufføren?

FJORTENDE KAPITEL

I Juni Maaned 1943 mødte jeg for første Gang Monica Wichfeld. Lolland og Falster havde hidtil været Stedbørn. Fyen var kommet sent med, men Sydhavsøerne havde vi end ikke gjort Forsøg paa at drage ind i Arbejdet. Vi kunde imidlertid ikke blive ved med at negligere dette Stykke af Danmark. Lolland og Falster kunde paa Grund af deres Beliggenhed blive yderst vigtige ved et eventuelt tysk Tilbagetog, saa det var paa høje Tid, at vi tog fat. Jeg havde simpelthen ikke haft Folk at undvære til den Opgave, men nu snakkede jeg med Bobby Moltke, der havde skaffet nogle Forbindelser dernede under et Besøg hos Familien Wichfeld paa Godset Engestofte ved Maribo. Han havde kendt Familien i adskillige Aar og Monica Wichfeld var hans fortrolige og en af de faa, der var indviet i Bobby's virkelige Forhold til Modstandsbevægelsen.

Fru Wichfeld gjorde sit bedste for at hjælpe. Det indskrænkede sig i det væsentlige til at samle Penge ind hos Bankdirektøren, Præsten og enkelte andre af hendes lokale Venner — Penge, som hun hver Maaned overrakte Hilmar Wulff, der sendte dem videre til Kommunisternes Kasse i København, som Maribo og Omegns

beskedne Bidrag til Kampen. Hilmar Wulff havde af Jørgen Wichfeld lejet en Hytte ved Maribo Sø, hvor han tilbragte en fri Tilværelse i Rousseau's Aand. Monica Wichfeld og Hilmar Wulff havde længe ønsket for Alvor at komme ind i Modstandsarbejdet, men hvordan? Bobby's Besøg løste Problemet. Hvis Bobby Moltke kunde skaffe Monica Wichfeld i Forbindelse med Jørgen Møller — mit Dæknavn paa det Tidspunkt — vilde meget være naaet. Bobby henvendte sig til mig og jeg gik omgaaende ind paa, at et Møde skulde finde Sted — ikke mindst fordi jeg længe havde tænkt paa Lolland-Falster med daarlig Samvittighed. Nu kunde jeg maaske finde Udvej til at sætte noget i Gang. I Slutningen af Juni fandt Mødet Sted paa Damehotellet, hvor Else havde taget sig af de sædvanlige Sikkerhedsforanstaltninger.

Jeg var øjeblikkelig klar over, at jeg stod overfor en stor Personlighed. Vi diskuterede Mulighederne for at oprette Grupper, og Fru Wichfeld stillede Engestofte's Marker til Disposition for Modtagelser fra Luften. Uden at have den fjerneste Anelse om, at noget saadant i dybeste Hemmelighed var under Forberedelse i England, foreslog Monica Wichfeld, at man kunde kaste vandtætte Beholdere ned i Maribo Sø — de kunde saa være forsynet med en Bøje, saa man senere let kunde finde dem og bringe dem i Sikkerhed. Dette viste hendes forbavsende Evne til straks at sætte sin Finger paa det afgørende Punkt. Jeg ved tilfældigvis, at det tog nogle faa Entusiaster indenfor R.A.F. aarevis at formaa Air Ministry til blot at overveje, om der virkelig skulde være noget i denne vilde Idé — i 1944 modtog vi en Del Materiale paa denne Maade.

Resultatet af vor Samtale blev, at jeg lovede at sende en af vore Folk til Lolland. Fru Wichfeld indvilligede øjeblikkeligt, da jeg spurgte hende, om vi maatte sende en af vore stærkt eftersøgte Sabotører til Engestofte, indtil hans Afrejse til Sverige kunde arrangeres.

Det var ogsaa paa Damehotellet, at jeg første Gang mødte Varinka — Inkie, som hun altid bliver kaldt. En Dag, kort Tid efter Mødet med Monica Wichfeld, kom jeg hen til Else, som fortalte mig, at Fru Wichfeld's Datter hele Dagen havde forsøgt at faa fat paa Erik Kiersgaard, for at give ham en Besked til mig. Da Else,

som ellers vogtede strengt over mig, syntes, at jeg lige saa godt selv kunde træffe Frøken Wichfeld, havde hun arrangeret et Møde.

Og jeg faldt for hende — og jeg bestemte i det Øjeblik, at hun skulde blive min Kone.

Inkie, der intet hellere vilde end at tage aktiv Del i Arbejdet, blev Sekretær for Rantzau i de næste Par Maaneder. Da jeg paa det Tidspunkt stod i den meget ubehagelige Situation at mangle en Sekretær, var han saa elskværdig at overlade hende til mig. I Betragtning af, at hun kunde dansk og engelsk Stenografi — paa Grund af sin engelske Opdragelse muligvis bedre engelsk end dansk — og da hun ogsaa skrev udmærket paa Maskine, var hurtig, energisk og klog, var hun simpelthen Idealet af en Sekretær. Det var et meget krævende Job. Hun maatte altid være til Disposition — indfinde sig paa de mærkeligste Tider, paa de mærkeligste Steder, for at modtage Diktat. Ofte maatte hun tage Stenogrammerne i en Taxa. Hun maatte arrangere Møder, selv gaa til Møder, og mange Gange holde Folk hen, indtil jeg selv kunde komme til Stede. Hun maatte sætte mine Telegrammer om i Kode, samt dechifrere de Meddelelser, der kom til mig. Hendes Tilstedeværelse var nødvendig paa mange Maader. Af Sikkerhedsgrunde ansaa jeg det for mere hensigtsmæssigt at blive set i Selskab med en Dame og et Par Herrer, fremfor med Mænd alene — det sidste forekom mig altid at se saa illegalt ud.

Før Inkie var begyndt at arbejde hos Prop, havde hun konfereret med sin Moder, og da Familiens gode Ven, Andreas Holm, tilbød at give hende en Dækstilling i sit Firma, syntes alt at være i Orden. Hvis Inkie havde været en Fremmed, der havde ydet blot en lille Del af hendes Indsats, havde hun utvivlsomt faaet adskillig Plads paa disse Sider — da hun nu er min Kone, bliver der knapt nok Plads til hendes Navn.

Inkie, hvis Kodenavn var „Kirsten“, forblev min Sekretær indtil Krigens Ophør.

Paa denne Tid var DANMARKS FRIHEDSRAAD under Dan-nelse. Aage Schoch havde i lange Tider tænkt paa at danne et

„Sabotageraad“, jeg havde ogsaa gentagne Gange hørt fra Frode Jacobsen — altid gennem Professor Chievitz — ogsaa han havde, som Formand for STUDIERINGEN, Idéer om en fælles Ledelse. Selv havde jeg som bekendt drømt om, at hele Modstandsarbejdet skulde komme under en fælles Overkommando. Der var altsaa mange interesserede Parter, men jeg tror, at det var Ingeniør Erling Foss, der gav det egentlige Stød til Oprettelsen af en saadan fælles „Overledelse“.

Jeg betragtede det som et Eksperiment, der var vel værd at prøve. Stig Jensen var paa den anden Side Modstander af det planlagte Raad. Jeg husker, at han af Aage Schoch blev opfordret til at træde ind i det, men at han afslog det med den Motivering, at han for sin Part ikke troede paa, at saa mange divergerende Interesser nogensinde kunde enes. Men Stig Jensen havde Uret for en Gangs Skyld. Som alle jo ved, voksede Frihedsraadet sig saa stærkt, at det indenfor faa Maaneder blev kendt og anerkendt over hele Landet.

Den første Gang, Frihedsraadet mødtes in pleno, var i Amaliegade. En efter en indfandt vi os, alle med Smørrebrødspakker og Øl i Baglommen, — dér, hvor Drengene i deres Fantasi anbringer Revolveren. Mødet var berammet til Klokkeren ti, og man regnede med, at det vilde vare det meste af Dagen. Til Stede var Raadets oprindelige Medlemmer: Mogens Fog, Erling Foss, Børge Houmann, Flemming Muus, Arne Noe-Nygaard og Aage Schoch. Erling Foss blev valgt til Dirigent. Resultatet af dette første Mødes lange Forhandlinger er bedst udtrykt i den Proklamation, der som den første af Raadets mange blev udsendt over hele Landet:

- 1) DANMARKS FRIHEDSRAAD er dannet af Repræsentanter for de danske Bevægelser, der i Fællesskab og i Overensstemmelse med Folkets Ønsker aktivt vil bekæmpe den tyske Besættelsesmagt, indtil Danmark igen er et frit og uafhængigt Land.
- 2) Raadet har optaget en Repræsentant for De frie Danske i Udlandet, hvis betydningsfulde Arbejde for Danmarks Sag vi i høj Grad anerkender.
- 3) Raadets Medlemmer afgiver højtideligt Løfte om i Arbejdet

for Danmarks Frihed at sætte dette Maal over ethvert Partihensyn og enhver Særinteresse.

- 4) Raadet vil henvende sig til Folket gennem den frie Presse, hvis Opgave det er at vise de Veje, der fører til Friheden, og trods vanskelige Arbejdsvilkaar — at bringe Befolkningen den ærlige Oplysning, som Tyskerne hindrer Presse og Radio i at udbrede.
- 5) Raadet arbejder for de demokratiske Idealer og vil bekæmpe ikke alene de ydre Fjender, men ogsaa de danske Nazister, Overløbere og Kapitulanter.
- 6) Raadets Opgave er at organisere Modstanden mod Tyskerne paa alle Omraader og med alle Midler, der staar til Folkets Raadighed.

September 1943.

DANMARKS FRIHEDSRAAD.

Nogle Dage efter den 29. August modtog jeg et Telegram, der gik ud paa, at man snarest ønskede min Nærværelse i London, for at faa Lejlighed til at diskutere Planer for Fremtiden. Man ansaa, for Danmarks Vedkommende, Krigens første Fase for afsluttet med Begivenhederne den 29. August. Jeg meddelte London, at jeg daarligt vilde kunne rejse før i Begyndelsen af Oktober, saa der- som jeg ikke ligefrem fik Ordre til at tage afsted omgaaende, reg- nede jeg med at ankomme til Stockholm i Løbet af den første Uge af Oktober. Dette blev akcepteret af HEAD-QUARTERS.

Der var meget travlt efter Tyskernes Magtovertagelse, og Ge- stapos Ankomst til Landet tvang os alle til at gaa endnu mere forsigtigt til Værks end hidtil. Jeg havde forladt Klinikken og var flyttet tilbage til min rare Lejlighed paa Strandvejen 4N, men den maatte jeg nu forlade. Mine gode Venner Bjørn og Ellen Møller var saa venlige at stille et Værelse til min Disposition, og jeg boede saa i Bredgade 47, indtil jeg den 7. Oktober rejste til Sverige.

Jeg havde set mig nødsaget til at oprette et Kontor. Ikke med

„Døren er aaben“-Skilt, fast Kontortid eller Personale, men et Sted, hvor jeg kunde træffe mine nærmeste Medarbejdere og gennemdiskutere Problemerne i Ro og Fred — et Sted, hvor jeg kunde læse den efterhaanden omfangsrige Englands-Post, diktere Breve og lave Udkast til Telegrammer. Hidtil var alt dette Arbejde blevet gjort snart paa en Bænk i Ørstedsparken — snart hos Else Neergaard — ofte i en Taxa eller paa en Bar. Jeg levede saa legalt som muligt i mine forskellige Lejligheder og undgik helst at have Papirer eller kompromitterende Materiale af nogen Art liggende. Gestapo skulde nu alligevel ikke faa fat i mig ved en simpel Rutinerazzia i den Karré, hvor jeg tilfældigvis opholdt mig.

Carl Larsen, Aarhus Privatbank, tilbød, at jeg kunde bruge hans Lejlighed i Sankt Annægade 24. Næsten hver Eftermiddag mødtes Inkie og jeg nu paa Christianshavn og arbejdede, som Regel fra to til fire, med Korrespondance og Telegrammer. Ved Fire-Tiden kom Gunnar Christiansen for at hente Telegrammerne og for at aflevere indløbne Depecher. Her kom Ole Geisler, naar han var i Byen, Rantzau kom for at diskutere Propaganda, kort sagt, de kom alle her i Carl's Lejlighed — dog aldrig mere end en eller to ad Gangen.

Hotel Nordland blev Postkontaktsted. Jeg havde lært Direktør Ejler Jørgensen at kende og han stillede med den største Beredvillighed sig selv og sit Hotel til Disposition. Ejler Jørgensen og Portier Petterson var storartede. Det er ubegribeligt, at Tyskerne aldrig opdagede, hvilken Rolle Hotel Nordland spillede i Faldskærmsagenternes Organisation — Guderne skal vide, at vi baade brugte og misbrugte „Nordland“. Kurerer fra Provinsen afleverede Breve til Portier Petterson og kunde saa afhente Svar efter fireogtyve Timers Forløb. Lok-Lindblad hentede Posten hver Dag, og jeg fik den hurtigst muligt i Hænde, hvorpaa jeg dikterede Svarskrivelser til Inkie, som Lok-Lindblad atter sørgede for kom Petterson i Hænde. Vi maatte selvfølgelig indskrænke Antallet af Personer, der kendte et Postkontaktsted til de færrest mulige. Ikke desto mindre var der nok tredive Mennesker, der kendte Adressen paa „Nordland“, og deraf havnede cirka en Trediedel i Shell-Huset — men den Adresse blev aldrig røbet.

Et Par Dage ind i September havde jeg et Møde med Per Federspiel. Han kunde fortælle mig, at de Officerer, der forestod Hærens Efterretningstjeneste, under ingen Omstændigheder vilde flygte til Sverige som saa mange andre Officerer, der havde været saa heldige at undgaa Internering. Endvidere meddelte han mig, at en af Officererne, en Kaptajn, havde bedt om en Samtale med mig. Kaptajnen og jeg spiste Frokost sammen paa „Emilie Kilde“. Det var et meget opmuntrende Møde. Kaptajnen fortalte mig, at hele det Apparat, hans Afdeling havde organiseret, var intakt — ligesaa deres Arkiver, det fyldte saa meget, at der havde været en hel Flyttevogn til at transportere dem væk. Vi indledte Forhandlinger om et mere intimt Samarbejde end hidtil — Officererne havde naturligvis ønsket at bevare deres Legalitet saa længe som muligt og havde derfor maattet afholde sig fra daglig Omgang med illegale Kredse.

Min Skuffelse var derfor saa meget større, da jeg tre Dage efter dette Møde blev underrettet om, at den paagældende Kaptajn Natten før — otteogfyrretyve Timer efter vore Forhandlinger — havde fulgt de andre Efterretningsofficerers Eksempel og var flygtet til Sverige. Jeg har aldrig faaet at vide nøjagtigt, hvad der tvang ham til denne tilsyneladende meget pludselige Beslutning, men han maa jo have haft gode Grunde.

Noget, der gjorde mig virkelig ondt, var, da Duus Hansen fortalte mig, at Kaptajnen umiddelbart før sin Afrejse havde gjort sit bedste for at overtale Duus til at slaa Følge, med den Motivering, at „naar vi, Efterretningstjenesten, nu rejser, bliver der alligevel ikke mere Undergrundsarbejde, der er værd at beskæftige sig med“. Duus Hansen havde erklæret, at han var villig til at komme, hvis Møller, det var mig, ogsaa opgav videre Arbejde i Danmark. Efterretningstjenesten var interesseret i at faa Duus Hansen med, da de gerne vilde have hans tekniske Kundskaber indenfor Rækkevidde, dersom det senere skulde lykkes dem at faa oprettet en traadløs Kontakt over Sundet fra Sverige til Danmark.

Jeg er villig til at indrømme, at Efterretningstjenesten selvfølgelig saa hele deres Politik styrte i Grus med Begivenhederne den 29. August — de ønskede rolige Tilstande for at kunne ar-

bejde, medens vort Maal var en Folkerejsning .. en Protest mod 9. April 1940 .. en Protest mod tre Aars Inaktivitet. Men jeg vil hævde, at det ikke havde hjulpet Danskerne til at genfinde deres gamle Jeg, hvis de efter Krigen blot havde faaet en venlig Tak fra de Allierede, fordi de havde holdt sig saa pænt i Ro under Besættelsen og derved givet det danske Efterretningsvæsen Lejlighed til at fungere upaaklageligt.

Tidligt paa Sommeren 1943 fik Herman Dedichen arrangeret et Møde, der skulde faa den største Betydning for vort Arbejdes videre Forløb. Dedichen havde længe prædikeret for mig, hvor forkert det var, at jeg ikke havde Kontakt med de ledende Politikere, og da vi efterhaanden havde opnaaet tilstrækkeligt til, at jeg kunde tale om at være Leder af en Organisation, indrømmede jeg overfor Dedichen's Argumenter, at en saadan Forbindelse burde oprettes. Det første Møde med Hans Hedtoft Hansen, H. C. Hansen og Alsing-Andersen fandt Sted længe før den 29. August i Dedichen's Lejlighed i Vestersøhus. Foruden de tre socialdemokratiske Folketingsmænd var kun Herman Dedichen og jeg til Stede. Selv om dette første Møde egentlig ikke gav noget positivt Resultat, var det dog af fundamental Betydning, idet Grunden her blev lagt til en Forstaaelse mellem de Allierede og de indestængte danske Politikere.

Vi bestemte os til at mødes regelmæssigt hver fjortende Dag og ved disse Møder, hvor ogsaa Vilhelm Buhl var til Stede, blev de mest aktuelle Begivenheder diskuteret og kommenteret.

Da Frihedsraadet nogle Maaneder efter blev oprettet, var det mit Haab at faa Politikerne fra de store Partier repræsenteret, idet dette vilde være en Hjælp, naar jeg overfor London skulde fremsætte Ideen om at underlægge vor Organisation et rent dansk Raad.

Jeg forudsaa Vanskeligheder med London, naar jeg forelagde min Plan. Hidtil havde man haft mig at udstede Ordre til, og dersom de ikke blev udført som man ønskede det, kunde jeg hurtigt kaldes tilbage og erstattes af en anden Mand. Hvis jeg nu kom med en Plan om at underlægge den med Møje oprettede Organisa-

tion et, dem ukendt, dansk Frihedsraad, hvori jeg ganske vist havde Sæde som London's Repræsentant, men kun med almindelig Stemmeret, vilde London med Rette kunne protestere — og hele Tanken om en ensrettet Kommando vilde dermed gaa fløjten. — Hvis jeg derimod kunde henvise til et Par førende Politikere, der var Medlemmer af Raadet, vilde de utvivlsomt gaa ind paa Planen. Man kendte Mogens Fog's Indsats under Besættelsen, men med al Respekt for Raadets øvrige Medlemmer, saa var de — muligvis med Undtagelse af Schoch — paa det Tidspunkt ganske ukendte i London.

Men dette skulde ikke lykkes mig. Hedtoft Hansen bad mig ganske vist om at være Socialdemokraternes „Observatør“ i Frihedsraadet, men det var en Opgave, jeg af mange Grunde ikke kunde paatage mig. Samtidig stødte jeg ogsaa paa Modstand hos Raadets Medlemmer, der ikke ønskede at gaa Haand i Haand med Politikerne, hvis Meninger i de forløbne Aar havde divergeret saa stærkt fra den Politik, man agtede at føre videre.

Alt, hvad jeg kunde fremføre i London, var altsaa, at man havde oprettet dette Raad bestaaende af gode danske Mænd og at jeg var blevet spurgt, om jeg vilde repræsentere Socialdemokraterne. Endvidere, at jeg ønskede, at den allierede Overkommando skulde underlægge samme Raad al videre Udformning af den Modstandskamp, der med engelsk Støtte fandt Sted i Danmark.

Selv om det ved Forhandlingerne, der fandt Sted i Løbet af Oktober Maaned i London, lykkedes mig at faa Foreign Office til at betragte Frihedsraadet som „det kæmpende Danmark's Regering“, var dette sikkert kun muligt, fordi jeg kunde meddele, at Hedtoft Hansen og Vilhelm Buhl havde Kontakt med Raadet gennem England's Repræsentant i Danmark.

Jeg havde sovet i mindst hundrede forskellige Senge i Løbet af de sidste seks Maaneder, og jeg var ved at blive meget træt af denne ustandselige Skiften. Skulde det ikke kunde lykkes mig at laane et legalt Navn og leje en Løjlighed, hvor jeg kunde bo, betale min Skat, være Husvagt — i det hele taget opføre mig som

en god Bedsteborger? Et Sted, hvor der ikke skulde være illegale Møder, hvor jeg helt kunde være i Fred? Gert Baumgarten fandt Udvej. En af hans Venner var blevet forflyttet til Aarhus og hans Lejlighed vilde blive ledig til 1. Oktober, saa det var meget naturligt, at Baumgarten spurgte, om en Bekendt af ham kunde faa Lejligheden. Saa var det i Orden.

Derefter gjaldt det om at finde et „legalt“ Navn. Ogsaa her var Baumgarten Mand for at klare Situationen. En anden af hans Venner, Koncertsanger Hilmar Biehe, gift med Journalisten Fru Paula Biehe, havde begge i lang Tid taget Del i Arbejdet og ydet os mange Tjenester. Deres Søn, Eric Biehe, en udmærket Frihedskæmper, var Tandlæge i Birkerød. Det blev nu aftalt, at Eric, der boede hos sine Forældre, men havde Planer om at flytte, skulde lade mig leje den omtalte Lejlighed paa Jagtvejen 183 i sit Navn — jeg skulde optræde som Tandlæge Biehe. Det hele gik storartet. Baade Skattevæsen og Folkeregister lod sig overbevise. Kontrakten blev underskrevet med Vicevårten og Lejligheden var min. Da jeg ikke selv havde Tid til at beskæftige mig med Møbleringen, henvendte jeg mig til Lysberg, Hansen & Therp, som paatog sig at ordne det for mig.

FEMTENDE KAPITEL

Tiden var inde for min Afrejse til England. Den 7. Oktober om Eftermiddagen kom Stig Jensen for at hente mig, og sammen kørte vi i en Taxa ud til et Hus i Skovshoved, hvor alt var parat til Turen. Stig havde sørget for noget andet Tøj, som jeg skulde have paa. Der var tykke blaa Sømandsbukser, en islandsk Trøje, Kasket, Træsko og tykke Strømper. Det appellerede i allerhøjeste Grad til Stig's udprægede humoristiske Sans at se mig i denne Mundering, skønt han ikke mente, at en virkelig Fisker vilde tage mit Udseende for gode Varer — men det var jo ogsaa kun Kystpolitiet og eventuelle Tyskere, der skulde stikkes Blaar i Øjnene. Mit eget Tøj samt en lille Mappe, hvori der var Tandbørste, et Sæt Pyjamas og en ren Flip, blev pakket ind i brunt Papir, og

saa begav vi os afsted. Der var maaske knapt en Kilometer at gaa fra Huset ned til Skovshoved Havn og hen ad en Kaj, der dengang syntes saa lang, at jeg troede, den aldrig skulde faa Ende. Stig gik et Stykke bagved og grinede, fordi jeg famlede mig frem. Han havde insisteret paa, at jeg skulde putte mine Brilller i Lommen, saa jeg kunde ikke se — men Stig's Argument var sikkert rigtigt, for hvem har nogensinde set en Fisker med Hornbriller. Jeg vaklede altsaa afsted i mine Træsko i den Retning, hvor Baaden skulde ligge. Der stod en Fisker og en uniformeret Person et Stykke ude ad Kajen, og da jeg kom indenfor Hørevidde, begyndte Fiskeren at skælde mig ud efter de bedste Sømandsforskrifter — han havde ganske vist aldrig set mig før, men var aabenbart ikke et Sekund i Tvivl om, at denne mærkværdige Fremtoning maatte være hans Passager. „Hva' Fa'n i Helvede bildte jeg mig ind at komme dinglende paa denne Tid af Døgnet ..“ Jeg lod som om jeg var temmelig beruset og snerrede, at „man vel for Fa'n ku' ta' sig en Bajer“. Alt imedens Betjenten rystede paa Hovedet ad min Fuldskab, bad Skipperen mig i velvalgte Vendinger om at skruppe ned og se at faa gjort Motoren klar. Kun alt for gerne skyndte jeg mig ombord, nu vaklede jeg ganske naturligt paa Grund af Træskoene og det glatte Dæk og fandt ved et rent Under Nedgangen til Maskinrummet. Betjenten, der ikke anede Uraad, stemplede Mandskabets Søfartsbøger, hvor iblandt var min forfalskede, og alt var klar til Afgang. — Det var dejligt at høre Motoren tøffe og mærke, at Baaden nu bevægede sig. Da vi var kommet ud af Havnen, gik jeg op paa Dækket og lod som om jeg ryddede op her og der. Man kunde jo aldrig vide, om en eller anden Observationspost havde os i Kikkerten. Vejret var yndigt og Skipperen haabede at kunne sætte mig i Land paa den svenske Kyst i Løbet af nogle faa Timer.

Det var blevet overladt til ham selv at bestemme, hvor han vilde sætte mig i Land, saa det var først efter Afgangen fra Skovshoved Havn, at han røbede vort Maal — han vilde sætte mig i Land et Sted mellem Hälsingborg og Ramlösa. Vi kom tæt paa Hven, og blev et Stykke Tid forfulgt af en tysk Patrouillebaad, men den var for langt borte til at indhente os, saa en enerverende halv Time endte med et Lettelsens Suk. Skipperen

fortalte, at vi Klokken ti vilde naa svensk Territorial-Farvand — ikke fordi det nødvendigvis betød, at vi var i Sikkerhed, tilføjede han. Det var ofte sket, at Tyskerne havde forfulgt danske Fiskekuttere langt ind paa svensk Omraade. Klokken var lidt over ni og Vejret som sagt dejligt. En Eskadrille engelske Sterling-Maskiner fløj hen over den svenske Kyst med sydøstlig Kurs. Det virkede som om tusinde Lyskaster blev tændt mellem Hälsingborg og Malmø, og flere af Maskinerne blev fanget i Lyskeglerne.

Kort før vi skulde naa svensk Farvand, ramte en Lyskaster pludselig vor Kutter. Den kom ikke inde fra Land, men fra et Fartøj, som vi nu kunde høre bagude. Der var ingen Tvivl om, at vi blev forfulgt. Fartøjet sejlede meget hurtigt, og selv om vi satte fuld Fart paa, kom Lyden fra Forfølgeren nærmere og nærmere og Lyskasteren forlod os ikke et Sekund. Nu gjaldt det. Skipperen, der gik ud fra, at min Mappe, som jeg i Mellemtiden havde pakket ud, indeholdt de mest forfærdende Ting, hev den uden videre over Bord, før jeg kunde naa at protestere. Der røg min Tandbørste, Flip og en dejlig Pyjamas. Jeg var dog for optaget af Kapsejladsen til at fælde mange Taarer over dette unødvendige Tab. — De sidste ti Minutter, før Forfølgeren overhalede os og tvang os til at standse ved Hjælp af en lille Kanon, der var anbragt i Forstavnen, var alt andet end morsomme. Jeg stod med Pistolen klar, men først vilde vi forsøge at bluffe Tyskerne, som vi troede det var, med vore Søfartsbøger og andre Papirer. — Saa lød det paa klingende Svensk: „Hvem är Ni?“ og da Svaret havde lydt: „Välkommen då!“

Det var det svenske Kystpoliti. Vilde Passagererne komme ombord! Og vilde den danske Kutter straks sejle tilbage . . . ! — Hellere end gerne. Jeg havde intet imod at gøre Resten af Rejsen under det svenske Marineflags Beskyttelse. Jeg huskede lige at faa mine Bukser og Jakke med mig — dem havde Skipperen heldigvis ikke kastet over Bord sammen med Mappen . . . det var sikkert en Forglemmelse. Hurtig Afsked . . . Tak for god Sejlads . . . Lykke paa Rejsen!

Svenskerne tog glimrende imod mig. De bød paa dampende Kaffe og Smørrebrød. Jeg klædte mig om og gav mit Sømandskluns til Mandskabet, som var meget glade for det. En halv Time

senere lagde vi til i Rå's stille Havn, hvor flere Toldere stod parat til at modtage de Passagerer, som Patrouillebaaden maatte have opsamlet. De var meget forundrede over, at jeg var alene — de var bedre vant i disse Dage, hvor mange danske Fiskekuttere bragte henved et halvt Hundrede Passagerer over Sundet ad Gangen.

Den 30. September havde en af vore Forbindelser i Dagmarhus, G. F. Duckwitz, ad Omveje ladet os vide, at Jødeforfølgelserne vilde sætte ind den 2. Oktober. Herman Dedichen havde omgaaende, sammen med nogle Venner, paataget sig at advare saa mange som muligt, og det drejede sig sikkert om flere Hundrede Mennesker, der af den Grund var undsluppet i Tide. Natten mellem den 7. og 8. Oktober, samme Nat som jeg rejste over, blev det største Antal jødiske Flygtninge transporteret til Sverige — alene i Løbet af det Døgn blev mellem seks og syv Hundrede Jøder sat i Land paa Strækningen mellem Falsterbo og Kullen.

Da jeg kom i Land, var der lige ankommet et halvt Hundrede Flygtninge, som endnu var ved at blive registreret af Politiet. Jeg opgav mit Navn som Repræsentant Carl Møller fra København, flygtet fra Danmark paa Grund af illegal Virksomhed i Forbindelse med „De Frie Danske“. I nogle store Busser blev vi alle kørt til Leo's Medicinalfabrikker i Ramlösa, hvor den danske Direktør Holtman tog venligt imod os.

Det havde været dejligt at sætte Foden paa svensk Grund — lige bortset fra et Chok, der varede nogle Sekunder, da jeg saa Skildvagterne marchere op og ned, iført noget som jeg et Øjeblik antog for tyske Uniformer — det var herligt at køre i Bil uden blandede Lanterner, og jeg nød Lyset, der strømmede uhindret fra Folks Vinduer.

Ved Ankomsten til Leo Fabrikkerne blev vi ført ind i Frokoststuerne. Der var allerede mange Mennesker samlet, og alle straaledede de af Glæde og Lettelse over, at det var gaaet godt. Vi fik serveret skoldhed Chokolade og Masser af Sigtebrød med Marmelade. Jeg følte mig egentlig som en Snylter i dette Selskab, da der jo ikke var nogen Grund til at øsle Venlighed og Medlidenhed paa mig. Unge Piger, nogle typisk svenske, andre af umiskendelig semitisk Afstamning, hjalp Mødre med Spædbørn

til Rette. Et Syn, der varmede mig om Hjertet, var en dansk Politibetjent i Uniform, der gjorde sig nyttig paa alle Maader. Rigsvaabnet havde han fjernet fra sin Uniformstrøje, da han jo ikke havde Ret til at bære det mere. Han saa dejlig dansk ud. Det var Politibetjenten fra Snekkersten, der havde hjulpet saa mange Flygtninge afsted, at han selv var blevet tvunget til at tage med sidste Hold.

Trods den Lykke, der straaledede ud fra disse Mennesker, virkede Synet dog tragisk paa mig. De fleste af dem bar tydelig Præg af at have været længe undervejs. Skønt selve Rejsen over Sundet næppe havde taget mange Timer, saa havde en stor Del af dem jo ligget skjult paa Lofter, i Lader eller i Kældere maaske i Dagevis. Mændene var ubarberede og mange havde forandret deres Haarfarve til en besynderlig tizianfarvet Nuance. Mange Mødre sad rundt omkring med deres smaa Børn, der endnu ikke var vaagnet af Bedøvelsen. For at hindre Børnene i at græde under Flugten havde danske Læger, som havde stillet sig til Disposition ved Afskibningsstederne, givet dem Indsprøjtninger, der foraarsagede mange Timers fast, uafbrudt Søvn. Det var rystende . . . saa vidt var det altsaa kommet i Danmark, at Tyskerne, ved deres blotte Tilstedeværelse kunde tvinge Forældre til at lade deres Børn narkotisere! Naar man saa' disse Smaa-børn ligge og sove — med aaben Mund og lidt snorkende i deres alt for haarde Søvn — hadede man Tyskerne mere end nogensinde. Dette Folk, der nød deres Magt, nød at spille Herrens, nød at sparke for Sparkets Skyld, var os uforstaaelige. Hvor var det befriende at tænke paa, at jeg i den næste Maanedstid ikke skulde se disse modbydelige Hunner stavre rundt i deres grimme, daarligt siddende, skidengrønne Uniformer . . .

Efter Maaltidet blev vi vist ind i Sovesalene. Der var tyve Senge, der hvor jeg skulde sove. Ved Siden af mig var en gammel Israelit ved at pakke sin lille Haandkuffert ud. Han talte Yiddish med en ung Dreng, der kunde se ud til at være hans Sønsøn. Jeg lod mig fortælle, at skønt den gamle Mand havde dansk Indfødsret og havde boet i Borgergade siden 1906, kunde han ikke tale et eneste Ord Dansk.

Hist og her hørte jeg Brudstykker af Samtaler, der gik ud

paa, at vi næste Morgen skulde flyttes udenfor Byen til et Sommerhotel, hvor vi foreløbig skulde interneres indtil vore Forhold var klarlagt. „Men det tager højst tre-fire Uger,“ var der en, der sagde.

Til den Tid skulde jeg gerne være tilbage i København via London, det var en lidt vanskelig Situation. London, eller Turnbull fra Stockholm, havde meddelt de indviede svenske Myndigheder, at jeg, ganske vist først den ottende, vilde lande et eller andet Sted paa den svenske Kyst, men det havde ikke været muligt at sige noget bestemt. De Myndigheder, der noterede mit Navn ved Ankomsten til Rå, havde ikke reageret overfor Navnet „Repræsentant Carl Møller“, saa jeg var nødt til at røbe min Identitet overfor Direktør Holtman. „Mon det er muligt at komme til Stockholm i Morgen?“ spurgte jeg. „Kære Ven,“ sagde han, „jeg har meget travlt nu, men jeg kan dog sige Dem, at de første tre Uger bliver det ikke, og det er højst sandsynligt, at De overhovedet ikke faar Lov. Alle vil til Stockholm, men det kan de svenske Myndigheder selvfølgelig ikke tillade.“ Jeg erklærede saa meget bestemt, at jeg ønskede at tale med ham aldeles omgaaende inde paa hans Kontor — Klokken var nu næsten tre om Natten. Han saa yderst forbavset ud og det stod tydeligt skrevet paa hans Ansigt: „Gud ved, hvad han nu har fundet paa?“ Naa, jeg blev dog vist ind paa Kontoret, hvor der i hvert Fald ikke var et Utal af Flygtninge indenfor Hørevidde. Jeg bad ham, om han vilde være saa elskværdig at sætte sig i Forbindelse med Kriminalassistent Palm i Hälsingborg, og det lykkedes mig virkelig at overbevise ham om, at det var nødvendigt. Da Palm i Telefonen hørte Navnet „Carl Møller“, sagde han, at han vilde komme omgaaende, og det varede da heller ikke mere end en halv Time. Han lovede mig at skaffe alle mulige og umulige svenske Papirer, og lidt efter kørte vi alle tre til Hälsingborg, hvor jeg fik et herligt varmt Bad i Holtman's Lejlighed, og ovenikøbet blev tvunget til at sove i hans egen Seng.

Næste Dag fik jeg travlt, men det var dejligt at gaa rundt uden at skulle tænke paa, at man kunde blive arresteret naarsomhelst — det kunde jeg for den Sags Skyld godt være blevet som illegal Flygtning uden Papirer, men saa galt gik det altsaa ikke. Palm

opfyldte sit Løfte om at fremskaffe de nødvendige Dokumenter, det hele skulde gaa forbandet hurtigt. Jeg traf ogsaa Kaptajn Malmquist, den fremragende Chef for Øresund Marinestrikt, og under Iagttagelse af utallige Forsigtighedsregler aflagde jeg Besøg paa det britiske Konsulat, hvor jeg havde en orienterende Samtale med Konsulen, Mr. E. T. Grew. Vi aftalte iøvrigt at mødes i Stockholm et Par Dage senere.

Holtman skaffede Sovevogn til Stockholmtoget Klokken 10.20, men inden det gik, naaede jeg at tilbringe et Par hyggelige Timer med mine gode Venner Kai og Dora Philipson, som jeg tilfældigvis havde truffet.

Hvor var det dejligt at se en Sovevogn igen, det var næsten Synd at falde i Søvn fra al denne herlige Luksus. Jeg vaagnede meget tidligt, trak Gardinet fra, og oplevede en af de Stunder, hvor man fuldt og helt føler Glæden ved at leve. Toget kørte gennem det skønne, svenske Landskab — Solen var lige staaet op og Birketræerne stod ranke Mil efter Mil, saa langt Øjet rakte. Jeg fik frisk Kaffe med tyk Fløde serveret hver halve Time og var helt ked af det, da Sovevognskonduktøren kom og sagde, at jeg maatte staa op nu, hvis jeg skulde være færdig, før vi naaede Stockholm.

Direktør Holtman havde sørget for, at jeg blev indkvarteret paa „Castle Hotel“ og jeg tilbragte tre—fire travle Dage i den svenske Hovedstad. Dagen gik dels med Forhandlinger i Legationen, dels med at være sammen med gamle Bekendte fra Arbejdet i Danmark. Her var Roland Olsen, der ventede paa Lejlighed til at komme til England — Direktør Hansen fra Frederikshavn, saligt ihukommende Andy Larsen — Konsulinde Valentin og hendes Datter, Birgit. Konsulinden havde haft en meget dramatisk Rejse over Øresund sammen med en Nordmand, der illegalt havde besøgt os i København. Endvidere var der Erik Seidenfaden, Ebbe Munck, Aksel Schiøtz og mange andre samt naturligvis Ronnie Turnbull.

Uden at have anden Ulejlighed end at gaa hen og lade mig fotografere, fik jeg udstedt et fuldstændigt legitimt dansk Pas, der lød paa Carl Møller og var viseret til Storbritannien.

Den 13. Oktober fløj jeg fra Stockholm til Skotland. Paa Brom-

ma Flyveplads blev jeg klædt paa som en Nordpolsfarer i skindforet Flyvedragt med indlagt elektrisk Varme, Pelshue med indlagte Telefonøreklapper og Masser af Snore. Paa Ryggen fik jeg en Faldskærm samt et Iltapparat, hvis Snore var forbundet med en Maske beregnet til at anbringe over Næse og Mund, naar Lufften paa Grund af Højden blev saa tynd, at den maatte suppleres med Ilt.

Jeg hilste paa Piloten og hans Observatør. De var utvivlsomt Officerer i R.A.F., men bar British European Airways Uniform og færdedes smilende rundt i den svenske Luftfartsbygning, hvor der ogsaa var adskillige tyske Piloter, som besøgede den daglige Trafikflyvning mellem Stockholm og Tyskland.

Der er ingen Tvivl om, at der fandtes tyske Spioner paa Flyvepladsen. Tyskerne vilde nok vide, hvem der fløj frem og tilbage mellem Sverige og England i hurtiggaaende Mosquito Flyvemaskiner. At det hver Gang maatte være en Person af dog nogen Betydning, fremgik af, at Mosquito'en kun kunde tage een Passager ad Gangen, og da B.E.A. jo ikke er noget filantropisk Foretagende, gav alene den Kendsgerning Stof til Eftertanke.

Klokken ni blev jeg vist ud til Maskinen, som stod parat paa Cementbanen. Jeg blev anbragt i den saakaldte bomb-rack -- Bombeophængnings-Anordning — som i Øjeblikket ikke indeholdt andet end et Par Postsække fra den engelske Legation, — og nu mig. Vi startede øjeblikkeligt. Lemmen, hvorigennem jeg var kommet ind i Bomberummet, stod seks—syv Centimeter aaben. Den blev staaende aaben paa hele Turen og Suset, der stod ind om mig, blev koldere og koldere, jo højere vi kom op.

Gennem min Telefon, der var forbunden med Pilotens og Observatørens, fulgte jeg den stadige Samtale mellem dem. Det var interessant, men ikke videre hyggeligt — ikke mindst fordi jeg intet kunde se og saaledes slet ikke kunde bedømme, hvor meget vi blev beskydt, naar Observatøren talte om „pretty heavy anti-aircraft fire“. Der kunde dog ikke herske Tvivl om, at det gik hedt til, da vi fløj over Norge.

Pludselig lød det i Telefonen: „Messerschmitt on your starboard side“. Det var Observatørens Stemme. Lidt efter kunde jeg forstaa, at vi blev forfulgt af to tyske Natjagere. Vi laa paa dette

Tidspunkt paa cirka 25.000 Fods Højde og var vistnok klar af Norge's Kyst. I maaske ti Minutter fløj vi, saavidt jeg kunde finde ud af, i de utroligste Kurver, Stigninger og Fald. Altsammen for at „ryste“ Forfølgerne af os. Og nu henvendte Piloten sig direkte til mig over Telefonsystemet: „Jeg foretager nu et Styrt-dyk“! Han glemte dog at sige, at jeg skulde lukke af for min Iltmaske, som allerede længe havde været i Funktion. Og saa styrtede vi. Det var en højst ubehagelig Oplevelse. Farten maa have ligget i Nærheden af 1000 Kilometer i Timen. Med Motorerne for fuld Fart jog vi nedad mod Havets Overflade.

Dels fordi jeg ikke havde slaaet Ilttilførslen fra og sikkert ikke mindst fordi jeg selvfølgelig er ganske uvant med Styrtdyk, be-svimede jeg et eller andet Sted mellem Himmel og Jord og kom først til mig selv efter ti Minutters Forløb. Saa fik jeg at vide, at vi ganske eftertrykkeligt havde „rystet“ Tyskerne af os. Jeg var stokdøv paa det ene Øre og det varede mindst en Uge, før jeg igen kunde høre normalt.

Trods alle vore smaa Svinkeærinder varede Turen knapt tre Timer og vi ankom velbeholdent til Leuchars Flyveplads i Skotland. Mr. Spink fra HEADQUARTERS var kommet op for at hente mig, og næste Morgen rejste vi sammen til London.

SEKSTENDE KAPITEL

Commander Hollingworth ventede paa King's Cross Station, da vi ankom ved Syv-Tiden om Aftenen. Det var dejlig at se ham — han var den sidste, der sagde Farvel til mig paa Thamesford Flyveplads og nu den første til at ønske mig velkommen tilbage til London. Han havde sørget for Værelse paa „Strand Palace“ — et Hotel, jeg havde benyttet i snart mange Aar, og efter at jeg havde taget Bad og skiftet Skjorte til Akkompagnement af et Par Velkomstdrinks, gik vi ud for at spise og snakke om alt det, der var sket i de forløbne otte Maaneder — det var jo en hel Del. Holly havde udarbejdet et Program for de tre Uger, som han regnede med, at jeg skulde tilbringe i London. Jeg bad ham holde lidt

igen, da det jo vilde have sine Vanskeligheder at føre Forhandlinger, naar man tog i Betragtning, at jeg var stokdøv paa venstre Øre og noget tunghør paa det højre. Vi snakkede til langt ud paa Natten.

Da jeg vaagnede næste Morgen, gik det for første Gang op for mig, hvor eventyrlig den forløbne Uge havde været — i Dag i London, for firetyve Timer siden i Stockholm og for bare otte Dage siden i det tysk besatte Danmark. — Og da jeg velbarberet og nypresset, ombølget af Røgen fra en Player's begav mig ud af „Strand Palace“ og med min Paraply gjorde Tegn til en Taxa, kulminerede min Glæde over at være i England. Vi kørte op over Trafalgar Square — Leicester Square — Piccadilly — Park Lane — Marble Arch til Hovedkvarteret i Baker Street. Solen skinnede. Det var henrivende Vejr. Kalechen var slaaet ned, og da vi kørte op over Leicester Square og op ad Piccadilly, sang jeg for fuld Hals: „Good-day, Piccadilly — how do, Leicester Square“, medens jeg tænkte paa den sidste Dag i London før Turen til Jylland. Dengang havde Poul Jensen og jeg kørt ned ad Piccadilly og krydset Leicester Square — ogsaa syngende, men i en hel anden Sindsstemning: „Good-by, Piccadilly — Farewell, Leicester Square.“

I Hovedkvarteret traf jeg Christian Broberg og Borch Johansen, som nu begge arbejdede i Baker Street. Hollingworth var allerede paa sit Kontor og desuden var der gamle Kendinge som Captain Taylor — vi kaldte ham altid Artie, fordi hans Initialer var R.T. — Maisie Defries, Ann, samt en Del nye Ansigter. Der var nu cirka tyve Mennesker i Danish Section, medens Arbejdet for blot et halvt Aar siden nemt kunde bestrides af tre, nemlig Hollingworth, Spink og Maisie. Her var ogsaa Lieutenant Beam, som var blevet ansat, fordi han forstod lidt Dansk. Desuden gensaa jeg Colonel J. S. Wilson, Chefen for „Scandinavian Section“, en Mand, som blev min Ven og hvis moralske Støtte var — og stadig er — uvurderlig for mig. Senere paa Dagen kom Brigadier Mokler-Ferryman, den Mand, der nøje fulgte de interne Forhold i Norge, Polen og Danmark og havde Indberetningspligt overfor Major-General Colin Gubbins.

Min manglende Hørelse generede mig umaadeligt, saa jeg insisterede paa at konsultere en Læge. En Harley Street Specialist blev tilkaldt og erklærede, at der intet var i Vejen. Han lovede mig, at jeg skulde være fuldt restitueret i Løbet af en Uge, hvilket naturligvis var en Lettelse, men jo ikke gjorde det mindre ubehageligt, medens det stod paa. Iøvrigt gik den første Dag med at gennemgaa Programmet for mit Ophold i England — med at snakke og høre Nyt fra „45“ og med at spise Frokost med min gamle Chef, Major — nu Colonel — Spooner, Major Brown, der stadig var Chef for Hatherup Castle, Hollingworth og flere andre.

Da jeg kom hjem til Hotellet, fandt jeg min Uniform. Ved min Ankomst til Danmark i Marts samme Aar var jeg blevet Sekondløjtnant, ret hurtigt efter var jeg blevet udnævnt til Premierløjtnant — og nu havde jeg modtaget min Kaptajnsbestalling.

Jeg boede under Navnet Captain Miller — den hensygnende Rest af Repræsentant Carl Møller — og blev overalt forestillet som saadan. Jeg havde Forbud mod at træffe gamle Bekendte, hvis det paa nogen Maade kunde undgaas. Dette Forbud overtraadte jeg dog et Par Gange, for selv om Baker Street Reglerne skulde overholdes, virkede det lidt latterligt ikke at tage mod en Indbydelse til at besøge Direktør Karsten, da jeg tilfældigt mødte ham og hans Kone paa Gaden, og de udbød: „Er De her, Muus! Vi troede, De var i Danmark, det bliver sagt i danske Kredse!“

Der kom nogle travle Uger. Der var Forhandlinger med Air-Ministry, Møder i Ministry for Economic Warfare, hvor Lord Selborne præsiderede, og i Foreign Office, hvor jeg overfor C. F. A. Warner — Assistant Under-Secretary of State for Foreign Affairs og Specialist i skandinaviske Anliggender — forsøgte at gøre det klart, hvor betydningsfuldt det vilde være, dersom man besluttede sig til at støtte Danmarks Frihedsraad. Det var her en stor Hjælp at kunne pointere, at skønt hverken Vilhelm Buhl eller Hedtoft Hansen var Medlemmer af Raadet, var de dog gennem mig i Kontakt med det — dette sidste fremførte jeg til Trods for, at Forbindelsen kun eksisterede qua mig, og at den var stærkt imod Medlemmernes Vilje, idet man ikke ønskede et Samarbejde med de gamle Politikere.

Jeg traf ogsaa „en god Ven af Danmark“, Rodney Gallop, som blev Chargé d’Affaires i København umiddelbart efter Kapitulationen, og Professor Brinley Thomas, som arbejdede med en Plan om at oprette en Radiosender i England, der skulde forestille at transmittere fra dansk Omraade — en Plan, som han ogsaa gennemførte, desværre uden større Succes.

Før min Afrejse fra København havde Vilhelm Buhl og Hans Hedtoft Hansen bedt mig tage nogle Breve med til England. For en Sikkerheds Skyld blev disse Breve ad anden Vej fremsendt til Stockholm, hvor jeg fik dem udleveret af Per Albin Hansson. Der var Breve fra det danske Kongehus til den engelske og norske Kongefamilie i London, samt et Brev fra det danske Socialdemokrati til Clement Attlee, Lederen af det engelske Labour Party. Kongefamiliernes Breve fremsendte jeg gennem det engelske Udenrigsministerium og Brevet til Mr. Attlee fik Christmas Møller, som jeg havde lange Samtaler med, og som nogle Dage senere meddelte mig, at Mr. Attlee gerne vilde træffe mig. Jeg blev tilsagt til Downing Street Nr. 11 en Eftermiddag Klokken tre. I Attlee’s Forværelse ventede ogsaa den britiske Ambassadør i Moskva. Uheldigvis fik vi begge samtidig Foretræde hos den travle Attlee, hvorfor hverken Sir Archibald John Kerr Clark Kerr, G.C.M.G., K.C.M.G., eller jeg fik uddybet det, der laa os paa Sinde. — Men meget hyggeligt var det.

Ved alle disse Møder blev Grunden lagt til den Beslutning, som S.H.A.E.F. — Supreme Headquarters Allied Expeditionary Forces — i Foraaret 1944 tog, da de anerkendte Danmarks Frihedsraad.

Da jeg havde været i London en Uges Tid, blev jeg modtaget i Audiens hos Kong Haakon af Norge. Kongen ønskede personligt at høre om Forholdene i Danmark. Jeg var tilsagt Klokken 11.30 i Kongens London-Residens, Kensington Palace Gate Nr. 10. Da den Vogn, jeg ellers kunde disponere over, var i Uorden, maatte jeg tage en Taxa fra Baker Street til Kensington. Da jeg naaede derud, blev jeg modtaget af den jourhavende Adjudant, og paa Slaget 11.30 blev jeg vist ind til Kongen. Hans Majestæt underholdt sig med mig i halvanden Time — vi sad hyggeligt foran en stor Kulild . . .

Klokken et rejste Kongen sig op, jeg forberedte mig paa at tage Afsked. „Nej,“ sagde Kongen afværgende, „nu skal vi have lidt Frokost.“ Vi gik saa ud i Forværelset, hvor jeg blev præsenteret for Kronprins Olav, der ventede paa sin Fader, og da gik det op for mig, at vi alle skulde spise Frokost sammen. Det var overvældende. Jeg havde endnu Vognen holdende udenfor med tikkende Taxameter — og ved Siden af holdt den kongelige Vogn med Flag, Vaaben og Kroner, med Skildvagter i Retstillinger og Tjenere vimsende omkring. Jeg blev nødt til at bede Kongen undskylde mig et Øjeblik, medens jeg betalte Chaufføren. „Nej, ikke Tale om,“ protesterede han leende og gav sin Adjutant Besked om at gøre det. „Krigen koster dog Norge saa meget hver Dag, at dette Beløb næppe vil gøre nogen større Forskel.“ — I Vognen sad jeg ved Siden af Hans Majestæt, medens Kronprinsen og Adjudanten sad paa Klapsæderne! Jo, det var et stort Øjeblik, som jeg ikke saa nemt skal glemme. Jeg anede ikke, hvor vi skulde spise Frokost, før Vognen, der var paa Størrelse med et Slagskib, lagde til ved Indgangen til Carlton Grill, Haymarket. Vi gik ind i den overfyldte Restaurant, Kongen først og Kronprins Olav tvang mig til at gaa lige efter, medens jeg forsøgte at se ud, som om jeg hver Dag høfligt skændtes med Konger og Kronprinser om hvem af os, der skulde gaa først gennem en Dør. Et Bord, dækket til fire, var reserveret midt i Restauranten — og der sad vi saa i al skandinavisk Hyggelighed. Jeg lille Kaptajn mellem Kongen og Kronprinsen. Adjudanten, der havde Oberstrang, sad overfor.

Jeg vilde nu have været mere glad, hvis jeg i Forvejen havde vidst om denne Frokost. Der var ogsaa — men for sent — kommet Besked til Baker Street, men man havde ikke kunnet finde mig.

Hvis jeg havde haabet at kunne tage det lidt mere med Ro i London end i København, havde jeg taget grundigt Fejl. Der var altid Møder — og flere end jeg nogensinde naaede at deltage i maatte annulleres. Baker Street anslog en Chief-Organisers Gen-nemsnitslevetid til to Maaneder — og jeg var en af de faa, der

var vendt tilbage efter aktivt Arbejde indenfor fjendtligt Omraade. Det var derfor naturligt, at alle Baker Street's Eksperter vilde have fat i mig for at faa første Haands Besked om, hvorledes deres Teorier, ifølge hvilke Folk blev trænet til Undergrundsarbejde, virkede i Praksis. Jeg kom sjældent fra Kontoret før ved Nitiden om Aftenen — godt træt.

En Dag havde jeg inviteret en ung F.A.N.Y. Løjtnant ind til et Stykke, der gik paa „Whitehall Theatre“. „Paa Tirsdag vil jeg gerne gaa fra Kontoret senest Klokken fem,“ havde jeg sagt til Holly flere Dage i Forvejen. Det var selvfølgelig i sin Orden. Jeg havde faaet Billetter paa anden Række, Stykket begyndte Klokken otte og Joyce og jeg skulde mødes i Cafe Royal's Bar Klokken 7.30. Jeg gik fra Kontoret allerede Klokken fem, men var knapt kommet ind paa mit Hotelværelse, før Telefonen ringede. Det var Holly's Sekretær, Maisie: „Jeg er meget ked af det, Flemming, men Commander Hollingworth vil gerne tale med dig. Han er i den svenske Restaurant i Baker Street om en halv Time. Du maa endelig være der!“ Klokken var seks og Klokken halv otte skulde jeg møde Joyce i Cafe Royal. Kunde jeg da ikke have een eneste Aften i Ro! Mon der var indløbet et meget alarmerende Telegram hjemmefra? . . . Ved Naadens Tilskikkelse fik jeg fat i en Vogn. Holly og jeg kom samtidig. Han bestilte Kaffe. „Ja, du maa undskylde, jeg forstyrrede dig, Flemming, men jeg vilde gerne fortælle dig, at Kongen har beordret Lord Selborne til paa sine Vegne at dekorere dig med D.S.O. — i Morgen!“ Jeg var lige ved at besvime, Lokalet sejlede rundt for Øjnene af mig. — „Du gode Gud!“ fik jeg vist fremstammet. Jeg havde ikke haft nogen Anelse om det, det kom fuldstændig som en Bombe, og jeg tilgav Holly, at han havde „forstyrret“ mig. Inden jeg tog Afsked med ham, naaede han lige at fortælle mig, at det af Sikkerhedshensyn var Lord Selborne og ikke Kongen selv, der vilde overrække mig Ordenen.

Næste Morgen sendte jeg Inkie et Telegram, som Tyskerne utvivlsomt hørte, men var ude af Stand til at tyde. Jeg friede til hende . . for anden Gang. Hun havde Nøglen og kunde tyde Telegrammet. — Hun svarede NEJ.

Højtideligheden hos Lord Selborne var ansat til Klokkeren elleve om Formiddagen. Ingen, der var til Stede, kunde undgaa at bemærke, at jeg led utaalelige Kvaler. Jeg var anbragt paa et lille Stykke rødt Fløjl midt i en Sal, der forekom mig at være paa Størrelse med Peterskirken i Rom. Der — langt ude i Horisonten stod Spooner, General Gubbins, Brigadier Mokler-Ferryman, Colonel Wilson, Commander Hollingworth, Colonel Spurberg og en Del Mennesker, som jeg ikke kendte. Lord Selborne holdt en Tale, hvoraf jeg ikke hørte andet end Lyden af hans monotone, gamle Stemme. Han fæstnede Ordenen paa min Uniform og trykkede mig i Haanden — endelig var det overstaet.

Da jeg kom hen til Døren, snuppede en meget fin, uniformeret Ordensherre Dekorationen af min Uniform, anbragte den i en nydelig Æske og overrakte den til mig. Alle kom hen og gratulerede og Holly sagde: „Jeg havde virkelig Medlidenhed med dig, jeg kunde se, at du led Helvedes Kvaler“ — Men det var dejligt paa Vejen tilbage til Kontoret i Baker Street at stoppe hos en Skrædder og formedelst en Shilling faa Ordensbaandet syet paa Uniformen.

Det trak ud med min Tilbagerejse til Danmark. Jeg var kommet til London den 15. Oktober, men midt i November var vi endnu ikke ved Vejs Ende med Planerne for det engelsk organiserede Undergrundsarbejde i Danmark. En Ting, som i Særdeleshed krævede dybe Overvejelser og lange Diskussioner, var en paatænkt Opdeling af Danmark i Regioner. Planerne blev udarbejdet, men foreløbig henlagt indtil man saa, hvorledes Modstandsarbejdet i Danmark udviklede sig.

Ind imellem blev der dog ogsaa Tid til at møde gamle Venner. Jeg tilbragte et Par Aftener med Johnny Bevan; var ogsaa ude med Christian Bencard og hans engelske Kone — for slet ikke at tale om Lofty, Erik Hecht-Johansen. Han gjorde nu Tjeneste hos Brinley Thomas i Propaganda-Afdelingen og var ved at falde til Ro der, men heldigvis skiftede han Mening med Hensyn til, hvor han kunde gøre mest Nytte, og søgte tilbage til aktiv Tjeneste i S.O.E. Et lille halvt Aar efter mit Besøg i London lykkedes det

at faa Lofty til Danmark, og jeg var glad ved at faa en Mand med hans klare Hjerne. De mange, der af personlig Erfaring kender Lofty's Indsats paa Fyen i de sidste Aar af Besættelsen, vil give mig ubetinget Ret.

Jeg maatte ogsaa finde Tid til at aflægge Security-Skolen et Besøg. Det var meget fornøjeligt at komme der — specielt da det ikke var som Elev. Jeg blev dog ikke saa lidt overrasket, da Colonel Woolridge — efter en længere Middag i Officersmessen — bad alle komme ind i Foredragssalen, „hvor Captain Miller nu vil fortælle Dem om sine Erfaringer fra Danmark“. — I Betragtning af al for megen Venlighed i Løbet af Eftermiddagen, samt under og efter Middagen, bad jeg Obersten om at udsætte „Foredraget“, som jeg overhovedet ikke var forberedt paa, til den næste Formiddag!

S.T.S. 17, Skolen, hvor der blev indøvet Sabotage under Eksperters kyndige Ledelse, maatte jeg ogsaa besøge — og min gamle Skole, Hatherup Castle. Jeg var meget interesseret i at se de Danskere, der nu blev uddannet paa S.T.S. 45, for om muligt at danne mig et Begreb om, hvilken Post de vilde være bedst egnet til, naar de kom til Danmark. — Her traf jeg ogsaa Frantz Lassen, Broder til Anders Lassen, der faldt i Italien den 9. April 1945, og som posthumt blev tilkendt det engelske Riges højeste Dekoration, Viktoria Korset.

En Del af min Tid tilbragte jeg i „Bush House“, hvor Miss Townsend med fast Haand forestod den Afdeling, der tog sig af Særmeldinger i de danske Udsendelser. Det var paa det Tidspunkt, vi udarbejdede Systemet, der satte Tyskerne saa mange graa Haar i Hovedet, og i saa høj Grad interesserede danske Lyttere. Indtil da havde vi benyttet en Variation af Speakerens Godnathilsen som Kode. Ideen med Hilsen til Anna, Børge etc. opstod egentlig som Følge af, at en Mand i Danmark paa et Tidspunkt, hvor det kneb med Penge, havde laant os ti Tusinde Kroner. Han ønskede Pengene godskrevet i London til Udbetaling efter Krigen, og som Kvittering bad han om, at der i B.B.C.'s danske Udsendelse, paa den og den Dag, maatte blive sagt „Hilsen til Beatrice“. Hans Kone hed Beatrice og det var hendes Fødselsdag den paagældende Aften. Det blev arrangeret og Manden fik sin luftige Kvittering.

Miss Townsend, Hollingworth og jeg udarbejdede Systemet i Detailler og gennemprøvede det.

Det var iøvrigt morsomt at gaa rundt i „Bush House“ og gennem Glasvægge iagttage Udsendelserne til de forskellige okkuperede Lande. En Ting gjorde dog et ubehageligt Indtryk paa mig som Udlænding — selv om det var forstaaeligt, at Sikkerhedspolitiet ogsaa hos B.B.C. maatte gardere sig mod alle Eventualiteter. Naar der blev udsendt Nyhedsbulletiner paa de forskellige Sprog, var der altid en ekstra Mand til Stede i selve Studiet. Den Belgier, Hollænder, Franskmand, Dansker, hvem det nu maatte være, der læste Nyhederne op — og en Englænder, der var Ekspert i det paagældende Sprog. Englænderen sad med Fingeren paa en Knap og fulgte Ord for Ord med i Manuskriptet. Hvis den „Indfødte“ afveg den mindste Smule fra den godkendte Tekst, trykkede Englænderen øjeblikkeligt paa Knappen, hvorved Udsendelsen blev afbrudt. Paa denne Maade sikrede man sig, at Kodeord ikke blev indflettet i Nyhedsstoffet.

Det var Miss Townsend, der arrangerede et Besøg i „Broadcasting House“ paa Portland Place, Hovedsædet for British Broadcasting Corporation. Det var forbunden med mange Vanskeligheder at slippe indenfor, men Miss Townsend overvandt dem alle, og en Formiddag Klokken elleve tog vi saa derhen. Uniformeret og civilt Politi undersøgte vore Papirer meget nøje. En Ingeniør viste os rundt og det var virkelig en Oplevelse at se det hele. Hvor ofte havde jeg ikke lyttet til B.B.C., da jeg sad i Liberia! Efter Krigens Udbrud drejede hele Ens Tilværelse sig om Nyheder, Kommentarer og Taler, der blev udsendt netop fra Portland Place.

Da Klokken var lidt i et kom vi ind i „the newsroom“, det Kontor, hvor alle Nyhederne blev samlet og bearbejdet til Udsendelserne. Der stod et Utal af Fjernskrivere og tikkede for fuld Fart og travle Journalister var ivrigt beskæftiget med at faa de allerstidste Nyheder med i den Udsendelse, der skulde finde Sted Klokken et — i Løbet af ti Minutter. Ingeniøren, der viste os rundt, udpegede diskret den Speaker, der havde Tjeneste. Han sad og læste i sit Manuskript — formodentlig for at gennemgaa alle de fremmede Stednavne. Jeg syntes, Ansigtet forekom bekendt og det gik aabenbart ham lige saadan. Jo, det var Richard Wessel!

Han kom hen til mig og vi fandt hurtigt ud af, at det var mindst ti Aar siden, vi havde set hinanden i hans Onkels Hus i Christiania-gade. Det var et meget hyggeligt Møde. Dick inviterede straks Miss Townsend og mig op i selve Studiet, hvor han skulde læse Nyhederne. Vi maatte skynde os. Et Par Hundrede Millioner Mennesker i det engelske Imperium — foruden talrige Millioner udenfor Imperiet — ventede nu paa Big Ben's Slag og Stemmen, der skulde bringe dem Nyhederne. Bag en tyk Glasvæg sad et Par Teknikere, Dick satte sig ved Skrivebordet, hvor Mikrofonen stod og vi anbragte os bag ved ham. Et Vægur med meget stor Sekundviser tilkendegav, at der endnu var et Par Minutter tilbage. Et rødt Lys blev tændt, og Dick forklarede, at naar det skiftede til grønt, betød det, at Mikrofonen var aaben — ikke noget med at hoste! — Og saa lød den Stemme, som jeg saa ofte havde hørt i Liberia — som Millioner af Mennesker Dag efter Dag spændt afventede: „This is London calling, here is the News and it is Richard Wessel reading it.“

Man forstaar maaske ikke, hvilke Følelser der besjælede mig ved at sidde her i selve Studiet, hvorfra saa mange Nyheder var gaaet ud i Verden — men jeg havde jo boet ti Aar i Liberia — jeg havde lyttet til mindst tre Nyhedsudsendelser om Dagen og, da Krigen brød ud, til mange flere. Det var herfra, at jeg havde hørt om Edward VIII's Abdikation, om Tyskernes Overfald paa Østrig, om Indmarchen i Sudeterland, om München, — Hitlers Krig mod Polen — Englands Krigserklæring den 3. September 1939 og om Besættelsen af Danmark

Da Dick var færdig med at læse Nyhederne, forlod vi Studiet og han inviterede os til at spise Frokost i B.B.C.'s Kantine. Det var morsomt. Her saa man alle Berømtighederne forsyne sig med kold Skinke og Pickles, skoldhed The og Rundstykker med Ost. Her var Wickham Steed, forhenværende Redaktør af „The Times“, nu celebreret Kommentator. Derovre sad Ben Lyon og Bebe Daniels — og ved et Bord, sammen med nogle Englændere, den dygtige Leder af B.B.C.'s danske Afdeling, Robert Jørgensen.

Vi talte om Danmark. Dick's Fader, Pedro Wessel, Søn af Chile's Don Pedro, er Broder til Ministeren i København, men jeg kunde ikke fortælle ham ret meget om Familien — i Særdeleshed

ikke, da de havde maattet forlade Danmark og nu sad i Lissabon paa Vej til New York. Forresten fortalte Dick mig, at naar han lige siden den 9. April havde sagt „Good-night everybody — Good-night“, var det sidste „Good-night“ rettet til Christianiagade.

Jeg benyttede Lejligheden til at spørge, om det virkelig var sandt, at Speakerne ved B.B.C. skulde være i Smoking om Aftenen. Dick bekræftede det, men efter Luftangrebene var taget saa voldsomt til, havde man dog ophævet denne Bestemmelse indtil videre.

Det er vanskeligt at undgaa Gnidninger mellem Afdelinger, hvis Arbejde berører hinanden, det være sig i et Krigsministerium eller en Margarinefabrik. Saaledes da ogsaa i Baker Street. En Afdeling, som jeg kan kalde „Broadway“, ønskede at oprette en selvstændig Organisation i Danmark og sende deres egne Folk pr. Faldskærm til Landet — de skulde arbejde fuldstændig uafhængigt af vor Organisation. S.O.E. indsaa straks det umulige i de Forhold, der ikke kunde undgaa at opstaa. Disse to Organisationers Folk vilde før eller senere støde paa hinanden i Danmark, og inden man vidste et Ord af det, vilde vi være ude i en større Kontrovers. Farligt kunde det ogsaa blive — hvis Tyskerne for Eksempel udgav nogle af deres Folk for engelske „Faldskærmsagenter“, skulde disse Folk naturligvis omgaaende likvideres, og hvordan skulde vi kunne skelne mellem Ven og Fjende?

Der vilde opstaa uanede Vanskeligheder, hvis to sideløbende, engelsk-ledede Organisationer skulde arbejde i et saa lille Land som Danmark. S.O.E. kunde imidlertid ikke nedlægge Forbud mod Broadway's Plan — højst forelægge Sagen for det rette Forum og saa haabe paa det bedste, men vi valgte en anden Fremgangsmaade. Vi indledte Forhandlinger med Broadway og tilbød at levere de ønskede Oplysninger direkte til dem. Vi tilbød dem, at de kunde benytte vort Radiosystem i Danmark, og at de Koder, der skulde bruges, kun skulde kunne dechifreres af dem selv — og saa naturligvis i Danmark.

Der blev diskuteret i Ugevis, men endelig begyndte Broadway dog at indse de kolossale Fordele ved at benytte en færdigtømret

Organisation i Stedet for at skulle oparbejde en ny selv. Det viste sig imidlertid, at Broadway's øverste Chef ønskede at træffe mig først. Det skulde være under Omstændigheder, hvor Generalen personligt kunde overbevise sig om, at jeg i givet Fald ikke vilde tale over mig. Alt dette vidste jeg dog ikke før senere.

En Dag modtog jeg en Middagsinvitation, der virkede lidt desorienterende. En mørkhaaret Major overbragte Indbydelsen. Han lignede netop det, han var, en af den hemmelige Tjenestes betroede Mænd — en af dem, der aldrig ses, men som sidder bag Brilller og lukkede Døre og trækker i mange Snore. Jeg traf ham ofte senere og fandt ud af, at bag det strenge Udseende skjulte sig en Hjertets Adel — ofte havde han svært ved at lade sin Intelligens beherske sine Følelser.

Middagen fandt Sted i et privat Værelse paa „Savoy“. Generalen tog imod. En Oberst rakte mig en cocktail! Man lod mig forstaa, at vi kunde tale ganske frit, da Tjenerstaben var betroede Folk. Der var ti Gæster, hvoraf jeg kun kendte cirka Halvdelen og vi fik en overdaadig Middag med uanede Mængder at drikke. — Alle var lidt for omsorgsfulde med at fylde mine Glas og det gik ret hurtigt op for mig, at hele denne Middag udelukkende var arrangeret for at faa mig til at tale om Ting, der ikke vedrørte Folk udenfor min egen Sektion. Jeg sad ved Siden af selve Generalen og han var ikke den mindst ivrige til at skænke — støvet Amontillado til Suppen, fransk Champagne til de tolv Østers, og Bourgogne af ædel Aargang til Stegen. Ganske imod engelsk Sædvane blev der ustandselig sagt „Skaal“. — Jeg skulde aabenbart tage mig i Agt .. men hvis jeg nu intet drak, vilde de tro, at jeg havde været forberedt paa Manøvren, og det hele vilde være en Fiasko — jeg maatte altsaa drikke saa meget, som man med Rimelighed kunde vente og samtidig passe paa, at jeg ikke blottede mig. Gang paa Gang forsøgte de Tilstedeværende at pumpe mig Det var absolut ikke kedeligt og Spændingen gjorde, at Vinen ikke havde nogen væsentlig Indflydelse paa mig.

Næste Dag meddelte Broadway, at de gerne vilde benytte S.O.E.'s danske Forbindelser og dermed var Planen om en selvstændig, sideløbende Organisation skrinlagt. Samtidig fik jeg at vide, at det var Kaptajner og Løjtnanter, der havde valset rundt

med Oliven og saltede Mandler og Middagens fem Retter, iført den for en Officer saa utænkelige Paaklædning: Kjole og sort Slips.

Da jeg kom hjem, overgav jeg Ledelsen af denne Afdeling til Herman Dedichen, der oprettede en Serie Centraler, som strakte sig fra Helsingør til Berlin. Broadway kom aldrig til at fortryde, at de lod S.O.E. udføre deres Arbejde i Danmark.

Den 19. November var alle Planer færdige, saa jeg kunde vende tilbage og lidt efter lidt føre Resultaterne af de sidste fire—fem Ugers Forhandlinger over i Praksis. Jeg sagde Farvel til mine Venner og tog atter til Afgangstationen S.T.S. 65, hvorfra jeg via Thamesford skulde til Danmark. Pr. Telegram var det blevet aftalt med Stig Jensen, at jeg skulde droppes paa Gyldenløveshøj, samme Sted, hvor den første Sending Sprængstoffer og Rantzau's Beholder med Brochurer var blevet kastet ned. B.B.C.-Signalet var „Paa Genhør“, hvilket betød „Jørgen kommer i Aften Klokken 11“.

Det var morsomt at komme tilbage til „65“ og at træffe Charles Tyce, den Mand, der i Marts samme Aar havde givet Signalet til Udspring for Poul Jensen, Balling, Verner J. og mig selv. Jeg drillede ham naturligvis en Del med Cyklerne, der var havnet ti Kilometer fra os.

Den næste Dag var det Taage og Meteorologerne annullerede Flyvningen. Samtidig fik jeg et voldsomt Anfald af Malaria med enogfyrre i Temperatur og Dagen efter, der var min Fødselsdag, blev fejret i Sengen med Aspirin, Atebrin, Kinin og skoldhed Whisky med Citronsaft i. Et Par Dage efter var baade Vejret og jeg i bedre Form. — Igen Afsked, pr. Bil til Thamesford Flyveplads, Omklædning til civilt Tøj og Kys til F.A.N.Y.-Pigerne. Holly var til Stede for at sige Farvel og give mig de sidste Instruktioner.

Klokken seks gik vi paa Vingerne. For at undgaa først at flyve over hele Danmark, var Ruten lagt over Syd-Norge og Sverige. Det var Meningen, at vi skulde krydse Øresund ved Fakse Ladeplads og derfra i lige Linie flyve til Gyldenløveshøj, men Stig og Skovrider Krarup kom til at vente forgæves.

Vi var udsat for det ene Uheld efter det andet. Først sprang en Reservetank læk — den blev repareret i Luften. Saa strejkede Varmeinstallationerne — de blev ikke repareret og der var forrygende koldt oppe i den Højde. Der var beregnet fem Timer til Flyveturen fra Thamesford til Gyldenløveshøj via Norge og Sve-
rige.

Da vi efter nogle Timers Forløb befandt os over Norge, i en Højde af 12—14.000 Fod, foranstaltede man det dejligste Fyr-
værkeri til vor Ære. Det var tysk Anti-Luftskyts. Paa det Tids-
punkt laa jeg paa Maven helt ude i Spidsen af Maskinen paa den
Plads, der ellers er reserveret Bombeskytten. Hele den underste
Del af Maskinens Snude var af Glas, saa jeg havde vid Udsigt til
det fantastiske Syn. Nu, da det var Nat, var det uhyggeligt at
ligge her og se noget, der lignede Raketter, komme op imod En
som Ildøjne, som smaa lysende Prikker, der efterhaanden voksede
sig større og større. Tilsidst var de saa store, at de enten maatte
briste eller tilintetgøre os — lykkeligvis for os bristede de alle, før
vi blev opslugt af Ildhavet. For mig saa det ud, som om alle Ra-
ketterne sprang i umiddelbar Nærhed af Maskinen, men jeg var
ikke vant til at bedømme disse Afstande. I min Hovedtelefon kunde
jeg høre Første- og Andenpilot udveksle Bemærkninger, saa-
som: „Det var paa et hængende Haar . . .“ og „den slap vi helt
fint uden om“. Maskinen duvede og drejede, steg og faldt — kort
sagt gjorde alt andet end at holde en direkte Kurs. Lyskasterne fra
Jorden holdt os fast — det var modbydeligt, saa længe det stod
paa, men ramt blev vi ikke. I Løbet af ti Minutter lykkedes det
Piloten at komme klar af Projektørerne, og vi fløj videre i Ly
af Mørket — men Hjertet bankede i Halsen.

Over Sverige blev vi ogsaa belyst af Projektører, men ikke be-
skudt — maaske fordi det var ved at blive taaget. Jo mere vi
nærmede os Sydkysten af den skandinaviske Halvø, jo stærkere
blev Taagen. Det var ikke saa godt. For en Gangs Skyld havde
Meteorologerne i London taget fejl, vi burde ikke have været paa
Vingerne den Nat — i hvert Fald ikke i vor Mission. Observa-
tøren havde mere og mere vanskeligt ved at orientere sig. Kur-
sen skulde gaa stik over Falsterbo, Fakse Ladeplads til Gylden-
løveshøj.

Vi fandt aldrig Falsterbo, for slet ikke at tale om Fakse, og Skovrider Krarup og Stig Jensen ventede forgæves. De havde modtaget Signalet om, at jeg vilde komme og var paa det aftalte Punkt det meste af Natten.

Et Sted over Halland, Blekinge eller Skaane bestemte Skipperen sig til at vende om, og vi fløj en endnu større Omvej hjemad for at undgaa de Steder, hvor vi var blevet beskuet paa Udturen. Det var nogle rædselsfulde Timer. Benzinen var ikke for rigelig, der herskede Polarkulde inde i Maskinen, og Termoflaskerne med den varme Kaffe og Rom havde vi glemt hjemme. Paa Grund af Benzindampe fra en læk Rørforbindelse kunde vi ikke engang ryge. Smaa Strømme af Benzin flød hen ad Gulvet og blev opsuget af Tøjet. Det følte som isnende Omslag.

Vi var ikke tilbage paa Thamesford Flyveplads før Klokken otte om Morgenen. Da havde vi tilbragt fjorten Timer i Luften i bidende Kulde og havde kun tilstrækkelig Benzin til endnu ti Minutters Flyvning. Jeg har aldrig vidst, man kunde fryse saa meget.

De ti miles tilbage til „65“ forekom som hundrede. Jeg smed en lille Franskmand ud af Badeværelset og lod det varme Vand vælde ud af Hanen. Selv efter flere Minutter i hedt Vand klaprede mine Tænder, men saa begyndte Varmen at sive ind langs Rygmarven — det var det bedste Bad, jeg har faaet i mit Liv. Artie Taylor, som havde fulgt mig til „65“, kom ind i Badeværelset og tilbød at bringe mig Skinke og et Par Spejlæg, som jeg kunde spise i Badekarret. Det syntes jeg dog var lidt for meget af det gode, men da jeg efterhaanden fik klædt mig paa og kom ned til Morgenbordet, havde jeg en glubende Appetit.

Ved Totiden den Eftermiddag annullerede Meteorologerne al Flyvning samme Aften, og saaledes gik det indtil November Maaneperiode var Slut. — Et forbandet Uheld. Nu maatte jeg vente til næste Periode, som først begyndte den 10. December.

Da jeg kom tilbage til London, var jeg saa heldig igen at faa et Værelse paa „Strand Palace“ og jeg slog mig til Ro og forsøgte at faa det bedst mulige ud af Tiden. Jeg tilbragte mange Timer

paa Kontoret i Baker Street, hvor der altid var meget, som var værd at sætte sig ind i.

En af de første Dage fandt en lille ubehagelig Hændelse Sted i vor Afdeling. Borch-Johansen og Christian Broberg, de eneste Danskere i vor Sektion, kom i Almindelighed fortræffeligt ud af det med deres engelske Kolleger. Chefen for Sektionen, Colonel Wilson og Souschefen, Commander Hollingworth, satte begge uhyre Pris paa dem og indsaa, hvor værdifuldt deres Kendskab til danske Forhold var for S.O.E. Nu var der imidlertid kommet en ny Mand, Løjtnant Beam, der var af en ganske anden Støbning og som gjorde, hvad han kunde for at sætte ondt Blod imellem Danskerne og den engelske Ledelse. Jeg forstod ikke hans Motiver, men var overbevist om, at hans Opførsel var Led i en Plan om at overtage Hollingworth's Stilling. Jeg advarede saavel Colonel Wilson som Holly og gjorde samtidig opmærksom paa, at dersom Beam paa noget Tidspunkt blev min Overordnede, agtede jeg at søge Forflyttelse. Beam, som senere blev forfremmet til Kaptajn, og i Krigens sidste Maaneder til Major, gjorde sig det til en speciel Fornøjelse at fornærme det danske Element i Afdelingen. Jeg glemmer ikke, hvorledes han engang ved en Konference, hvor Borch-Johansen, der havde Rang af Kaptajn, Broberg som Løjtnant og jeg den Gang ogsaa som Kaptajn, tillod os at have Meninger, der væsentligt divergerede fra Beam's. Beam erklærede da, at han, som den eneste tilstedeværende engelske Officer, skulde vide at føre sine Argumenter igennem paa højere Sted. Dette var en grov Uforsømmethed, da vi, skønt vi tilhørte en anden Nation, lige saavel som Beam var engelske Officerer.

Efter denne og lignende andre Episoder af samme Art bad Borch-Johansen og Christian Broberg mig om at foranledige, at Beam blev forflyttet. Saavel Hollingworth som Colonel Wilson indsaa det formaalstjenlige i Planen, og Holly foreslog at sende ham til Stockholm, hvor Ronnie Turnbull kunde gøre Brug af ham. Jeg gik stærkt ind for dette Forslag, lidet anende, hvor meget Skade Beam dør skulde komme til at gøre for Danskere i Almindelighed og mig i Særdeleshed.

SYTTENDE KAPITEL

Den 2. December blev jeg ringet op Klokken tolv om Natten og fik Ordre til at stille i Hovedkvarteret øjeblikkeligt. Jeg havde allerede sovet i et Par Timer, og var klar over, at der maatte være noget specielt paa Færde, siden der blev indkaldt til Møde paa denne Tid af Døgnet. Jeg var i Baker Street i Løbet af en halv Time, og det varede ikke ret længe, før Forsamlingen var fuldtallig. Til Stede var: Brigadier Mokler-Ferryman, Colonel Wilson, Commandant Hollingworth, Officerer fra den hollandske, belgiske og polske Sektion, R. T. Taylor og flere andre.

Mokler-Ferryman lod straks Bomben springe — War Office havde givet Ordre til, at al Aktivitet i Danmark, Holland, Belgien og Polen skulde ophøre uden Varsel! Allerede Klokken ti næste Morgen ønskede Whitehall Bekræftelse paa, at Ordren var modtaget tillige med Udkast til Planer om, hvorledes man bedst og hurtigst kunde kalde Mandskabet tilbage.

Hvis Døren var gaaet op og Hitler og Mussolini var traadt ind med hinanden under Armen, kunde Overraskelsen ikke have været større. „Det er da ogsaa forbandet, at jeg ikke er kommet afsted — jeg kunde da i det mindste være blevet i Danmark og have fortsat Arbejdet i en rent dansk Organisation“, var min første Tanke. Saa tog Holly Ordet. Han foreslog, at vi skulde dele os og mødes igen om en Time med Udkast til Svar paa Ordren. Han og jeg trak os tilbage til et Kontor for at lægge Raad op. Vi var enige om, at vi vilde kæmpe imod saa længe som muligt. Vi agtede paa ingen Maade at sende det forventede Svar saasom: „Vi har modtaget Deres ærede . . . Deres underdanige etc. etc.“ Vi satte et Brev sammen holdt i ærbødige Vendinger, men præget af Næb og Klør, og en Time efter var vi parat. Mødet blev genoptaget og varede til Klokken ni om Morgenen, hvor vort Forslag endelig blev akcepteret. Det gik ud paa, at War Office skulde indkalde til et Møde, hvor Holly og jeg skulde have Lejlighed til at fremføre vore Argumenter for at fortsætte Modstandsarbejdet i alle de okkuperede Lande.

Grunden til, at War Office havde taget dette ekstraordinære Skridt, var i sig selv ekstraordinær. Man havde netop faaet Med-

delelse om, at den engelske Organisation i Holland i næsten et Aar havde været ledet af Tyskerne!

Ved eet Kæmpekup var det lykkedes Gestapo at fange alle Organisationens Medlemmer, at sætte sig ind i Organisationens Arbejdsmetode, at finde ud af de forskellige Koder og, hvor utroligt det end lyder, at føre Baker Street bag Lyset i næsten et Aar. To af Organisationens Medlemmer var imidlertid undsluppen fra Koncentrationslejren og var naaet frem til Gibraltar, hvorfra de underrettede London om de faktiske Forhold. Man vidste nu, hvor djævelsk dygtigt Tyskerne havde arbejdet. Hver Gang der havde fundet Nedkastninger Sted, havde Arrangementet været i fuldendt Orden, man havde betjent sig af de rigtige Lyssignaler og en passende Mængde Anti-Luftskyts havde været i Funktion — de havde endog engang imellem skudt en Maskine ned, men det var sjældent.

Danmark, hvis Modstandsbevægelses Effektivitet hidtil kun var blevet overskygget af Holland's, rykkede nu pludselig op paa Førstepladsen.

Klokken ni om Morgenen lagde jeg mig atter til at sove paa Strand Palace, og Klokken elleve ringede Holly, som slet ikke havde været i Seng „Krigsministeriet har indkaldt til Møde Klokken tre i Eftermiddag. Det bliver en Gallaforestilling og alle Spidserne agter at tage deres Ordre op til fornyet Overvejelse. Du og jeg skal krydsforhøres og Danmark skal være Prøvesten for Mulighederne“

Det var spændende — det var uhyggeligt spændende. Nu kom det altsaa an paa, om Hollingworth og jeg kunde fremlægge tilstrækkelige Beviser overfor War Office, Air Ministry, M.I. 5 og, ikke mindst, War Council, paa, at der ikke fandtes tyske Spioner i Kernen af S.O.E.'s Organisation i Danmark. Det var en vanvittig Tanke for mig, der kendte vor Organisation ud og ind. Men eet var min egen Overbevisning om, at der ikke var nogen Sprække i vort Panser — noget helt andet vilde det være at bevise det overfor den maaske mest skeptiske Forsamling i hele London. Sagen tog sig ganske anderledes ud fra disse Herrers Synspunkt. De havde faaet et alvorligt Chok og man kan ikke fortænke dem

i, at de havde besluttet sig til at kalde alle S.O.E.-Agenter tilbage og — maaske — begynde helt forfra.

Der var kun et Lyspunkt — vi havde vundet i første Omgang, idet vi havde opnaaet, at man indlod sig paa at tage Sagen op til Diskussion.

Holly, Artie og jeg spiste Frokost paa Martinez, den spanske Restaurant i Swallow Street. Holly kunde ikke lide, at jeg drak Sherry og derefter et Par Glas af den dejlige spanske Rødvin til Maden, men jeg trængte til Stimulans. Bagefter gik vi langsomt ned ad Piccadilly mod Whitehall. Det var mærkelige Følelser, der rørte sig i os — vi var nu paa Vej til det vigtigste Møde, nogen af os hidtil havde taget Del i.

I War Office blev vi vist syv Etager ned under Jorden, hvor vi blev modtaget af Kongens Pilot, Group Captain Feilden, og maatte vente lidt i et smukt udstyret Kontor. Ti Minutter efter — vi havde lige faaet „a nice cup of tea“ — blev vi kaldt ind til Mødet. Det første, der slog mig, var, at der var fuldt Dagslys i Salen. Ved et hestekoformet Bord sad maaske tredive højtstaaende Officerer og en halv Snes civile Herrer med Ryggen mod Væggene. I Bunden af Hestekoen stod to Stole overfor den Mand, jeg bedømte til at være Mødets Dirigent. Stolene viste sig at være bestemt for os. Dirigenten lignede i forbløffende Grad Bertie Wooster, P. G. Wodehouse's ikke alt for begavede Helt, des mere overraskende virkede det, at det ofte var ham, der stillede de mest nederdrægtigt dygtigt formulerede Spørgsmaal.

I to stive Klokketimer blev vi bombarderet med en Krydsild af de mest forskelligartede Spørgsmaal. Der var ikke den Detaille, man ikke ønskede at faa Rede paa, og man søgte paa alle Maader at indvikle specielt mig i Selvmodsigelser. Omsider havde man dog faaet nok — Mødet blev ikke hævet, men Holly og jeg blev høfligt vist ud af Salen. Vi gik tilbage til Feilden, der gav os endnu en „nice cup of tea“.

Vi blev ikke som ventet kaldt ind igen, men næste Dag forelaa Svaret, der gik ud paa, at War Council gav de bestaaende Organisationer Tilladelse til at fortsætte deres Arbejde!

— — —

Paa Thamesford Flyveplads Klokken syv om Aftenen den 10. December 1943 kørte min gode Ven, Flight Lieutenant Peter Barter, en stor HALIFAX med otte Mands Besætning — og mig som „Passager uden Returbillet“ — ud i den bløde Rabat ved Siden af den Cementbane, hvorfra vi var ved at starte med Danmark som Maal og saa sad vi der igen. Mon vi nu kunde komme afsted i Aften?

Redningskorpsset rykkede ud med Kranvogn, og vi rykkede ind i en varm Barak og drak The Nu sad Krarup og Stig atter i Skovridergaarden ved Hvalsø og ventede paa Signalet til min Ankomst. Skulde de igen gaa forgæves? Ved Nitiden, efter to Timers Arbejde, blev der meldt klar. Halifax'en stod atter med alle tre Ben paa god, solid Cementbane. Peter kørte Maskinen op mod Vinden, vi susede hen ad Cementen, lettede kørte og satte denne Gang Kurssen stik imod Gyldenløveshøj.

Turen var meget behagelig, der var ingen Lufthuller, Varmeapparaterne virkede og paa Trods af Regulativet røg vi et Par Cigaretter. Da vi i lav Højde, cirka 200 Fod, fløj ind over Kattedgat, tændte Radiotelegrafisten, Despatcheren og jeg hver en Cigaret ved den samme Tændstik, medens vi med et overlegent Skuldertræk bemærkede, at det vist egentlig ikke hørte sig til.

Det var paa Tide at spænde Faldskærmen efter, Lemmen blev taget af Udspringningshullet, og Despatcheren Hilton tog Hovedtelefonerne paa for at høre Pilotens Ordre. — Nu tændtes det røde Lys. Jeg sad parat i Hullet med Knæene let bøjet og Hovedet tilbage. Om et Sekund eller to vilde Hilton raabe GO!

I Stedet for lød et Ra-ta-ta-ta — Maskinen krængede over og Kuglerne føg om Ørene paa os. Vi blev angrebet af en tysk Natjager. Jeg vilde uden videre have sprunget, hvis jeg havde kunnet, men det lod sig ikke gøre. Først laa vi omtrent paa Siden, saa steg vi — opad — opad. Vor Agterskytte fyrede løs paa Messerschmitt'en og selv blev vi oversprøjtet med Kugler. I ti Minutter søgte begge Maskiner hele Tiden at ligge højest, medens de beskød hinanden som rasende. Saa begyndte det at brænde inde i Halifax'en — et Par Sekunder efter brændte det endnu et Sted. Jeg greb et Par Hovedtelefoner og satte Stikket i en af de utallige Kontakter, der er anbragt overalt i Maskinen. Jeg kunde nu høre hele Systemet

arbejde for Højtryk. Agterskytten, Jimmy Mould, henvendte sig til Peter Barter: „The swine is coming in on your starboard side, Sir . . . put her nose down, skipper! . . . I'm going to let that swine of a Hun have it, when I can see the white of his bloody eyeball . . . Steady now, Sir . . . right you are — NOW!“ Det var det sidste, jeg hørte, men jeg glemmer ikke denne Monolog.

En ny Salve hvinede ind til os og jeg kunde forstaa, at alle fire Motorer nu havde faaet deres Bekomst. Piloten havde ikke mere Kontrol over Maskinens Fart, det brændte i Fuselagen og lige nedenunder hang tolv Beholdere fyldt med Sprængstof, der efter mit Hop skulde kastes ned ved Tissø, hvor den trofaste Quistgaard og Kone stod parat til at modtage dem. En eneste Kugle i en Pakke Dynamit vilde virke som en kæmpemæssig Detonator for de resterende elleve Beholdere.

Saa lød det fra Skipperen: „Jeg taber Højde, jeg vil forsøge en Mavelanding — jeg haaber, jeg kan klare det.“ Vi vidste alle, hvor farlig Situationen var og at der ikke var Chance for at forlade Maskinen pr. Faldskærm — Udspringningshullet var eet Flammehav. Saa lød Peter's Stemme igen: „Vær forberedt paa haard Landing — hold jeres Hoveder dækket . . .“ Fra det Øjeblik kom der ikke flere Ordre, Telefonledningerne var formentlig brændt over, men det varede endnu et Par Minutter, før vi ramte Jorden.

Da det begyndte at brænde i Maskinen, havde jeg taget min Cyankaliumpille i Munden. Jeg vilde hellere bide Ampullen i Stykker i sidste Øjeblik end at brænde langsomt ihjel. Vi laa nu otte Mand i en Bylt og dækkede saa godt som muligt for hinanden og for vore Hoveder. Peter sad stadig paa sin Plads ved Roret. Hver eneste af os var sikkert overbevist om, at nu var det forbi, men alle var fuldstændig rolige. Selv var jeg sjælsrolig som aldrig før. Det var en vældig moralsk Støtte at have Pillen i Munden. Nu maatte det ske . . . jeg tænkte paa Inkie og Mor . . .

Et voldsomt Stød — vi blev væltet omkring mellem hinanden og fik nogle haarde Knubs. Peter Barter havde „sat“ os ned, saa godt som han kunde . . . men vi levede og Maskinen var endnu ikke sprunget i Luften. Det brændte lystigt udvendigt paa Reservetankene, der var anbragt inde i Maskinen. Det brændte overalt. Vi maatte ustandselig børste smaa Ildtunger af os. — Ovenover

os fandtes en Reserveudgang, blot et lille Hul, hvor een Mand lige kunde smyge sig igennem. Det maatte vi ud af — ud til hvad? „Faldt vi ned over Sverige?“ spurgte jeg idiotisk.

Saa kom Peter og tog Kommandoen: „Se saa at komme ud!“ Ingen vilde gaa først, selv om det stod alle klart, at der ikke kunde være mange Minutter til Eksplosionen. „Ud med dig, Jimmy!“ — „Nej, gaa du først .. jeg har ikke nogen Pige, der venter paa mig.“ Saa brød Peter ind og sagde bestemt: „I kravler ud NU og efter Rang — laveste Rang først.“ To Flight Corporals kravlede ud. Det tog maaske et halvt Minut. Vilde vi naa ud allesammen? Der var ingen synderlig Nervøsitet, ingen Uro — hvor alvorlig Situationen end var, kunde jeg ikke lade være at tænke .. hvis dette havde været en italiensk Maskine .. eller en tysk! .. jeg tænkte paa ARANDORA STAR's Undergang, hvor Masser af Krigsfanger blev slaaet ned for Fode af deres egne Kammerater, der med den stærkeres Ret tiltvang sig Adgang til Redningsbaadene .. mon Tyskerne stod og ventede paa os derude? Jeg havde stadig Pillen i Munden. Nu var tre Flight-Sergeants kommet ud, saa kom Observatøren og Andenpiloten — nu var kun Peter og jeg tilbage .. min Rang var højere end hans, men han var stadig Skipper, erklærede han. Jeg kravlede ud og medens Peter fulgte efter, rev jeg min Overtræksdragt af og smed den i Ilden. Vi løb de hundrede Meter hen til de andre. Et Øjeblik efter lød et Brag — der røg den første Benzintank. Om nogle Sekunder vilde Ilden naa Sprængstofbeholderne. Peter Barter stod og betragtede Maskinen med et sørgmodigt Smil — det var hans treogtredivte Tur med det Skib.

Vi var havnet paa en Pløjemark og det saa ikke ud som om Tyskerne var der til at tage imod os. Flammerne stod højt til Vejrs og efterhaanden som Ilden naaede frem til Ammunitionskamrene og det mildest talt brandfarlige Materiale i Beholderne, lød det ene Brag efter det andet.

Jeg var ganske vist civil nu, men mine Lommer var stoppet med Koder, Krystaller, nye Radiosendeplaner, Pistol, ti Tusinde Kroner i danske Penge og Breve i Form af Filmsruller til mange for-

skellige Mennesker. Saa sagde Peter: „Nu har du Kommandoen, Flemming — vi er paa dansk Grund.“

Jeg delte Besætningens otte Mand op — de fem Underofficerer i eet Hold og de tre Officerer i et andet. Hvis de blev taget til Fange af Tyskerne, vilde de alligevel blive sendt i Fangelejre for henholdsvis Officerer og Underofficerer. De fem Underofficerer sendte jeg i nordvestlig Retning med Besked om at finde frem til en Præst eller Læge og derfra ringe til Tom paa Gyberg & Jensen's Kontor — Central 16501. Jeg lod dem lære det udenad, Nummeret skulde jo nødvendigvis findes, hvis de blev taget. De tre Officerer sendte jeg i østlig Retning med „Rygaard“ som Maal. Det var svært at sige Farvel til dem. Jeg regnede ikke med, at de havde mange Chancer for at klare sig igennem — og de vidste det kun alt for godt selv. Da Peter sagde Farvel, tilføjede han: „Din Chef ringede mig op i Gaar, Flemming, og sagde, at han havde sat alt paa eet Kort — og at du simpelthen skulde naa Danmark i god Behold . . . jeg lovede ham at sørge for det.“ Peter havde Taarer i Øjnene . . . hvor blev jeg glad, da jeg traf ham i København nogle Dage senere. Jeg holdt ikke af at se disse herlige Fyre forsvinde i den alt for lyse Nat.

Da alle var gaaet, prøvede jeg at orientere mig. Lige i Nærheden laa en Vej med høje Popler ved Siderne — mon den ikke skulde føre til en Gaard? Jeg gik frem langs Grøften, og ikke tre Hundrede Meter henne ad Vejen laa en stor Gaard. Der var ikke en Lyd at høre — det undrer mig den Dag i Dag, at ingen havde hørt Nedstyrtningen og Eksplosionerne. Jeg overvejede, om jeg skulde gaa ind og vække en af Karlene . . . saa begyndte en Hund at gø . . . nej, det var vist bedre at lade være . . .

Jeg gik videre paa maa og faa for hurtigst muligt at finde et Sted, hvor jeg kunde ligge stille, indtil den første Eftersøgning, som snart maatte begynde, var overstaet. Jeg gik ind over et Par Marker og sprang over en Grøft. Min Cyankaliumpille, som jeg paa dette Tidspunkt havde i Haanden, smuttede fra mig, da jeg snublede over en Sten. Det var uden Sammenligning det værste, der endnu var sket mig den Aften. Jeg ledte desperat efter den, og Lykken stod mig bi. Jeg fandt den — det var næsten lige saa nemt som at finde en Naal i en Høstak. Tanken om at skulle

opgive den moralske Støtte, der laa i at kunne tage sit eget Liv, havde næsten været for overvældende for mig. Pillen var en sikker Vej — det vilde altid være tvivlsomt, om man kunde naa at faa fat paa sin Pistol.

Lidt længere henne laa et lille Husmandshus. Jeg maatte vist hellere vove mig derind! Jeg undersøgte, om der førte Ledninger hen til Huset — nej, de havde aabenbart ikke Telefon. Jeg bankede paa og lidt efter lukkede en meget forsovet Karl op. Jeg satte ham i korte Træk ind i Situationen, da han alligevel ikke kunde undgaa at se den stadig brændende Maskine, der laa knapt et Par Kilometer borte. Han tog lidt Tøj paa og kom saa ud for at vise mig Vej hen til en stor Halmstak, der kun var beskyttet af et frem-springende Tag.

Fra Klokken to Fredag Nat til Klokken otte Søndag Morgen laa jeg i denne Halmstak. Det var en forbandet Oplevelse. Det var de koldeste Døgn, det endnu havde været den Vinter, seksten—atten Graders Frost om Natten og ikke meget mindre om Dagen. Af og til kom Karlen og sagde, at jeg maatte se at komme videre, men jeg syntes dog, det var sikrere at vente lidt. Han fortalte mig ogsaa, at „Bonderup“, den Gaard, hvor Hundens Gøen havde afholdt mig fra at gaa ind, var blevet endeventd af Tyskerne i Haab om at finde Maskinens Mandskab.

I de tredive Timer jeg tilbragte i Halmen, sov jeg ikke og spiste heller ikke, men røg derimod halvtreds Cigaretter, som jeg havde paa mig. Jeg var meget forsigtig paa Grund af Brandfaren. Jeg frøs ganske forbandet, og selv om jeg havde vældig Lyst til at sove, turde jeg ikke. Jeg maatte ustandselig bevæge Fingre og Tæer for at holde Liv i dem — ganske bortset fra, at jeg hele Tiden laa med spændt Pistol.

Søndag Morgen regnede jeg med, at Gemytterne var faldet saa meget til Ro, at jeg havde en Chance for at slippe igennem. Karlen laante mig en Barbérmaskine og tilbød mig noget Mad, men da den først skulde smøres, foretrak jeg at give Afkald paa den. Jeg købte en Cykel af ham og begav mig afsted. Det var en vidunderlig Morgen med stærk Rimfrost og tæt Taage, men Solen var fremme og prøvede at trænge igennem Taageskyerne. Jeg kørte rask til for at holde Varmen, i modsat Retning af Køben-

havn, idet jeg gik ud fra, at de Veje der førte dertil vilde være stærkest bevogtede.

Paa Vej mod Sorø standsede jeg ved en Telefoncentral for at ringe til Herman Dedichen, der har et Sommerhus i Nærheden, hvor han ofte tilbringer week-ends Aaret rundt. Intet Svar! Saa ringede jeg til ham i København — han var ikke hjemme. Jeg kørte videre. Efter lang Tids Forløb naaede jeg Udkanten af Sorø og saa et Tog dampe ud fra Stationen i Retning mod København. Oppe i Hovedgaden var en Lillebil-Chauffør ved at fyre op i sin Generator lige overfor en tysk Kaserne, hvor Skildvagterne gik frem og tilbage!

Jeg forklarede Chaufføren, at jeg var kommet for sent til Toget, og da jeg absolut skulde være til et vigtigt Møde inde i København, blev jeg nødt til at tage en Vogn. Vi tingede om Prisen. — Han skulde jo ikke saa gerne opdage, hvor splintrende ligeglad jeg var. Vi blev enige om halvfems Kroner og han kunde være klar om tyve Minutter. Kunde jeg lade Cyklen staa hos ham et Par Dage? Jo, det kunde jeg godt — den staar der formodentlig endnu. Saa gik jeg ind paa en Restaurant i Nærheden og drak en Kop Erstatningskaffe. Det var vidunderligt at faa noget varmt, men spise kunde jeg ikke. Maaske af Nervøsitet og Spænding, maaske Overanstrengelse.

Det var en forfærdelig Tur til København. Der var Masser af To-Mands Patrouiller, som sikkert var ude efter Mandskabet fra Maskinen, men ved Naadens Tilskikkelse blev vi ikke standset.

I København lod jeg Chaufføren køre mig til en Indgang i Vesterport overfor Trommesalen, og til hans store Forbavselse fik han tyve Kroner i Drikkepenge. Jeg gik lidt rundt i Vesterport, kom ud i Meldahlsgade og gik saa over til Vesterport Station. Nu begyndte jeg at aande friere. Jeg havde egentlig ikke regnet med at klare det, men nu saa det ud som om det skulde gaa. Jeg ringede til Bjørn Møller i Bredgade, men der var ingen hjemme. Baumgartens Telefon svarede ikke. Else Neergaards Telefon var ustandselig optaget. Prøvede saa nogle gode Venner. Sylvia Tjørn tog selv Telefonen. Maatte jeg komme til The? Hun lød meget forbavset over at høre min Stemme, men tog sig sammen. Jeg købte saa en Avis og Billet til Hellerup Station. Paa Forsiden af

POLITIKEN grinede et stort Billede af Maskinens Vrag mig i Møde.

Hos Sylvia fik jeg et varmt Bad og noget varmt at drikke, men det tog Timer, før jeg igen kunde begynde at spise. Endelig fik jeg fat i Else Neergaard: „Damehotellet“, lød hendes Stemme. „Det er Jørgen, Goddag Else“. „Naa, Goddag!“ Ingen Skuespiller kunde have gjort det bedre. Det lød som om hun skulde til at føre en uendelig kedsommelig Samtale med en Person, der evig og altid plagede hende — om saa selve Dr. Hoffman havde lyttet, vilde han ikke have opfattet noget usædvanligt.

Else Neergaard kom omgaaende ud til Hellerup og fortalte mig om alt, hvad der var foregaaet siden Nedstyrningen. Stig Jensen og Skovrider Krarup havde ventet ved Gyldenløveshøj, og Fru Krarup havde varm Bouillon parat i Skovridergaarden. Maskinen var kommet og i samme Øjeblik havde de ogsaa faaet Øje paa den tyske Jager. De havde iagttaget Ildkampen og havde selv været i Fare, da Maskingeværkuglerne sprøjtede omkring „Jørgens Grav“, som Stig Jensen senere døbte den lille Høj, hvor de havde taget Opstilling for at afvente Begivenhedernes Gang. Stig og Krarup havde ikke set Resultatet af Kampen, men de havde dog set, at Messerschmitt'en var bleven ramt. Den var tidligt næste Morgen bleven observeret i en Trætop. Begge Piloter var omkommet.

EKSTRABLADET havde om Lørdagen bragt nogle Meddelelser om Kampen og dens Forløb, og da det efterhaanden var sivet ud i vor lille Kreds, at jeg havde været med i Maskinen, blev Elses Damehotel snart Centrum for de Indviede, der samledes for at drøfte Situationen.

Da man endnu Lørdag Aften intet havde hørt fra mig, regnede man med, at det var gaaet helt galt. Stig, Else og Inkie var heldigvis gaaet skarpt imod en Plan om, at man skulde sende en Ekspedition ud efter mig. Lørdag Aften havde Kate Fleron bragt gode Nyheder. Det forlød, at der var fundet ni Faldskærme i Nærheden af Maskinen. Humøret var steget en Del ved denne Meddelelse — at det senere viste sig at være løs Snak, gjorde jo ikke

noget i den Forbindelse. Om Mandagen fortalte Stig mig, at Tom og han havde faaet fat i Peter Barter og hans to Følgesvende. Det var dejligt at se dem igen, og det varede ikke mere end ti Dage, før de var tilbage i England.

ATTENDE KAPITEL

Den nærmeste Tid gik med at genoptage alle Kontakter. Jeg havde meget travlt. Der skulde indføres et nyt Kodesystem og helt nye Sendeplaner. For at forbedre den stærkt udvidede Telegramtjeneste, blev en af Duus Hansen's Venner, „Joseph“ Fisher Holst, optaget i Radiotelegrafisternes Kreds. Vort nye System gik ud paa, at hver Radiotelegrafist skulde have sin egen Kode, ligesom de Medlemmer af vor Organisation, der sad i Nøglestillinger, ogsaa hver især skulde forsynes med en privat Kode.

Jeg aflagde Beretning for Frihedsraadet om min Rejse og om de Planer, der var under Udvikling i London.

Det nye System, hvortil Grunden var blevet lagt i London, tog lang Tid at planlægge i Detailler. Danmark skulde først og fremmest deles op i seks Regioner, der saa vidt muligt skulde være uafhængige af hinanden. Dersom det kunde lade sig gøre, skulde hver Region have sin egen Radiostation, egne Pengemidler og egen Ledelse — kort sagt være en Enhed, der hvilede i sig selv. Der var nok at tage fat paa.

Juleaften blev fejret i en Villa i Henningsens Allé. Gert Baumgarten's Tante, Fru Valdemar Graae, som havde stillet sin Lejlighed i Thorney Gate, London, til Raadighed for Christmas Møller, havde nu ogsaa laant os en Villa, som hun havde lejet i Hellerup. Jeg vilde gerne have samlet alle de Faldskærmsfolk, der var i Landet, til en rigtig dansk Juleaften, men Sikkerhedshensyn forbød jo desværre noget saadant.

I Begyndelsen af det nye Aar oprettede vi to nye Kontorer. Det ene, der laa paa Gl. Kongevej 72, var udelukkende beregnet til

Radioafdelingen, det andet, Købmagergade 55, blev vort egentlige Hovedkvarter i de næste fire—fem Maaneder. Tom havde skaffet os Lejligheden paa Gl. Kongevej, hvor der blev opstillet Telefon, anskaffet nogle Kontormøbler, Skrivemaskiner og hvad der ellers hører med. Her mødtes hver Dag Duus Hansen, Joseph, hans Datter Bunty, der fungerede som Kurér, Gunnar Christiansen og jeg. Det skal dog ikke forstaas saadan, at vi alle var samlet paa eet Tidspunkt. Ofte maatte Inkie eller jeg baade to og tre Gange om Dagen ud til Nummer 72 for at træffe Radiofolkene. Det ahang fuldstændig af deres meget varierede Sendetider, hvornaar Møderne kunde finde Sted.

Paa Duus Hansen's Initiativ havde jeg forhandlet med Radioteknikerne i London, og det var lykkedes mig at faa det ordnet saaledes, at Modtagelsen af Telegrammer kom til at foregaa, uden at vore Telegrafister behøvede at komme „i Luften“ for at kvittere eller anmode om Gentagelser. Det var et meget snildt System og blev efterhaanden ogsaa anvendt i andre Lande. Duus Hansen havde opfundet en Anordning, der blev anbragt inde i et ganske almindeligt Radioapparat, saaledes at Telegrafisterne kunde indstille paa en hvilken som helst aftalt Bølgelængde og der aflytte vor London-Station. Hver Nat kom London i Luften og sendte Kodesignaler til de Telegrafister, der skulde modtage Telegrammer. Hvis Gunnar Christiansen for Eksempel ikke hørte sit private Kaldesignal, kunde han roligt gaa i Seng, men kom Signalet, maatte han vente, indtil London kom tilbage med de Telegrammer, der var bestemt for ham. Han nedskrev Signalerne og det sidste Telegram i hans Serie var altid i hans private Kode og det eneste, som han selv vilde være i Stand til at dechifrere. Dette sidste Telegram oplyste først og fremmest, hvornaar London næste Nat vilde komme i Luften og derpaa, hvilke Koder de andre Telegrammer var affattet i. Første Telegram var for Eksempel i „Jam“s private Kode, Nummer to i „Husmanden“s Kode, Nummer tre, fire og fem i Inkie's Kode — der var Organisationens Generalkode og den mest benyttede —, Nummer seks i Schoch's Kode og saa fremdeles. Telegram Nummer to blev afleveret til „Husmanden“, Per Federspiel, der stod for Finanserne, og Telegram Nummer fire til Aage Schoch, som i Følge Planerne skulde oparbejde

en Propaganda-Afdeling paa det Grundlag, Prop havde efterladt. Et Telegram til Dedichen — hvis Kodenaavn var „Sømanden“ — vilde være fra Broadway og kun vedrøre ham.

Der var ofte op til tyve Telegrammer til hver Telegrafist i Løbet af en Nat — de fleste i Inkie's Kode angaaende Rutinesager, som London regnede det for hensigtsmæssigt at ogsaa min betroede Sekretær havde Kendskab til.

Den 10. Januar flyttede jeg ind i den nye Lejlighed paa Jagtvejen. Det var herligt at faa et Sted, som var ukendt af de fleste af mine illegale Venner, hvor der ikke fandtes en Stump kompromitterende Materiale, ikke et illegalt Blad — kort sagt intet, der ikke kunde staa for en gennemgribende Husundersøgelse. Alene det at bo under et legalt Navn! Frøken Martha Skallebæk paatog sig Husholdningen og hun viste sig snart at være et Fund. Hun havde ikke Anelse om, at der var noget illegalt ved mig, og gav hele Atmosfæren et Sandsynlighedens Præg. Først da Tyskerne i Efteraaret 1944 fandt frem til Lejligheden, kunde hun ikke undgaa at finde ud af Sammenhængen.

Lejligheden, som jeg havde ventet saa længe paa, var for dyr i Leje og havde kostet for meget at møblere. Selv om det var med London's Billigelse, at jeg indrettede den og ogsaa gav andre Faldskærmsfolk Tilladelse til at indrette Lejligheder, kunde denne Udgift dog ikke staa for en senere Kritik. Hver en Stump er da ogsaa blevet overdraget til Finansministeriets Repræsentant, Afdelingschef H. C. Andersen, som sørgede for, at alt blev solgt paa en offentlig Auktion til Fordel for Statskassen.

Den 13. Januar ved Syvtiden om Aftenen kom Inkie ud til mig. Hun havde om Eftermiddagen paa Damehotellet, hvor hun boede, faaet Meddelelse om, at hele hendes Familie samme Morgen var blevet arresteret paa Engestofte. Tyskerne var kommet, havde omringet Gaarden og med Maskinpistoler tiltvunget sig Adgang til Soveværelserne. De havde arresteret hendes Forældre, Jørgen og Monica Wichfeld og hendes Brødre Ivan og Viggo.

For at finde Aarsagen til denne pludselige Arrestation maa jeg gaa lidt tilbage i Tiden. Efter Samtalen med Fru Wichfeld havde jeg i Efteraaret '43 sendt Faldskærmsmanden Jacob ned til Lolland for at forsøge at danne en Organisation i Lighed med den, Ole Geisler havde skabt i Jylland og Peter Carlsen paa Fyen. Det var Meningen, at Monica Wichfeld skulde være for Jacob, hvad Flemming Juncker havde været for Ole — Bassøe, Jens Frederik og Rud for Peter — og Stig, Duus Hansen og Herman Dedichen for mig. Samarbejdet var ogsaa gaaet udmærket og Organisationens Opbygning begyndte at tage Fart ved Juletid, da jeg blev nødt til at sende Jacob over til Jylland for at hjælpe Ole en fjorten Dages Tid med det overvældende Arbejde, som Modtagelser og det stigende Antal Sabotagehandling forårsagede.

En Aften var Jacob, en Radiotelegrafist ved Navn Kai Lund og den norske Faldskærmsmand Ibsen — sidstnævnte var et Par Dage i Forvejen ankommet til Hvidsteen Kro ad Luftvejen — samlet i en Lejlighed i Aarhus. Jacob havde begaaet den utrolige Uforsigtighed at tage et Par L y n samtaler med Randers direkte fra Lejlighedens Telefon. Jeg kender ikke Samtalernes Indhold, men helt diskrete har de næppe været. Jacob kan ikke have været opmærksom paa, at alle den Slags Samtaler blev aflyttet. Følgen var, at Gestapo, ti Mand høj, begav sig til Lejligheden, hvor de arresterede alle de tre Tilstedeværende.

Disse tre Mænd blev naturligvis udsat for al den Brutalitet, som Tyskerne var i Stand til at mobilisere — i Særdeleshed Jacob, som var den, der havde mest Kendskab til Organisationens Opbygning. Ibsen slap vistnok nogenlunde let, da Tyskerne fandt ud af, at han lige var ankommet til Landet og derfor ikke kunde være ret meget af Værdi. Kai Lund var som Radiotelegrafist værdifuldt Bytte for Tyskerne, og selv om Lund endnu ikke havde været i Funktion som Telegrafist, fik Gestapo mere ud af ham, end det maa anses for nødvendigt selv under streng Tortur.

Jacob var utvivlsomt udsat for den haardeste Behandling. Jeg tror ikke, der var det Kunstgreb, som Tyskerne ikke forsøgte paa ham. Resultatet af denne Aarhus-Arrestation var, at Lund og Jacob i Løbet af de kommende fem—seks Uger blev tvunget til at opgive Navne paa fireogfyrretyve Personer, der alle var af

stor Værdi for Modstandsbevægelsen. Blandt de arresterede var hele Hvidsteen-Gruppen, Carl Larsen fra Aarhus Privatbank, Monica Wichfeld, Familien Jessen-Schmidt, Georg Quistgaard, Hans Christian Hovmand, Else Baastrup-Thomsen, Poul Nielsen fra Saxkøbing og desværre mange, mange flere.

Viljestyrke og Karakterfasthed kan ikke læres paa nogen „Special Training School“, men det var tragisk, at det skulde være netop Faldskærmsfolk, der røbede mere overfor Tyskerne end maaske nogen anden dansk Modstandsmand, som var faldet i Tyskernes Kløer.

Inkie kunde naturligvis ikke blive boende paa Damehotellet. Vi maatte regne med, at Tyskerne ogsaa var ude efter hende, saa samtidig med, at hele hendes Familie blev taget, gik hun under Jorden. De første Par Dage boede hun hos Bobby og Dorothy Bengtsson i Ordrup, senere skaffede Karen Margrethe Olsen hende et andet Sted at bo. I Februar—Marts laante hun en Lejlighed i Bella Vista, som Poul Justesen havde skaffet hende, men da Sagføreren, der bestyrede den bortrejste Families Affærer, fandt ud af, at Lejligheden blev benyttet til illegale Formaal, maatte Inkie fortrække. — Han havde faaet strengt Paalæg om ikke at leje den ud til Modstandsbevægelsen!

Derefter lykkedes det Herman Dedichen at skaffe hende et Værelse i en Klublejlighed i Vestersøhus 46, hvor hun boede Dør om Dør med baade kvindeligt og mandligt Personale fra det tyske Gesandtskab, og hvor hun hver Morgen høfligt skændtes med Dr. Best's Privatsekretær om, hvem der skulde gaa først i Badeværelset.

Den næste Eftermiddag blev der holdt Krigsraad i Bengtsson's Villa paa Christiansholmsvej. Ogsaa Bobby Moltke kom, da Gestapo paa det Tidspunkt var stærkt ude efter ham. Det var dog ikke, fordi han var blevet angivet af vore Folk. Bobby havde, til Trods for at jeg stærkt havde fraraadet det, beskæftiget sig en

Del med en illegal polsk Organisation, som forsøgte at faa Fodfæste i Danmark. Denne Organisation, som kun fik en kort Levetid, var i Besiddelse af et Par Radiosendere, som engang i December begge gik i Stykker, og som ikke kom til at fungere mere i Danmark, idet jeg nægtede at lade Duus Hansen reparere dem. Det var en Fordel for os, da vi jo ikke ligefrem behøvede at tirre Tyskerne til Desperation ved at sende i en Uendelighed — jo mere der blev telegraferet, jo mere rasende blev Abwehrstelle og jo voldsommere greb de til Modforanstaltninger. Bobby havde altsaa haft en Del at gøre med disse Polakker, men Organisationen blev „rullet op“ ved et Kup, som Svenskerne gjorde i Malmø. Tyskerne fik det naturligvis at vide og Bobby's Navn kom frem. Det var altsaa nødvendigt, at han rejste omgaaende, og jeg havde bestemt, at ogsaa Inkie skulde tage til Sverige. Det var en nærliggende Tanke, at de rejste sammen — men Inkie nægtede kategorisk at tage afsted — „Min Mor vilde skamme sig over mig, hvis jeg ikke blev her . . .“ Jeg gjorde mit bedste for at overtale hende, men maatte give efter paa den Betingelse, at hun vilde ofre sit Udseende.

Næste Dag mødte jeg hende i Karen Margrethe's Løjlighed. Forandringen var uhyggelig, baade Karen Margrethe og jeg forsøgte at beherske vort Minespil — sandsynligvis uden Held. Hun saa rædselsfuld ud, havde et Utal af røde Krøller og Pandehaar. Dertil kom Brillen, der gav hende et let skelende Udseende, samt Tøjet, der var ubeskriveligt.

Inkie og jeg tog en Taxa til Østbanegaarden, hvor vi skulde hente en Kasse. Vi fik den ogsaa udleveret og skulde saa til Jagtvej, før Inkie skulde videre til Ordrup. Klokken var syv og det øsede ned. Paa Hjørnet af Østerbrogade og Kristianiagade søgte vor Chauffør at undgaa en Cyklist, der pludselig dukkede op, med det Resultat, at vi brasede for fuld Fart ind i Trafikfyret. Inkie røg gennem den Rude, der adskiller Passagererne fra Chaufføren, mig skete der ikke noget, udover at jeg tabte mine Brillen. Det saa forfærdeligt ud — hele Bilens Forparti var trykket ind. Nu gjaldt det om at slippe væk, før Politiet kom til Stede og forlangte Legitimation. Inkie blødte stærkt, hendes Næse og Kind var blevet slemst forskaaret. Jeg skældte hende ud paa det groveste og truede

med al Landsens Ulykker, hvis hun besvimele. Det lykkedes mig virkelig at gøre hende saa rasende, at hun slet ikke havde Tid til at falde sammen. Medens jeg trak Kassen ud af Bilen, stod Inkie inde paa Fortovet med Blodet løbende fra Ansigtet og ned over Tøjet. De tililende Mennesker vilde ringe efter Ambulancen, men hun protesterede, og da jeg kom til, blev jeg skældt læsterligt ud, fordi jeg ikke insisterede paa at tilkalde Falck. „Han er nok for fedtet til at spendere de femogtyve Kroner, det koster“, var der en, der sagde. Heldigvis kom en fri Taxa i det samme. Vor egen Chauffør, der var sluppet fra Sammenstødet med et Par Skrammer, var gaaet hen for at telefonere. Jeg lagde ti Kroner under Tæppet paa hans Plads og fik først Inkie og saa den værdifulde Kasse ind i en anden Vogn.

Fra Jagtvejen ringede vi til Benedicte Hansen paa Privatkliniken i Chr. IX's Gade. Hun kom omgaaende og forbandt Inkie, og næste Dag sørgede Dr. Erik Hagen for det videre fornødne. Dr. Hagen blev senere skudt af Tyskerne under den store Sabotage paa „Globus“, der gav Anledning til, at Montgomery sendte Frihedsraadet et anerkendende Telegram.

Da Carl Larsen blev arresteret, havde vi netop Dagen før naaet at fjerne alt kompromitterende fra hans Lejlighed og havde flyttet det hen paa „Turisthotellet“. Det var et haardt Slag for os, at de fik fat i Carl og fra Dagmarhus fik jeg at vide, at han blev udsat for meget stærkt Pres — baade i Retning af psykisk og fysisk Tortur. Til Trods for ufattelig Mishandling nedlod han sig end ikke til at aabne sin Mund fra den Dag, han blev arresteret. til han den 21. Maj 1944 blev henrettet i Ryvangen.

NITTEDE KAPITEL

Bobby Moltke's Fætter, Adam Moltke, der havde overtaget Bobby's Plads i Organisationen, blev nu yderligere belastet med Carl Larsen's Arbejde. Hele Finansieringssystemet var undergaaet store Forandringer siden Marts 1943. Fra Systemet med de 3-cif-

rede Tal, der hver gav Ret til Udbetaling af Kr. 5.000, var vi gaaet over til at arbejde efter et fastlagt Budget. Samme Budget blev lagt af mig, hvorefter London modtog det til Godkendelse. Det var altid opstillet mere eller mindre paa maa og faa, da jeg aldrig anede, hvornaar for Eksempel Viborg vilde forlange Kr. 10.000, hvornaar Ole Geisler havde Brug for Kr. 25.000 eller hvornaar Lejlighedskøb af Vaaben og Ammunition — hovedsagelig fra Ty-skerne — krævede mange Tusinde. At jeg ikke førte noget Regnskab turde være indlysende.

I Begyndelsen af hver Maaned informerede London Per Federspiel om det godkendte Budgets Størrelse, og jeg fik saa Pengene udbetalt, hvorefter jeg foretog Fordelingen. Naar det fastlagte Budget ikke kunde overholdes, anmodede jeg telegrafisk London om yderligere Beløb, der saa blev bevilget og udbetalt enten gennem Federspiel eller Adam Moltke.

Jeg havde altid ønsket at have et Reservefond at trække paa, dersom vi skulde blive afskaaret fra vore Kilder — det vilde jo ikke være første Gang, og det kunde faa meget ubehagelige Konsekvenser, dersom Arbejdet af den Grund skulde gaa i Staa Guderne maatte vide, hvor lang Tid det vilde tage at bringe en ny Ordning i Stand. Da det imidlertid ikke var lykkedes mig at formaa London til at stille et saadant Reservefond til Disposition, maatte jeg selv gøre det, som jeg fandt rigtigt.

Ved de Lejligheder, hvor jeg laa inde med større Beløb, naar næste Periodes Udbetaling skulde finde Sted, hvis for Eksempel Propaganda-Afdelingen kun havde faaet udbetalt Kr. 5.000 af deres budgetterede Kr. 20.000, købte jeg Statsobligationer for at have en Reserve at trække paa den Dag, vore Kilder var lukket — at vore Forbindelser tilfældigvis var saa gode, da Federspiel blev arresteret, at det ikke kom til at betyde noget for den finansielle Situation, var ikke til at forudse.

Da „Special Forces“ umiddelbart efter Kapitulationen forlangte opstillet et Regnskab og tilføjede, at „en Difference paa et Par Tusinde Kroner selvfølgelig ikke vilde spille nogen Rolle“ (der gik hver Maaned mellem tre og fire Hundrede Tusinde Kroner gennem min Tegnebog) — og da Beam, der i Mellemtiden var blevet Major, nu blev indsat som Auditør med omtrent suveræne Beføjel-

ser, blev jeg saa oprørt, at jeg simpelthen ikke afleverede det Reservefond, som jeg havde samlet, og til hvis Oprettelse kun tre andre, i London nu navngivne Personer, havde Kendskab.

Da Efterretningstjenesten brød sammen efter den 29. August, havde man ikke Planer om, hvem der skulde overtage deres yderst vigtige Arbejde. Jeg gjorde, hvad jeg kunde for at holde London informeret ogsaa om rent militære Oplysninger, men dels havde jeg slet ikke Forudsætningerne og dels ikke Tiden til at beskæftige mig mere end overfladisk med denne Del af Kampen mod Tyskland.

I Begyndelsen af 1944 gik en tysk Flaadeenhed ved Nattetid gennem Kattégat, uden at London fra os modtog Efterretning om det. Jeg fik pr. Telegram en Reprimande, fordi vi ikke havde rapporteret denne Flaadebevægelse, hvilket resulterede i at jeg henvendte mig til Sekretær Svend Truelsen og spurgte om han vilde overtage vort Efterretningssystem. Truelsen havde før arbejdet indenfor Efterretningsvæsenet og da det omkring 29. August forlagde Residensen til Stockholm, tog han omgaende fat paa at oprette et nyt System. Han sendte sine Efterretninger til Stockholm, hvor de blev sorteret og hvorfra man sendte nogle af dem videre til London. London var dog langtfra tilfreds, og den tyske Flaadebevægelse, som de ikke havde faaet Underretning om, stillede Sagen paa Spidsen.

Jeg henvendte mig altsaa til Truelsen, der straks gik ind paa et Samarbejde, men paa den bestemte Betingelse, at hans Afdeling forblev uafhængig af engelske Midler. Man ønskede at bevare denne Sektion rent dansk, hvilket London naturligvis ikke kunde have noget at indvende imod. Endvidere ønskede han heller ikke at afbryde sine Forbindelser med det danske Efterretningsvæsen i Stockholm, men vi kom til Enighed om Samarbejdets Form, og Truelsen — „David“, som hans Kodenavn blev — fik sin egen Kode med direkte Radioforbindelse til London. Denne Ordning viste sig at fungere fortræffeligt og førte efterhaanden til, at Danmark ogsaa paa dette Omraade blev et Eksempel til Efterfølgelse for andre okkuperede Lande.

Efter at London havde sanktioneret Planerne, mødtes Truelsern og jeg dagligt for at diskutere de forhaandenværende Problemer.

Som omtalt oprettede vi, samtidig med Radiokontoret paa Gl. Kongevej, en Art Hovedkontor midt i Byens Hjerter — paa Købmagergade Nummer 55. Da Kai Philipson, der var Indehaver af Kontoret, paa det Tidspunkt opholdt sig i Sverige, var det nødvendigt midlertidigt at indskrænke Kontorpersonalet og fremløje en Del af Lokalerne. Andreas Holm, der var ved at oprette et nyt Firma under Navnet „Andreas Holm & Co.“, lejede Lokalerne paa første Sal, der skulde benyttes af vor Organisation. Poul Justesen repræsenterede Kai Philipson's Interesser samt sørgede for vore Fornødenheder. Han skaffede os et mægtigt Pengeskab, Kontormøbler og Telefon, og Andreas Holm sendte en Del Vareprøver for at faa det hele til at se naturligt ud. Redaktør Schoch skaffede den helt perfekte Kontordame, Frøken Lange, som sad i Forkontoret og arbejdede en lille Smule for Andreas Holm og en hel Del for os. Et begrænset Antal af Organisationens Medlemmer blev underrettet om denne Central. Een Kurér fra Fyen og een frá Jylland kendte ogsaa Adressen. Kurieren fra Jylland var paa det Tidspunkt Christian Ulrik Hansen — Christian U'ha som vi kaldte ham. Da jeg traf ham, fik jeg Indtryk af en meget stærk Personlighed, og det viste sig da ogsaa senere, at selv ikke Tyskernes værste Tortur kunde tvinge ham til at røbe noget. Han blev henrettet den 23. Juni 1944.

Vi benyttede dette Kontor i fem Maaneder. Det havde i høj Grad aflastet Centralen paa Damehotellet, hvilket ogsaa var haardt tiltrængt. Tyskerne opdagede det aldrig og da vi endelig forlod Købmagergade 55, var det udelukkende af principielle Grunde.

Frihedsraadet indledte i November '43 Forhandlinger, der førte til det foreløbige Resultat, at Hærens og Flaadens illegale Medlemmer nominelt anerkendte Raadet som det ledende Organ indenfor Modstandsbevægelsen.

I Januar blev et Militær-Udvalg, det saakaldte „M-Udvalg“,

nedsat under Frihedsraadets Ledelse. M-Udvalget gjorde et stort Arbejde med at videreføre de Planer, der var blevet formet i London, og som gik ud paa at opdele Landet i Regioner hver med sin selvstændige Ledelse. M-Udvalget bestod af Stig Jensen og Ole Geisler, der repræsenterede S.O.E., Kaptajn Ahnfeldt-Møllerup som Repræsentant for Hæren og Orlogskaptajn Erik Rasmussen som Repræsentant for Flaaden. Endvidere Jørgen Staffeldt fra Dansk Samling, Svend Wagner fra det kommunistiske Parti og Mogens Fog fra Frihedsraadet.

Ved et Møde i Stockholm i Maj 1944, hvor Commander Hollingworth var til Stede, og hvor Ole Geisler repræsenterede mig, idet et voldsomt Anfald af Malaria hindrede mig i at rejse, overrakte Hollingworth det fra London færdige Udkast til Planen om en komplet Koordination af den danske Frihedsbevægelses Styrker med de allierede Hære — under S.H.A.E.F.

Dette Udkast blev nøje overvejet ved Møder i Frihedsraadet og blev ikke akcepteret i den foreliggende Form. Man kom dog til en Ordning, idet man gik ind paa at i Tilfælde af en allieret Invasion i Danmark, vilde Modstandsbevægelsens Styrker blive stillet under S.H.A.E.F.'s Kommando med en dansk Øverstkommanderende — hvem dette skulde være, blev der endnu ikke taget Stilling til.

Da Planerne var blevet udarbejdet i alle Detailler, blev M-Udvalget opløst og et Kommando-Udvalg, der forblev Modstandsstyrkernes øverste Myndighed indtil Besættelsens Ophør, traadte i Stedet. Dette skete i Juli 1944 og Udvalget kom til at bestaa af: Mogens Fog, Kaptajn C. V. Hjalf, Frode Jacobsen, Kommandørkaptajn K. Lundsteen og Flemming Muus.

Truelsen og jeg kom efterhaanden ind i et mere og mere intimt Samarbejde, og det var da ogsaa ham, der foranstaltede et Møde med de to Kaptajner i Generalstaben, Viggo Hjalf og Svend Schjødt-Eriksen. I Løbet af Interneringstiden paa „Marienlyst“ var Hjalf og Schjødt-Eriksen kommet til det Resultat, at Hærens øverste Ledelse maatte overbevises om Nødvendigheden af at øve Modstand. Der kunde ikke herske Tvivl om

at dette skulde foregaa i Samraad med Modstandsbevægelsen. Hjalf og Schjødt-Eriksen overbeviste Generalløjtnant Gørtz om Rigtigheden af deres Argumenter, og da de paa Generalens Vegne ønskede at træde i Forbindelse med S.H.A.E.F., havde de bedt Truelsen arrangere et Møde med mig.

Paa London's Vegne gik jeg ind paa et Samarbejde med Hærens øverste Ledelse og tilsagde dem fuld Støtte, et Tilsagn jeg kort Tid efter personligt bekræftede overfor General Gørtz — og hermed havde vi naaet det Punkt i Udviklingen, som jeg altid havde ønsket og arbejdet for . . .

Den militære Overkommando blev til Virkelighed i Form af „Kommando-Udvalget“ i Juli 1944.

Ved et Møde paa Christiansborg, hvor Danmarks Befolkning var repræsenteret af Vilh. Buhl, Ebbe Gørtz, Hans Hedtoft Hansen, H. C. Hansen, Ole Bjørn Kraft, Viggo Hjalf og andre Personligheder, fik denne Ordning sin lovlige Godkendelse.

Truelsen gjorde naturligvis flittigt Brug af sin Kode, men en Del Meddelelser var for lange til at kunne koncentreres i Telegrammer, og mange af dem maatte sendes pr. illegal Post over Sverige, hvilket ikke gik af uden nervepirrende Episoder. En Gang var hele Truelsen's Post i en vandtæt Blikbeholder blevet anbragt i Olietanken paa en Motorbaad, der laa fortojet ud for Toldboden, i umiddelbar Nærhed af en tysk Vagtstation. Som saa ofte før skulde den afsejle derfra, for midt ude i Sundet at møde Hendil's Kontaktbaad. Ved denne specielle Lejlighed gik det imidlertid galt. Uden i og for sig at have Mistanke til denne specielle Baad, beslaglagde Tyskerne den til Marineteneste — og i Bunden af Tanken laa yderst vigtigt Materiale, der vilde sætte Tyskerne i Stand til at afsløre en Del af Modstandsbevægelsen, dersom de skulde faa det i Hænde. Truelsen vilde absolut have at vi skulde sprænge „Svalen“ i Luften, men det modsatte jeg mig af flere Grunde — dels kunde det jo gaa galt og i saa Fald havde vi gjort Tyskerne opmærksomme paa, at der var noget specielt ved denne Baad, dels var der ved en Sprængning ingen Garanti for, at Blikbeholderen med Brevene ikke vilde

blive slynget ud i ubeskadt Tilstand, og maaske blive fundet. Vi maatte hellere tage den minimale Chance, der var ved at lade staa til — „Svalen“ laa længe ved Toldboden synlig for enhver, og jeg tror nok, at Truelsen listede sig en lille Tur derud hver Dag og stirrede længselsfuldt paa det Sted, hvor Olie-tanken var anbragt. Han havde det ondt, men Tyskerne fandt aldrig Beholderen.

Man havde i lang Tid arbejdet paa at lave et fuldstændigt Kort over samtlige Antiluftskytzpositioner og Fæstningsanlæg i Landet, og nu var det endelig færdigt. Da det var af uhyre Vigtighed at faa det sikkert til Sverige, maatte vi skaffe en absolut paalidelig Kurér, der ikke mistede Modet i sidste Øjeblik — Vedkommende skulde helst rejse legalt og saadan at Tyskerne, eller for den Sags Skyld Svenskerne, ikke fik Grund til Mistanke. Kortet i Form af Filmsruller var anbragt i to hermetisk tillukkede Staalhylstre paa Størrelse med Riffelpatroner. Truelsen paastod, og jeg maatte give ham Ret i, at dette Materiale var det vigtigste, vi havde sendt til London i lange Tider, og vi brød vore Hjerner for at finde en egnet Kurér.

En Eftermiddag fortalte Daphne mig at hendes Søn næste Uge skulde giftes i Stockholm, og at hun til sin store Forbavselse og Moro havde faaet Tyskernes Tilladelse til at rejse til Stockholm for at bivaane Brylluppet. Her var den ideelle Kurér.

Da jeg havde modtaget Staalhylstrene, bad jeg Mogens Fog om, i sin Egenskab af Læge, at overrække Daphne de to Hylstre med de nødvendige Forklaringer om, hvorledes hun skulde bære sig ad med at skjule dem paa sin Person. Paa den fastsatte Dag rejste Daphne til Sverige i Selskab med sin Broder, medbringende Dokumenter, som Tyskerne vilde have ofret en hel Bataillon Soldater for at faa fat i.

Ronald Turnbull, som pr. Radio var blevet informeret om Forsendelsen, opsøgte min Tante, da hun var ankommet til Stockholm og fik Hylstrene udleveret. Turnbull udtalte, at han havde Ordre til at overbringe hende England's Tak.

— — —

Arbejdet i Frihedsraadet gik meget støt. I December blev Professor Noe-Nygaard afløst af Arne Sørensen, og i Februar maatte Erling Foss forlade Landet, da han blev for haardt presset af Gestapo. Han havde hidtil ledet Møderne uden i og for sig at være Formand, men efter hans Afrejse skiftedes man til dette Hverv. Professor Chievitz traadte i Stedet for Foss, der dog forblev Medlem med Residens i Stockholm.

Møderne forløb næsten altid i bedste Fordragelighed, naar man tager i Betragtning hvilke store Modsætninger der her mødtes. Vi havde en fast ugentlig Mødedag, som Regel hver Torsdag, men hvis ekstraordinære Omstændigheder krævede det, samledes vi, som for Eksempel under Folkestrejken, hver Dag — sommetider endda flere Gange om Dagen. Møderne foregik aldrig to Gange paa samme Sted. Næste Tid og Sted blev meddelt ved Møderne — der kunde indkaldes til ekstraordinære Møder pr. Telefon. Takket være Frode Jacobsen's Samarbejde med Prokurist Villadsen i „Magasin du Nord“, fik vi oprettet en Kontakttelefon, hvortil hvert Medlem af Frihedsraadet var forpligtet til at ringe een Gang om Dagen. Hvis man ønskede at give det samlede Raad, eller blot et enkelt Medlem, en Besked, ringede man til Central 4030, bad om Omstilling til Direktionen, og naar Frøken Friis meldte sig, meddelte man ved Hjælp af et Kodesystem hvem man ønskede at tale med.

Møderne varede, paa enkelte Undtagelser nær, henved tre-fire Timer. Dirigenten opstillede en Dagsorden og læste de Meddelelser, der var indløbet siden det foregaaende Møde. Enkelte Møder har varet fra Klokken ni om Morgenen til sent ud paa Aftenen, men det var kun naar ganske særlige Omstændigheder gjorde sig gældende. Ved enkelte Lejligheder var udenforstaaende til Stede. Jeg husker engang hvor Erik Seidenfaden, der var POLITIKEN's Korrespondent i Stockholm og illegalt paa Besøg i København, overværede en Del af et Møde og vist nok senere skildrede det i forskellige udenlandske Blade. Endvidere har Inkie nogle Gange været til Stede, dels for at dechiffrere Kodetelegrammer, der var indløbet saa sent, at der ikke havde været Tid til det før Mødet fandt Sted, dels for at fungere som Sekretær.

Min nuværende Svigerfader, Jørgen Wichfeld, og mine Svogre Ivan og Viggo var alle blevet løsladt samme Dag som Arrestationen paa Engestofte havde fundet Sted. Gestapo havde overbevist sig om, at det kun var Monica Wichfeld, der havde været impliceret i „Sabotage- og Spionage-Sagen“.

K. Jessen-Schmidt og hans Søn Henning var blandt mange andre havnet i Vestre Fængsel, som et direkte Resultat af Tyskernes Tortur overfor Jacob. Ogsaa de var anklaget for at støtte betalte Agenter, der arbejdede for udenlandsk Regning og Interesser. Henning Jessen-Schmidt blev senere løsladt, da Tyskerne ikke kunde finde noget Bevis paa hans „landsskadelige Virksomhed“, men inden da var det lykkedes ham at skaffe os en meget nyttig Forbindelse i Dagmarhus. Det drejede sig om en Fru Claire Buchardt-Hansen, der var tysk af Fødsel, men gift med en Dansker og glødende Anti-Nazist. Claire B-H. bestyrede en Kantine i Dagmarhus og gjorde alt hvad der stod i hendes Magt for at hjælpe Fangerne. Takket være hende kom Henning J-S. i Forbindelse med en Gestapomand ved Navn Renner, og forsigtige Forhandlinger førte til at Gestapomanden, mod et Vederlag paa Kr. 30.000, vilde gaa med til at iværksætte Monica Wichfeld's Flugt. Der gik nogen Tid med Forhandlinger, da Henning J-S. igennem flere Uger maatte træffe Gestapomanden næsten daglig. Resultatet blev, at Jens Peter og Hans Johansen sammen med seks af Jens Peter's udvalgte Folk skulde foranstalte et „Hold-Up“ paa den Bil, der den 31. Marts Klokken otte vilde køre ud fra Vestre Fængsel paa Vej til Dagmarhus, med Fru Wichfeld og Renner paa Bagsædet og en tysk Chauffør ved Rattet. „Overfaldet“ skulde finde Sted ved Broen, der fører over Jernbanelegemet ved Hjørnet af Ingerslevsgade og Søndre Boulevard. En af Falck's Ambulancer vilde være paa Stedet, parat til at køre Monica Wichfeld i Sikkerhed.

Klokken 8,45 den paagældende Morgen stod Inkie og jeg i Tunnelen, der forbinder Ordrup Jagtvej med Ordrupvej. Efter Aftale med Jens Peter, skulde han og Hans Johansen møde os efter Aktionens. Man forstaa Inkie's Sindsstemning den Morgen, hun saa bleg og forvaaget ud og havde naturligvis ikke sovet i mange Nætter. Vi havde aftalt, at hun skulde have fire-

ogtyve Timer sammen med Moderen, som saa skulde føres videre til Sverige, og Inkie havde købt alle de Smaating, hun vidste, at hendes Moder havde savnet.

Da Jens Peter og Hans Johansen kom, var det ikke nødvendigt at spørge dem, hvorledes det var gaaet. Paa lang Afstand kunde man se, at de ikke havde gode Nyheder. Det viste sig, at der slet intet var sket. Det planlagte „Overfald“ havde været parat i alle Enkeltheder, men Bilen med Monica Wichfeld og Gestapomanden havde slet ikke vist sig. — Senere fik vi opklaret, hvorledes det var gaaet til. Gestapomanden, der Dagen før havde faaet udbetalt ti Tusind Kroner i Forskud, havde drukket sig fuld, havde snakket over sig og var blevet arresteret. Pengene blev fundet og Gestapomanden sendt med en Straffekolonne til Østfronten.

Inkie fik aldrig mere sin Moder at se. Hun fortalte mig den Morgen paa Ordrup Station, at da hendes Moder den 29. December 1943 paa Engestofte havde sagt Farvel til hende, havde hun tilføjet: „Jeg er bange for, at der er ved at ske noget — jeg har været alt for lykkelig i den senere Tid. Mon vi nogensinde skal ses igen, Inkie?“

Datteren havde selvfølgelig slaaet det hen — der var ingen Grund til saadanne Tanker, om højst en Maaned vilde hun komme paa week-end Besøg — og Moderen planlagde ogsaa en Tur til København.

Men Monica Wichfeld's Forudelser kom til at slaa til.

Paa Grund af dette planlagte Flugtforsøg arresterede Gestapo igen Jørgen og Ivan Wichfeld, idet man gik ud fra, at det var Familien, der havde iværksat Planen. De sad nogle Uger i Horse-rødlejren, men blev saa atter løsladt.

I dette Foraar ankom Erik Hecht-Johansen, Lofty, til Jylland. Som en ekstra Sikkerhedsforanstaltning havde Modtagelseskomitéen faaet Besked om at stille ham Spørgsmaalet: „Er Bøgen sprunget ud i England?“, hvortil Lofty skulde svare: „Nej, men jeg kan godt lide Laks!“

Da Lofty sprang ud, havnede han i Toppen af et Træ, hvor Skærmen hang fast. Det tynde Nylon kunde hvert Øjeblik gaa i Stykker, og Lofty falde de mange Meter, der adskilte ham fra Moder Jord.

Nede paa den faste Grund stod tre stoute Jyder og forespurgte interesseret, om Bøgen nu ogsaa var sprunget ud i England. Lofty, som ved en Fejltagelse ikke havde faaet Besked om dette mærkelige Spørgsmaal, skænkede naturligvis ikke Laks en Tanke, men gav ondt af sig i Vendinger, som Rektor Friis-Hansen paa Herlufsholm ikke vilde have genkendt som hverken Herlovianer-Slang eller blot nogenlunde stuerent Dansk — men overbevisende maa det have været, for Jyderne opgav at faa at vide, om Lofty nu ogsaa kunde lide Laks. De kravlede op i Træet og hjalp ham fri af Faldskærmen. De blev da ogsaa ret hurtigt klar over, at de stod overfor en engelsk Faldskærms-soldat og ikke en tysk Agent, forklædt som en pæn Dansker i engelsk Tjeneste.

Lofty, som i England havde været ansat i Propaganda-Afdelingen, havde Besked paa, at han ogsaa i Danmark skulde knyttes til de Kredse, der arbejdede i den illegale Presse's Tjeneste. Som jeg tidligere har antydnet, mente jeg, at Danmark's illegale Presse og de dertil knyttede Afdelinger var saa straalende godt ledet, at en engelsk Intervention aldeles ikke kunde være til nogen Hjælp. Hvis England havde haft Folk som Børge Outze, Peter Gudme og Kai Holbeck beskæftiget i „Ministry of Information“, vilde den engelske Propaganda maaske have haft en Chance for at komme op paa de Højder den naaede, da Lord Northcliffe under den første Verdenskrig varetog England's Informationstjeneste.

Danmarks Undergrundspresse led et stort Tab, da Holbeck blev skudt paa Gamle Kongevej og senere, da Peter de Hemmer Gudme sprang ud i Shellhuset for at undgaa at give Tyskerne Oplysninger af nogen Art. Heller ikke Folk som Niels Jørgensen, Arne Sejr, Mikkelsen fra Restaurant Skandia og andre af det Format kunde oplæres paa nogen Propagandaskole — men der var dog langt større Chancer for at erstatte dem med Danskere, der havde gjort Besættelsestidens trange Dage med paa dansk Grund, end

med Folk, som kom fra Udlandet fyldt med Ideer, der vilde være fremmede for den illegale Presse's omfattende Læserkreds.

Man vil huske, at Aage Schoch ledede den Propaganda-Afdeling, som han overtog fra Jørgen Rantzau, og der igennem blev den illegale Presse forsynet med al det Materiale, den maatte ønske fra engelsk Side. Schoch gjorde et saa stort Arbejde ogsaa paa dette Felt, at det maatte virke meningsløst, at han skulde belemres med Lofty, hvis Evner jeg syntes kunde finde saa meget bedre Udløsning paa andre Felter. Af disse Grunde sendte jeg som tidligere omtalt i Stedet for Lofty til Fyen, hvor han virkede det meste af den Tid, han var i Danmark.

TYVENDE KAPITEL

I Begyndelsen af Maj fik Herman Dedichen Besked om, at Erik Seidenfaden vilde aflægge Besøg i København. Han vilde ankomme den 10. Maj, naturligvis under højst illegale Former og med hørfarvet Haar. For at faa det mest mulige ud af hans Besøg, og for at kunne gennemdiskutere Problemerne i Ro og Fred, foreslog Dedichen, at Seidenfaden, Mogens Fog, Inkie og jeg tilbragte Pinsen hos ham og hans Kone Rona i deres Sommerhus ved Sorø.

Inkie og jeg, der var blevet forlovet den 1. Maj, kørte sammen med Fog ned til „Jægerhuset“, og den første Aften og det meste af Natten gik med at sidde foran Pejsen og høre Nyt fra Seidenfaden, som var en de bedst informerede Danskere i Stockholm. Næste Dag gik ligeledes med, som man kunde synes, endeløse Diskussioner, og da vi efter Middag igen havde slaaet os ned foran Pejsen, blev vi enige om at gaa tidligt i Seng.

Fog og Seidenfaden døsede i hver sin Lænestol, medens Inkie, Rona og jeg sad i Sofaen foran Kaminen. Lige før Klokken elleve skulde vi til at bryde op, da Seidenfaden foreslog, at vi skulde høre de svenske Nyheder. Dedichen stillede ind paa Stockholm og vi hørte alle efter Nyhederne med et halvt Øre — der var ikke noget særligt. Saa rejste Herman sig og skulde netop

til at afbryde de uinteressante Nyheder fra T.T., da Speakeren sagde: „Ifrån Köpenhamn meddelas: „Fra officiel tysk Side meddeles at den 12. Maj 1944 er de følgende blevet dømt efter Krigslovene for Begunstigelse af Fjenden:

Georg Brockhoff Qvistgaard, født 19. Februar 1915 i København, boende Aabenraa 10, 3. Sal, København, til Døden . . .

Vi blev brat revet ud af vor Sløvhed — jeg anede ikke, at Qvistgaard allerede havde været for en Krigsret. Stakkels Ellen, mon hun nu sad og hørte denne forfærdelige Nyhed . . .

Arne Lützen-Hansen, født 27. Juli 1919 i København, boende Himmerlandsvej 21, København, til Døden . . . Carl Jørgen Larsen, født 6. Juli 1899 i Aarhus, til Døden . . .

De forbandede Svin. Først Tortur og nu . . . Sidst jeg saa dem, straaledede de af Energi og Begejstring over Arbejdet, der skred frem.

Monica Emily Wichfeld, født Massy-Beresford den 12. Juli 1894 i London, boende Godset Engestofte paa Lolland, til Døden . . .

Seidenfaden vidste ikke hvem Frøken Hviid — Inkie's Dæknavn paa det Tidspunkt — i Virkeligheden var, og ingen af de andre Tilstedeværende, der alle havde kendt hende før hun blev illegal, røbede med en Mine at her sad den dødsdømte Kvindes Datter. Inkie selv lod sig end ikke med den mindste Bevægelse mærke, om hun overhovedet havde hørt, hvad der blev sagt. Ingen turde se paa hende. Der gik et Minut eller to — jeg listede hendes Haand ind i min og mærkede en let Sitren — det var alt . . . og dog kom denne ganske uventede Udvikling som et frygteligt Chok — vi vidste end ikke, at Inkie's Moder var stillet for en Krigsret . . . Hendes Mor — hendes bedste Ven, som hun altid havde set op til, som mellem sin eneste Datter og sig selv havde skabt et Forhold, som man sjældent finder det selv mellem Moder og Datter. Dømt til Døden . . . og den stakkels

Pige kunde ikke engang tillade sig at give det mindste Udtryk for den Sorg, der vældede ind over hende.

Udsendelsen sluttede, og Erik Seidenfaden begyndte intetanende at kommentere Dommene. Med fuldkommen naturlig Stemme bad Inkie om en Cigaret. Jeg tændte den for hende. Et Øjeblik efter rejste hun sig. „Naa, men vi skulde tidligt i Seng! Godnat allesammen . . .“

Det var meningsløst ikke at fortælle Seidenfaden, hvad der lige var sket i denne Stue, og han blev saa stille som vi andre.

— — —

Vi havde naturligvis ikke hørt Resten af Udsendelsen, og Seidenfaden fortalte os nu, at en af vore nære Medarbejdere, Dyr-læge Hans Christian Hovmand, hvis Lejlighed i Classensgade vi saa ofte havde brugt til illegale Møder, var blevet dømt til tolv Aars Tugthus. Else Baastrup-Thomsen, Søster til Lægen i Aarhus, der havde været Ole Geisler til saa megen Støtte, havde faaet seks Aars Tugthus. Kristian Jessen-Schmidt havde faaet tre Aars Tugthus. Til sidst var det blevet meddelt, at Viggo Wichfeld, sammen med to andre, var blevet frifundet.

Viggo, der var blevet løsladt sammen med sin Fader og Broder efter Arrestationen paa Engestofte, var atter blevet fængslet ved et Besøg paa Dagmarhus, hvor han søgte Tilladelse til at besøge sin Moder. Under Samtalen løb hans Følelser af med ham og han skældte de Herrer Sachbearbejdere Nagel og Sauerwein saa læsterligt ud, at de blegnede og arresterede ham.

Meddelelsen var sluttet med: „Det afhænger alene af, hvorledes de illegale Elementer og de for den offentlige Orden og Sikkerhed ansvarlige Institutioner i den kommende Tid forholder sig, om Dødsdommene skal fuldbyrdes, eller om Forholdene i Landet gør det muligt at benaade de dødsdømte.“

Hvor var det modbydeligt og hvor var det ægte tysk! Købe sig Ro til, det var det, de vilde — slaa en Handel af med „de illegale Elementer“ . . .

Rona spurgte ikke engang sin Mand, men tilbød straks, da Inkie havde forladt Stuen, at tage med hende til Sverige aldeles omgaaende. Jeg vil aldrig glemme Rona denne Gestus, ikke mindst fordi hun ventede et Barn og derfor saa meget daar-

ligere kunde taale de Strabadser, en saadan illegal Rejse vilde medføre. Jeg kendte dog Inkie godt nok til at vide, at hun nu mindre end nogensinde vilde tage afsted.

Fog foreslog at man i hvert Fald det første Stykke Tid skulde holde inde med Sabotagen, eller rettere den Del af den, som vi kontrollerede. Det var ikke let for mig som Inkie's tilkommende Mand at gaa imod dette Forslag. Men det er givet at Monica Wichfeld vilde have regnet sin Indsats for spildt, dersom blot een Modstandsaktion skulde forpurrees paa Grund af Faren for hendes Liv.

Vi brød op næste Morgen for at tage til København. Samme Aften havde jeg en Samtale med Ole Chievitz, der lovede at opsøge Prins Axel for gennem ham at søge udvirket en Benaadning. Herman Dedichen opsøgte Vilh. Buhl og bad ham gøre sin Indflydelse gældende — alle tænkelige Kræfter blev sat i Bevægelse. Den 19. Maj bragte Aviserne en Bekendtgørelse: „Fra tysk Side meddeles, at den over Fru Monica Wichfeld afsagte Dødsdom ved Benaadning er ændret til livsvarigt Tugthus.“

Da Direktøren for Røde Kors, Helmer Rosting, bragte min Svi-germoder Meddelelsen om Benaadningen, spurgte hun straks: „Og de andre?“ og da hun fik at vide, at der ikke kunde ventes nogen Ændring i Dommene, sagde hun: „Saa har det ingen Interesse . . .“

Da hendes ældste Søn var en lille Dreng, forærede hun ham en Bibel, hvor hun paa den første Side skrev Shakespeare's Ord:

This above all, to thine own self be true,
and it must follow as the night the day,
thou canst not then be false to any man.

EN OG TYVENDE KAPITEL

Den 8. Juni 1944 blev Inkie og jeg viet af Sognefoged Chr. Pedersen i Tystrup pr. Fuglebjerg. Herman Dedichen havde ordnet de fornødne Formaliteter, der havde voldt ham store Vanskeligheder. Vi kunde jo ikke indgaa Ægteskab under Dæknavne, og det

var meget besværligt at skaffe blot saa enkle Papirer som Daabs-attester — Inkie var jo officielt i Sverige og jeg i Liberia.

Omsider var det hele dog i Orden. Inkie, hvis Adresse i Folke-registeret stadig lød paa Gammel Mønt 1, anmeldte Flytning til Jægerhuset, Brunemose pr. Fuglebjerg, idet Vielsen skulde finde Sted i det Sogn, hvor Bruden havde fast Bopæl.

Den 8. om Eftermiddagen kørte Inkie og jeg til Jægerhuset sammen med Tante Daphne og Mogens Fog, der skulde være Forlover. Inkie's Broder, Viggo, der ogsaa var inviteret, var allerede ankommet.

Efter at Chr. Pedersen havde erklæret os for rette Ægtefolk at være, skrev alle de Tilstedeværende under paa, at de havde været Vidner til den stedfundne Ceremoni. Mogens Fog endda med en læselig Underskrift. Sognefogeden og hans Kone bød paa Vanillekranse og Kirsebærvin, hvorefter hele Brudfølget drog tilbage til Jægerhuset og Bryllupsmiddagen.

Og den næste Dag var vi tilbage til vore evindelige Koder og Møder i København.

Da vi bestemte os til at forlade Købmagergade 55, foreslog Henning Wörishøffer, at vi skulde benytte hans Lejlighed i Bredgade 47 som Kontor — et Tilbud, vi med Glæde tog imod. Resultatet blev, at vi gennem hele Sommeren '44 brugte Henning's Lejlighed som et Slags Hovedkvarter med Værten i Rollen som Generalintendant. Her mødtes hver Morgen en Række af de Mennesker, der sad i Nøglestillinger indenfor vor Organisation, og hvis en Gæstebog havde været ført, vilde mange af Frihedsbevægelsens Navne staa deri.

Desværre voksede disse Møder i en saadan Grad, at der ofte var op til tyve Besøgende i Løbet af een Morgen.

En Forandring til det bedre fandt dog Sted senere paa Sommeren. Andreas Holm paatog sig at finde centralt beliggende Lejligheder, som vi kunde benytte et Par Timer om Dagen til Afholdelse af disse Møder. Selv om vi endnu i nogle Maaneder kom til at bruge Bredgade 47 som Hovedkvarter, og til enkelte Møder, forbedrede vi dog i høj Grad vor „security“ ved ofte at skifte Samlingssted.

I dette Foraar led vor Organisation to meget følelige Tab, idet Flemming Juncker og Svend Truelsen begge maatte forlade Landet. Den første, der maatte afsted, var Flemming. Tyskerne havde i nogen Tid været klar over, at han spillede en betydelig Rolle i den jyske Sabotageorganisation, og hans Gaard, Overgaard, var under konstant Observation — selv var han selvfølgelig for længst gaaet under Jorden. Ved flere Lejligheder var Flemming Juncker paa et hængende Haar ved at blive taget, men det lykkedes ham altid at slippe væk i sidste Øjeblik. Een Gang maatte han kravle ud ad et Vindue i et Badeværelse, medens Tyskerne brød ind gennem Hoveddøren — en anden Gang afspærrede Gestapo hele Kvarterer i Randers og gennemsøgte blandt andet „Hotel Randers“, hvor det var blevet rapporteret at han opholdt sig. Hele Byen var paa Benene, den hidtil største Razzia maatte dog følges paa nært Hold — hvis man altsaa havde „god“ Samvittighed . . . og alt imedens gik Flemming Juncker intetanende op og ned ad Perronen paa Randers Banegaard indtil Københavner-Ekspressen kom ind, hvorpaa han steg op i Toget og kørte bort.

Til sidst var Tyskerne dog saa tæt inde paa Livet af ham, at han maatte afsted. Sammen med sin Kone gik han ombord i en Fiskerbaad og de ankom begge velbeholdne til Sverige. Hvert eneste Menneske, der har prøvet denne Tur, véd hvilket Lettelsens Suk man drager, naar man sætter Foden paa svensk Grund — derfor var det ogsaa saa meget desto mere beundringsværdigt, at Juncker, saa snart han havde sat sin Kone i Land, vendte tilbage med samme Baad. Hans udprægede Pligtfølelse bød ham at aflægge nogle detaillerede Rapporter i egen Person.

De Mennesker, som kender ham, behøver ikke nogen Forklaring paa, hvorfor han har saa vanskeligt ved at skjule sig, til Oplysning for andre vil jeg sige, at hans Kodenavn „Elefanten“ egentlig var en ganske god Karakteristik af hans Ydre. Han er en Meter og femoghalvfems høj, meget kraftig og kort sagt let kendelig, selv efter et daarligt Signalement. Trods dette kom han imidlertid tilbage og boede i en af vore Lejligheder i „Dronningegaarden“, før han endelig tog afsted til Sverige og derfra til London, for først at vende hjem i Maj 1945.

Ogsaa Truelsen blev nødt til at tage afsted. Han var efterhaanden saa stærkt kompromitteret at Abwehrstelle foranstaltede udstrakte Razzia'er for at indkredse ham. Stillingen var uholdbar, og til Trods for at jeg meget nødig saa ham forlade Landet, var det dog absolut nødvendigt.

Den Stilling, han havde bestridt som Chef for Efterretningstjenesten, blev overtaget af Kaptajn i Generalstaben, Flemming Larsen, der nu kom til at arbejde direkte under Viggo Hjalp og Svend Schjødt-Eriksen.

Truelsen kom til London, hvor han blev Chef for S.O.E.'s danske Efterretningsafdeling, som han udvidede og ledede med stor Dygtighed.

Jeg nævnede før, at Flemming Juncker boede i een af vore Lejligheder. I de to Bygningskomplekser „Dronningegaarden“ og „Christiansgaarden“ i Dronningens Tværgade havde Modstandsbevægelsen ikke mindre end enogtyve Lejligheder som jeg kendte, og det er højst sandsynligt at Antallet i Virkeligheden var det dobbelte. Lejlighederne var jævnt fordelt i de forskellige Opgange og nogle af dem var indrettet efter de bedste Spionmønstre, med skjulte Mikrofoner anbragt udenfor Entredøren, saaledes at man indefra kunde høre hvad Besøgende talte om, medens de ventede paa at der skulde blive lukket op. Der var lavet hemmelige Døre, som gennem kamuflerede Bagklædninger i Klædeskabe førte ind til Naboerne. Nogle af Lejlighederne var saa legale, at selv den mest gennemgribende Husundersøgelse ikke vilde have givet det fjerneste Resultat — andre saa stopfyldt med illegale Sager, at et Par Maskinpistoler fra eller til ikke spillede nogen Rolle — der laa da ogsaa altid et Par Stykker fremme i de „illegale“ af de illegale Lejligheder, og de vilde ubetinget være blevet brugt, dersom Situationen havde krævet det. Her fandtes een Lejlighed, hvor alt fotografisk Materiale blev behandlet, en anden, hvor Truelsen havde Efterretningsvæsenet's Kodecentral og hvor blandt andre Stig Jensen's Datter Nina var travlt beskæftiget med at sætte Telegrammer i Kode og med at dechiffrere indløbne Meddelelser — og endnu een, hvor tyske Fæstningsan-

læg blev ført paa Generalstabskort, der saa i Form af Film blev sendt til London saa hurtigt som muligt. Selv havde jeg et pied-à-terre i Christiansgaarden, hvor Inkie og jeg boede blandt andet under Generalstrejken.

Den 30. Juni 1944 udbrød Folkestrejken ganske spontant i København. Den havde sin overordentlig store Betydning i Forholdet overfor Udlandet, ikke mindst fordi man nu forstod at hele Befolkningen virkelig kæmpede imod Tyskerne. Strejken var som bekendt ikke inspireret hverken af Frihedsraadet eller udenlandske Radioudsendelser, og den gav et enestaaende Udtryk for, hvorledes den menige Dansker, i dette Tilfælde specielt Københavneren, følte og tænkte.

Selv blev jeg overrumplet af Strejken. Jeg var paa Vej ind til Byen i et Tog fra Skodsborg, hvor Inkie og jeg havde lejet et Hus under vort legale Navn, Biehe. Toget holdt længe udenfor Østbanegaarden, men efter en halv Times Ventetid kørte det endelig ind paa Perronen og Passagererne kunde staa ud.

Først da hørte jeg fra Folk paa Gaden om Begivenhedernes Udvikling. Som bekendt var alle Forbindelsesled med Københavns Omegn afbrudt, inklusive Telefoner, men det var saa heldigt at der Dagen i Forvejen var aftalt et Frihedsraadmøde, som skulde finde Sted i Nærheden af Bülowvej. De fleste af Medlemmerne kom, trods Vanskeligheder, til Stede. Fog boede paa det Tidspunkt vistnok i Nærheden af Farum og tog frem og tilbage til Byen hver Dag, men det var lykkedes ham at slippe igennem Afspærringerne.

Jeg fik min gode Ven, Overbetjent Chr. Madsen, til at køre mig til Skodsborg i en af Statsadvokatets Biler — og altsaa igenem de tyske Afspærringer — for at hente Inkie. Det var aldeles nødvendigt at faa fat paa hende, idet hun laa inde med Kodenøglerne til de Telegrammer, der maatte komme i Løbet af Dagen. Det var ligeledes nødvendigt at have hende ved Haanden, for at sætte de Telegrammer i Kode, der skulde afsendes til Hovedkvarteret i London. Vi havde en ret dramatisk Tur tilbage fra Skodsborg. Paa Strandboulevarden saa vi et Par unge Mennesker bli-

ve skudt ned af Tyskerne, men vi ankom dog velbeholdne til en af vore illegale Lejligheder i Christiansgaarden.

Raadet holdt i disse Folkestrejkenes Dage Møder flere Gange om Dagen, og selv om man var ganske klar over at man intet havde at gøre med Strejkens Udbrud, var det dog tilfredsstillende, at Befolkningen lyttede til de Opraab som Frihedsraadet og de ledende Politikere udsendte med Hensyn til Strejkens Ophør. Det var ogsaa en Tilfredsstillelse for mange af os, at Frihedsraadets Medlemmer og de ledende Politikere var i Stand til at forhandle sig til Rette om Opraabenes Ordlyd og Mening.

I Foraaret 1944 indledte Raadet Forhandlinger med Sovjetregeringen, der indvilligede i at modtage et af Raadets Medlemmer som befuldmægtiget Repræsentant for det kæmpende Danmark. Det var stærkt paa Tale at sende Mogens Fog, ogsaa Aage Schoch var paa Tale, men man blev dog enige om, at det vilde være uheldigt at formene Raadet deres Arbejdskraft paa det indeværende Tidspunkt. Efter mange Overvejelser enedes man om at sende Thomas Døssing og den 10. Juli 1944 udsendte den frie Presse Meddelelse om Beslutningen.

Det var muligvis denne Meddelelse, som førte til, at jeg en Dag modtog et Telegram i min private Kode fra Udenrigsministeriet i London, der paa den britiske saavel som paa den amerikanske Regerings Vegne forespurgte den danske Konge, om Hans Majestæt var indforstaaet med, at England, De forenede Stater og Rusland i en Fællesproklamation kundgjorde, at man havde anerkendt det danske Rige som allieret med de Nationer, der kæmpede mod Tyskland. Det fremgik af Telegrammet, at man endnu ikke havde indledt Forhandlinger med Rusland desangaaende, men ønskede at afvente Kong Christian's Svar. London og Washington havde allerede taget deres Standpunkt. Gennem Vilh. Buhl lod jeg Forespørgslen gaa videre til Kongen.

Allerede næste Dag rykkede London for en Afgørelse, og fireogtyve Timer senere meddelte Buhl mig til min Sorg et negativt Svar.

Efter tunge Overvejelser sendte jeg, udelukkende paa eget Ini-

tiativ og Ansvar, et Telegram, der meddelte at Kongen af Danmark med Glæde tog imod England's og Amerika's Tilbud — et Telegram, som var dikteret af min Angst for de Vanskeligheder, der maatte og vilde opstaa, dersom jeg fremsendte Kongens virkelige Svar . . . et Svar, som London ikke vilde opfatte ud fra de sande Motiver: Vor gamle Konges Bekymring for sit Lands og sit Hus' Skæbne.

Det stod mig klart, at jeg ved Afsendelsen af dette Telegram ogsaa førte den Regering, som havde givet mig Lejlighed til at tjene mit Land, bag Lyset, men jeg ræsonnerede, at jeg maatte blive tilgivet. Et „Nej“ fra Danmark maatte komme højest ubejlejligt og kunde betyde, at England af diplomatiske Grunde maatte ophøre med at støtte den danske Modstandsbevægelse, og derved berøve den mange af Midlerne til at nedsætte den tyske Produktion i Danmark.

Ansaret var en meget tung Byrde, men det varede dog kun en Uge før jeg fik Meddelelse om, at Kronprinsen og Kronprinsessen, vistnok i Samraad med Vilh. Buhl og A. H. Vedel, havde formaaet Kongen til at ændre sit Svar til et klart „Ja“ — sikkert paa Trods af sit Hjertes Overbevisning om de Farer en saadan Beslutning indebar, og som han ønskede at skaane sit Folk for.

Efter Modtagelsen af mit Telegram havde London, paa Washington's og egne Vegne, indledt Forhandlinger med Moskva. Sovjetunionen vilde dog ikke paa det indeværende Tidspunkt gaa med til en Tremagts-Erklæring, saa den officielle diplomatiske status quo maatte bevares endnu et Stykke Tid, men fra det Øjeblik London modtog Kongens Tilkendegivelse, blev vi politisk set behandlet som allieret med Vest-Magterne — hvilket var af uvurderlig Betydning for hele Efterkrigspolitikken.

TO OG TYVENDE KAPITEL

Den 2. September oprandt en Ulykkens Dag for vor Organisation.

Vi havde haft en meget dramatisk Morgen. Klokken syv ringede Telefonen og en ukendt Mand, som jeg desværre aldrig har haft

Lejlighed til at sige Tak, fortalte at Gestapo var rykket ind i det Hus, vi havde i Skodsborg. Han havde hørt, at det var en Tandlæge Biehe, der havde lejet Huset, og efter at have slaæet op i Telefonbogen under mit „legale“ Navn, havde han straks ringet op. Vi rykkede naturligvis med Iltogsfart ud af Lejligheden, hvor vi tilfældigvis havde boet den Nat, i Stedet for som sædvanlig at tage til Skodsborg. Frøken Skallebæk fik Besked om at tage en lille Ferie, og da vi i Maj 1945 kom tilbage, modtog hun os med et stort Smil og spurgte straks: „Hvormange bliver vi til Middag i Aften?“

Et af de sædvanlige Møder var ved en Fejltagelse berammet til at finde Sted Klokken ti om Morgenen i Wörishøffer's Lejlighed, Bredgade 47. Jeg havde givet Besked om, at Mødet skulde afholdes hos William Carstensen i Bornholmegade 4, men det var af en eller anden Grund blevet misforstaaet af den Mand, der skulde bringe Beskeden videre saaledes at alle, paa nær Inkie og jeg, indfandt sig i Bredgade 47 — vi tog til Bornholmegade og undrede os saare over, at der ikke viste sig nogen.

Fra Bornholmegade ringede vi til Lejligheden i Bredgade 47 — intet Svar! Derpaa ringede vi til Bjørn Møller, der boede paa fjerde Sal i samme Hus og bad ham gaa ned og undersøge hvorfor Palæ 6080 ikke svarede. Vi ringede igen til hans Nummer to-tre Gange i Løbet af den næste halve Time, men han var stadig ikke kommet tilbage. Efterhaanden havde Ellen, hans Kone, fattet Mistanke og ved en forsigtig Undersøgelse viste det sig, at Gestapo opholdt sig i Wörishøffer's Lejlighed og arresterede enhver, der ringede paa.

Det var mange Mennesker Gestapo fik fat paa den Morgen: Henning Wörishøffer, Flemming Larsen fra Efterretningstjenesten, Bjørn Møller, Hector Bundesen, Marie og Birgitte Holstein-Ledreborg, Andreas Holm samt en Rengøringskone, der blev løsladt en Maaned senere. Tyskerne benyttede Anledningen til at fjerne sig med vor Maanedsration af Cigaretter, som Godfrey Bryant havde sendt den foregaaende Aften.

Marie og Birgitte Holstein sad seks Uger i Vestre Fængsel, hvorefter de blev løsladt. Ogsaa Bjørn Møller klarede Frisag, men Flemming Larsen, Henning Wörishøffer og Andreas Holm blev

sendt til en Koncentrationslejr i Tyskland, hvor de maatte tilbringe Tiden indtil Befrielsen.

I Løbet af Formiddagen fik jeg Besked om at ogsaa Aage Schoch var blevet taget, Kate Fleron ligesaa, og Klokken et blev Preben Lok-Lindblad og Poul Justesen arresteret paa „Hotel Terminus“.

Hele denne Arrestationsbølge skyldtes at en af vore Folk havde ignoreret de strenge Sikkerhedsregler, som var blevet os indprentet paa Skolerne i England. Fritz skulde lægge en Revolver i Garderoben paa Østerport, og det viste sig, at han havde pakket den ind i Papir fra et Vaskeri, der nogle Dage før havde sendt ham noget Vasketøj. Skæbnen vilde, at Tyskerne netop i de Timer Revolveren laa i Garderoben, foretog en Rutinerazzia. De fandt Revolveren og Fritz illegale Navn og Adresse stod skrevet paa Papirets indvendige Side. Han blev øjeblikkeligt arresteret og desværre kunde hans Nerver ikke holde til det Pres, han blev udsat for. Han opgav baade Skodsborg Adressen og Bredgade 47 — og en Ven af ham, ogsaa en Faldskærmsmand, som han boede sammen med, opgav omgaaende Schoch's og Kate Fleron's Adresser. Denne anden Mand, Otto, arbejdede i Propaganda-Afdelingen under Schoch, og kendte derfor baade hans og Kate Fleron's Bopæl.

Vi maatte opgive de fleste af vore Tilflugtssteder efter denne Række Arrestationer, og i lang Tid vidste Inkie og jeg ikke, hvor vi skulde tilbringe den næste Nat, med det lykkedes dog at holde Organisationens Hjul i Gang.

Det var paa dette Tidspunkt at Mønten „Gaa stille med Dørene-The Walls have Ears“ blev til. Ejler Jørgensen fik Ideen og sørgede ogsaa for baade Materiale og Forarbejdning.

Det lykkedes os omsider at finde en Lejlighed, som ikke før havde været brugt til illegale Formaal. Den laa i Ibstrupvænget Nummer 11. Joseph Fisher Holst, der nu havde overtaget Besørgelsen af mine personlige Telegrammer, kom der dagligt, men foruden ham kendte kun Mogens Fog og Herman Dedichen Adressen. Da Mogens Fog den 14. Oktober blev arresteret, blev jeg ganske roligt boende, da jeg stolede fuldt ud paa, at han ikke vilde røbe Lejligheden, og det viste sig ogsaa at holde Stik. Efter Befri-

elsen fortalte han mig, at Tyskerne havde bearbejdet ham med Gummiknipler alt medens de brølede: „Hvor er Flemming Muus!“ IBSTRUPVÆNGET 11 stod prentet med Flammeskrift i hans Hjerne under Torturen — men han tav.

Da Sirenerne lød den 19. September, opholdt jeg mig med Kap-tajn Schjødt-Eriksen i en Lejlighed paa Østerbro. Vi mødtes dag-lig for at diskutere Efterretningstjenestens Problemer, og for at træffe de fornødne Dispositioner ved Fordelingen af de Vaaben, der ad Luft- og Søvejen ankom til Danmark.

Ganske som da Folkestrejken brød ud, maatte vi ogsaa denne Gang søge Oplysninger hos Forbipasserende, da Luftalarmen var aflæst. Politiet taget! Det var med meget blandede og især op-rørte Følelser, at jeg begav mig til et Møde med Herman Dedi-chen i Overretssagfører Mikkelsens Lejlighed, Ny Vestergade 1. Nu gjaldt det først og fremmest om ikke at dumpe i Tyskernes Fælde, der utvivlsomt gik ud paa at provokere Modstandbevægel-sen til at komme frem i Dagens Lys.

Det lykkedes at faa sammenkaldt Frihedsraadet til et Møde samme Eftermiddag Klokken tre i Frederik Schyberg's Lejlighed paa Gamle Kongevej. Først kom Fog, saa Frode Jacobsen og jeg — og derefter Tyskerne.

Det er vist aldrig blevet opklaret hvad der fik dem til at forsø-ge en Razzia netop den Eftermiddag. De har sikkert ikke vidst at det var her Frihedsraadet skulde holde Møde, men i hvert Fald forsøgte de at skaffe sig Adgang ved at kime paa Klokken og dun-dre paa Døren. Vi barrikaderede os inde saa godt som muligt og forberedte os paa at flygte gennem en Tagluge, men Tyskerne op-gav mærkværdigvis deres Forehavende og nogle Timer senere gik vi uhindret ned ad Trappen med et Udkast til Frihedsraadets Pro-klamation af 19. September 1944 i Lommen.

Trods de forskellige Forhindringer lykkedes det dog at samle alle Medlemmerne, og den Proklamation blev udsendt, hvor vi henstillede til Folk ikke at lade sig udfordre, men afvente Signalet til Handling.

— — —

Forholdet mellem den allierede Overkommando og Frihedsraadet blev længe diskuteret, men endelig blev det besluttet at dersom de allierede Hære ved en Invasion gav Signalet til aaben Kamp, skulde Kommandoen over vore væbnede Styrker overdrages til Generalløjtnant Ebbe Gørtz. I Følge Sagens Natur var det vanskeligt at opnaa Enighed om denne Afgørelse ikke mindst den kommunistiske Fløj indenfor Raadet var imod Forslaget, og Frode Jacobsen insisterede paa at Overkommandoen skulde tilfalde et Medlem af Raadet. Man kunde sikkert hurtigt være kommet til et Resultat, hvis Kaptajn C. V. Hjalf havde modtaget Posten, men han ønskede ikke at overtage en Kommando, som i hans Øjne med Rette tilkom hans øverste Chef.

Som Medlem af Kommando-Udvalget havde Hjalf i længere Tid staaet Raadet nær, ydermere var han Stabschef i Hærens illegale Organisation og utvivlsomt den Mand der, sammen med Kaptajn Schjødt-Eriksen, var primus motor i Hærens Arbejde indtil Krigens Slutning.

Ved et Møde hvor Fog, Frode Jacobsen og jeg repræsenterede Frihedsraadet, og hvor Gørtz, Hjalf og Schjødt-Eriksen repræsenterede Hæren, blev Gørtz „officielt“ spurgt om han vilde overtage Posten.

Raadet diskuterede ogsaa længe hvem der skulde være Ledere af Landets Regioner. Det var min faste Overbevisning at det vilde gavne Danmark's Stilling overfor Udlandet, hvis alle Regionschefer var militære Personer. Det er forstaaeligt at denne Tanke mødte stærk Opposition og man opnaaede først Enighed efter lange Møder, hvor denne Sag var øverst paa Dagsordenen.

Resultatet er velkendt, men jeg maa indrømme at Beslutningen om at sætte Officerer over Folk som for Eksempel Toldstrup, var uheldig.

Dagen efter dette Møde blev Mogens Fog arresteret. Børge Houmann laa syg, Arne Sørensen var paa Rejse i Sverige, Redaktør Schoch sad i Shell Huset, saa Raadet bestod kun af Ole Chievitz, Frode Jacobsen, Biskop Øllgaard, der var indtraadt i Stedet for Schoch, og mig.

Mogens Fog blev noget senere afløst af Professor Bodelsen, i Januar indtraadte Alfred Jensen i Stedet for Børge Houmann og i Foraaret '45 endvidere Professor Husfeldt og Kontorchef Banke. — Fra samme Tidspunkt deltog Ole Lippmann i Raadets Møder som Repræsentant for Special Forces.

I Løbet af dette Efteraar blev det mere og mere vanskeligt at eksistere. Tyskerne havde i nogen Tid været klar over mit virkelige Navn og jeg blev meget stærkt eftersøgt. Ifølge Meddelelse fra Dagmarhus fik to Hundrede Gestapofolk til Hovedopgave at opspore og arrestere mig. Situationen blev efterhaanden saa uholdbar, at jeg besluttede mig til at forlade København et Stykke Tid.

Duckwitz, som gjorde Tjeneste i Dagmarhus, havde hele Tiden været en stor Hjælp for os. Han meddelte nu Schjødt-Eriksen at Tyskerne var i Besiddelse af mit fuldstændige Signalement — mit Udseende, Maade at bevæge mig paa, de ret synlige Ar bag Ørene, forarsaget af den plastiske Operation, kort sagt alt.

Efter megen Overvejelse, Diskussion og diverse Forhandlinger med London, blev det bestemt, at jeg skulde gaa fuldstændig under Jorden i en Maaned. Nu var Spørgsmaalet blot h v o r. Det lykkedes Overretssagfører Thorvald Mikkelsen at finde et Sted. Direktør Juncker, Aarhus Oliemølle, ejede en lille Frugtplantage ved Korsør — en henrivende Ejendom, som han havde indrettet til Sommerbolig, der nu stod fuldt møbleret, men ubeboet. I Betragtning af Juncker's Indstilling var der ikke megen Sandsynlighed for, at Gestapo skulde nærme sig en af hans Ejendomme, og da Mikkelsen spurgte om han maatte lade et Ægtepar, som var bange for at bo hjemme, tage Ophold paa „Klintegaarden“, indvilligede Juncker straks.

Den 1. November tog Inkie og jeg saa derved, og Bestyreren tog imod os. Juncker havde meddelt ham at et Ægtepar paa Bryllupsrejse havde faaet Lov at bo der i en Maanedes Tid.

Før min Afrejse fra København havde jeg arrangeret det saaledes, at jeg modtog alle Telegrammer med den ordinære Post. Herman Dedichen, som foruden Mikkelsen, var den eneste der

kendte Adressen, samlede Telegrammerne, saavel som al anden Post, og sendte dem daglig til mig. Mine Svar naaede ham ad samme Vej. Posten blev adresseret direkte til Klintegaarden, hvor jeg boede under Navnet Stub og denne Gang var Kontorchef. Lederen af Security Skolen i England vilde næppe have anerkendt denne Fremgangsmaade, der absolut ikke var i Pagt med det, han havde lært os — men det gik godt endnu engang.

London, som hurtigt blev træt af at have mig siddende paa en Bondegaard fjernt fra al Aktivitet, foreslog at jeg skulde komme til England — dels var det paa Tide at føre nye Forhandlinger, og dels vilde det være praktisk at stikke Tyskerne Blaar i Øjnene. Man foreslog, at Inkie og jeg skulde tage af Sted, og ved Afrejsen lade Tyskerne komme paa Sporet, saaledes at deres Agenter i Sverige kunde følge det til Bromma Lufthavn, hvorfra vi skulde flyve til England. Ved min Tilbagekomst, som blev anslaaet til medio Januar, kunde jeg saa fortsætte Arbejdet uden at være eftersøgt. London meddelte ydermere, at man ønskede, at jeg skulde lade mig underkaste endnu en plastisk Ansigtsoperation.

Den 1. December forlod vi Klintegaarden. I Valby skiftede vi Tog til Jægersborg, hvilket havde den Fordel, at vi undgik Hovedbanegaarden, som altid var bevogtet af Folk, der var ude efter mig.

Det blev bestemt, at Inkie og jeg skulde rejse med Bornholmerbaaden „Carl“, men paa forskellige Dage, saaledes at vi ikke begge vilde blive taget, hvis der skulde ske noget.

Jeg havde lange Samtaler med Ole Geisler, der skulde overtage Kommandoen medens jeg var væk — med Børge Houmann, der til Trods for sin Sygdom kom ud til Ibstrupvænget, med Frode Jacobsen, Vilh. Buhl, H. C. Hansen, Hedtoft Hansen og, ikke mindst, med Herman Dedichen.

Gennem Hjalp og Schjødt-Eriksen lod jeg General Gørtz vide, at jeg havde overgivet Kommandoen til Geisler, og gennem forskellige Kanaler forberedte jeg, at Tyskerne blev informeret om min Afrejse — denne Gang som Dr. med. Poul Martin Jersild — Informationer, der dog ikke skulde tilflyde dem før jeg var vel ankommet til Sverige.

Den 11. December 1944, Aarsdagen for Ankomsten til Bonderup's Marker, forlod jeg Danmark langt nede i Bunden af „Carl“. Tyskerne kom ombord før Afrejsen Klokken ni og undersøgte Skibet for mulige blinde Passagerer. Jeg hørte dem stampe rundt over mit Hoved og en ubehageligere Lyd kan jeg daarligt forestille mig. Kom i Land med den svenske Lodsbaad ved Falsterbo og blev stillet de sædvanlige Rutinespørgsmaal i Flygtningecentralen. Her traf jeg en dansk Læge, der kendte „min Fader“, og var meget glad ved at træffe mig! Han komplimenterede mig for „min“ fremragende Disputats, som fornylig havde skaffet „mig“ Doktorgraden. Jeg balancerede med Tungen lige i Munden udenom de faglige Spørgsmaal.

Den 13. ankom jeg til Stockholm og blev straks hvirvlet ind i en Masse Møder med Svenskere, Danskere, Englændere og Amerikanere — men jeg har sikkert virket noget aandsfraværende. Alle mine Tanker drejede sig om hvordan Inkie vilde klare Rejsen fra København til Sverige. Min gode Ven, Overbetjent Chr. Madsen, som sad i Malmø, havde takket være Hendil's glimrende Rute daglig Forbindelse med København, og holdt mig å jour med Sagens Udvikling.

Den første Aften, hvor Inkie skulde have været af Sted, havde Gestapo indfundet sig tidligere end sædvanligt, og hun havde været tvunget til at opgive Rejsen i den Omgang. En ny Dag blev fastsat og man kan forestille sig min Lettelse, da Chr. Madsen en Nat Klokken fire ringede mig op og sagde: „Vil De tale med 'Kirsten', hun sidder ved Siden af mig?“

Næste Aften ankom Inkie til Stockholm efter en højst ubehagelig Rejse med „Carl“ til Falsterbo.

Paa Vej ned til Baaden i København havde Himmelen været farvet af et ildrødt Skær, som viste sig at stamme fra Ø.K.'s Bygning, der brændte. Efter at være kommet ombord og stuvet ned i Lasten — i et Hul, der oprindeligt var beregnet for to Mennesker, men hvor der nu af en eller anden Grund pludselig skulde findes Plads til fem — blev der blæst Luftalarm, som varede i adskillige Timer. Rejsen havde saaledes været meget længere end beregnet, men da hun endelig var kommet over i Lodsbaaden og ankommet til Falsterbo, stod Chr. Madsen dernede for at mod-

tage hende med en stor Buket røde og hvide Nelliker og alle Sorger var slukt.

Den 22. og den 23. blev Flyvningen annulleret paa Grund af taaget Vejr, saa vi kom til at tilbringe Julen i Stockholm. Vi havde det dejligt og nød Rekreationen efter det hektiske Liv i Danmark. Vi traf en Masse morsomme Mennesker og saa en Del til Ronnie Turnbull, Bobbie Molkte, til Børge Outze, som netop var undsluppet fra Shellhuset, og til Erik Seidenfaden hos hvem vi tilbragte en fornøjelig Nytaarsaften.

Ved et af disse Selskaber var jeg lige ved at komme i alvorlige Vanskeligheder. Jeg var som sædvanlig blevet forestillet som Dr. Jersild fra København, og den engelske Militærattache's Kone havde faaet at vide, at jeg var en fremragende Fødselslæge. Hun insisterede paa, at jeg øjeblikkelig overtog hende som Patient, idet hun i nærmeste Fremtid ventede et Barn. Helst vilde hun tages under min Varetægt endnu medens Selskabet stod paa, og hun foreslog, at vi skulde trække os tilbage for at jeg kunde faa Lejlighed til at undersøge hende.

Efter forskellige Forsøg, snart var der det ene, snart det andet i Vejen, kom vi endelig af Sted fra Bromma Flyveplads den 2. Januar 1945. Vi fløj en stor Omvej for at undgaa de tyske Patrouillemaskiner med Baser i Norge, og efter syv Timers Forløb ankom vi til Leuchars Flyveplads, to Timers Kørsel fra Edinburgh. Inkie havde lidt Besvær med Sikkerhedspolitiet, og Kommandanten, der var informeret om vore falske Pas, maatte tilkaldes for at føre hende frelst gennem Skærsilden.

Vi sov nogle Timer paa et Hotel i St. Andrews, og næste Morgen kørte vi videre til Edinburgh, hvor S.O.E.'s Repræsentant, Colonel Hampden, tog vel imod os. Paa King's Cross traf vi næste Aften Hollingworth og Artie Taylor, der fulgte os hen til en hyggelig lille Lejlighed paa Mount Royal Hotel, Marble Arch, hvor vi blev boende saalænge vi var i London.

POST SCRIPTUM

5. Januar 1945

Møder i Hovedkvarteret med Brigadier Mokler-Ferryman, Colonel Wilson, Hollingworth, Admiral Holt, General Dewing angaaende Forholdene i Danmark efter Krigen.

6. Januar.

Week-end hos Direktør Karsten i Golders Green.

8. Januar.

Middag hos Christmas Møller i Thorney Gate. Diskuterede Problemerne i Danmark. Christmas Møller skuffet over at Frihedsraadet endnu ikke har udset ham til Stats- eller Udenrigsminister. Kritiserer stærkt at Uprofessionelle behandler Danmark's politiske Affærer.

10. Januar.

Langt Aftenmøde med General Gubbins.

11. Januar.

Møder med Kommandørkaptajn Mørch, Major Garret, Mr. Spink, Major Lawrence Lassen, Commander Hollingworth, Fleming Juncker, Svend Truelsen, Ole Lippmann.

12. Januar.

Min Tilbagerejse diskuteres. Jeg vil gerne vente til Marts, da jeg ved Ankomsten til London finder jeg er totalt udkørt. Svend Truelsen, som nu, støttet blandt andre af Jørgen Halck, er Leder

af Efterretningssektionens danske Afdeling, samt Hollingworth, foreslaar at sende Ole Lippmann hjem.

13. Januar.

Møde med en Ven af Danmark, Rodney Gallop.

14. Januar.

Lang Aftensamtale med Christmas Møller, som beklager sig stærkt over Intriger i danske Kredse — han bliver ikke underrettet om Baker Street's Dispositioner.

15. Januar.

Duus Hansen ankommer fra Sverige.

16. Januar.

Møder med Mokler-Ferryman og Colonel Spurburg.

18. Januar.

Inkie Konference med Kodeeksperten Marks.

20. Januar.

Til Cornwall for at besøge Inkie's engelske Bedstemoder.

25. Januar.

Igen Møde med Marks.

26. Januar.

Endelig Afgørelse om at sende Lippmann hjem. Gaar stærkt ind for, at han sendes til Sverige og videre med „Carl“, hvilket akcepteres.

29. Januar.

Møde med R.A.F. — Detailler i det planlagte Bombardement af Shell Huset.

30. Januar.

Middag hos Grev Reventlow med Lederen af Foreign Office's skandinaviske Afdeling, C. F. A. Warner.

1. Februar.

Duus Hansen modtager sin Officersbestalling.

4. Februar.

Besøger S.T.S. 45. Møder mange af mine gamle Venner samt en Del nye Folk, som nu er parat til at afgaa.

5. Februar.

Instruerer engelske, amerikanske, danske Faldskærmssoldater og -officerer i Sikkerhedsregler under aktiv Tjeneste — har Ordre til at pointere Vigtigheden af at tage Cyankalium i Tilfælde af Arrestation.

9. Februar.

Inkie's Fødselsdag. Hun er blevet indrulleret i det kvindelige Korps, F.A.N.Y.

10. Februar.

Møder med den danske Militær-Kommission.

12. Februar.

I Audiens hos Kong Haakon.

13. Februar.

I Audiens hos Kong George paa Buckingham. Var tilsagt til Klokken tre. Wing Commander Townsend tog imod og spurgte om jeg før havde været i Audiens hos den engelske Konge. Da jeg svarede benægtende, forsikrede han mig, at der ikke var Grund til Nervøsitet, at hele Audiensen næppe vilde vare fem Minutter og at han, Townsend, hele Tiden vilde være til Stede. Kongen hilste paa mig, hvorpaa han gav Adjudanten Tegn til at trække sig tilbage. I en Time sad vi foran den blussende Kaminild og jeg benyttede Lejligheden til at takke for Ordenen og fortalte paa Opfordring om Forholdene i Danmark.

17. Februar

Week-end hos John og Barbara Bevan.

19. Februar.

Møde med Farver Jacobsen fra Aabenraa om det sønderjydske Spørgsmaal.

21. Februar.

Møde med Stefan Hurwitz.

23. Februar.

Frokost hos Grev Reventlow til Ære for Kong Haakon. Atlee var til Stede og forsøgte at faa en Samtale med Inkie, som aabenbart fandt Kong Haakon's Adjutant mere underholdende. Det gik først bagefter op for hende at den lille graa Mand var Vice-Premierministeren.

25. Februar.

Inkie udnævnt til Sekondløjtnant. Vi rejser til Manchester, hvor hun skal paa Faldskærmsskole sammen med Carl Christian Scavenius og Charles Strutt.

26. Februar.

Paa Faldskærmsskolen. Bliver stadig mindet om, at man ikke er nogen „bloody hero“.

28. Februar.

Inkie springer ud for første Gang. Hun springer som Nummer et og lander sidst paa Grund af sin ringe Vægt. Jeg lider Helvedes Kvaler. Idet hun lander, bemærker hun køligt: „Jeg har egentlig aldrig før lagt Mærke til, hvor skaldet Du er!!!“

2. Marts.

Inkie foretager sit første natlige Faldskærmsudspring.

4. Marts.

Tilbage i London. Ole Geisler faar Besked om, at Ole Lippmann foreløbig vil fungere i mit Sted.

5. Marts.

Inkie rejser til Security Skolen ved Southampton for at stille

sine Erfaringer fra det praktiske Undergrundsliv til Raadighed for Eleverne.

8. Marts.

Dagene gaar med Rutinearbejde i Baker Street.

12. Marts.

Møde med General Dewing, Admiral Holt, General Gubbins — blandt andet om under givne Omstændigheder at overføre Handelsflaaden fra danske til svenske Havne.

14. Marts.

R.A.F. har fremstillet en Model af den Del af København, de skal overflyve for at naa Shell Huset. Modellen er af en Størrelse, som Bygningerne tilsyneladende vil have ved Overflyvning i 200 Fods Højde.

17. Marts.

Møder Inkie i Bournemouth.

21. Marts.

Air-Vicemarshal Embry flyver i Spidsen for sine „Mosquito“s til København og bomber Shell Huset. Hører med Sorg Meddelelsen om den tragiske Ulykke paa Den franske Skole.

30. Marts.

Modtager Besked fra Stockholm om, at min Svigermoder, Monica Wichfeld, er afgaaet ved Døden den 27. Februar i tysk Tugthus.

31. Marts.

Inkie ankommer til London. Er i straalende Humør og glæder sig til et Besøg hos sin Onkel og Tante i Newbury. Efter lang Tøven, hvor Inkie undrer sig over, at jeg ikke er i lige saa godt Humør som hun, fortæller jeg hende Sandheden.

9. April.

Højtidelighed i Westminster Abbey for Nordmænd og Dan-skere.

11. April.

Baker Street udkaster Planer om, at jeg skal sendes til Montgomery's 21. Armé for at være til Disposition ved en eventuel Fremrykning i Jylland.

15. April.

Gennemgaar forskellige Kursus før Afgangen til 21. Armés Hovedkvarter.

17. April.

Træffer min Fætter, Strange Muus, som nu er Kaptajn i Royal Engineers.

30. April.

Krigen synes at nærme sig sin Slutning, en Mening som dog ikke er fremherskende i Baker Street.

4. Maj.

Danmark er igen et frit Land!

5. Maj.

Planen om at sende mig til Montgomery's Stab annulleres automatisk, da Marchen op gennem Jylland nu er afblæst. Gaar i Stedet for til Tandlægen.

9. Maj.

Flyver til København med Inkie. Genser min Moder efter mange Aars Forløb.

10. Maj.

Major Beam træder i Funktion som Auditor, og kræver detaljeret Regnskab over alle Udgifter under Besættelsen.

11. Maj.

Det er bittert at konstatere at det nu er engelsk Bureaukrati, der staar for Styret, og at danske Faldskærmsagenter er gledet

ud i Kulisserne, hvor de faar Lov at uddele Cigaretter og agere Chauffører for Kontorpersonale fra Baker Street.

16. Maj.

Anmoder Hollingworth om lade en anden end Major Beam overtage Posten som Auditør i Danmark, i hvert Fald hvad angaar mine Regnskaber. Dette afslaas.

23. Maj.

Major Beam indleder sin Revision. Han fornægter ikke sin van-te Tone. Som Resultat af talrige Provokationer oplyser jeg ikke om det henlagte Reservefond, som jeg efterlod i Handelsbanken ved Afrejsen fra København.

Faar Besked om uden Varsel at forlade min Lejlighed, opret-tet med S.O.E.'s Velsignelse samt Løfte om, at man efter Krigen nok skulde komme til en Forstaaelse, saa jeg kunde beholde den — man trækker Ordren tilbage. Til Udenrigministeriets Middag paa Christiansborg.

26. Maj.

Inkie og jeg flyver til Brüssel som Air-Vicemarshal Sir Basil Embry's Gæster.

27. Maj.

Flyver til London, blandt andet med Breve fra det danske Kon-gehus til den engelske Konge og Dronning.

29. Maj.

I Audiens hos den engelske Dronning.

31. Maj.

Tilbage i København.

2. Juni.

Faar udbetalt et à Konto Beløb paa min Løn for den Tid jeg har opholdt mig i Danmark under Besættelsen, et Pund Sterling om Dagen.

1. September.

Kommer tilbage til København efter Sommerferie paa Landet. Tilbringer Dagen i Kastellet. Samtaler med Bovensiepen, Pancke og Best.

2. September.

Bliver udlaant til „British Military Mission to Denmark“. Faar til Opgave at efterspore den forsvundne Dr. Hoffmann, Chef for Gestapo under den sidste Del af Besættelsen.

6. September.

Forlader København med Pas, der tillader mig og Inkie som min Sekretær, at rejse over hele Europa med Undtagelse af den russiske Zone.

7. September.

Schloss Gottorp i Slesvig.

9. September.

Hamburg. Resultaterne af Bombningen gør et stærkt Indtryk.

10. September.

Kassel. En Ruinhob.

11. September.

Konferencer i S.H.A.E.F.'s Hovedkvarter i Frankfurt angaaende Eftersøgningen af Hoffmann.

12. September.

Wiesbaden. Besat af Amerikanerne. Sidste Gang jeg var der, i Foraaret 1923, havde Franskmandene besat Byen med Neger-tropper.

13. September.

Fra Frankfurt til Strassburg.

15. September.

Cannes.

18. September.

Italien. Hoffmann bliver arresteret i Flensborg!

17. Oktober.

Tilbage i København.

26. Oktober.

Det engelske Finansministerium har til den danske Stat oversendt Regnskabet for samtlige Udgifter vedrørende Opretholdelsen af S.O.E.'s danske Organisation i Besættelsesaarene. De finansielle Anliggender bliver saaledes en dansk Affære.

27. Oktober.

Bliver tilsagt til Møde hos Landsretssagfører Per Federspiel.

29. Oktober.

Møde hos Per Federspiel. Afdelingschef H. C. Andersen fra Finansministeriet er til Stede. Bliver foreholdt Anklage om at have tilbageholdt et Beløb. Overgiver til H. C. Andersen Nøglen til den Bankbox i Handelsbankens Afdeling paa Bernstorffsvej, der indeholder det fulde tilbageholdte Beløb. Beder Per Federspiel ordne min Skilsmisse.

30. Oktober.

Inkie nægter at gaa ind paa Skilsmisse.

13. November.

Sender mit D.S.O. tilbage til London, da jeg ønsker at staa klart.

30. November.

Modtager D.S.O. retur fra London.

8. December.

Forlader Lejligheden Jagtvej 183. Indboet bliver solgt paa Auktion til Fordel for Statskassen.

Foraar 1946.

Faar adskillige velmente Opfordringer til at forlade Landet.

29. Juni.

Arresteres.

30. Juni.

Anmoder min beskikkede Forsvarer, Landsretssagfører Poul Christiansen, om paa mine Vegne atter at gøre et Forsøg paa at overtale Inkie til Skilsmisse, hvilket ikke lykkes.

4. Juli.

Da Sagen ligger helt klar, kan den omgaaende optages til Dom.

13. Juli.

D O M:

Under denne Sag, der er fremmet til Dom i Henhold til Retsplejelovens § 925, tiltales Flemming Bruun Muus for Underslæb.

Arrestanten er født den 21de November 1907 og ikke fundet tidligere straffet.

Ved Arrestantens uforbeholdne Tilstaaelse, hvis Rigtighed bestyrkes ved de iøvrigt foreliggende Oplysninger, er det bevist, at han, der i 1943 og 1944 opholdt sig her i Landet som Leder af de imod Besættelsesmagten arbejdende fra engelsk Side udrustede Faldskærmsfolk, senest i Tiden umiddelbart efter Befrielsen har tilegnet sig ca. 550.000 Kroner, som af ham oprindelig var lagt til Side til 'mødegaaelse af Eventualiteter under hans nævnte Virksomhed af de Midler, som var stillet til Raadighed til denne. Tiltalte har været fængslet siden den 30/6 1946.

Idet bemærkes, at Tiltalte, der er Major i den engelske Hær, ikke nu vil kunne paaberaabe sig nogen for ham muligt paa Gerningstidspunktet bestaaende militær Eksterritorialret — hvad han ej heller har ønsket — vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 285, jfr. § 278 Nr. 3.

Ved Strafudmaalingen findes der at burde tages Hensyn til, at Tiltalte, der er ustraffet og som ubestridt har ydet en fremragende Indsats i Modstandsarbejdet her i Landet, maa an-

tages endnu paa Gerningstidspunktet at have været paavirket af sit forcerede, farlige og stærkt nerveanspændende Arbejde under Besættelsen. Endvidere findes der at kunne tages Hensyn til, at Beløbet nu er tilbagebetalt.

Straffen findes herefter at kunne bestemmes til Fængsel i 2 Aar, hvoraf 9 Dage i Medfør af Straffelovens § 86 anses for udstaaet.

THI KENDES FOR RET:

Tiltalte Flemming Bruun Muus bør straffes med Fængsel i 2 Aar, hvoraf 9 Dage anses som udstaaet.

Tiltalte bør betale Sagens Omkostninger, derunder 300 Kroner i Salær til den beskikkede Forsvarer, Landsretssagfører Poul Christiansen.

Sachs,
kst.

Efteraar 1946.

Inkie rejser til England.

Juleaften 1946.

Klokken to om Eftermiddagen bliver jeg benaadet. Min Moder og Poul Christiansen, min Ven fra Barndommen, henter mig efter Løsladelsen. Kører sammen med min Moder til Julehøjtidelighed paa Landet. Ringer til England og ønsker Inkie Glædelig Jul — og siger hende Tak. . . .

Ingen tænder et Lys

Major Flemming B. Muus var fra 1943 til 1945 den øverste engelske Chef i Danmark. Han og hans nærmeste Medarbejder Varinka Wichfeld, var vel nok de to Mennesker, Gestapo satte mest ind paa at faa arresteret.

Flemming Muus' Indsats i disse Aar var af saa stor Betydning for vort Land, at den næppe vil kunne overvurderes.

Den 9. April 1940 opholdt Flemming Muus sig i Liberia. Han meddelte telegrafisk Grev Reventlow i London, at han som fri Dansker ønskede at kæmpe for sit Land, men der skulde gaa to Aar, før han kunde melde sig til Tjeneste i London. — Man var dengang ikke indstillet paa et saadant Initiativ.

De første 700 km af Rejsen foregik i en spinkel Kano, og Skibet, der gik fra Freetown til Liverpool, blev sænket af tyske Flyvere. I Foraaret 1942 begyndte Uddannelsen paa en af de hemmelige „Special Training Schools“. Det tog et Aar at blive oplært i Organisation og Udførelse af Sabotage, Brug af Koder, Kendskab til tyske Forhørsmetoder, Betjening af engelske og tyske Vaaben, Faldskærmsudspring og de mange andre Ting, en hemmelig Agent maatte kende, før han kunde arbejde i fjendtligt Omraade.

I 1943 landede Flemming Muus i Danmark. Han kom fra første Øjeblik til at indtage en central Stilling i Modstanden mod Tyskerne. Han organiserede det Sabotageapparat, der efterhaanden skulde drive Tyskerne til Raseri, havde Forhandlinger med de Mænd, der kom til at staa i Spidsen for Modstandsarbejdet, holdt Møder med de ledende Politikere og var en af Stifterne af Frihedsraadet, som han under et Besøg i London fik det engelske Udenrigsministerium til at anerkende som det kæmpende Danmarks Regering.

Bogen er fuld af dramatiske Begivenheder og af Oplysninger, som aldrig før er kommet frem. Flemming Muus' Arbejde er uden Sidestykke i noget besat Lands Historie og han hører til de Mænd, hvis Navne vil blive husket, fordi deres Mod og Handlekraft havde en afgørende Indflydelse paa Nationens Fremtid.

HENNING BRANNER, FORLAG